

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

**IZVJEŠĆE O RADU
VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2010. GODINU**

Sarajevo, veljača 2011. godine

S A D R Ź A J

I. UVODNI DIO.....	4
II. AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTIMA IZ DJELOKRUGA MINISTARSTAVA BOSNE I HERCEGOVINE.....	8
1. Ministarstvo vanjskih poslova BiH.....	8
2. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa.....	16
3. Ministarstvo financija i trezora.....	23
4. Ministarstvo komunikacija i prometa.....	30
5. Ministarstvo civilnih poslova.....	39
6. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice.....	43
7. Ministarstvo pravde.....	50
8. Ministarstvo sigurnosti.....	57
- Državna agencija za istrage i zaštitu.....	66
- Granična policija BiH.....	69
- Služba za poslove sa strancima.....	74
- Direkcija za koordinaciju policijskih tijela.....	76
- Agencija za policijsku potporu.....	78
- Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova.....	80
- Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja.....	83
9. Ministarstvo obrane.....	86
III AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTIMA IZ DJELOKRUGA SAMOSTALNIH UPRAVNIH ORGANIZACIJA BOSNE I HERCEGOVINE.....	94
1. Institut za akreditiranje BiH.....	94
2. Institut za intelektualno vlasništvo BiH.....	97
3. Institut za standardizaciju BiH.....	99
4. Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH.....	104
5. Konkurencijsko vijeće BiH.....	109
6. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog Obrazovanja.....	112
7. Agencija za državnu službu BiH.....	116
8. Agencija za sigurnost hrane BiH.....	119
9. Agencija za statistiku.....	126
10. Agencija za nadzor nad tržištem BiH.....	133
11. Agencija za osiguranje u BiH.....	138
12. Agencija za javne nabave BiH.....	145

13. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH.....	149
14. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta.....	158
15. Agencija za antidoping kontrolu.....	160
16. Agencija za rad i zapošljavanje BiH.....	165
17. Agencija za poštanski promet BiH.....	171
18. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH.....	176
19. Agencija za promidžbu inozemnih ulaganja u BiH (FIPA).....	181
20. Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost.....	185
21. Ured za razmatranje žalbi.....	191
22. Fond za povratak.....	196
23. Uprava za neizravno oporezivanje BiH.....	198

IV. AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTIMA IZ DJELOKRUGA

TIJELA VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE.....	203
---	------------

1. Direkcija za europske integracije BiH.....	203
2. Direkcija za ekonomsko planiranje BiH.....	209

V. PREGLED PROVEDBE PROGRAMA RADA

VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE.....	211
--	------------

Tabelarni pregled provedbe Programa rada Vijeća ministara BiH za 2009. godinu

I UVODNI DIO

U skladu s člankom 34. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člankom 65. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), Vijeće ministara podnosi godišnje Izvješće o radu Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara je tijekom 2010. godine održalo ukupno 30. sjednica, od čega 26 redovitih, 3 izvanredne i 1 tematsku sjednicu. Na sjednicama su razmatrana pitanja iz nadležnosti Vijeća ministara.

Ukupno je razmotreno 1.129 točaka dnevnoga reda, i to: 1.118 točaka dnevnoga reda utvrđenih na 26 redovitih sjednica i tri izvanredne sjednice i 11 točaka utvrđenih na tematskoj sjednici.

U izvještajnom razdoblju Vijeće ministara je bilo dužno izvršiti 823 programska zadatka. Od planiranog broja, ostvareno je 61% ili 506 programskih zadataka.

U ostvarivanju svojih prava i dužnosti Vijeće ministara je:

- utvrdilo 30 zakona
- usvojilo 9 strategija
- donijelo 241 odluku
- donijelo 30 rješenja
- dalo suglasnost na 67 pravilnika
- utvrdilo 58 prijedloga ugovora, sporazuma, protokola i memoranduma
- utvrdilo 156 prijedloga osnova za zaključivanje međunarodnih ugovora
- utvrdilo 92 prijedloga odluka o ratifikaciji međunarodnih ugovora
- usvojilo 158 informacija iz različitih oblasti
- usvojilo 126 izvješća.

Polazeći od činjenice da su dva strateška cilja Bosne i Hercegovine punopravno članstvo u Europskoj uniji i punopravno članstvo u NATO savezu, aktivnosti koje su obilježile rad Vijeća

ministara u 2010. godini su prije svega bile usmjerene na izvršavanje obveza iz Mape puta za liberalizaciju viznoga režima, provedbu obveza predviđenih Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju, dokumentom Europsko partnerstvo te obveza koje Bosni i Hercegovini predstoje na putu NATO integracija.

S tim u vezi, Vijeće ministara je tijekom 2010. godine preuzelo niz aktivnosti u svrhu ispunjenja uvjeta iz Mape puta za liberalizaciju viznoga režima, a u skladu s prethodno donesenim Planom aktivnosti za ispunjenje preporuka Europske komisije u vezi s Mapom puta. Možemo konstatirati da je Vijeće ministara izvršilo svih 174 uvjeta za dobivanje liberaliziranoga viznog režima te da od 15. prosinca 2010. godine građani Bosne i Hercegovine putuju u zemlje članice Europske Unije bez viza, a uz posjedovanje biometrijske putovnice.

Prema posljednjem polugodišnjem pregledu realizacije aktivnosti iz Akcijskog plana za realizaciju prioriteta iz dokumenta Realizacija obveza iz dokumenta Europsko partnerstvo, čija je dinamika precizirana Akcijskim planom za njihovu provedbu, realizirana je kako slijedi:

- od ukupno 308 predviđenih aktivnosti s planiranim rokom izvršenja, u izvještajnom razdoblju u potpunosti je realizirano njih 76, dok je na prijedlog nadležnih institucija prolongirano izvršenje za 232 aktivnosti. Procent ispunjenja aktivnosti iznosi 25%
- u okviru ključnih prioriteta, od planiranih 48 aktivnosti, realizirano je 15
- u okviru prioriteta iz poglavlja Politički kriterij, od planiranih 37 aktivnosti, realizirano je 13
- u okviru prioriteta iz poglavlja Ekonomski kriterij, od planiranih 34 aktivnosti, realizirano je 9
- u okviru prioriteta iz poglavlja Unutarnje tržište, od planirane 81 aktivnosti, realizirano je 17
- u okviru prioriteta iz poglavlja Sektorske politike, od planirane 73 aktivnosti, realizirano je 12

- u okviru prioriteta iz poglavlja Pravda, sloboda i sigurnost, od planiranih 35 aktivnosti, realizirano je 10
- najbolji rezultati postignuti su u oblasti Demokracija i vladavina prava u okviru Političkog kriterija gdje je od planiranih 27, realizirano 13 aktivnosti, u oblasti Financijska kontrola, gdje je realizirano 7 od 11 planiranih aktivnosti te u oblasti Borba protiv organiziranog kriminala i terorizma gdje su realizirane 2 aktivnosti od planiranih 3.

Mjere iz Akcijskog plana za provedbu obveza iz Privremenog sporazuma/Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju provode sve nadležne institucije kontinuirano, te je sadašnji stupanj provedbe na zadovoljavajućoj razini. U oblasti Slobodnog kretanja roba, koje obuhvaća dva poglavlja, Industrijske proizvode i poljoprivredu i Ribarstvo, provedba mjera je na zadovoljavajućoj razini, dok je procent izvršenja mjera u oblasti Trgovinskih odredbi nešto niži. Vijeće ministara je na tematskoj sjednici, održanoj 4.3.2010. godine donijelo Program mjera za provedbu Privremenog sporazuma/Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju za 2010. i 2011. godinu, kojim je detaljno predviđena dinamika poduzimanja zadanih mjera.

Ministarstvo obrane je u suradnji s Ministarstvom vanjskih poslova u izvještajnom razdoblju kontinuirano izvršavalo obveze za približavanje Sjevernoatlantskom savezu. Tijekom 2010. godine Bosna i Hercegovina je ostvarila napredak pribavljanjem statusa Akcijskog plana za članstvo (MAP), što je otvorilo vrata BiH za brže integriranje u strukture NATO-a.

Ministarstvo obrane BiH je uspješno realiziralo sve aktivnosti u vezi s PFP-om, prije svega usvajanjem seta novih Partnerskih ciljeva, dostavljanjem odgovora iz PARP upitnika u NATO IMS. Također, formiran je Tim za praćenje provedbe Individualnog partnerskog programa i Partnerskih ciljeva, kao i deklarirane jedinice u skladu s PARP-om. Izrađeni su obrasci za izvještavanje o provedbi partnerskih ciljeva te je urađena dinamika provedbe svakog od partnerskih ciljeva. Ministarstvo, također, vrši i kontinuiranu bilateralnu suradnju sa svim članicama NATO saveza.

Svjesni globalnih prilika na polju ekonomije članovi Vijeća ministara resorno nadležnih su kontinuirano radili na pravljenju ušteta u proračunu institucija Bosne i Hercegovine. Također je nastavljena suradnja s Međunarodnim monetarnim fondom u cilju izvršenja obveza predviđenim stand by aranžmanom.

Vijeće ministara je usvojilo i druge važne strateške dokumente, među kojima svakako treba podvući značaj Strategije razvoja športa u Bosni i Hercegovini BiH, Strategije razvoja Agencije za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka, Strategije komunikacija Vijeća ministara i Strategija Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma 2010. – 2013. godine. Značajno je spomenuti i to da je Vijeće ministara usvojilo Socijalni akcijski plan za Bosnu i Hercegovinu, te donijelo Akcijski plan za izvršenje presude Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu u slučaju „Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine“.

Sve ostale poduzete aktivnosti su također kontinuirano i planski izvršavane u izvještajnom razdoblju od strane resornih ministarstava u okviru postojećih kapaciteta i trenutačnih političkih prilika. Te aktivnosti su navedene u ovom iscrpnom izvješću, u kojem su detaljno opisane sve poduzete mjere i radnje na provedbi Programa rada Vijeća ministara tijekom 2010. godine, od strane svakog ministarstva ponaosob, a u skladu sa usvojenom metodologijom izrade izvješća o radu Vijeća ministara.

II AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTIMA IZ DJELOKRUGA MINISTARSTAVA BOSNE I HERCEGOVINE

1. MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Izvješće obuhvaća aktivnosti Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine (MVP BiH) za 2010. godinu. Izvještajno razdoblje bilo je karakteristično po dinamičnim aktivnostima bosanskohercegovačke diplomacije. MVP BiH je, u koordinaciji s drugim institucijama BiH, u 2010. godini djelovalo u pravcu djelotvornog ostvarivanja vanjskopolitičkih interesa i ciljeva definiranih u dokumentu Predsjedništva BiH „Opći pravci i prioriteti za provedbu vanjske politike Bosne i Hercegovine“, kao i u relevantnim odlukama i zaključcima Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

Izbor Bosne i Hercegovine za nestalnu članicu Vijeća sigurnosti UN-a (VS UN), podnošenje aplikacije za status MAP (Akcijski plan za članstvo) pri NATO-u, osiguranje političke potpore Europske komisije (EK) i zemalja članica da BiH bude uključena u odluku Vijeća EU-a u vezi sa liberalizacijom viznoga režima za države zapadnog Balkana, te unaprjeđenje suradnje sa susjednim državama, kao i suradnje u okviru regije jugoistočne Europe, je otjelovljenje ukupnih napora svih nadležnih institucija BiH, gdje je Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, uključujući diplomatsko-konzularna predstavništva BiH (DKP BiH), imalo vodeću ulogu.

Fokus aktivnosti MVP BiH s mrežom diplomatsko-konzularnih predstavništava (DKP) tijekom 2010. godine bio je na realizaciji strateških prioriteta vanjske politike naše zemlje, i to:

nestalno članstvo BiH u Vijeću sigurnosti UN (VS UN) za razdoblje 2010. - 2011.

ovaj prioritetni cilj je u cijelosti ispunjen, što predstavlja najveći vanjskopolitički uspjeh Bosne i Hercegovine. Bosna i Hercegovina je 15.10.2009. godine izabrana za nestalnu članicu Vijeća sigurnosti UN za razdoblje 2010. - 2011. godine. BiH je u prvoj godini članstva aktivno sudjelovala u radu Vijeća sigurnosti i dala svoj doprinos po svim točkama na dnevnom redu Vijeća u 2010. godini. U izvještajnom razdoblju ukupno je obrađeno **1466** različitih predmeta. U svojih **137** izlaganja, osim osvrta na aktualnu situaciju u zemljama u kojima UN ima svoje misije, BiH je dala značajan doprinos analizi uzroka, identifikaciji ključnih problema i predlaganju i razmatranju mogućih rješenja za iznalaženje pravog načina izlaska iz kriza. Članstvo BiH u VS je doprinijelo definiranju vanjskopolitičkih stavova po pitanjima koja do sada nisu bila među prioritetnim ciljevima vanjske politike BiH, prvenstveno po pitanju kriznih situacija u Africi. Na osnovi dosadašnjih kontakata i informacija koje su došle do MVP, mnoge zemlje, uključujući i članice P5, pohvalile su naše sudjelovanje i dosadašnji doprinosu radu VS i ocijenile ga uspješnim;

liberalizacija viznoga režima za građane BiH

na osnovi odluke Vijeća EU i rezolucije Europskog parlamenta bezvizni režima za građane BiH u zemlje Šengena stupio je na snagu 15.12.2010. godine, čime je ispunjeno prioritetno pitanje od izuzetnog značaja i jedno od najvažnijih kratkoročnih ciljeva BiH¹;

daljnje približavanje punopravnom članstvu NATO

¹ Za dodatne informacije pogledati pod „EUROPSKE INTEGRACIJE“

MVP BiH je realiziralo odluku Predsjedništva BiH iz 2009. godine da se podnese formalni zahtjev za uključivanje BiH u Akcijski plan za članstvo (MAP). Kao rezultat koordiniranog diplomatskog djelovanja rukovodstva MVP i DKP BiH u lobiranju za prijam u MAP na ministarskom sastanku Alijanse, održanom 22. i 23. travnja 2010. godine u Talinu, donesena je odluka da se Bosna i Hercegovina primi u MAP. Na osnovi te odluke Sjevernoatlantskom vijeću (*North Atlantic Council, NAC*) je dana ovlast da prihvati prvi godišnji nacionalni program BiH (*Annual National Programme, ANP*) onda kada BiH ispuni uvjet knjiženja nepokretne perspektivne vojne imovine kao državne imovine koju bi koristilo Ministarstvo obrane BiH. Koordinacijski tim Vijeća ministara BiH za NATO, predvođen zamjenicom ministra vanjskih poslova BiH, izradio je prvi nacrt ANP-a i tako demonstrirao volju i spremnost Bosne i Hercegovine da preuzme veće obveze u okviru Alijanse, potpuno razumijevajući uvjet iz Talina.

U ožujku 2010. godine je pripremljen i organiziran posjet izaslanstva Sjevernoatlantskog vijeća koje je predvodio generalni tajnik NATO-a, Bosni i Hercegovini. Diplomatske aktivnosti u cilju dobivanja potpore za pristupanje BiH u Akcijski plan za članstvo (Membership Action Plan, MAP) na razini institucija i DKP mreže BiH su se kontinuirano odvijale tijekom cijele godine, dok je dinamika istih pojačana pred travanjski neformalni sastanak NATO ministara vanjskih poslova u Talinu. Na ovom sastanku je NAC odlučio primiti BiH u Akcijski plan za članstvo, a NAC je i ovlašten prihvatiti prvi ANP BiH onda kada BiH ispuni uslov knjiženja nepokretne perspektivne vojne imovine kao državne imovine koju bi koristilo Ministarstvo obrane BiH. MVP BiH je preuzelo lidersku poziciju u NATO integracijskom procesu imenovanjem zamjenika ministra vanjskih poslova za predsjednika NATO koordinacijskog tima VM BiH.

MVP je permanentno koordinirao aktivnosti i ispunjavao obveze MVP BiH koje proističu iz IPAP-a. U srpnju 2010. godine zaključen je prvi dvogodišnji ciklus IPAP-a s generalnom ocjenom da je velika većina planiranih aktivnosti u IPAP-u i provedena. MVP je sudjelovao u izradi nacrta dokumenta IPAP-a za razdoblje 2011. – 2013. te u izradi prvog Godišnjeg nacionalnog programa BiH. MVP BiH je koordinirao izvršenje Akcijskog plana za implementaciju NATO koordinacijske strategije iz svoje nadležnosti. Aktivno je pružana potpora i sudjelovanje u radu NATO koordinacijskog tima Vijeća ministara BiH. Koordiniran je nastup eksperata BiH u radu NATO komiteta;

ratifikacija Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SPP) u zemljama članicama EU

MVP BiH je, prije svega putem DKP BiH u državama članicama EU, ali i na razini susreta visokih dužnosnika BiH s dužnosnicima država članica EU, uložio odgovarajuće napore u cilju ubrzanja procesa ratifikacije SPP-a u zemljama članicama EU što je rezultiralo činjenicom da je SSP ratificiralo svih 27 država EU²;

članstvo u Međunarodnoj organizaciji frankofonije.

BiH je primljena u Međunarodnu organizaciju frankofonije u svojstvu promatrača 23.10.2010. godine;

međunarodno priznanje BiH

u 2010. godini je sedam država članica UN-a uspostavilo diplomatske odnose s Bosnom i Hercegovinom: Liberija, Ekvatorijalna Gvineja, Fidži, Haiti, Surinam, Honduras, Uganda;

odnosi sa susjedima i regionalna suradnja

MVP BiH je u 2010. godini posvetilo prioritarnu pažnju razvoju dobrih odnosa sa susjednim državama i razvoju regionalne suradnje. Permanentno je ulagan napor od strane MVP BiH na razgovorima o otvorenim pitanjima sa susjednim državama, u duhu dobrosusjedskih odnosa, kao

² Za dodatne informacije pogledati pod „EUROPSKE INTEGRACIJE“

i na jačanje uloge i angažmana BiH u regionalnim inicijativama. U 2010. godine MVP BiH je bio domaćin neformalnom sastanku na razini ministara vanjskih poslova država zapadnog Balkana i Europske unije (Samit EU - Zapadni Balkan od 2.6.2010.), a u cilju jačanja regionalne suradnje u vezi s ubrzavanjem europskih i euroatlantskih integracijskih procesa zemalja regije. Tijekom 2010. godine uspješno se nastavilo redovno održavanje trilateralnih sastanaka ministara vanjskih poslova BiH, Republike Srbije, Republike Hrvatske i Republike Turske, koji predstavljaju značajan iskorak, prije svega u rješavanju otvorenih pitanja između BiH i Republike Srbije te jačanju odnosa i suradnje triju država.

Ekonomska diplomacija zauzima veoma značajno mjesto u aktivnostima MVP. U skladu s ovim opredjeljenjem, MVP je izradio Akcijski plan koji podrazumijeva: nastavak aktivnosti na privlačenju potencijalnih stranih ulagača u BiH, nastavak aktivnosti na promjeni imidža BiH u svijetu, na promoviranju izvoza bh. proizvoda i otvaranju novih tržišta za firme iz BiH.

U razdoblju u kojem je došlo do znatnog smanjenja izravnih stranih ulaganja u BiH kao posljedica globalne ekonomske krize i usporenog procesa privatizacije državnih kompanija, odgađanja realizacije kapitalnih projekata i cjelokupne političke situacije koja doprinosi stvaranju nepovoljnog ambijenta za strane ulagače, MVP se, kao suorganizator s BBI bankom Sarajevo (Bosna Bank International), aktivno uključio u organizaciju 1. međunarodne investicijske konferencije „Sarajevo Business Forum 2010“ koja je održana u Sarajevu 6. i 7. travnja 2010. godine. Tijekom dva dana prezentirano je 157 projekata ukupne vrijednosti oko 11,5 milijardi eura.

U 2010. godini nastavljeno je ostvarivanje intenzivnih **bilateralnih** kontakata i suradnje s drugim zemljama, a u skladu sa Ustavom BiH. Radi ostvarivanja tih ciljeva, aktivnosti MVP BiH tijekom 2010. godine bile su usmjerene, prvenstveno, na jačanje njene vanjskopolitičke pozicije kroz provođenje sveobuhvatnih diplomatskih i drugih aktivnosti, te ostvarivanje planiranih ciljeva i unaprjeđenje suradnje.

Realiziran je vrlo ambiciozan **plan posjeta na visokoj i najvišoj razini**. Ministar vanjskih poslova BiH imao je 21 službeni posjet drugim državama, dok je 30 ministara vanjskih poslova drugih država boravilo u službenim posjetima u Bosni i Hercegovini. Također su ostvareni brojni bilateralni susreti na marginama značajnih multilateralnih skupova – Generalne skupštine UN-a, Vijeća sigurnosti UN-a, Alijanse civilizacija, Ministarske konferencije OIK-a, itd. – preko 80 susreta sa šefovima izaslanstava odgovarajućih zemalja. Vrlo dinamične bilateralne aktivnosti i susreti bili su prvenstveno u funkciji osiguravanja potpore za približavanje članstvu u EU-u, NATO-u i WTO-u, ali i unaprjeđenja odnosa, posebno ekonomskih, s odnosnim zemljama.

U skladu s utvrđenim vanjskopolitičkim prioritetima, Programom rada MVP BiH za 2010. godinu MVP BiH je pratio i analizirao političke, ekonomske i sigurnosne događaje u regijama i zemljama svijeta i predlagalo određene aktivnosti nadležnim ministarstvima Vijeća ministara BiH ili Predsjedništvu BiH. Bilateralni odnosi BiH s drugim državama u cjelini su, tijekom 2010. godine, dinamizirani i međusobni kontakti intenzivirani.

Na **multilateralnom** planu, osim prioriteta djelovanja (liberalizacija viznoga režima, nestalno članstvo u Vijeću sigurnosti UN-a, daljnji napredak k punopravnom članstvu u NATO-u, daljnji napredak k punopravnom članstvu u EU-u, regionalna suradnja), tijekom 2010. godine MVP BiH je poduzeo i niz drugih značajnih aktivnosti na tom planu. Nakon neformalnog sastanka NATO-a, održanog u Talinu, BiH je uvjetno primljena u Akcijski plan za članstvo (MAP). Tijekom cijele godine poduzimane su aktivnosti na intenziviranju rada NATO koordinacijskog tima u kome MVP ima koordinirajuću i vodeću ulogu. Glavni fokus aktivnosti MVP bio je na adekvatnoj pripremi, realizaciji i koordinaciji aktivnosti u okviru dvogodišnjeg članstva u Vijeću sigurnosti Ujedinjenih naroda. Nastavljen je kontinuitet aktivnosti na planu ispunjenja uvjeta iz Mape puta

za liberalizaciju viznoga režima EU, što je konačno rezultiralo okončanjem tog procesa i donošenjem odluke tijela EU da se počevši od 15. prosinca 2011. godine ukinu vize za državljane Bosne i Hercegovine.

Osim pripreme visokih dužnosnika za sudjelovanje na velikim međunarodnim skupovima i konferencijama, MVP je bio organizator i domaćin više vrlo uspješnih seminara i sastanaka međunarodnog karaktera.

U pogledu djelovanja u okviru **OUN-a**, tijekom 2010. godine Ministarstvo je pratilo aktivnosti ovog tijela te specijaliziranih organizacija UN-a i drugih organizacija i institucija u sustavu UN-a sa sjedištem u New Yorku, Ženevi i Beču. Rad se odvijao u koordinaciji rada stalnih misija BiH pri UN-u u New Yorku, Ženevi, Beču, bh. veleposlanstava u Parizu (UNESCO), Londonu (IMO), Rimu (FAO), Washingtonu, DC (OAS, ITSO), Hagu (ICC, ICTY i ICJ) i Bonu (UNFCCC), praćenju i izvještavanju nadležnih institucija o zasjedanjima i pitanjima od interesa za Bosnu i Hercegovinu, Jugoistočnu Europu, Europsku uniju i svijet uopće, u oblastima rada Generalne skupštine UN-a, Vijeća sigurnosti, međunarodnih sudova, specijaliziranih agencija UN-a iz meteorologije, zdravstva, rada i socijalne strategije, komunikacija, obrazovanja, znanosti i kulture i dr.

MVP BiH je pratio aktivnosti različitih zemalja i grupacija, te informirao nadležne institucije BiH o najvažnijim aspektima djelovanja **OSCE-a**, Vijeća Europe, Pokreta nesvrstanih, Organizacije islamske organizacije, Unije za Mediteran, Alijanse civilizacija, Afričke unije, Organizacije američkih država, Srednjoeuropske inicijative, Jadransko-jonske inicijative, Procesu suradnje u jugoistočnoj Europi, Vijeća za regionalnu suradnju, Centra za sigurnosnu suradnju RACVIAC, Neumske inicijative, MARRI regionalnog foruma, te UN inicijative Alijansa civilizacija.

Uspješno su završene dvije runde pregovora o pristupanju BiH Svjetskoj trgovinskoj organizaciji. Angažmanom MVP BiH, a u suradnji s nadležnim institucijama, završena je procedura ratifikacije Statuta Međunarodne agencije za obnovljivu energiju (IRENA). Vođene su aktivnosti na praćenju i informiranju ministarstava i institucija BiH o kreditnoj suradnji, o sjednicama i aktivnostima i odobrenim projektima Svjetske banke, Međunarodnog monetarnog fonda, Europske investicijske banke (EIB), Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD), Islamske razvojne banke (IDB).

Po pitanju **projekata rekonstrukcije**, uspješno je završena procedura za realizaciju pomoći Sarajevskoj filharmoniji od strane Japana (Razmijenjene note i potpisan sporazum u Sarajevu 26. listopada 2010. godine). Također je realiziran veliki broj seminara iz različitih oblasti za predstavnike BiH u Japanu. Obavljeni pripremni razgovori sa izaslanstvom SR Njemačke o razvojnoj i financijskoj suradnji u 2010. godini, izvršene pripremne aktivnosti i organizirani završni razgovori. Uspješno završene aktivnosti na realizaciji donacije NR Kine za škole na Dobrinji i u RS-u.

Uspješno je organiziran sastanak Konstituce Europske banke za obnovu i razvoj (**EBRD**) u Sarajevu. Izaslanstvo Bosne i Hercegovine, koje je predvodio ministar vanjskih poslova, sudjelovalo je na 19. godišnjem sastanku Odbora guvernera EBRD i Poslovnom forumu, održanom u Zagrebu.

Kad su u pitanju **međunarodno-pravni i konzularni** poslovi, aktivnosti su se odvijale u pravcu ispunjenja obveza preuzetih iz plana rada za tekuću godinu, te u skladu s pregovaračkim procesom približavanja BiH euroatlantskim integracijama.

Na planu konzularnih konzultacija s drugim državama MVP je održao iste sa: ministarstvima vanjskih poslova Republike Slovenije, Ruske Federacije, Republike Albanije, Ukrajine, Republike Srbije, Republike Hrvatske i Crne Gore. Konzularni odnosi između BiH i ovih zemalja

ocijenjeni su kao izuzetno dobri i svestrani. Daljnje unaprjeđenje suradnje u konzularnoj oblasti predstavlja osnovni cilj redovnog održavanja konzularnih konzultacija.

Bosna i Hercegovina je depozitar Memoranduma o suglasnosti o institucionalnom okviru za inicijativu za spremnost i prevenciju u katastrofama za jugoistočnu Europu (DPPI SEE). U tijeku 2010. godine upućene 32 note o ratifikaciji Memoranduma.

Konzularni poslovi u DKP odvijaju se kroz različite oblike i razine organiziranja. Osim šest generalnih konzulata, u pojedinim veleposlanstvima BiH osnovani su konzularni odjeli, dok u većini veleposlanstava konzularne poslove obavljaju konzularni referenti.

U oblasti **općih** poslova osigurana je pravodobna izrada akata koji su nužni za nesmetano djelovanje MVP BiH, obavljani su organizacijski poslovi i zadaci u vezi s materijalno-tehničkim poslovima i osiguravanjem i osposobljavanjem stručnog kadra za rad u Ministarstvu, kao i ostvarivanje prava iz radnog odnosa, te dužnosti i odgovornosti zaposlenih u Ministarstvu. Prema planiranim aktivnostima redovito i pravodobno, a u skladu s odredbama Zakona o upravnom postupku, rješavani su svi zaprimljeni upravni akti, te su redovito i svakodnevno obavljani operativni poslovi vezani za financije (knjigovodstveni i blagajnički poslovi, obračun plaća, izrada obrasca M4 za PIO, likvidatorski, poslovi ekonomata i slični operativni poslovi). U skladu s nadležnostima MVP je također radio na izradi pravno-normativnih i instruktivnih akata MVP BiH u cilju reguliranja radnopravnog statusa zaposlenih, te na izradi Pravilnika o tajnim podacima, kao i Pravilnika o naknadama za rad u povjerenstvima i drugim tijelima.

Tijekom 2010. godine, ugrađena je oprema i implementiran **sustav za izdavanje biometrijskih putnih isprava** u sedam DKP BiH, a dva DKP BiH su uključena u informacijski sustav. U skladu sa zaključkom Predsjedništva BiH da Vijeće ministara BiH, u suradnji s MVP BiH, izradi plan **aktivnosti kupovine objekata** za diplomatsko-konzularna predstavništva BiH u inozemstvu, nakon realizacije složene procedure i kupovine objekta u Bruxellesu, MVP BiH je poduzeo aktivnosti oko kupovine objekata za potrebe veleposlanstava BiH u Beogradu, Zagrebu i Berlinu.

U domeni **planiranja i informiranja** ostvaren je koordinirajući sustav internog informiranja, kako u sjedištu tako i s DKP. Osim toga, ostvarene su aktivnosti vezane za konzultacije u srodnoj ili istoj oblasti, i to s predstavnicima ministarstava vanjskih poslova Češke, Slovenije i Estonije.

MVP je redovito, pravodobno i objektivno, izdavao publikacije (analize) analitičkog karaktera o događajima na međunarodnoj sceni koji su imali refleksije na BiH, te iste dostavljao Predsjedništvu BiH, Vijeću ministara BiH i parlamentu BiH, radi informiranja i zauzimanja stajališta.

Kad su u pitanju **odnosi s javnošću**, MVP je obavljao aktivnosti vezane za informiranje domaće i međunarodne javnosti o svim aspektima rada MVP BiH, u sjedištu i diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, svim važnim domaćim i međunarodnim događajima u kojima je MVP dao svoj doprinos i/ili ih radno pokrivaio (posebno se ističu sudjelovanje u organizaciji Sarajevo Business Forumu održanom u travnju 2010. godine, kao i u organizaciji sastanka EU - Zapadni Balkan na visokoj razini, održanom u Sarajevu 2. lipnja 2010. godine, svim pitanjima koja su bila značajna sa aspekta vanjskopolitičke pozicije BiH, te o stavovima MVP u vezi s najznačajnijim događajima u svijetu.

Po pitanju **diplomatske obuke**, realizirane su pripreme za sedam šefova DKP, 38 diplomata i 11 zaposlenika. Koordinirajući aktivnosti za seminare i obuke u organizaciji Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine (ADS BiH), Direkcije za europske integracije Bosne i Hercegovine (DEI BiH) i drugih državnih institucija, osigurano je pohađanje obuka za 92 polaznika. Također su organizirana dva zapažena predavanja za osoblje Ministarstva, čiji su predavači bili eminentni

veleposlanici, uključujući tu i generalnog tajnika RCC-a. Važno je još napomenuti da su obrađene i 34 aplikacije za „sekondment“ pozicije u misijama OSCE-a u Europi i Aziji.

Poslovi iz oblasti **revizije** tijekom 2010. godine, u okviru svojih nadležnosti i ovlasti, realizirani su u skladu s propisima. Težište rada bilo je usmjereno na uspostavi sustava internih kontrola, te posebno na praćenju i kontroli njegova funkcioniranja. Ovim je MVP davao svoj doprinos unapređenju ukupnog poslovanja u postizanju veće ekonomičnosti, djelotvornosti i učinkovitosti u radu. U 2010. godini MVP je realizirao zacrtane planske aktivnosti koje su rukovodstvu Ministarstva prezentirane kroz pojedinačna izvješća i informacije.

Na realizaciju programa **međunarodne znanstvene, tehničke, obrazovne, kulturne i sportske suradnje**, pokrenute su inicijative za zaključivanje međunarodnih sporazuma, razmjenu održavanja kulturnih manifestacija sa zainteresiranim zemljama, uspostavu međunarodne sveučilišne suradnje, održavanje seminara, simpozija i drugih aktivnosti vezanih za promociju kulture, znanosti, obrazovanja i športa i razmjenu iskustava.

U izvještajnom razdoblju MVP BiH, u odnosu na zacrtane kratkoročne i srednjoročne ciljeve, uspješno je i u potpunosti realizirao svoje obveze i zadatke proizašle iz Plana rada za 2010. godinu. Dio aktivnosti koje su dugoročne naravi su stalna zadaća MVP BiH i u tom pravcu se ulažu kontinuirani naponi u skladu s raspoloživim ljudskim i materijalno-tehničkim resursima.

MVP je realizirao sve zadatke utvrđene ciljevima vanjske politike BiH, prije svega očuvanje i zaštita nezavisnosti, suvereniteta i teritorijalnog integriteta, zaštita interesa zemlje i njezinih građana, uključivanje BiH u euroatlantske integracije, te unapređenje suradnje sa svim zemljama u svijetu na načelima ravnopravnosti i otvorenosti. Došlo je do unapređenja regionalne suradnje i bilateralne suradnje sa susjednim zemljama. BiH je redovito ispunjavala svoje međunarodne obveze. Osigurano je diplomatska i ekspertna prisutnost predstavnika BiH na međunarodnim konferencijama na svim razinama, čime je Bosna i Hercegovina osigurala kontinuitet odgovornog pristupa aktualnim pitanjima na regionalnoj i globalnoj razini.

Najveći diplomatski uspjeh BiH svakako predstavlja njezin aktivan angažman u VS UN, zatim dobivanje MAP statusa pri NATO-u te liberalizacija viznoga režima za državljane BiH – stavljanje Bosne i Hercegovine na tzv. „bijelu šengensku listu“.

Činjenica da zakon o vanjskim poslovima nije usvojen, a imajući u vidu njegov značaj za efikasnije funkcioniranje MVP BiH u provedbi vanjske politike, nije utjecala na intenzitet aktivnosti i na postignute uspješne rezultate MVP BiH.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

MVP je izradio Nacrt zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora. Zakon je upućen u parlamentarnu proceduru, gdje nije usvojen s obzirom na to da Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine nije moglo prihvatiti predložene amandmane u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH. MVP će u tijeku 2011. godine ponovno pokrenuti proceduru za donošenje novog zakona koji će ubrzati procedure i olakšati primjenu za ovlaštene institucije.

MVP je u tijeku 2010. godine donio niz podzakonskih akata, kao što su: Instrukcija u vezi s dokumentima koje treba priložiti prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje biometrijske putovnice, Instrukcija o izdavanju biometrijskih diplomatskih putovnica za diplomate, zaposlene u DKP BiH, kao i Instrukcija o izdavanju biometrijskih putnih listova u DKP BiH.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U tijeku 2010. godine ukupno je ratificirano i objavljeno u Službenom glasniku BiH - Međunarodni ugovori 67 međunarodnih bilateralnih i multilateralnih sporazuma i konvencija. U postupku ratificiranja nalazi se 38 međunarodnih sporazuma. Na zahtjev nadležnih tijela, službi i drugih tijela i organizacija, kao i pravnih i fizičkih osoba, MVP je shodno odredbama članka 4. stavka 5. točke d) Zakona izradio 109 mišljenja na pojedine međunarodne ugovore, odnosno nacрте međunarodnih ugovora i usklađenosti s odredbama međunarodnog ugovornog prava. Također, inicirano je zaključivanje niza sporazuma o ukidanju viza za nositelje diplomatskih i službenih putovnica. U tijeku godine pokrenut je postupak s 19 zemalja i međunarodnih organizacija, kao i dva sporazuma o razvojnoj suradnji (Švedska i SR Njemačka). Odgovoreno je na 23 zahtjeva za davanje mišljenja u pogledu reciprociteta s drugim državama. Izvršeno je ukupno 56 notifikacija ratificiranih međunarodnih sporazuma i položena 32 instrumenta o ratifikaciji. Na zahtjev fizičkih i pravnih osoba dana su tri tumačenja međunarodnih sporazuma.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Prema strateškom opredjeljenju Ministarstvo vanjskih poslova BiH je u fokusu svojih aktivnosti u 2010. godini imalo stvaranje formalnih veza i daljnje jačanje europske perspektive BiH kroz ostvarivanje političkog dijaloga u okvirima procesa stabilizacije i pridruživanja i ispunjavanje uvjeta koji su njegov sastavni dio. MVP BiH je u ovom periodu nastavio intenzivne aktivnosti na realizaciji prioritarnih aktivnosti u cilju unapređenja procesa europskih integracija BiH, prije svega kroz:

liberalizaciju viznoga režima za građane BiH

nastavljeno na osnovi odluke Vijeća EU i Rezolucije Europskog parlamenta, bezvizni režima za građane BiH u zemlje Šengena stupio je na snagu 15.12.2010. godine, čime je ispunjeno prioritetno pitanje od izuzetnog značaja i jedno od najvažnijih kratkoročnih ciljeva BiH. Liberalizacija viznoga režima predstavljala je važan segment cjelokupnog procesa europskih integracija BiH u kojem su ravnopravno sudjelovale sve institucije BiH u skladu s nadležnostima. MVP BiH je u kontinuitetu usmjerilo svoje diplomatske aktivnosti kako bi se osigurala politička potpora u glavnim gradovima članica EU-a i institucijama EU-a u Bruxellesu za donošenje odluke o liberalizaciji viznoga režima za građane BiH. Pitanje liberalizacije viznoga režima bilo je nezaobilazna i kontinuirana tema u svim bilateralnim diplomatskim kontaktima koje su ostvarivali ministar vanjskih poslova i ostali službenici u Ministarstvu vanjskih poslova BiH, te diplomatski predstavnici BiH u DKP mreži BiH s predstavnicima zemalja članica i dužnosnicima Europske unije.

MVP BiH je upućivalo DKP BiH akreditiranim u državama članicama EU redovite i relevantne instrukcije, u ovisnosti od postignutih rezultata u BiH u ispunjavanju uvjeta iz Mape puta, kao i relevantnih aktivnosti i odluka EU-a, za upoznavanje s postignutim rezultatima u BiH, lobiranje za pozitivnu odluku Vijeća EU-a, kao i pribavljanje informacija relevantnih institucija država članica EU-a, kao i stavova EK i EP. MVP BiH je izrađivao izvješća i analize povratnih informacija DKP BiH i o tome izvještavao nadležna tijela BiH. MVP BiH i DKP BiH kontinuiranim diplomatskim djelovanjem osigurali su političku potporu EK i zemalja članica da BiH bude stavljena na „bijelu šengensku listu“, tako da je na osnovi odluke Vijeća EU-a i rezolucije Europskog parlamenta Bosna i Hercegovina stavljena na „bijelu šengensku listu“, koja

je stupila na snagu 15.12.2010. godine, čime je ispunjeno prioritarno pitanje od izuzetnog značaja i jedan od najvažnijih kratkoročnih ciljeva BiH;

ratifikaciju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

nastavljeno je kompletiranje procedura ratifikacije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju u zemljama članicama EU-a. MVP BiH je putem DKP mreže uložilo odgovarajuće napore u cilju ubrzanja procesa ratifikacije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju u zemljama članicama EU-a. U prosincu 2010. godine procedura je završena i SSP je ratificiralo svih 27 zemalja članica. Na kontinuiranoj osnovi je zastupan interes BiH da što prije dođe u poziciju za podnošenje aplikacije za članstvo u EU-u. U tom cilju je ova tema imala izuzetan značaj u svim razgovorima i istupima povezanim s europskom integracijom BiH. U cilju formuliranja odgovarajuće pozicije BiH praćeni su i analizirani stavovi zemalja članica EU-a o pitanju stjecanja statusa kandidata BiH za članstvo u EU-u. Nastavljeno je usklađivanje vanjskopolitičkih stavova BiH sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU-a. Tijekom godine ostvaren je niz posjeta i sastanaka dužnosnika BiH s dužnosnicima EU-a. Nastavljen je široki dijalog EU – BiH u okvirima postojećih formalnih mehanizama i foruma za suradnju, kao što su Forum EU – Zapadni Balkan, te Interparlamentarni dijalog EU - Bosna i Hercegovina. Pod predsjedavanjem Španjolske i u suradnji s MVP BiH u Sarajevu je 2. lipnja 2010. godine održan sastanak na visokoj razini EU – Zapadni Balkan. Posebna pažnja poklonjena je pravovremenom i kvalitetnom informiranju o svim aspektima europskog integracijskog procesa. Putem Misije BiH pri EU-u u Bruxellesu MVP BiH je redovito pratio aktivnosti institucija EU-a i osigurao kontinuirano informiranje nadležnih u BiH o svim važnijim odlukama i zaključcima, koji se prvenstveno odnose na BiH, odnosno zemlje zapadnog Balkana. Također su analitički obrađivana unutarnja pitanja i stavovi EU-a prema važnim međunarodnim političkim pitanjima i pojedinim regijama. Ministarstvo vanjskih poslova BiH je dalo svoj prilog koordiniranim aktivnostima unutar BiH koje proizlaze iz Strategije integriranja BiH u EU, Europskog partnerstva te izradi godišnjeg izvješća o napretku BiH;

daljnje približavanje punopravnom članstvu EU

na kontinuiranoj osnovi je zastupan interes BiH da što prije dođe u poziciju za podnošenje aplikacije za članstvo u EU-u. U tom cilju je ova tema imala izuzetan značaj u svim razgovorima i istupima povezanim s europskom integracijom BiH. Europska perspektiva BiH jačana je kroz ostvarivanje političkog dijaloga u okvirima procesa stabilizacije i pridruživanja i ispunjavanje uvjeta koji su njegov sastavni dio. U tom smislu, MVP BiH je osigurao potporu Španjolske, kao predsjedavajuće EU u prvoj polovici 2010. godine, a kasnije i Belgije, predsjedavajuće u drugom dijelu godine, daljnjem napretku BiH na putu k EU-u. U cilju formuliranja odgovarajuće pozicije BiH, praćeni su i analizirani stavovi zemalja članica EU-a o pitanju stjecanja statusa kandidata BiH za članstvo u EU-u. Pod predsjedavanjem Španjolske i u suradnji s MVP BiH u Sarajevu je 2. lipnja 2010. godine održan sastanak na visokoj razini EU – Zapadni Balkan.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Prijedlog zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora, koji je pripremljen i planiran za 2010. godinu, nije usvojen u parlamentu Bosne i Hercegovine. MVP će u tijeku 2011. godine pripremiti novi nacrt zakona i uputiti u proceduru. Planirani sporazum između Vijeća ministara BiH i Cipra o reviziji sukcesije bilateralnih sporazuma nije okončan u 2010. godini, s obzirom na to da nije usuglašen s ciparskom stranom. Ostali planirani sporazumi su u roku upućeni Vijeću ministara BiH.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Za potrebe Ministarstva vanjskih poslova BiH odobren je proračun za 2010. godinu u iznosu od 60.368.000 KM, i to: 54.368.000 KM za tekuće izdatke i 6.000.000 KM za kapitalne izdatke.

U 2010. godini izrađeno je izvješće o izvršenju proračuna u 2009. godini (proračun za 2009. godinu odobren u iznosu od 65.544.178,00 KM, izvršen 91,30%). Kompletiran je dinamički plan usvojenog proračuna Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine i dostavljen Ministarstvu financija i trezora BiH za 2010. godinu.

Proračun za devet mjeseci 2010. godine odobren u iznosu od 46.656.005,00 KM, izvršen je 82,88%. Finaliziran je prijedlog proračuna za 2011. godinu u skladu s instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH u razini gornje granice rashoda utvrđene Dokumentom okvirnog proračuna za razdoblje 2011.-2013. Izrađeni su planovi diplomatsko-konzularnih predstavništava i sjedišta u skladu s usvojenim Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu.

2. VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), u skladu s nadležnostima definiranim člankom 9. Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03,42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09), nadležno je za vanjskotrgovinsku politiku i kontrolu prometa roba i usluga koji imaju poseban režim u prometu, odnosno u izvozu i uvozu, a koje provodi Sektor za vanjskotrgovinsku politiku i strana ulaganja te carinsko-tarifnu politiku za čiju se provedbu stara Sektor za carinsku politiku i tarife.

Osim toga, pripremanje ugovora, sporazuma i drugih akata iz oblasti ekonomskih odnosa i trgovine s drugim državama, pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma kao i uspostavu i razvoj suradnje s međunarodnim organizacijama iz oblasti vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine jedna je od esencijalnih nadležnosti Ministarstva, za čiju je realizaciju zadužen Sektor za međunarodne trgovinske odnose.

Poslovno okruženje, jedinstven ekonomski prostor, razvoj i promocija poduzetništva na razini Bosne i Hercegovine, kao i zaštita potrošača u nadležnosti su Sektora za ekonomski razvoj i poduzetništvo.

Ministarstvo je nadležno i za obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti Bosne i Hercegovine koje se odnose na definiranje politike, osnovnih principa, koordinaciju djelatnosti i usklađivanje planova entitetskih tijela vlasti i institucija na međunarodnom planu u području poljoprivrede, za čiju je realizaciju izravno zadužen Sektor za poljoprivredu, prehranu, šumarstvo i ruralni razvoj, te energetike i promocije i zaštite prirodnih bogatstva i okoline i turizma za čiju je realizaciju primarno zadužen Sektor za prirodne resurse, energetiku i zaštitu okoliša.

U okviru Ministarstva egzistiraju tri upravne organizacije: Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja i Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine koje su zadužene za veterinarstvo, zaštitu zdravlja bilja i osiguranje transparentnosti i koordinacije sustava plaćanja u Bosni i Hercegovini. Bitno je napomenuti da Ured za

harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi osnovan Odlukom o osnivanju Ureda za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi („Službeni glasnik BiH“, broj 77/09) još uvijek nije funkcionalan i operativan.

Ministarstvo je zajedno s upravnim organizacijama za 2010. godinu planiralo realizaciju 122 programska zadatka u oblasti zakonodavnih aktivnosti (izrada prijedloga zakona i podzakonskih akata), zaključivanja međunarodnih ugovora, europskih integracija i tematskih oblasti.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U okviru izrade prijedloga zakona planiranih za 2010. godinu, Ministarstvo je izradilo i Vijeću ministara BiH dostavilo sljedeće prijedloge zakona:

1. zakon o vinu Bosne i Hercegovine (prijedlog zakona usvojen na 123. sjednici VM BiH, održanoj 3.6.2010. godine);
2. zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mineralnim gnojivima (prijedlog zakona usvojen na 133. sjednici VM BiH, održanoj 14.9.2010. godine);
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici („Službeni glasnik BiH“, broj 54/10).

Osim usvojenih prijedloga zakona i objavljenih zakona, Ministarstvo je tijekom 2010. godine radilo na prijedlozima sljedećih zakona:

1. zakon o sustavu državne pomoći u BiH;
2. zakon o plinu;
3. zakon o zaštiti okoliša;
4. zakon o carinskoj tarifi BiH;
5. zakon o nedopuštenom oglašavanju;
6. zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača u BiH.

Izuzev prijedloga zakona o carinskoj tarifi BiH, čija je izrada prolongirana za 2011. godinu zbog neophodnosti usklađivanja s europskom regulativom, radne skupine za izradu ostalih prijedloga zakona nisu uspjele postići suglasnost zbog nepostojanja entitetske potpore za izradu prijedloga zakona, što je osobito slučaj kod izrade prijedloga zakona o sustavu državne pomoći u BiH, zakona o plinu i zakona o zaštiti okoliša.

Ministarstvo je zajedno s upravnim organizacijama tijekom 2010. godine radilo na pripremi prijedloga i donošenju podzakonskih akata iz različitih oblasti.

U oblasti donošenja tehničkih propisa, odnosno usvajanja i objavljivanja direktiva „Novog pristupa“, Komitet za tehničke propise BiH je usvojio, a Ministarstvo donijelo sljedeće podzakonske akte:

1. Direktiva o sigurnosti osobne zaštitne opreme („Službeni glasnik BiH“, broj 75/10);

2. Direktiva o elektromagnetnoj kompatibilnosti („Službeni glasnik BiH“, broj 41/10);
3. Direktiva o sigurnosti liftova („Službeni glasnik BiH“, broj 44/10);
4. Direktiva o sigurnosti strojeva („Službeni glasnik BiH“, broj 4/10).

Također je i donesena Odluka o načinu priznavanja dokumenata i znakova usklađenosti izdanih u inozemstvu („Službeni glasnik BiH“, broj 107/10).

U oblasti kontrole prometa roba i usluga koji imaju poseban režim u prometu, odnosno u izvozu i uvozu, doneseni su sljedeći podzakonski akti:

1. Uputa o proceduri registracije pravnih i fizičkih osoba za vanjskotrgovinski promet roba i usluga od strateške važnosti za sigurnost Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 19/10)
2. Uputa o uvjetima i postupku za izdavanje isprava za vanjskotrgovinski promet roba i usluga od strateške važnosti za sigurnost Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 19/10). Ovim podzakonskim aktom su obuhvaćeni planirani podzakonski akti: Uputa o reguliranju izvoza, uvoza, tranzita i posredovanja u prometu naoružanja i vojne opreme i Uputa o reguliranju izvoza, uvoza i posredovanja u prometu roba dvojne namjene i roba posebne namjene
3. Uputa o provedbi nadzora nad pravnom i fizičkom osobom kojoj je izdana isprava ili koja je registrirana za obavljanje vanjskotrgovinskog prometa roba s kontrolnih listi („Službeni glasnik BiH“, broj 19/10)
4. Uputa o načinu i postupku reguliranja privremenog uvoza, privremenog izvoza i tranzita lovačkog i športskog naoružanja i streljiva („Službeni glasnik BiH“ broj 19/10).

Osim spomenutih podzakonskih akata, u ovoj oblasti su također doneseni:

1. Zajednička lista vojne opreme („Službeni glasnik BiH“, broj 40/10)
2. Lista roba dvojne namjene („Službeni glasnik BiH“, broj 52/10)
3. Lista roba posebne namjene („Službeni glasnik BiH“, broj 40/10).

U oblasti zaštite potrošača Ministarstvo je donijelo Državni godišnji program za zaštitu potrošača BiH za 2010. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 76/10) i Odluku o obliku i sadržaju obavijesti o opasnom proizvodu („Službeni glasnik BiH“, broj 55/10).

Također, u okviru Ministarstva su doneseni: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o posebnim uvjetima evidentiranja i obilježavanja brašna koje se stavlja na tržište („Službeni glasnik BiH“, broj 3/06), Uputa o registraciji izravnih stranih ulaganja („Službeni glasnik BiH“, broj 86/10) te Odluka o usuglašavanju i utvrđivanju Carinske tarife BiH za 2010. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 106/10).

Ured za veterinarstvo BiH je u okviru svojih nadležnosti predložio i doneseni su sljedeći podzakonski akti:

1. Pravilnik o uspostavljanju posebnih uvjeta za stavljanje na tržište i uvoz u BiH životinja akvakulture i njihovih proizvoda, koje nisu prijemčivi na određene bolesti i lista vektora (prijedlog pravilnika usvojen na 141. sjednici VM BiH, održanoj 12.1.2011. godine)
2. Pravilnik o mjerama kontrole afričke kuge svinja (prijedlog pravilnika usvojen na 140. sjednici VM BiH, održanoj 12.1.2011. godine)
3. Pravilnik o programu testiranja za smanjivanje prisutnosti određenih serotipova salmonela kod peradi vrste gallus gallus i purana („Službeni glasnik BiH“, broj 85/10) obuhvaća sljedeće programske zadatke:
  - Pravilnik o mjerama za smanjenje prevalencije određenih serotipova salmonele u uzgojnim jatima gallus gallus
  - Pravilnik o mjerama za smanjenje prevalencije određenih serotipova salmonele kod nesilica roda gallus gallus
  - Pravilnik o mjerama za smanjenje prevalencije određenih serotipova salmonele enteritidis i salmonele typhimurium kod brojlera
4. Pravilnik o mjerama kontrole afričke bolesti konja (prijedlog pravilnika usvojen na 141. sjednici VM BiH, održanoj 12.1.2011. godine)
5. Pravilnik o uspostavljanju kriterija za zoniranje i službeno nadziranje u slučaju postavljanja sumnje ili potvrde prisutnosti infektivne anemije lososa. Ovaj pravilnik je obuhvaćen usvojenim pravilnikom pod rednim brojem 1
6. Pravilnik o mjerama kontrole određenih bolesti životinja i specifičnih mjera u vezi s vazikularnom bolesti svinja (prijedlog pravilnika usvojen na 140. sjednici VM BiH, održanoj 12.1.2011. godine)
7. Odluka o dodatnim mjerama i informacijama koje je potrebno osigurati prilikom stavljanja u promet svinja s obzirom na Aujeszky bolest (upućeno na usvajanje VM BiH).

U ovoj oblasti donesen je niz podzakonskih akata koji nisu bili predviđeni Planom rada Ministarstva za 2011. godinu, a između ostalih:

1. Pravilnik o označavanju i kontroli kretanja životinja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 13/10)
2. Pravilnik o držanju opasnih životinja („Službeni glasnik BiH“, broj 27/10)

3. Pravilnik o mjerama kontrole Njukastl bolesti („Službeni glasnik BiH“, broj 35/10)
4. Pravilnik o mjerama za suzbijanje i kontrolu influence ptica (Službeni glasnik BiH“, broj 35/10)
5. Pravilnik za kontrolu salmonela i drugih određenih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom („Službeni glasnik BiH“, broj 46/10)
6. Pravilnik o mjerama za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika („Službeni glasnik BiH“, broj 38/10).

Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja je u okviru svojih nadležnosti predložila i doneseni su sljedeći podzakonski akti:

1. Nacionalna sortna lista Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 59/10)
2. Popis aktivnih materija dozvoljenih za uporabu u fitofarmaceutskim sredstvima u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 61/10)
3. Pravilnik o uvjetima s obzirom na stručne, prostorne i tehničke osposobljenosti laboratorija za izvođenje laboratorijskih pretraga zbog dijagnostike štetnih organizama („Službeni glasnik BiH“, broj 63/10).

Osim planiranih podzakonskih akata, između ostalog, realizirani su i sljedeći podzakonski akti:

1. Odluka o izmjeni Odluke o zabrani registracije, uvoza i prometa aktivnih materija i fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže aktivne materije čiji je promet odnosno uporaba u EU zabranjen („Službeni glasnik BiH“, broj 15/10)
2. Odluka o izuzimanju sorti ukrasnog, začinskog i aromatičnog bilja s popisa sorti u sortnoj listi Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 92/10)
3. Pravilnik o uvjetima za imenovanje fitosanitarnog inspektora („Službeni glasnik BiH“, broj 35/10).

Ministarstvo je također na razmatranje Vijeću ministara BiH dostavilo i više izvješća i informacija koji su obuhvaćeni **Tematskim dijelom** Programa rada Ministarstva za 2010. godinu, i to:

1. Godišnje izvješće o međunarodnoj pomoći za Sektor poljoprivrede, prehrane, šumarstva i ruralnog razvoja u BiH za 2009. godinu
2. Informacija o izdanim dozvolama za promet naoružanja i vojne opreme i proizvoda dvojne namjene za 2009. godinu
3. Godišnje izvješće iz oblasti poljoprivrede za Bosnu i Hercegovinu
4. Izvješće o radu Izvoznog vijeća BiH
5. Informacija o provedbi kontrole i nadzora po odluci Vijeća ministara („Službeni glasnik BiH“, broj 89/06)
6. Informacija o provjeri bh. podrijetla za robe certificirane po obrascu FORM-A
7. Informacija o nadgledanju primjene Pravilnika o posebnim uvjetima evidentiranja i obilježavanja brašna koje se stavlja na tržište
8. Izvješće o rezultatima poslovanja slobodnih zona u BiH
9. Informacija o radu RG za turizam
10. Informacija za Vijeće ministara o primjeni tarifnog aneksa - tarifne kvote
11. Obilježavanje Svjetskog dana turizma 27.9.2010. godine

12. Implementacija Programa posebnih namjena:

a) kontrola prisutnosti štetnih organizama

- program monitoringa raka krumpira - *Synchytrium endobioticum*
- program monitoringa krumpirove cistolike nematode - *Globodera rostochiensis* i *Globodera pallida*
- program monitoringa *Clavibacter michiganensis*
- program monitoringa *Ralstonia solanacearum*

b) izrada, tisak i distribucija godišnjih biltena o fitosanitarnim mjerama i provedenim aktivnostima

13. Informacija o provedbi kontrole i nadzora po odluci Vijeća ministara („Službeni glasnik BiH“, broj 89/06)

14. Informacija o provjeri bh. podrijetla za robe certificirane po obrascu FORM-A

15. Informacija o nadgledanju primjene Pravilnika o posebnim uvjetima evidentiranja i obilježavanja brašna koje se stavlja na tržište.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Tijekom 2011. godine zaključeni su sljedeći međunarodni sporazumi čije je zaključivanje bilo predviđeno Planom rada Ministarstva za 2011. godinu:

1. pristupanje BiH Stalnoj radnoj skupini za ruralni razvoj zemalja jugoistočne Europe (SWG RRD) i stvaranje uvjeta za ispunjenje obveza koje proizlaze iz članstva
2. Protokol o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save
3. Sporazum o suradnji u oblasti poljoprivrede između Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Ministarstva za poljoprivredu i ruralni razvoj Republike Poljske
4. Memorandum o suradnji malih i srednjih poduzeća između nadležnog ministarstva Republike Mađarske i Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
5. Protokol između BiH i Republike Hrvatske o izmjeni Sporazuma o unapređenju i recipročnoj zaštiti investicija
6. Sporazum o suradnji u oblasti poljoprivrede između Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Mađarske
7. Protokol “Voda i zdravlje” uz Konvenciju o zaštiti i korištenju prekograničnih vodotoka i međunarodnih jezera (Konvencija o vodama - Helsinki 1992.)
8. rad na uspostavi DNA (Imenovanog nacionalnog tijela) za implementaciju Kyoto protokola
9. nastavak aktivnosti na ratifikaciji Štokholmske konvencije o POP's-ima
10. Sporazum o suradnji u oblasti turizma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Egipat
11. Protokol između BiH i Rumunjske o izmjeni Sporazuma o unapređenju i recipročnoj zaštiti investicija
12. Sporazum o suradnji u oblasti turizma između Vijeća ministara BiH i Vlade Kuvajta;
13. ratifikacija Beijing amandmana Montrealskog protokola Bečke konvencije.

Osim navedenih međunarodnih sporazuma, Ministarstvo je Vijeću ministara BiH na razmatranje uputilo i više prijedloga sporazuma čije zaključivanje nije bilo obuhvaćenom Planom rada Ministarstva za 2010. godinu, i to:

1. Sporazum o suradnji u oblasti turizma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Srbije (prijedlog sporazuma usvojen na 118. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 8.4.2010. godine);
2. Sporazum između Bosne i Hercegovine i Republike San Marino o unapređenju i uzajamnoj zaštiti investicija (prijedlog sporazuma usvojen na 123. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 3.6.2010. godine)
3. Memorandum o razumijevanju između Vijeća ministara BiH i Vlade Islamske Republike Iran o suradnji u oblasti turizma (prijedlog memoranduma usvojen na 125. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 24.6.2010. godine)
4. Dodatni protokol između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o izmjenama i dopunama Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o poticanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja (prijedlog dodatnog protokola usvojen na 129. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 26.7.2010. godine)
5. Protokol o razvoju turizma u okviru Jadransko-jonske inicijative (prijedlog protokola usvojen na 135. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 19.10.2010. godine)
6. Sporazum između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Maroko (prijedlog sporazuma usvojen na 139. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 14.12.2010. godine)
7. Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Hrvatske o suradnji na području turizma (prijedlog sporazuma usvojen na 139. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 14.12.2010. godine).

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

U sklopu obveza koje se odnose na europske integracije Ministarstvo je tijekom 2010. godine imalo definiran jedan programski zadatak koji obuhvaća izvještavanje Europske komisije iz oblasti zaštite okoliša i on je uspješno realiziran. Osim toga, realizirane su redovne aktivnosti u dijelu ispunjavanja obveza iz CEFTA ugovora i suradnja s CEFTA tajništvom. Također, pregovarački tim za pristupanje BiH WTO-u je tijekom 2010. godine okončao nekoliko rundi uspješnih pregovora u cilju pristupanja BiH WTO-u.

Realizirane su i aktivnosti koje se odnose na IPA programiranje u oblastima malih i srednjih poduzeća, turizma, energetike i zaštite okoliša, kao i implementacija IPA projekata koji su u tijeku, a u kojima je Ministarstvo korisnik.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Ministarstvo je za 2010. godinu, zajedno s upravnim organizacijama, planiralo realizaciju 122 programska zadatka, od kojih je 65 realizirana, čime je ostvareno realizacija od 53,27 %. Osim planiranih programskih zadataka, Ministarstvo je realiziralo i dodatne programske aktivnosti.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

PROCJENA OSTVARENJA PRORAČUNA ZA 2010. GODINU

Red. br.	Naziv	Ostvareno 2009. g.	Plan proračuna za 2010. g.	Ocjena ostvarenja za 2010. g.	Indeks 4/3	Indeks 5/3	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6	7	8
I	TEKUĆI IZDACI	6.126.126,76	6.653.000,00	6.328.000,00	108	103	95
1	Bruto plaće i naknade	4.309.734,12	4.670.000,00	4.475.000,00	108	104	96
2	Naknade troškova zaposlenim	847.672,08	818.000,00	740.000,00	96	87	90
3	Ostali izdaci	968.720,56	1.165.000,00	1.113.000,00	120	114	96
II	KAPITALNI IZDACI	72.157,04	120.000,00	119.350,00	166	165	99
1	Nabava opreme	72.157,04	120.000,00	119.350,00	166	165	99
III	TEKUĆI GRANTOVI	350.000,00	350.000,00	-	-	-	-
IV	UKUPNO (I+II+III)	6.548.283,80	7.123.000,00	6.447.350,00	109	98	91
	Broj zaposlenih	157	173	173	110	110	100

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2010. godinu utvrđen je proračun Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH u iznosu od 7.123.000,00 KM, i kao takav je 9% veći od proračuna ostvarenog za 2009. godinu.

Procjena ostvarenja proračuna za 2010. godinu iznosi 6.447.350,00 KM, a to je 98% proračuna ostvarenog za 2009. godinu. Procent izvršenja planiranog proračuna za 2010. godinu je procijenjen na 91%, što je vidljivo iz gornje tabele.

Razlog ovako niskog ostvarenja proračuna za 2010. godinu je u tome što Vijeće ministara BiH nije donijelo odluku o rasporedu sredstava za tekuće grantove te su time ta planirana sredstva ostala neutrošena. Da je donesena navedena odluka, procent izvršenja planiranog proračuna bio bi procijenjen na 95,5%.

3. MINISTARSTVO FINACIJA I TREZORA BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Ministarstvo financija i trezora je u 2010. godini realiziralo je aktivnosti vezano za izradu i donošenje Dokumenta okvirnog proračuna (DOP) za razdoblje 2011. - 2013. godine, aktivnosti na prijenosu nadležnosti od strane Europske komisije na institucije BiH za upravljanje IPA sredstvima, zaključivanje međunarodnih sporazuma, servisiranje vanjskog duga, iniciralo izmjene i dopune zakona i podzakonskih akata iz svoje nadležnosti.

Tijekom 2010. godine Ministarstvo financija i trezora realiziralo je aktivnosti u slijedećim oblastima:

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Dokument okvirnog proračuna (DOP) za razdoblje 2010. - 2012. godine

Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2011. godinu u zakonskom roku

Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o porezu na dodanu vrijednost

Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o administrativnim pristojbama

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH

PODZAKONSKI AKTI

Pravilnik za pripremu i donošenje proračuna institucija BiH

Pravilnik za korištenje Informacijskog sustava Ministarstva financija i trezora Državnog fonda

Odluka o izmjeni i dopuni odluke o izradi kreditnog rejtinga za BiH

Odluka o uspostavi Jamstvenog fonda

Izmjena Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za porodiljsku odsutnost u institucijama BiH

Izmjena Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava na novčanu naknadu po osnovi jubilarnih nagrada

Odluka o osnivanju Središnje harmonizacijske jedinice

Pravilnik o internoj organizaciji Ministarstva financija i trezora

Izrada Strategije interne financijske kontrole (PIFC)

Procedure o ostvarivanju prava iz tekuće pričuve

Procedure o prestrukturiranju rashoda proračunskih korisnika

Prijedlog odluka i zaključaka koje Vijeće ministara BiH donosi u svezi s odobravanjem financijskih aktivnosti MFI na teritoriju BiH

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Svjetska banka

IDA krediti

1. Cestovna infrastruktura – IDA kredit 43710 BOS
2. Razvitak zajednica - dodatno financiranje, IDA kredit 35381 BOS
3. Jačanje zdravstvenog sektora – IDA kredit 40470 BOS
4. Poljoprivreda i ruralni razvitak – IDA kredit 43250 BOS
5. Avijarna influenza – IDA kredit 43310 BOS
6. Program energetske zajednice Jugoistočne Europe (ECSEE) Apl.3 – IDA kredit 41970 BOS
7. Razvitak i konzervacija šuma – IDA kredit 37790 BOS
8. Razvitak male komercijalne poljoprivrede, IDA kredit 37420 BOS
9. Čvrsti otpad, IDA kredit 36720 BOS
10. Čvrsti otpad - dodatno financiranje, IDA kredit 36721 BOS
11. Urbana infrastruktura, IDA kredit 39540 BOS
12. Urbana infrastruktura – dodatno financiranje, IDA kredit 39541 BOS
13. Drugi projekt upravljanja čvrstim otpadom – IDA kredit 45450 BA
14. Socijalne sigurnosne mreže i projekt potpore zapošljavanju – IDA 47040 BA
15. Prvo programsko financiranje za razvojne politike javne potrošnje/proračunska potpora –IDA 4729 BA

IBRD krediti

1. Prvi programski zajam za razvojne politike javne potrošnje - IBRD 7896 BA

2. Drugi projekt upravljanja čvrstim otpadom – IBRD 7629 BA
3. Poboljšanje pristupa finansijskim projektima za mala i srednja poduzeća – IBRD 7839 BA
4. Otpadne vode u Sarajevu - IBRD 78420 BA

Grantovi za koje je administrator Svjetska banka

1. Zaštita kvalitete voda – GEF grant TF 55265
2. Upravljanje Neretvom i Trebišnjicom – GEF grant TF 91969
3. Zaštićena šumska i planinska područja – GEF grant TF 091919

Europska banka za obnovu i razvitak (EBRD)

1. Rekonstrukcija elektroenergetskog sustava, kredit 891 (12413 i 37972)
2. Razvitak regionalnih putova, kredit 31788
3. Obnova elektrodistribucije u BiH, kredit 35806
4. Upravljanje zračnim prometom, kredit 35288
5. Rekonstrukcija željeznica, kredit 35418
6. Kanalizacijski sustav Bijeljina, kredit 36876
7. Rehabilitacija cesta, kredit 37543
8. Koridor Vc – 38716
9. Mahovljanska petlja – 40327
10. Plinifikacija Srednjobosanske županije – 38770

Europska investicijska banka (EIB)

1. Projekt rehabilitacija putova u Republici Srpskoj, kredit 23.599
2. Projekt rehabilitacija putova u Federaciji BiH, kredit broj 2005-0455
3. Projekt obnove električne energije II, kredit 23.871
4. Projekt nacionalni put Banja Luka – Gradiška, kredit 2004-0329
5. Projekt željeznice II, kredit broj 23.376
6. Sarajevska zaobilaznica – 20515
7. Vodovod i kanalizacija u FBiH – 23.924
8. Kredit IRBRS za mala i srednja poduzeća – 25.254

Japanska agencija za međunarodnu suradnju (JICA)

1. Projekt izgradnje postrojenja za odsumporavanje dimnih plinova za TE Ugljevik

Korea Exim banka (Vladina agencija za EDCF)

1. Projekt modernizacije bolnica faza II

Razvojna banka Vijeća Europe (CEB)

1. Rekonstruiranje sustava primarne zdravstvene skrbi F/P 1520 (2005)
2. Obnova Gimnazije Mostar F/P 1523 (2005)

KfW Njemačka razvojna banka

1. Sanacija gradskih vodovoda i kanalizacijskih sustava u BiH
2. Sanacija Hidroelektrane Rama
3. Sanacija Hidroelektrane Trebinje – faza 2
4. Gradski sustav vodoopskrbe i zbrinjavanja otpadnih voda u Banja Luci
5. Prikupljanje i tretman otpadnih voda u Bihaću
6. Vjetroelektrana Mesihovina

Međunarodni fond za poljoprivredni razvoj (IFAD)

1. Unapređenja ruralnog poduzetništva, kredit IFAD 697 BA
2. Poboljšanje uvjeta života na selu - 772 BA

OPEC Fond za međunarodni razvoj (OFID)

1. Unapređenja ruralnog poduzetništva, kredit OPEC Fonda 1113P

2. Sarajevska zaobilaznica
3. Rekonstrukcija željeznica Sarajevo- Bradina dionica I

Saudijski fond za razvoj

1. Dovođenje i opremanje četiri bolnice u FBiH

Kuvajtski fond za Arapski ekonomski razvoj

1. Autocesta Kakanj - Donja Gračanica

Vlada Kraljevine Španjolske

1. Nabava vozova nagibne tehnike Talgo u FBiH

Republika Austrija

-Bank Austria - UniCredit Group

1. Vodovod Fojnica - Kiseljak i kolektor otpadnih voda Lepenica - Kiseljak
2. Vodoopskrba u Općini Srbac
3. Izgradnja postrojenja za preradu vode za piće u Brčkom
4. Vodoopskrba u Općini Posušje

-Raiffeisenzentralbank Österreich

1. Izgradnja sustava cjevovoda za vodu u Općini Laktaši
2. Izgradnja sustava vodoopskrbe u Općini Livno
3. Dizajn, izgradnja i oprema nove bolnice u Bijeljini

Međunarodni monetarni fond

1. III. stand by aranžman

Sporazumi o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja

Prijedlozi i nacrti međunarodnih ugovora – sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu sa sljedećim zemljama u 2010. godini.

Završeni pregovori i čeka se potpisivanje ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s Brunejima, Estonijom, Rumunjskom i Marokom.

Potpisani i upućeni na ratifikaciju: Irska, Katar i Austrija.

Zaključeni i ratificirani Španjolska, Češka i Alžir.

Reguliranje preostalog dijela “starog” duga - SACE

U tijeku 2010. godine nije bilo podnesenih zahtjeva kreditora na reguliranju preostalog «starog» duga. Međutim, nastavljene su aktivnosti u vezi s ranije pokrenutim zahtjevom od strane Vlade Republike Italije koja i dalje zahtijeva plaćanje preostalog duga u jednokratnom iznosu (1.844.813,14 EUR-a). Aktivnosti MFiT i dalje su usmjerene na dostavu prijedloga Vladi Italije na način da se kompromisno prihvaćeni nealocirani dug treba platiti u skladu sa odredbom II. potpisanog sporazuma između Vlade Republike Italije i Vijeća ministara BiH o konsolidaciji određenih dugova, koji regulira i način rješavanja nealociranog duga, a poštujući načelo jednakosti tretmana duga u okviru Pariškog kluba kreditora.

Bosansko-talijanski zajednički fond

Upućen dopis Veleposlanstvu Italije kojim se informira o ostvarenim aktivnostima po pitanju Bosansko-talijanskog zajedničkog fonda na osnovi zaključka sa 75. sjednice Vijeća ministara BiH.

Aktivnosti u cilju reprograma obveza po razmijenjenim notama s Vladom Japana od 1996. do 2000. godine po projektima “2 KR” i projektima “Non grant project-AID”, te implementacija i praćenje realizacije po istom.

Na osnovi odluka vlada entiteta i zaključka Vijeća ministara, sklopljen je Trojni ugovor između Vijeća ministara i vlada entiteta, na osnovi kojeg je 2005. godine zatražena i dobivena suglasnost Vlade Japana na plan popune Protuvrijednosnog fonda u roku od četiri godine. Vlade entiteta nisu poštovale potpisani Trojni ugovor, tako da se Fond nije popunjavao.

Sporazum o financiranju između BiH i Komisije Europskih zajednica o višekorisničkom TEMPUS programu u okviru IPA-e - Pomoć tranziciji i izgradnji institucija za 2009. godinu. Dodatak broj 1 na Sporazumu o financiranju u okviru državnog programa za BiH (dio II) IPA komponente za tranzicijsku pomoć i izgradnju institucija za 2008. godinu. Financijski sporazum između BiH i Komisije Europskih zajednica u pogledu državnog programa (dio II) za 2009. godinu u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć. Sporazum o financiranju između BiH i Komisije Europskih zajednica o prekograničnom programu BiH-Hrvatska u sklopu IPA prekogranične suradnje za 2009. godinu. Sporazum o financiranju između BiH i Komisije Europskih zajednica o prekograničnom programu BiH-Srbija u sklopu IPA prekogranične suradnje za 2009. godinu. Sporazum o financiranju između BiH i Komisije Europskih zajednica o prekograničnom programu BiH-Crna Gora u sklopu IPA prekogranične suradnje za 2009. godinu. Sporazum o financiranju između BiH i Komisije Europskih zajednica u svezi s financiranjem sudjelovanja BiH u ERDF transnacionalnim programima Europske teritorijalne suradnje „Jugoistočna Europa“ i „Mediteran“ u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) - komponenta prekogranične suradnje za 2009. godinu.

Sporazum o financiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Europskih zajednica u vezi s horizontalnim programom nuklearne sigurnosti i zaštite od radijacije u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) za 2009. godinu. Dopuna br. 3 Sporazuma o financiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Europskih zajednica u pogledu državnog Programa suradnje za 2007. godinu u okviru IPA komponente za pomoć u tranziciji i izgradnji institucija.

Dopuna Sporazuma o financiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Europskih zajednica u pogledu prekograničnog programa Bosna i Hercegovina – Crna Gora u okviru IPA komponente prekogranične suradnje za 2007. godinu.

Dopuna Sporazuma o financiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Europskih zajednica u pogledu prekograničnog programa Bosna i Hercegovina - Srbija u okviru IPA komponente prekogranične suradnje za 2007. godinu.

Dopuna Sporazuma o financiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Europskih zajednica u pogledu prekograničnog programa Hrvatska - Bosna i Hercegovina u okviru IPA komponente prekogranične suradnje za 2007. godinu.

Sporazum o financiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Europskih zajednica u pogledu državnog programa suradnje (dio I) za 2010. godinu u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć.

Sporazum o financiranju koji se tiče pilot-programa za očuvanje i obnovu kulturne baštine u konfliktnim područjima na Zapadnom Balkanu za 2008. godinu između Bosne i Hercegovine i Komisije Europskih zajednica.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Kontinuirano angažiranje na provedbi Strategije za uspostavu DIS-a u suradnji s Direkcijom za europske integracije.

Sklapanja i ratifikacije više financijskih sporazuma za IPA-u, prvu i drugu komponentu, dinamikom kako su dostavljani iz Europske komisije.

Izrada Ekonomsko-fiskalnog programa BiH, u dijelu javne financije, za 2010. - 2011., koji je dostavljen Europskoj komisiji.

Redovito praćenje i izvještavanje o napretku u procesu europskih integracija iz nadležnosti ministarstva, kao i priprema projektnih prijedloga za IPA-u 2009 i 2010.

Sporazum o pitanjima sukcesije bivše SFRJ

Urađena je Informacija o implementaciji Aneksa A Sporazuma o pitanjima sukcesije bivše SFRJ, koju je usvojilo Vijeće ministara, Informacija o realizaciji Platforme za implementaciju Aneksa B Sporazuma o pitanjima sukcesije bivše SFRJ, koju je usvojilo VM, Informacija o implementaciji Aneksa C Sporazuma o pitanjima sukcesije bivše SFRJ, koju je usvojilo Vijeće ministara i Informacija o implementaciji Sporazuma o pitanjima sukcesije bivše SFRJ, koju je usvojilo Vijeće ministara.

Informativno-analičke i ostale aktivnosti

Priprema i upućivanje Instrukcija broj 1.

Priprema i upućivanje Instrukcija broj 2.

Utvrđivanje tranše za 2011. godinu iz DOP-a 2010. - 2012. i gornje granice rashoda za svakog proračunskog korisnika za izradu zahtjeva za dodjelu sredstava (projekciju proračuna).

Prikupljanje zahtjeva proračunskih korisnika za dodjelu sredstava u 2010. godini. Usuglašavanje zahtjeva proračunskih korisnika a uputama iz cirkularnog pisma, gornjom granicom rashoda (tranšom DOP-a za 2010.) i Pravilnikom za pripremu i donošenje proračuna.

Izrada preliminarog okvira rashoda Proračuna institucija BiH za 2010.godinu na temelju detaljnije analize zahtjeva proračunskih korisnika i prioriteta iz DOP-a; utvrđivanje ukupnih prihoda proračuna; konzultacije i pregovori s proračunskim korisnicima o visini zahtjeva za sredstvima koji se inkorporira u ukupan okvir nacrta proračuna za 2010. godinu.

Prikupljanje godišnjih planova dinamike rashoda proračunskih korisnika u 2010. godini, usuglašavanje s odobrenim proračunom i unos u ISFU za tekuća razdoblja, te kontrola izvršenja proračuna institucija BiH i poduzimanje korektivnih mjera u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH i Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH.

Izrada Izvješća o izvršenju proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2008. godinu.

Prikupljanje tromjesečnih izvješća proračunskih korisnika i izrada tromjesečnih izvješća o izvršenju Proračuna institucija BiH za 2010. godinu i dostava istih.

Podnošenje polugodišnjeg izvješća Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, Predsjedništvu Bosne i Hercegovine, Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Podnošenje godišnjeg izvješća Parlamentarnoj skupštini, Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, Predsjedništvu Bosne i Hercegovine, i Uredu za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH.

Instrukcija o načinu i izradi operativnog plana za izvršenje proračuna institucija BiH. Instrukcije o načinu praćenja programa posebnih namjena.

Davanje mišljenja na prijedloge odluka o korištenju sredstava pričuve proračuna i načina financiranja novih institucija, projekata i programa posebne namjene.

Priprema odluke o prestrukturiranju proračuna po prijedlogu proračunskih korisnika i realizacija tih odluka u ISFU.

Informacija o stanju javne zaduženosti Bosne i Hercegovine.

Informacija o izvršenom servisiranju vanjskog duga.

Prijedlog Programa javnih institucija BiH 2011. – 2013. godine.

Informacija o koordinaciji međunarodne pomoći putem sektorskog pristupa (SWAp) u BiH.

Pregled aktivnosti najvećih donatora u Bosni i Hercegovini za 2009. - 2010. godinu.

Uspostavljena je arhiva Ministarstva koja nije bila urađena od 2000. godine. Također je i fizički izvršeno opremanje prostorija za istu i prenošenje dokumentacije s više lokaciji u arhivski depo.

Vršeni su poslovi na održavanju i razvoju odvijanja PTT prometa za potrebe Ministarstva, otklanjanju nedostataka i kvarova na opremi i sredstvima koje koristi Ministarstvo.

Izrada završnog računa Ministarstva financija i trezora BiH za 2010. godinu.

Izrada operativnih planova Ministarstva za 2011. godinu u tabelarnom prikazu.

Izvješće o izvršenju šestomjesečnog proračuna - u dvije verzije, analiza o izvršenju proračuna – tekstualni dio.

Izrada prijedloga Dokumenta okvirnog proračuna Ministarstva za razdoblje 2010. – 2012. godine.

Informacija o prihodima i rashodima.

Informacija o fondovskoj potrošnji.

Davanje mišljenja na prijedloge odluka i druge akte koje se odnose na provođenje Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Izrada Naredbi o uplatnom računu.

Izvršeno otvaranje podračuna u KM i devizama u okviru jedinstvenog računa trezora BiH po zahtjevu korisnika.

Davanje mišljenja, odgovora, informacija i drugih pismena po zahtjevu ministarstava u Vijeću ministara BiH, drugih tijela i organizacija i institucija s nižih razina vlasti i stranaka iz oblasti plaćanja i upravljanja jedinstvenim računom trezora.

Suradnja s Centralnom bankom BiH, generiranje naloga za plaćanje s jedinstvenog računa kod CB BiH po zahtjevu proračunskih korisnika.

Izvjешtavanje dobavljača o izvršenim plaćanjima preko ISFU sustava.

Aktivnosti u svezi s proširenjem kapaciteta ISFU i uvođenje novih stanica kod proračunskih korisnika.

Aktivnosti u svezi sa proširenjem ISFU sustava modula - upravljanje stalnim sredstvima i zalihama.

Zatvaranje pomoćnih knjiga i Glavne knjige trezora za 2010. godinu.

Suradnja s CBBiH i dostavljanje izvješća radi GFS izvješćavanja.

Suradnja s OMA UIO vezano za dostavljanje mjesečnih izvješća o izvršenju proračuna.

Suradnja s poslovnim bankama vezano za postupke i procedure redovnog.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Tabelarni prikaz planiranih i realiziranih programskih zadataka u 2010. godini se u prilogu dostavlja.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Ministarstvo financija i trezora participira u Nacrtu proračuna institucija Bosne i Hercegovine međunarodnih obaveza. O izvršenju trošenja proračunskih sredstava evidenciju vodi nadležni sektor u Ministarstvu.

4. MINISTARSTVO KOMUNIKACIJA I PROMETA BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Promet

S obzirom na mjesto i značaj oblasti prometa za Bosnu i Hercegovinu u procesu europskih integracija, u 2010. godini su poduzete opsežne i značajne aktivnosti na usvajanju odgovarajućih pravnih propisa, standarda, procesa i sl. Ove aktivnosti su se u najvećoj mjeri odvijale prema zahtjevima, dinamici i rokovima iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP). Od ovih aktivnosti se izdvajaju sljedeće:

- donošenje Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u cestovnom prijevozu („Službeni glasnik BiH“, broj 48/10), koji obrađuje problematiku uvođenja digitalnih tahografa;
- donošenje Nacionalne politike kojom se uređuje oblast zaštite podataka vezanih za sustav digitalnih tahografa (dokument odobren od strane Europske komisije i usvojen u rujnu 2010. godine);
- uspostava sustava homologacije u Bosni i Hercegovini, kao preduvjeta za daljnju liberalizaciju režima uvoza automobila.

Također, u protekloj godini se od aktivnosti u oblasti prometa, kao neke od najznačajnijih ističu i aktivnosti koje se odnose na provedbu procesa licenciranja prijevoznika u oblasti cestovnog prijevoza tereta, te općenito na daljnje unapređenje oblasti cestovnog prometa, i uspostava Agencije za kontrolu zračnog prometa u Bosni i Hercegovini koja ima za cilj postupno preuzimanje sustava kontrole zračnog prometa, kao i daljnji nastavak aktivnosti na izradi Prometne politike u Bosni i Hercegovini, nakon čije pripreme i donošenja bi se dalje kroz strateške dokumente definirali i utvrdili dalji pravci razvoja i aktivnosti u oblasti prometa.

Prometna infrastruktura

S obzirom na podijeljenu mjerodavnost između različitih razina vlasti BiH u oblasti prometne infrastrukture, najvažnije aktivnosti u ovoj oblasti su se odvijale na općoj razini, kao aktivnosti na započinjanju projekata od međudržavnog interesa, te aktivnosti na realizaciji već započetih projekata ovakvog tipa. Ove se aktivnosti po svom karakteru mogu podijeliti na aktivnosti koje spadaju u domenu zaključivanja međunarodnih ugovora, na njihovoj realizaciji i aktivnosti u svezi s procesom europskih integracija. Kao najvažnije od ovih aktivnosti ističemo sljedeće:

- aktivnosti pregovora o zaključivanju Sporazuma o prometnoj zajednici između EU i država zapadnog Balkana (čije se parafiranje očekuje u 2011. godine), koji su vođeni s državama zapadnog Balkana;
- aktivnosti implementacije Memoranduma o razumijevanju o razvoju temeljne regionalne prometne mreže jugoistočne Europe koje su uključivale sastanke na ministarskoj razini, te konzultacije sa drugim razinama vlasti u BiH;
- aktivnosti implementiranja Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save, koje su uključivale sudjelovanje u radu Međunarodnog povjerenstva za sliv rijeke Save i na više ekspertnih sastanaka;
- aktivnosti pripreme za izradu projektne dokumentacije u svezi s rehabilitacijom i modernizacijom vodnog puta rijeke Save, koje se rade u kontinuitetu i u suradnji sa susjednim državama i Svjetskom bankom;
- aktivnosti izrade projektno-studijske dokumentacije za projekt „Željeznička pruga Čapljina –Trebinje - Nikšić“;

- održavanje sustava obilježavanja vodnog puta rijeke Save;
- programiranje projekata koji će se financirati iz Instrumenta za prepristupnu pomoć (IPA) za 2010. i 2011., zatim projekata za Investicijski okvir za zapadni Balkan.

S obzirom na svoj sadržaj, ove aktivnosti predstavljaju temelj ne samo unaprijeđenja razvoja prometne infrastrukture već, općenito, njihov su nastavak i realizacija od bitnog značaja za gospodarski cjelokupan društveni razvoj BiH.

Kao aktivnosti od posebnog značaja u oblasti prometne infrastrukture, potrebno je istaći aktivnosti u svezi s implementacijom projekta „Autocesta na Koridoru Vc“. U 2010. godini ove aktivnosti su u najvećoj mjeri podrazumijevale završetak izrade dokumentacije glavnih projekata za prioritetne dionice za koje je prema Studiji izvodljivosti predviđeno da se puste u promet do 2013. godine, a to su dionice:

- Svilaj - Doboj Jug, duljine 63 km,
- Mostar sjever - granica jug (Bijača), duljine 59 km i
- Vlakovo - Tarčin, duljine 19 km.

U završnoj fazi je izrada glavnog projekta zaobilaznice oko Zenice, duljine devet km. Izvršene su pripreme aktivnosti za izgradnju dionica: Bijača - Zvirovići, duljine 11,0 km, Butila – Vlakovo - Tarčin, duljine 22 km, Svilaj - Odžak, duljine 11 km i poddionica Drivuša - Klopče, duljine tri km. Osim toga, poduzet je i niz drugih aktivnosti koje su u izravnoj vezi s realiziranjem ovog projekta. Usuglašena je dinamika priprema za izgradnju i izgradnja južnih graničnih dionica autoceste na Koridoru Vc, uključujući i granične prijelaze Bijača (BiH) i Metković 1 (RH). Cilj je da se južne granične dionice autoceste i granični prijelazi izgrade najkasnije do kraja 2012. godine.

Elektroničke komunikacije

U oblasti elektroničkih komunikacija tijekom 2010. godine, kroz TAIEX programe, odnosno suradnju s EU-om, započete su aktivnosti pripreme za izradu nacrtu zakona o elektroničkim komunikacijama. Također, BiH je putem svojih predstavnika nastavila aktivno sudjelovanje i rad u projektu EU-a Praćenje regulatornog i tržišnog razvoja elektroničkih komunikacija i servisa informacijskog društva u zemljama EU-a, čiji je cilj da zemljama zapadnog Balkana pomogne u procesima liberalizacije i jačanja konkurentnosti na tržištu elektroničkih komunikacija, te unapređenje institucionalnog i regulatornog okvira. U oblasti javnog emitiranja, nastavljene su aktivnosti koje imaju za cilj daljnje unapređenje procesa digitalizacije: nastavljen je rad DTT foruma i raspisan javni tender za nabavu mikrovalnih linkova na relaciji Sarajevo - Banja Luka, Sarajevo - Mostar i odašiljača za pokrivanje digitalnim signalom područja Sarajeva, Banja Luke i Mostara i digitalnih linkova za uvezivanje pet informacijsko-tehničkih centara u sustav digitalnih veza i odašiljača (Istočno Sarajevo, Brčko, Bijeljina, Tuzla i Zenica).

Informatizacija

U 2010. godini se u oblasti informatizacije kao najznačajnije ističu sljedeće aktivnosti:

- rad na procjeni utjecaja različitih pravnih i institucionalnih opcija implementacije Zakona o elektroničkom potpisu, kao jednog od ključnih propisa za razvoj sustava e-uprave (procjena utjecaja se vrši u suradnji sa Savjetodavnim timom Međunarodne financijske korporacije Svjetske banke)
- priprema Izvješća o elektroničkoj spremnosti bosansko-hercegovačkog društva za 2009. godinu

- sudjelovanje u pripremi revidiranja eSEE AGENDA plus 2007. – 2012. za razvoj informacijskog društva u jugoistočnoj Europi kojom će se definirati novi plan aktivnosti za razvoj informacijskog društva.

Od posebnog značaja su i aktivnosti koje imaju za cilj borbu protiv kibernetičkog i visokotehnološkog kriminala i unapređenje sustava zaštite od dječje pornografije, te su u tom cilju od strane Vijeća ministara osnovane posebne radne skupine sa zadatkom da se izvrši analiza i dadnu odgovarajući prijedlozi za unapređenje zaštite od ovih vrsta kriminala. S tim u svezi pokrenuta je i inicijativa za izmjenu i dopunu zakona koji se odnose na zaštitu djece od dječje pornografije u BiH i to unutar projekta pod nazivom "Sveobuhvatan pristup rješavanju problema dječje pornografije u BiH", koji se realizira u razdoblju 2010. - 2012. Obavljene su također i značajne i opsežne aktivnosti u cilju provedbe ugovornih obveza koje BiH ima prema Microsoftu u vezi s upotrebom licenciranih proizvoda: prikupljeni su podaci od institucija Vijeća ministara o broju potrebnih licenci, te se na temelju prikupljenih podataka vrši priprema instalacijskih medija te raspodjela licenciranih proizvoda i potrebnih ključeva za aktivaciju.

Inspeksijski nadzor

Poslovi inspeksijskog nadzora u oblasti cestovnog prijevoza po svom karakteru spadaju u redovite aktivnosti inspeksijskog nadzora. Posebno je značajno što je u tijeku 2010. godine implementiran sustav izdavanja prekršajnih naloga i osigurana informatička povezanost s drugim bazama podataka i evidencijama kod mjerodavnih sudova, čime je znatno unaprijeđena oblast inspeksijskog nadzora prometa na cestama, a što će osim ostalog imati i pozitivan učinak za proračun.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Zakoni

U 2010. godini Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine usvojila je sljedeće zakone čiji je obrađivač bilo Ministarstvo komunikacija i prometa:

1. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radiotelevizijskom sustavu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 32/10)
2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radiotelevizijskom servisu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 32/10)
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komunikacijama ("Službeni glasnik BiH", broj 32/10)
4. Zakon o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u cestovnom prijevozu ("Službeni glasnik BiH", broj 48/10)
5. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 48/10).

U 2010. godini Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa kao resornog ministarstva utvrdilo sljedeće prijedloge zakona:

1. Prijedlog zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu.³

³ Pored toga Generalnom tajništvu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, radi utvrđivanja Prijedloga dostavljen je sljedeći nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona javnom radiotelevizijskom sustavu Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je, na prijedlog Ministarstva, utvrdilo sljedeća mišljenja za autentična tumačenja zakonskih odredaba:

- 1 Mišljenje za autentično tumačenje članka 10. stavka (5) točke c) Zakona o poštama Bosne i Hercegovine, čiji je podnositelj Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine
- 2 Mišljenje za autentično tumačenje članka 26. stavka (1) Zakona o JRT servisu Bosne i Hercegovine.

Podzakonski akti

U 2010. godini Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa kao resornog ministarstva donijelo sljedeće podzakonske akte:

- 1 Odluku o načinu predstavljanja javnih poštanskih operatera iz Bosne i Hercegovine u tijelima Svjetske poštanske unije („Službeni glasnik BiH“, broj 43/10)
- 2 Odluku o utvrđivanju osnovnih kriterija za davanje suglasnosti Agenciji za poštanski promet Bosne i Hercegovine radi obavljanja dijela poslova iz svoje mjerodavnosti („Službeni glasnik BiH“, broj 50/10).

Osim toga, na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa kao resornog ministarstva, Vijeće ministara je donijelo i sljedeće odluke:

1. Odluku o usvajanju Projekta digitalizacije mikrovalnih veza javnih radiotelevizijskih servisa Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 74/10),
2. Odluku o izmjeni Odluke o nastavku rada Foruma o digitalnoj zemaljskoj televiziji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 54/10),
3. Odluku o izdvajanju sredstava iz Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 62/10)
4. Odluku o odobravanju sredstava iz tekuće pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, za realiziranje obveza za 2010. godinu iz Aneksa sporazuma o strateškom partnerstvu između VMBiH i Microsofta BiH i Microsoft Ireland Operations Limiteda („Službeni glasnik BiH“, broj 65/10)
5. Odluku o odobravanju sredstava iz pričuve Proračuna Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 107/10)
6. Odluku o financiranju provedbe obveza iz Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u cestovnom prijevozu iz akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 95/10)
7. Odluku o načinu raspodjele sredstava uplaćenih na ime dodijeljene dozvole za Univerzalne mobilne telekomunikacijske sustave („Službeni glasnik BiH“, broj 50/10)
8. Odluku o uspostavi Radne skupine za procjenu usklađenosti Zakona o javnom radiotelevizijskom sustavu Bosne i Hercegovine i Zakona o javnom radiotelevizijskom servisu Bosne i Hercegovine sa zakonodavstvom Europske unije („Službeni glasnik BiH“, broj 44/10)
9. Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o imenovanju članova Ekspertne skupine za praćenje realiziranja Projekta digitalizacije („Službeni glasnik BiH“, broj 43/10)
10. Odluku o visini novčane naknade za rad članova Vijeća Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 72/10)

11. Odluku o određivanju novčane naknade za rad predstavnicima Bosne i Hercegovine, članovima Međudržavnog povjerenstva za praćenje provedbe i primjenu Ugovora o plovidbi vodnim putovima unutarnjih voda i njihovom obilježavanju i održavanju („Službeni glasnik BiH“, broj 58/10)
12. Odluku o korištenju akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 65/10)
13. Odluku o uporabi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 65/10)
14. Odluku o uporabi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine za financiranje dijela projekta digitalizacije mikrovalnih veza javnih RTV servisa Bosne i Hercegovine i odašiljača za pokrivanje digitalnim signalom područja Sarajeva, Banja Luke i Mostara („Službeni glasnik BiH“, broj 72/10)
15. Odluku o uporabi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 95/10)
16. Odluku o uporabi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 98/10)
17. Odluku o korištenju akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 98/10)
18. Odluku o uporabi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 98/10).⁴

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine dalo je ne prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa suglasnost ili potvrdilo sljedeće propise i akte:

1. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine,
2. Statut Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 63/10)

---

⁴ Osim toga Generalnom tajništvu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine dostavljeni su radi donošenja prijedlozi sljedećih odluka (materijali još uvijek nisu razmatrani):

1. Prijedlog odluke o imenovanju članova Državnog komiteta sigurnosti civilnog zrakoplovstva Bosne i Hercegovine,
2. Prijedlog odluke o izmjenama Odluke o uspostavi Državnog komiteta sigurnosti civilnog zrakoplovstva Bosne i Hercegovine,
3. Prijedlog odluke o oslobađanju javnih radiotelevizijskih servisa u Bosni i Hercegovini od obveze plaćanja državnog doprinosa za korištenje radiofrekventnog spektra,
4. Prijedlog odluke o imenovanju Interresorne radne skupine za provedbu Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save,
5. Prijedlog odluke o utvrđivanju visine novčane naknade za rad u Radnoj skupini za procjenu usklađenosti zakona o JRTV sustavu i servisu Bosne i Hercegovine,
6. Prijedlog odluke o visini novčane naknade za rad vršitelja dužnosti direktora i zamjenika direktora Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine,
7. Prijedlog odluke o izmjeni Odluke o uporabi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije
8. Prijedlog odluke o utvrđivanju visine novčane naknade za rad u Povjerenstvu za provedbu istrage zrakoplovne nesreće u Bihacu,
9. Prijedlog odluke o utvrđivanju visine novčane naknade za rad u Povjerenstvu za provedbu istrage zrakoplovne nesreće na Međunarodnoj zračnoj luci Tuzla,
10. Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o uporabi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije

3. Rješenje o imenovanju vršitelja dužnosti direktora i vršitelja dužnosti zamjenika direktora Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 63/10).

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa kao resornog ministarstva, Vijeće ministara je u 2010. godini utvrdilo prijedloge osnova za vođenje pregovora za zaključivanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma u oblastima transporta i komunikacija, i to:

u oblasti međunarodnog cestovnog prometa između BiH i: Slovačke, Kazahstana i Rumunjske. Od multilateralnih sporazuma utvrđene su Osnove za zaključivanje Sporazuma kojim se uspostavlja Transportna zajednica jugoistočne Europe.

Utvrđene su osnove za vođenje pregovora radi zaključivanja Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Srbije o plovidbi na unutarnjim vodama i njihovom tehničkom održavanju.

U 2010. godini, na prijedlog Ministarstva usvojena su izvješća o obavljenim pregovorima za zaključivanje sporazuma i utvrđeni su prijedlozi sporazuma, i to: u području informacijskog društva i elektroničkih komunikacija između BiH i Hrvatske; u oblasti kombiniranog i željezničkog transporta između BiH i Ukrajine; u oblasti vodne infrastrukture (obnova i modernizaciju vodnog puta rijeke Save od Račinovca do Siska) između BiH i Hrvatske.

Utvrđeni su prijedlozi sporazuma između BiH i Hrvatske o izgradnji dvaju mostova preko rijeke Save kod Svilaja i Gradiške.

Vijeće ministara utvrdilo je i Prijedlog osnova za pristupanje Bosne i Hercegovine Konvenciji o osnivanju Europske konvencije za komunikacije (ECO).

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

U svezi s procesom europskih integracija kao najznačajnije ističu se sljedeće aktivnosti:

- priprema odgovora na pitanje Europske komisije iz oblasti djelokruga rada;
- sudjelovanje na pripremnim i plenarnim sastancima tijela Reform Process Monitoring (RPM), privremenih pododbora i privremenog odbora iz djelokruga Ministarstva;
- redovno dostavljanje podataka iz oblasti djelokruga rada Ministarstva, za izradu priloga institucija BiH za godišnje izvješće o napretku BiH;
- dostavljanje prijedloga mjera za izradu Akcijskog plana za razradu prioriteta iz Europskog partnerstva mjera;
- polugodišnji i godišnji pregledi realiziranja Akcijskog plana za razradu prioriteta iz Europskog partnerstva;
- polugodišnji i godišnji pregledi realiziranja obveza iz PS/SSP.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

I u 2010. godini realiziranje programskih zadataka u velikoj je mjeri bilo opterećeno općim političkim kontekstom u BiH i u velikoj mjeri bilo ovisno od istog. Ipak, evidentno je da se iz djelokruga rada ovog ministarstva ispunjeni programski zadaci koji se odnose na zakonodavne aktivnosti: u 2010. godini Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine usvojila Zakon o

izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radiotelevizijskom sustavu Bosne i Hercegovine, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radio televizijskom servisu Bosne i Hercegovine, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komunikacijama, Zakon o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u cestovnom prijevozu i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini, a na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa kao resornog ministarstva Vijeće ministara je utvrdilo prijedloge zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu. Jednina nezavršena aktivnost iz ove oblasti se odnosi na pripremu nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunikacijama kojim se vrši usklađivanje ovog zakona s relevantnim direktivama EU-a u oblasti zaštite privatnosti, ali se pri tome ističe da je nacrt pripremljen i usuglašen s mišljenjima nadležnih institucija BiH, te da će biti dostavljen Vijeću ministara do konca siječnja 2011. godine.

U vezi s aktivnostima na zaključivanju međunarodnih ugovora, ističe se da nisu nastavljene aktivnosti na zaključivanju sljedećih ugovora:

- Sporazum između Vijeća ministara BiH i Republike Albanije o pomorskom transportu trgovačkim brodovima,
- Sporazum o međunarodnom cestovnom prijevozu putnika i tereta između BiH i Republike Češke (uvijek nisu održani susreti delegacija radi usuglašavanja teksta Sporazuma),
- Sporazum između Kabineta ministara Ukrajine i Vijeća ministara BiH o pomorskom trgovačkom brodarstvu, nerealiziran (u lipnju 2010. godine održani pregovori, nakon čega je bh. strana dostavila svoj prijedlog teksta dva neusuglašena stava te se čeka odgovor ukrajinske strane),
- Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Grčke o pomorskom transportu, nerealiziran (grčka strana otkazala termin održavanja pregovora),
- Sporazum o međunarodnom kombiniranom prijevozu tereta između BiH i Bugarske (bugarska strana nije dala odgovor o prijedlogu za održavanje pregovora)
- Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Crne Gore o pomorskom transportu, (Vlada Republike Crne Gore nije odgovorila na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine za suradnju).

Ipak, s obzirom na dugotrajan proces zaključivanja ovih ugovora s jedne strane, i broj planiranih aktivnosti, ističe se da su iste realizirane u najvećoj mogućoj mjeri. Od ostalih planiranih aktivnosti se ističe da nisu realizirani programski zadaci iz tematskog dijela koji se odnose na aktivnosti izrade odluka o izradi politike razvoja, upravljanja i uporabe internet državne domene u BiH, politike širokopojsnog pristupa u BiH i politike razvoja tržišta poštanskih usluga, zbog nedostatka sredstava za financiranje izrade ovih politika.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 103/09) odobrena su sredstva za financiranje Ministarstva u 2010. godini u iznosu od 6.693.000 KM. Odlukom o izdvajanju sredstava iz proračunske pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, VM broj 177/10 od 6.7.2010. godine Vijeće ministara Bosne i Hercegovine odobrilo je Ministarstvu sredstva iz proračunske pričuve u iznosu od 36.000 KM. Sredstva su odobrena za plaćanje usluga internet konekcije za potrebe e-vlade

Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za 2010. godinu. Također, Odlukom o odobravanju sredstava iz proračunske pričuve Proračuna Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, VM broj 305/10 od 18.11.2010. godine, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 350.000 KM iz proračunske pričuve, a za kupovinu građevinskog zemljišta u Doboju za izgradnju poslovnog prostora za potrebe Regulatornog odbora željeznica Bosne i Hercegovine. Proračun Ministarstva za 2010. godinu, korigiran za navedena sredstva iz proračunske pričuve, iznosi 7.079.000 KM. Procijenjeno izvršenje proračuna za 2010. godinu iznosi 5.633.049 KM (neposredna potrošnja), što iznosi 80% odobrenog proračuna. Razlozi nižeg procenta izvršenja proračuna za 2010. godinu, što se tiče neposredne potrošnje, su sljedeći:

- *bruto- plaće i naknade troškova uposlenih* - niži procent izvršenja uvjetovan je najvećim dijelom nerealiziranjem planirane dinamike zapošljavanja, a zbog neusvajanja planirane sistematizacije radnih mjesta u Ministarstvu. Također, nisu realizirane planirane naknade uposlenih za rad u povjerenstvima
- *izdaci za energiju i komunalne usluge i unajmljivanje imovine* - razlog nižeg procenta izvršenja je nerealiziranje preseljenja planirane nove organizacijske jedinice Ministarstva tj. Odjela za implementiranje projekta Autocesta na Koridoru Vc u zakupljeni prostor. Naime, zbog nedostatka prostora u Zgradi prijateljstva Bosne i Hercegovine i Grčke planirano je da Odjel za implementiranje projekta Autocesta na Koridoru Vc bude smješteno u zakupljeni prostor, te su iz tog razloga planirana sredstva za zakup i sredstva za energiju i komunalne usluge. Međutim, zbog neusvajanja nove sistematizacije radnih mjesta u Ministarstvu, kojom je planirano osnivanje navedenog odjela, nije došlo do realiziranja planiranih sredstava
- *kapitalni izdaci* – nizak procent izvršenja na kapitalnim izdacima uvjetovan je time što je za nabavu softvera za dozvole za Sektor transporta planiran iznos od 300.000 KM, a nakon provedenog postupka javne nabave zaključen je ugovor na 76.050 KM. Povjerenstvo za nabavu je utvrdilo da i osim niske cijene, u odnosu na kretanje cijene na tržištu, ponuda na 76.050 KM zadovoljava tehničke karakteristike traženog softvera.

Ostala odstupanja izvršenja proračuna u odnosu na planirani proračun uvjetovana su uštedama koje je Ministarstvo ostvarilo na pojedinim kategorijama rashoda.

U 2010. godini Ministarstvo je imalo otvorena četiri programa posebne namjene, i to:

- a) 0902 150 za projekt „Obilježavanje plovnog puta rijeke Save“- udružena sredstva;
- b) 0902 160 za projekt „SEERA – EI - Istraživački prostor za elektroničku infrastrukturu u jugoistočnoj Europi“ - donacija;
- c) 0902 170 za projekt „MICROSOFT – pružanje usluga premier potpore“
- d) 0902 180 za Projekt digitalizacije.

Projekt „Obilježavanje plovnog puta rijeke Save“ je otvoren za udružena sredstva Republike Srpske, Federacije BiH i Brčko Distrikta, a po osnovi Sporazuma o zajedničkom financiranju projekta „Obilježavanje plovnog puta rijeke Save“, br. 01.1-44-051086/08 od 6.10.2008. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 88a od 3.11.2008. godine). Sukladno navedenom sporazumu, tijekom 2008. godine Ministarstvo financija i trezora BiH je otvorilo poseban račun i na isti su izvršene uplate (730.000 KM). Sudjelovanje Ministarstva u financiranju navedenog sporazuma je planirano kroz proračun Ministarstva. U 2009. godini realizirano je 46% navedenih sredstava, odnosno 334.650 KM, a u 2010. godini realizirano je 100.132 KM. Nerealizirana sredstva će se prenijeti u 2011. godinu za plaćanje zadržanog iznosa prema dobavljaču za izvođenje radova obilježavanja plovnog puta rijeke Save kao jamstvo za dobro izvršenje posla. Namjena preostalog iznosa sredstava utvrdit će se posebnim sporazumom. Projekt „SEERA-EI“ – Istraživački prostor za elektroničku infrastrukturu u jugoistočnoj Europi predstavlja donaciju od strane Europske

komisije u iznosu od 96.554 KM (49.367,13 EUR) na razdoblje od četiri godine, po osnovi grant ugovora od 9.10.2009. godine (FP7 GRANT AGREEMENT). U 2010. godini doznačen je iznos od 41.772 KM, a realizirano je 39.434 KM. Preostala sredstva će se prenijeti u 2011. godinu.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 125. sjednici održanoj 24.6.2010. godine, razmotrilo je i usvojilo izvješće o provedenim aktivnostima vezanim za potpisivanje Okvirnog sporazuma za nabavu microsoft licencija, microsoft enterprise ugovora i Ugovora o pružanju usluga premier potpore (microsoft business agreement number U3353234, agreement number E8401299 i enrollment number 52487133) te je Ministarstvo otvorilo program posebne namjene za praćenje realizacije navedenog sporazuma. Što se tiče obveza za 2010. godinu, iste su realizirane u iznosu od 4.139.975 KM. Sredstva su osigurana iz proračunske pričuve u iznosu od 290.160 KM (Odluka o odobravanju sredstava iz tekuće pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, VM broj 204/10 od 14.7.2010. godine) i akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine u iznosu od 3.849.814,50 KM (Odlukom o upotrebi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine, VM broj 201/10 od 27.07.2010. godine odobren je iznos od 1.928.000 KM i Odlukom o upotrebi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine, VM broj 286/10 od 18.11.2010. godine odobren je iznos od 1.921.814,50 KM).

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 128. sjednici donijelo Odluku o usvajanju Projekta digitalizacije mikrovalnih veza javnih RTV servisa BiH, VM broj 211/10 od 14. 7.2010. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 74/10). Za navedeni projekt u 2010. godini je odobren iznos od 7.184.000 KM (Odluka o upotrebi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine za financiranje dijela Projekta digitalizacije mikrovalnih veza javnih radiotelevizijskih servisa Bosne i Hercegovine i odašiljača za pokrivanje digitalnim signalom područja Sarajeva, Banje Luke i Mostara, VM broj 210/10 od 27.7. 2010. godine i Odluka o upotrebi dijela sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine, VM broj 283/10 od 2.11.2010. godine). Postupak javne nabave navedene opreme je u tijeku te je iz tog razloga na ovom programu posebne namjene u 2010. godini realiziran samo iznos od 400.000 KM kao tekući grant, a preostala sredstva će se prenijeti u 2011. godinu. Pregled odobrenog proračuna i procijenjenog izvršenja proračuna Ministarstva za 2010. godinu dan je u narednoj tabeli.

R. br.	Vrsta rashoda	Ekonom. kod	Proračun za 2010. godinu	Procijenjeno izvršenje proračuna za 2010. godinu	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
I	TEKUĆI IZDACI		5.713.000	4.635.720	81
1	Bruto plaće i naknade	611100	3.349.000	2.756.023	82
2	Naknade troškova zaposlenih	611200	737.000	484.040	66
3	Putni troškovi	613100	487.000	456.664	94
4	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	613200	193.000	185.152	96
5	Izdaci za energiju i komunalne usluge	613300	20.000	7.913	40
6	Nabava materijala	613400	143.000	117.849	82
7	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	613500	114.000	96.507	85

8	Unajmljivanje imovine i opreme	613600	50.000	37.887	76
9	Izdaci za tekuće održavanje	613700	69.000	56.886	82
10	Izdaci za osiguranje i tr. platnog prometa	613800	28.000	20.421	73
11	Ugovorene i druge posebne usluge	613900	523.000	416.378	80
II	KAPITALNI IZDACI		996.000	692.581	70
1	Nabava zemljišta	821100	350.000	323.000	92
2	Nabava opreme	821300	496.000	257.238	52
3	Rekonstrukcija i investicijska održavanja	821600	150.000	112.343	75
III	TEKUĆI GRANTOVI	614000	370.000	304.748	82
1	Okvirni sporazum o slivu rijeke Save		300.000	238.592	80
2	SEETO projekt - kontribucija		70.000	66.156	95
IV	UKUPNO PRORAČUNSKA SREDSTVA (I+II+III)		7.079.000	5.633.049	80
V	PROGRAMI POSEBNE NAMJENE		11.756.015	4.679.541	40
1	Obilježavanje plovnog puta rijeke Save - udružena sredstva		390.268	100.132	26
2	Projekt SEERA-EI-donacija		41.772	39.434	94
3	MICROSOFT-pružanje usluga premier potpore		4.139.975	4.139.975	100
4	Projekt digitalizacije		7.184.000	400.000	6
VI	UKUPNO (IV+V)		18.835.015	10.312.590	55

5. MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Ministarstvo civilnih poslova svoje je aktivnosti u 2010. godini usmjerilo na izvršavanje nadležnosti koje su utvrđene:

- Ustavom Bosne i Hercegovine
- Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine
- Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine
- Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva civilnih poslova
- aktivnostima u vezi s realizacijom Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanje s EU-om
- Strategijom integracije Bosne i Hercegovine u Europsku uniju.

Prilikom provedbe Programa rada, u vidu su se imali zakoni BiH, obveze koje je Bosna i Hercegovina prihvatila na osnovi prijma u punopravno članstvo Vijeća Europe, obveze koje proizlaze iz potpisanog Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH i EU, kao i razvojne Strategije BiH 2008. – 2013. i Strategije socijalne uključenosti i obveza:

- Europsko partnerstvo - Akcijski plan
- prioriteti: jedinstveni ekonomski prostor, tržište rada, zapošljavanje i socijalne politike, obrazovanje i istraživanje, inovacije – kratkoročni prioriteti.

Člankom 15. Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine definirane su nadležnosti Ministarstva civilnih poslova:

- poslovi državljanstva, upisa i evidencije građana, zaštita osobnih podataka, prijavljivanje prebivališta i boravišta, osobne isprave, putne isprave i postupak evidencije registracije vozila
- razminiranje.

Ministarstvo civilnih poslova je nadležno i za obavljanje poslova i izvršavanje zadataka koji su u nadležnosti Bosne i Hercegovine, a koji se odnose na utvrđivanje osnovnih načela koordinacije aktivnosti, usklađivanje planova entitetskih tijela vlasti i definiranja strategije na međunarodnom planu u područjima:

- zdravstva
- socijalne zaštite
- mirovina
- rada i zapošljavanja
- znanosti i kulture
- obrazovanja
- športa
- geodetskih, geoloških i meteoroloških poslova.

Nadležnosti i obveze Ministarstva izvršavat će se u okviru sektora, Povjerenstva za razminiranje, Državnog povjerenstva za granicu u BiH, Povjerenstva za koordinaciju pitanja mladih u BiH.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Ministarstvo civilnih poslova je Programom rada za 2010. godinu (koji je usvojen na 115. sjednici Vijeća ministara, koja je održana 18.2.2010.) planiralo realizaciju 57 aktivnosti.

Od navedenog broja planirana je jedna zakonodavna aktivnost (prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu). Planirana aktivnost je u roku realizirana.

U međuvremenu, Ministarstvo je realiziralo još osam aktivnosti (**osam zakona**) koje nisu bile planirane usvojenim Programom rada za 2010., o čemu smo izvijestili Vijeće ministara u izvješću za razdoblje siječanj - rujna. U podtematskoj cjelini Prijedlozi podzakonskih i drugih normativnih akata Ministarstvo je planiralo donošenje 14 odluka (odluke o kriterijima za dodjelu grant sredstava i odluke o raspodjeli sredstava) kojima Ministarstvo civilnih poslova, a u skladu sa Zakonom o proračunu institucija BiH, svake godine dodjeljuje značajna grant sredstva u oblastima:

- „Financiranje institucija od značaja za BiH“,
- „Međunarodna kulturna suradnja“
- „Grant potpora za neprofitne organizacije i pojedince“
- „Potpora tehničkoj kulturi i inovatorstvu“
- „Program za pripremu projekata i potencijalnih kandidata za sredstva iz fonda EU-FP7.“
- „Sufinanciranje sportskih manifestacija“.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U okviru navedene tematske cjeline Ministarstvo je planiralo realizaciju 26 aktivnosti u formi sporazuma i memoranduma. Ministarstvo je osim realizacije većine navedenih aktivnosti realiziralo još sedam aktivnosti koje nisu planirane Programom rada za 2010. godinu, i to:

- Sporazum između država članica Zdravstvene mreže Jugoistočne Europe o aranžmanima zemlje domaćina i sjedištu Tajništva zdravstvene mreže JIE
- Sporazum o izmjeni Sporazuma o socijalnom osiguranju između BiH i Republike Slovenije
- Amandman na Ustav MOR-a, 1997
- potpisivanje Administrativnog sporazuma o izmjenama Administrativnog sporazuma za provedbu Sporazuma o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i SR Jugoslavije s Republikom Srbijom
- potpisivanje Administrativnog sporazuma o izmjenama Administrativnog sporazuma za provedbu Sporazuma o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i SR Jugoslavije s Crnom Gorom
- Udruga radnika bh. državljana koji su u Republici Hrvatskoj ostali bez posla u razdoblju od 1991. do 1995.
- potpisivanje Budvanske deklaracije.

Kada se sagledaju razlozi nerealiziranja određenih aktivnosti (najviše memoranduma o razumijevanju i sporazuma), uočava se da je u većini slučajeva došlo do realizacije od strane Ministarstva, ali se često zbog objektivnih razloga (tražene izmjene, usuglašavanje teksta, čekanje suglasnosti entiteta i slično), u realizaciji kasni.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Ono što je posebno značajna karakteristika rada MCP u 2010. godini je snažna projektna aktivnost. To ukazuje na svojevrsnu proaktivnost zaposlenih u različitim sektorima kao jasno nastojanje da se radi, kako na jačanju samih sektora unutar MCP tako i kvalitetnom doprinosu razvoju različitih oblasti života u BiH, kao što su npr. zdravstvo, obrazovanje, kultura, znanost, i dr. Stoga su „europske integracije“, i sve što je u vezi s njima, bile jedan od prioriteta u radu Ministarstva.

V PLANIRANI I REALIZOVANI PROGRAMSKI ZADACI

Ministarstvo civilnih poslova je Programom rada za 2010. godinu planiralo realizaciju 57 aktivnosti. Od tog broja, Ministarstvo je planiralo dvije zakonodavne aktivnosti koje su realizirane u zadanom roku. U međuvremenu je Ministarstvo realiziralo još osam aktivnosti (osam zakona). Ministarstvo je planiralo realizaciju i 14 odluka, od planiranog broja realizirano je 13 odluka. U okviru tematske cjeline „međunarodni ugovori“ Ministarstvo je planiralo 26 aktivnosti u formi sporazuma, memoranduma itd. Realizirano je 12 aktivnosti. U tijeku izvještajne godine došlo je do realizacije još sedam aktivnosti koje nisu planirane Programom rada za 2010. godinu.

U okviru tematske cjeline „evropske aktivnosti“ planirano je šest aktivnosti, a realizirane su četiri aktivnosti. I ovdje je Ministarstvo uvećalo broj realiziranih, a neplaniranih aktivnosti (jedna aktivnost realizirana koja nije planirana Programa rada). U tematskom dijelu planirano je 10 aktivnosti, a realizirano je pet.

Ako analiziramo aktivnosti prema Programu rada Ministarstva civilnih poslova za 2010. godinu, uočavamo da je Ministarstvo od 57 planiranih aktivnosti realiziralo 35, što je 61,40% od ukupno planiranog broja realiziranih aktivnosti.

No, treba naglasiti da je Ministarstvo u izvještajnom razdoblju, osim planiranog broja, realiziralo još 16 aktivnosti, pa procent realizacije u tom slučaju iznosi 89,47% stvarne ukupne realizacije.

Naziv	Plan realizacije	Ostvareno (realizirano)	Naknadno realizirano	Procent plana realizacije	Procent ukupne realizacije	Nerealizirano od planiranog	Napomena
I. Zakonodavne aktivnosti	15	14	8	93,33%	146,66 %	1	
a) prijedlozi zakona	1	1	8	100%	800%	0	
b) podzakonski akti	14	13	0	92,85%	92.85%	1	
II. Međunarodni ugovori	26	12	7	46,15%	73,07 %	14	
III. Europske integracije	6	4	1	66,67%	83,33%	2	
IV. Tematski dio	10	5	0	50,00%	50,00%	5	
Ukupno	57	35	16	61,40%	89,47%	22	

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Odobreni proračun Ministarstva civilnih poslova BiH za 2010. iznosi 17.818.000,00 KM

Tekući izdaci iznose 11.543.000,00 KM, kapitalni izdaci (nabava opreme) iznose 325.000,00 KM, a tekući grantovi 5.950.000,00 KM

U okviru tekućih izdataka odobrena su sredstva za nabavu biometrijskih putovnica, u skladu s ugovorom i trogodišnjom dinamikom u ukupnom iznosu od 17.392.000 KM za 1.600.000 komada. Troškovi nabave putovnica za 2010. godinu iznose 4.891.500,00 KM za 450.000 komada knjižica.

U okviru tekućih i kapitalnih izdataka Ministarstva iskazani su troškovi programa posebnih namjena u ukupnom iznosu od 1.070.000, KM, a odnose se na Povjerenstvo za UNESCO, Povjerenstvo za granice BiH, Povjerenstvo za razminiranje u BiH, Povjerenstvo za koordinaciju pitanja mladih u BiH i višegodišnji kapitalni projekt BIHPOS - Projekt mreže permanentnih GPS stanica u BiH (300.000,00 KM u 2009., 350.000,00 KM u 2010. i 350.000,00 KM u 2011. godini).

Grantovi za 2010. godinu se realiziraju u skladu s člankom 9. Zakona o proračunu institucija BiH za 2010. godinu (raspored sredstava se vrši na osnovi usvojenih kriterija od strane Vijeća ministara: pomoć programu sufinansiranja institucija kulture u BiH - 3.000.000,00 KM; međunarodna kulturna suradnja - 600.000,00 KM; potpora tehničkoj kulturi i inovatorstvu u BiH - 150.000,00 KM; sufinansiranje športskih manifestacija - 1.300.000,00 KM; programi za pripremu projekata i potencijalnih kandidata za sredstva iz fonda EU-FP7 - 500.000,00 KM.

6. MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH je i u 2010. godini kontinuirano djelovalo na realizaciji vlastitih programskih zadataka i dugoročnih strateških opredjeljenja utvrđenih Aneksom VII Dejtonskog mirovnog sporazuma, Ustavom BiH, Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH, Zakonom o upravi, Zakonom o izbjeglicama i raseljenim osobama u BiH, Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2010. godinu, te drugim propisima i odlukama Parlamentarne skupštine BiH, Vijeća ministara BiH i Državnog povjerenstva za izbjeglice i raseljene osobe. U okviru svojih nadležnosti Ministarstvo je implementiralo obveze koje su nastale članstvom BiH u Vijeću Europe, te obveze koje su proizašle iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju s Europskom unijom, čime je dalo značajan doprinos ukidanju viznoga režima EU za građane Bosne i Hercegovine.

Zaključno s 31.12.2010. godine u Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice bila su zaposlena 103 izvršitelja. Popunjenost sistematizirani radnih mjesta (123) je 83,7%.

Funkcionalna struktura zaposlenih u Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH je sljedeća: funkcionar - 2 (1,94%), savjetnici – 6 (5,8%), državni službenici – 66 (64%), zaposlenici – 29(28%).

S obzirom na prirodu posla i nadležnosti Ministarstva, stručna sprema zaposlenih adekvatna je potrebama i u potpunosti je zadovoljavajuća: VSS-74 (72 %), VŠS-7(7%), SSS – 22 (21%).

Nacionalna struktura zaposlenih državnih službenika i uposlenika je sljedeća:

Bošnjaka 52(50,4%), Srba 33 (32%), Hrvata 15 (14,5%), ostali 3(2,9%).

Prema popisu iz 1991. godine, adekvatna nacionalna zastupljenost trebala bi biti:

Bošnjaka 46%, Srba 34%, Hrvata 18% i ostalih 2%.

Stanje ljudskih prava i osnovnih sloboda u Bosni i Hercegovini tijekom 2010. godine karakterizira poboljšanje u odnosu na prethodnu godinu, što je, prije svega, rezultat aktivnijeg odnosa mnogih subjekata iz zakonodavne i izvršne vlasti. Doneseni su novi ili poboljšani postojeći zakonski i podzakonski akti na entitetskoj i državnoj razini, što potvrđuje njihovu posvećenost ispunjavanju međusobnih obveza u oblasti zaštite ljudskih prava. Intenziviran je proces implementacije međunarodnih ugovora multilateralnog karaktera, koji su u nekim oblastima dobili svoju konkretizaciju, dok su u nekim doživjele svoju verifikaciju u akcijskim i strateškim dokumentima (zaštita raseljenih osoba i izbjeglica, žrtava rata, djece, žena i seksualne eksploatacije, starijih osoba, invalida, pripadnika manjina i dr.), a u nekim uspostavljanjem određenih institucionalnih kapaciteta.

Međutim, i pored određenog napretka, i u 2010. godini često je dolazilo do kršenja ljudskih prava. To je najčešće dolazilo do izražaja u oblastima rada i zapošljavanja, socijalne i

zdravstvene zaštite, obrazovanja, sudstva, zatvorskim ustanovama i općinskim i inspeksijskim tijelima. Učestalo je nepoštivanje pozitivnih zakonskih propisa čime se krše elementarna ljudska prava i građani dovode u poziciju da pravdu traže najčešće na razinama viših tijela vlasti, izlažući se nepotrebnom gubljenju vremena i materijalnim troškovima. Potvrda ovih konstatacijama sadržana je u obraćanju građana Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice putem predstavki i žalbi u oko 400 slučajeva.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice i druge institucije u Bosni i Hercegovini su i u 2010. godini, u okviru svoje nadležnosti, bile aktivno uključene na pripremi Nacionalnog akcijskog plana za ljudska prava, implementaciji Zakona o zabrani diskriminacije, kao i usklađivanju domaćeg zakonodavstva s europskim zakonodavstvom. Težište navedenih aktivnosti odnosilo se na zaštitu prava manjina i vjerskih zajednica, kao i izvještavanje međunarodnih i domaćih institucija o implementaciji konvencija i protokola iz oblasti ljudskih prava.

I u protekloj godini, Ministarstvo je realiziralo plan aktivnosti koji se odnosi na izvještavanje o stanju ljudskih prava, a posebno prikupljanje detaljnih informacija o etnički motiviranim incidentima, zaštiti prava manjina, realizaciji akcijskih planova za Rome u oblasti stanovanja, zapošljavanja i zdravstvene zaštite, kao i reviziji Akcijskog plana za obrazovanje Roma. Poboljšani su uvjeti za osiguranje veće političke participacije predstavnika manjina u političkom životu i uspostavljena povjerenstva za nacionalne manjine u Parlamentu BiH i u parlamentima entiteta. Također, završen je proces konstituiranja Institucije ombudsmana BiH čime su stvorene pretpostavke za efikasnu zaštitu prava građana u Bosni i Hercegovini.

Najznačajniji iskorak postignut je na planu jačanja prava manjina realizacijom Akcijskog plana za rješavanje pitanja Roma. Bosna i Hercegovina je počela značajnije rješavati probleme Roma u oblasti zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja, obrazovanja i zdravstvene zaštite, čime su stvorene realne pretpostavke da se problemi Roma u ove četiri najznačajnije životne oblasti u najvećoj mjeri razriješe. U proračunu institucija Bosne i Hercegovine, odnosno Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, i u 2010. godini osigurana su grant sredstva u iznosu od 3.000.000,00 KM za financiranje aktivnosti utvrđenih u Akcijskom planu. Iz navedenih sredstava financirat će se izgradnja i rekonstrukcija 103 stambena objekta za Rome. U ovom projektu s dva milijuna KM sudjeluje i Švedska. Također, u potpunosti je završen proces evidentiranja Roma čime su stvoreni uvjeti za daljnju realizaciju aktivnosti Dekade i inkluzije Roma u BiH. U tijeku je realizacija Akcijskog plana za zdravstvenu zaštitu i zapošljavanje Roma putem entitetskih zavoda za zdravstvenu zaštitu i zapošljavanje.

I u protekloj godini ostvareni su značajni rezultati na planu jačanja vjerskih sloboda i pravnog položaja vjerskih zajednica. Putem Povjerenstva za izbjegle i raseljene osoba u ovoj godini osigurano je i realizirano preko 3.000.000,00 KM za obnovu u ratu uništenih vjerskih objekata. Nastavljen je proces implementacije Osnovnog ugovora koji je Bosna i Hercegovina potpisala sa Svetom Stolicom i Srpskom pravoslavnom crkvom, a u toku su aktivnosti na pripremi sporazuma i sa Islamskom vjerskom zajednicom.

Na planu zaštite djece i drugih ranjivih kategorija intenzivirane su aktivnosti koje su se uglavnom odnosile na realizaciju strategija na suzbijanju nasilja i maloljetničkog prijestupništva te, posebno, na pokretanje aktivnosti vezanih za socijalnu inkluziju i borbu protiv siromaštva. U značajnoj mjeri su poboljšani servisi zaštite djece od nasilja. Završena je realizacija Interventnog programa Ministarstva i Vlade Norveške koji je imao za cilj osiguranje pomoći i reintegraciju žrtava trgovine ljudima i seksualnog nasilja nad djecom. U značajnoj mjeri je poboljšana suradnja s institucijama i organizacijama iz entiteta, te unaprijeđena suradnja s međunarodnim organizacijama koje osiguravaju pomoć i podršku u realizaciji projekata namijenjenih djeci, kao što su UNICEF i Save the children Norway.

Intenziviran je rad povjerenstava za rezidencijalne ustanove i monitoring zatvora i pritvorskih jedinica te su doneseni neophodni dokumenti kojima se uređuju pravila i način njihova funkcioniranja.

I u protekloj godini Ministarstvu je upućeno preko 400 individualnih i kolektivnih žalbi koje se odnose na povredu ljudskih prava. Više od 50% podnesenih žalbi odnosi se na prigovore u vezi s dodjelom sredstava pomoći povratnicima i rješavanja pitanja iz oblasti socijalne zaštite. U većini slučajeva radi se o nezadovoljstvu građana odlukama lokalnih vlasti o dodjeli pomoći u materijalu ili novcu u svrhu povratka.

I pored značajnih rezultata na planu pomoći povratnicima i raseljenim osobama, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice procjenjuje da još uvijek izvan BiH boravi više od 400.000 osoba koje su BiH napustile u razdoblju 1992. - 1995. godine, od kojih se većina integrirala u zemljama prihvata, dok manji broj treba trajna rješenja, uključujući i povratak u Bosnu i Hercegovinu.

Istodobno, u statusu raseljenih u BiH trenutačno je 113642 osoba od kojih je 48.772 ili 43% raseljeno na području FBiH, 64.624 ili 57% na području RS i 246 ili 0,3% na području Brčko Distrikta BiH. Za većinu raseljenih osoba trajna rješenja njihovog smještaja mogu se naći rekonstrukcijom njihovih stambenih objekata, dok je za preko 40% potrebno tražiti neke druge vidove stambenog zbrinjavanja. I u 2010. godini, kao i ranijih godina, dužna pažnja je posvećena problemima korisnika kolektivnih centara u koje je bilo smješteno oko 2.500 obitelji. Za 1503 obitelji koje koriste alternativni smještaj i kolektivne centre riješeno je ili je u završnoj fazi rješavanje njihovog stambenog problema za što je izdvojeno preko 37 milijuna KM.

Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, zahtjeve za obnovu stambenih objekata i povratkom iskazalo je 49.428 obitelji ili 162.882 osoba. Za povratak u FBiH registrirano je 25 448 zahtjeva, u RS 21.991 i Brčko Distriktu BiH 1835.

Polazeći od iskazanih potreba, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je i u 2010. godini nastavilo s aktivnostima na stvaranju uvjeta, usmjeravanju i realizaciji procesa povratka, kao i rješavanju osnovnih egzistencijalnih problema povratnika i raseljenih osoba. U proračunu institucija BiH za potrebe povratnika i raseljenih osoba osigurano je 39.233.000 KM. Odlukom Povjerenstva za izbjeglice i raseljene osobe sredstva su usmjerena za obnovu i rekonstrukciju stambenog fonda, raspuštanje kolektivnih centara, elektrifikaciju povratničkih naselja, ekonomsku održivost povratnika i obnovu komunalne i socijalne infrastrukture.

Za obnovu i rekonstrukciju oko 560 individualnih stambenih objekata u 83 općine dodijeljeno je 14 milijuna KM, dok je za obnovu 50 stambenih jedinica u kolektivnim oblicima stanovanja - zgradama, u 7 općina, osigurano preko 1,5 milijuna KM. Za rješavanje stambenih pitanja oko 200 obitelji korisnika kolektivnih centara i alternativnog smještaja izdvojeno je 4,6 milijuna KM, dok je za elektrifikaciju povratničkih naselja u 41 općini osigurano 5,2 milijuna. Također, proces obnove stambenih objekata praćen je obnovom komunalne i socijalne infrastrukture za što je izdvojeno 14 milijuna KM. Realizacija ovih projekata je u tijeku, a njihov konačan završetak se očekuje do polovice 2012. godine.

Usporedo s navedenim procesima pripreme i vođenja aktivnosti na realizaciji Zajedničkog projekta 2010., Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je u protekloj godini usmjeravalo, vršilo monitoring i vodilo aktivnosti na realizaciji i zajedničkih projekata koji su započeti u 2008 i 2009. godini. Zbog kašnjenja u donošenju odluka, ni ovi projekti još uvijek nisu u potpunosti realizirani. Razlozi njihovog kašnjenja su kako subjektivni tako i objektivni, a najčešće u nedovoljnom i sporom radu lokalnih zajednica koje su zadužene za njihovu implementaciju. Naime, značajan broj općina još uvijek nije pristupio operativnoj realizaciji ZP09 što se može kvalificirati kao opstrukcija povratku. Najizraženiji primjeri takvog ponašanja prisutni su u sarajevskim općinama Novi Grad Sarajevo, Novo Sarajevo, Centar i Vogošća te Derventi, Stocu i

Bratuncu. Također, razlozi neprihvatljivo dugog roka implementacije projekata, koji traje i do dvije godine, nalaze se i u zakonskim rješenjima koja se odnose na javne nabave i administrativno-birokratske obveze vezano za izbor korisnika.

Ministarstvo je i u 2010. godini bilo aktivno uključeno u realizaciju programa ekonomskog oporavka regije Srebrenice, kao posebnog projekta Vijeća ministara. Rezultat ovog projekta je obnova 11 stambenih zgrada, rekonstrukcija Doma zdravlja; Gradskog stadiona, Doma kulture i zgrade internata, asfaltiranje putova, opremanje komunalnog poduzeća, pomoć u razvoju malih i srednjih poduzeća, zapošljavanje, stipendiranje i podrška deficitarnim kadrovima, pomoć skupinama s posebnim potrebama i dr.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je u okviru svoje nadležnosti za kreiranje politike u oblasti iseljništva realiziralo većinu obveza planiranih Programom rada za 2010. godinu. Nastavljene su aktivnosti započete u prethodnoj godini koje su imale za cilj uključivanje iseljništva u razvojne projekte u BiH. Zaključkom Vijeća ministara iz 2009. godine zaduženo je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice da u suradnji s nekom od međunarodnih organizacija izradi studiju o novčanim doznakama iseljništva, s prijedlogom mjera i preporuka za njihovo efikasnije korištenje. U cilju realizacije ovog zaključka, Ministarstvo je u suradnji s Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM) završilo istraživanje o novčanim doznakama i štednji iseljništva i izradilo Studiju o novčanim doznakama i drugim finansijskim doznakama iseljništva. Na osnovi rezultata istraživanja da se zaključiti da iseljništvo posjeduje ogromne finansijske i stručne resurse koji se mogu koristiti za razvoj BiH što nam pokazuju i iskustva drugih zemalja i preporučuju brojne međunarodne organizacije uključujući UN, Vijeće Europe i Europsku komisiju.

U cilju angažiranja potencijala iseljništva u razvoju BiH i iznalaženju mogućnosti za njihovo uključivanje, Ministarstvo je dalo doprinos na izradi Razvojne strategije i Strategije socijalnog uključivanja, kojima su predviđene posebne mjere za korištenja znanja i finansijskih resursa ove populacije.

Osim do sada više puta isticanih činjenica koje se odnose na organiziranje i udruživanje iseljenih građana BiH, najvećim dijelom na nacionalnoj osnovi, važno je istaći da je u zadnje vrijeme pokrenut proces okupljanja i udruživanja bh. iseljništva i po drugim osnovama. U više država osnovana su udruženja akademske dijaspeore kao i strukovna udruženja koja su svojim aktivnostima privukli pažnju i u BiH i zemljama prijma. Međutim, i osim novih oblika udruživanja, činjenica je da i dalje veliki broj iseljenika nije uključen u njihov rad.

Za potpunu ocjenu stanja u iseljništvu neophodno je konstatirati da je bh. dijaspora jedna od najbrojnijih iz regije, te da je karakterizira mladost, radna aktivnost, dobro obrazovanje i velika integriranost u zemljama prijma.

U cilju uspostavljanja što većeg stupnja ravnopravnosti spolova, Agencija za ravnopravnost spolova je u 2010. godini djelovala u svim oblastima javnog i političkog života. Osim inicijativa za usklađivanje zakonodavstva sa Zakonom o ravnopravnosti spolova, akcent prošlogodišnje aktivnosti stavljen je na njegovu praktičnu primjenu. Izrađene su i implementirane strategije i politike, kreirane su i održane obuke i preuzete brojne aktivnosti na promociji i jačanju svijesti o značaju principa ravnopravnosti spolova. Ipak, tijekom 2010. godine, kao i prethodne, Agencija se suočila sa izazovima i preprekama koje su onemogućile efikasnu i potpunu implementaciju Gender akcijskog plana Bosne i Hercegovine. Spomenute prepreke se prije svega odnose na nepoznavanje značaja i suštine ravnopravnosti spolova za ukupne društvene odnose, kao i nespремnost mijenjanja patrijarhalnih shvaćanja i odnosa koji su uspostavljeni.

Prevenција i borba protiv nasilja u obitelji bila je najveći izazov, kako za Agenciju tako i za druge državne i entitetske institucije. U ovoj oblasti poseban problem je predstavljalo financiranje

sigurnih kuća, što je otežavalo njihov rad, kao i nespremnost za suradnju na otkrivanju i preventivnom djelovanju na suzbijanju ovog vida delikvencije.

U 2009. godini predložene su izmjene i dopune Izbornog zakona i Zakona o financiranju političkih stranaka s ciljem uklanjanja uzroka nedovoljne zastupljenosti žena u zakonodavnim i izvršnim tijelima vlasti. Na osnovi izbornih rezultata iz 2010. godine da se zaključiti da se stanje na tom planu sporo mijenja. Značajni rezultati postignuti su u Republici Srpskoj gdje je značajno povećano sudjelovanje žena u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti.

I u 2010. godini jako je izražena isključenost žena iz socijalne i zdravstvene zaštite. Posebno je težak položaj žena Romkinja koje još uvijek nemaju pristup zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti i zaposlenju. Također, i žene koje žive u ruralnim područjima nemaju adekvatan pristup zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti.

Rješenja Zakona o radu institucija BiH i Zakona o plaćama i naknadama u institucijama koja su se odnosile na zaštitu žena i materinstva različito su se primjenjivale u entitetima, što je dovelo do neujednačenog prava na porodiljsku naknadu. Angažiranjem Agencije za ravnopravnost spolova ovaj problem je nadmašen Odlukom Ustavnog suda BiH čime je postignuta potpuna ravnopravnost na cijelom prostoru Bosne i Hercegovine.

U oblasti medija, evidentan je izvjestan pomak u poštivanju standarda i načela ravnopravnosti spolova. Značajan broj medija upotrebljava gender osjetljivi jezik i daje značaj temama koje se odnose na pitanje ravnopravnosti spolova. Ipak, problem predstavlja činjenica da se urednici pojedinih medijskih kuća i novinari/novinarke još uvijek ne pridržavaju Kodeksa za tisak i pravila propisa Regulatorne agencije za komunikacije (RAK), što dovodi do neadekvatnog izvještavanja o slučajevima nasilja u obitelji, nasilja nad ženama i seksualnih delikata, a nerijetko i otkrivanja identiteta žrtve.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Na zakonodavnom planu Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je nastavilo aktivnosti na poboljšanju i usklađivanju zakonskih rješenja koja će biti u funkciji efikasnijeg i kvalitetnijeg rješavanja problema iz svoje nadležnosti te ukupnom poboljšanju stanja ljudskih prava građana Bosne i Hercegovine. Od četiri zakonska i dva strateška projekta, sa stanovišta vlastite nadležnosti i obveza, jedan zakon nije prihvaćen od strane Vijeća ministara, dva zakona su u završnoj fazi usuglašavanja i upućivanja Vijeću ministara, dok se sa izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglim i raseljenim osobama kasni zbog kašnjenja na usvajanju Revidirane strategije o provođenju Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.

PREGLED ZAKONODAVNIH AKTIVNOSTI

Redni broj	Zakoni	Realizacija
1.	zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine	u završnoj fazi
2.	zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama i raseljenim osobama u BiH	u završnoj fazi
3.	zakon o žrtvama torture i civilnih žrtava	u pripremi

	rata	
4.	zakon o ostvarivanju suradnje BiH s iseljeništvom	nije prihvaćen od Vijeća ministara

O aktivnostima na nabrojenim zakonskim projektima, problemima na njihovom usuglašavanju, kao i dilemama u definiranju konačnih rješenja, Ministarstvo je redovno izvještavalo Vijeće ministara BiH i bilo u stalnoj koordinaciji i komunikaciji s nadležnim entitetskim ministarstvima.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Na planu međunarodnih obveza, Ministarstvo je i u 2010. godini nastavilo s aktivnostima na ratificiranju potpisanih sporazuma i deklaracija, kao i pripremanju i izgrađivanju osnova za pristupanje međunarodnim konvencijama. Od šest projekata ove vrste svi su u završnoj fazi ratifikacije ili pristupanja.

PREGLED MEĐUNARODNIH SPORAZUMA

Redni broj	Međunarodni sporazumi	Realizacija
1.	Europska povelja o regionalnim i manjinskim jezicima	Završeno
2.	Osnova za potpisivanje Opcijskog protokola iz međunarodnih sporazuma o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima	Završeno
3.	Osnova za potpisivanje Protokola 14. bis uz Europsku konvenciju o ljudskim pravima	Završeno
4.	Osnova za pristupanje BiH Europskoj konvenciji o pristupanju službenim dokumentima	Završeno
5.	Osnova za pristupanje UN-ovoj Konvenciji o prisilnim nestancima	Završeno
6.	Osnova za pristupanje haškim konvencijama koje se odnose na djecu	Završeno

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Programom rada Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice u 2010. godini utvrđena su 176 zadatka. Od navedenog broja, četiri programska zadatka su se odnosila na zakonodavnu aktivnost, dva na strateške i dugoročne programske ciljeve, dok je 15 imalo karakter podzakonskih akata. Na realizaciji međunarodnih obveza BiH koje su se odnosile na međunarodno-pravnu zaštitu i usklađivanje domaćeg zakonodavstva s međunarodnim konvencijama programirano je šest zadataka. Izvještavanje međunarodnih i domaćih institucija o realizaciji obveza iz nadležnosti Ministarstva kao i obveza Bosne i Hercegovine na planu realizacije obveza koje su utvrđene međunarodnim konvencijama i deklaracijama programirana je priprema 38 izvješća s prijedlogom mjera i aktivnosti svih razina vlasti na njihovoj dosljednoj primjeni. Oko 110 programskih zadataka imalo je operativni karakter, a većina se odnosila na stvaranje uvjeta za povratak izbjeglih i raseljenih osoba, obnovu stambenog fonda, obnovu i izgradnju komunalne i socijalne infrastrukture u mjestima povratka izbjeglih i raseljenih osoba, kao i mjestima u kojima su odlučili ostati, te elektrifikaciju povratničkih naselja.

Analizom stupnja realizacije programskih obveza može se zaključiti da je Ministarstvo na tom planu ostvarilo značajne rezultate. Od 39 programskih zadataka Vijeća ministara koje su iz nadležnosti Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, 25 ili 64% je u potpunosti realizirano, sedam ili 18% je u završnoj fazi, dok je sedam ili 18%, zbog objektivnih okolnosti, tek započeto i bit će realizirani u 2011. godini. Ostale programske aktivnosti uglavnom su u potpunosti završene ili je pri kraju njihova realizacija.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Proračun Ministarstva za 2010. godinu iznosio je 14.386.379 KM - za tekuće izdatke 5.969.752 KM, za kapitalne izdatke 128.000 KM, za tekuće grantove 3.575.000 KM i za programe posebne namjene 4.888.491 KM.

Sistematiziranje podataka o realizaciji proračuna je u završnoj fazi i kreće se oko 96%.

U okviru Ministarstva, u 2010. godini realizirano je devet grantova (grantovi Crvenom križu 150.000 KM, grantovi NVO-ima za zaštitu žrtava 60.000 KM, grantovi romskim NVO-ima 75.000 KM, prioritetna elektrifikacija 3.233.000 KM, grantovi Međureligijskom vijeću 100.000 KM, grantovi židovskoj zajednici 15.000 KM, grantovi za rješavanje problema Roma u oblasti stanovanja, zapošljavanja i zdravstva 3.000.000 KM, Općina Srebrenica 100.000 i Vijeće za osobe s invaliditetom 35.000 KM), i 12 programa posebne namjene (Akcijski plan za sprječavanje nasilja nad djecom – 51.263 KM, UNHCR - Program rješavanja problema azilanata i imigranata - 192.163 KM, SIDA - stambeno zbrinjavanje Roma u BiH - 386.583 KM, UNICEF - Strategija maloljetničkog prijestupništva -74.014 KM, Razvoj nacionalnog sustava -žrtve trgovine - 118.223 KM, Jačanje sustava društvene zaštite i inkluzija djece - 153.644 KM, Žrtve trgovine ljudima - IPA - 8.893 KM, Platforma za implementaciju - 25.929 KM, SIDA -Projekt stambenog zbrinjavanja Roma - 1.908.243 KM, FIGAP - Gender centar - 1.118,750 KM, FIGAP - Austrijska organizacija za ravnopravnost spolova - 586.749 KM, SDC Swis corporation - 264.037 KM).

7. MINISTARSTVA PRAVDE BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Izvješćem su obuhvaćene poduzete aktivnosti i ostvareni rezultati Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: MP BiH) u 2010. godini.

Izvješće sadrži pregled najvažnijih aktivnosti i ostvarenih rezultata, poduzete zakonodavne aktivnosti, zaključene međunarodne ugovore, aktivnosti europskih integracija, planirane i provedene programske zadatke i potrebna proračunska sredstva.

Srednjoročnim strateškim planom MP BiH za razdoblje od 2009. do 2011. godine utvrđeno je šest strateških ciljeva i 27 strateških programa te je definirana misija MP BiH, koja glasi:

„Osiguranje jednakog i pravodobnog pristupa pravdi i djelotvornoj, etičnoj, zakonitoj i odgovornoj javnoj upravi, u skladu s europskim standardima“.

Programom rada MP BiH za 2010. godinu obuhvaćeni su strateški prioriteti MP BiH izraženi u:

- Strategiji za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini i Akcijskim planu za njezinu provedbu
- Državnoj strategiji za rješavanje predmeta ratnih zločina u Bosni i Hercegovini
- Strategiji integriranja Bosne i Hercegovine u Europsku uniju, Srednjoročnim prioritetima Europskog partnerstva i Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju
- Strategiji za reformu javne uprave i Akcijskom planu 1 za njezinu provedbu
- Srednjoročnom strateškom planu MP BiH za razdoblje od 2009. do 2011. godine
- Komunikacijskoj strategiji MP BiH za razdoblje od 2009. do 2011. godine.

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: SRSP u BiH) je usvojena krajem lipnja 2008. godine, od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara BiH), Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Vlade Republike Srpske i Pravosudnog povjerenstva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: PP BD).

Na Prvoj ministarskoj konferenciji ministara pravde u Bosni i Hercegovini, predsjednika Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: VSTV) i PP BD (u daljnjem tekstu: MK), održanoj u Sarajevu 17.12.2008. godine, usvojen je Akcijski plan za provedbu SRSP u BiH, u koji je uključen i Akcijski plan Izvješća o praćenju i procjeni učinkovitosti pomoći u sektoru pravde u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: AP SRSP u BiH).

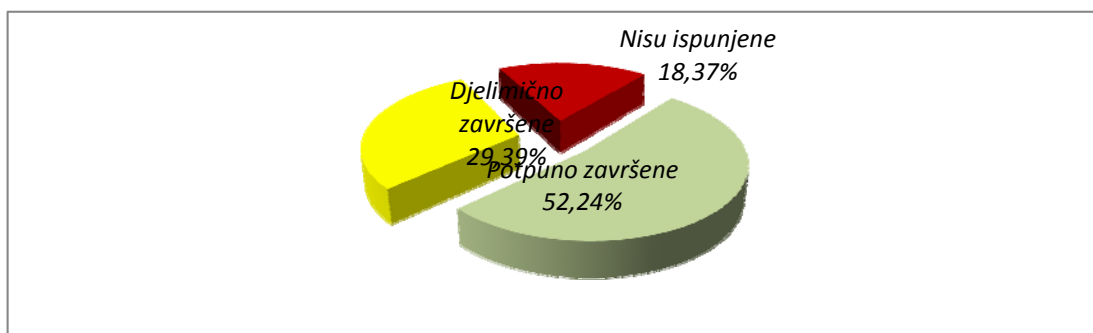
AP SRSP u BiH sadrži ukupno 81 strateški program za razdoblje od 2009. do 2013. godine, od čega:

- Strateška oblast 1 – Pravosuđe - 20 strateških programa
- Strateška oblast 2 – Izvršenje kaznenih sankcija - 13 strateških programa
- Strateška oblast 3 – Pristup pravdi - 12 strateških programa
- Strateška oblast 4 – Potpora ekonomskom rastu - 17 strateških programa
- Strateška oblast 5 i 5 a) – Dobro vođen i usklađen sektor i Koordinacija donatora - 19 strateških programa.

Pregled ukupnog broja planiranih i provedenih aktivnosti iz AP SRSP u BiH u izvještajnom razdoblju

Strateška oblast	Broj planiranih strateških programa	Broj planiranih aktivnosti	Status aktivnosti					
			Potpuno ispunjeno		Djelomično ispunjeno		Nije ispunjeno	
			Broj	%	Broj	%	Broj	%
1	19	69	46	66,67	17	24,64	6	8,70
2	11	36	10	27,78	15	41,67	11	30,56
3	7	31	18	58,06	7	22,58	6	19,35
4	12	48	8	16,67	18	37,50	22	45,83
5	10	61	46	75,41	15	24,59	0	0,00
UKUPNO:	59	245	128	52,24	72	29,39	45	18,4

Grafički prikaz statusa aktivnosti

Državna strategija za rješavanje predmeta ratnih zločina u Bosni i Hercegovini, iako usvojena kao poseban strateški dokument, čini tematsku cjelinu i sastavni je dio SRSP u BiH. Nadzorni odbor za praćenje ove strategije, imenovan odlukom Vijeća ministara BiH, dostavio je MP BiH informaciju o svom dosadašnjem radu i uspostavljen je mehanizam komuniciranja i izvještavanja prema MK o naprecima u provedbi ove strategije.

Obveze MP BiH koje proizlaze iz **Strategije integriranja Bosne i Hercegovine u Europsku uniju, Srednjoročnih prioriteta Europskog partnerstva i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju** su sadržane u strateškim programima SRSP u BiH i aktivnostima predviđenim AP SRSP u BiH, Srednjoročnom strateškom planu MP BiH za razdoblje od 2009. do 2011. godine (SSP MP BiH) i Programu rada MP BiH za 2010. godinu, o čemu se dostavljaju redovita izvješća Direkciji za europske integracije.

Veći dio aktivnosti MP BiH koje proizlaze iz **Strategije za reformu javne uprave i Akcijskog plana 1 za njezinu provedbu** obuhvaćene su SRSP u BiH i AP SRSP u BiH, SSP MP BiH i Programom rada MP BiH za 2010. godinu, o čemu se dostavljaju redovita izvješća Uredu koordinatora za reformu javne uprave u BiH.

SSP MP BiH i Komunikacijska strategija MP BiH za razdoblje od 2009. do 2011. godine su usklađeni s naprijed navedenim strateškim dokumentima i operacionalizirani su Programom rada MP BiH za 2010. godinu.

MP BiH je prva institucija u BiH koja je započela s primjenom Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa, prilikom izrade politika i normativno-pravnih akata iz svoje nadležnosti, o čemu je donesen i poseban pravilnik u MP BiH.

Također, **MP BiH je pozvalo organizacije civilnog društva** (u daljnjem tekstu: OCD) **da se uključe u praćenje provedbe SRSP u BiH i AP SRSP u BiH**. Na objavljeni javni poziv prijavilo se pet OCD, s kojima je MP BiH potpisalo Memorandum o razumijevanju i OCD su se uključile u praćenje SRSP u BiH i AP SRSP u BiH od 1.1.2010. godine.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

ZAKONI	TRENUTAČNI STATUS ZAKONA
1. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Sudu BiH	Prijedlog zakona dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje
2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Tužiteljstvu BiH	Prijedlog zakona dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje
3. Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona BiH	Zakon usvojen i objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 8/10
4. Zakon o DNK analizama	Prijedlog zakona dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje
5. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o VSTV BiH	MPBiH osnovalo RS, u tijeku je izrada zakona
6. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita	Nacrt zakona dostavljen Vijeću ministara BiH na usvajanje
7. Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona BiH	Izrada nacrta zakona u tijeku
8. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku BiH	Izrada nacrta zakona u tijeku
9. Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužiteljskim institucijama na razini BiH	Nacrt zakona je bio uvršten na dnevni red sjednice Vijeća ministara BiH i povučen je, nakon čega je zatraženo mišljenje od Ministarstva financija i trezora BiH
10. Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći	Prijedlog zakona nije usvojen u parlamentarnoj proceduri
11. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona BiH o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera	Izrada nacrta zakona u tijeku
12. Zakon izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima	Izrada nacrta zakona u tijeku
13. Zakon o dužnostima i pravima zastupnika, izaslanika i visoko pozicioniranih službenika Parlamentarne skupštine BiH	Nacrt zakona dostavljen Vijeću ministara BiH na usvajanje
14. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu u institucijama BiH	Zakon usvojen i objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 60/10
15. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pečatu institucija BiH	Prijedlog zakona dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje
16. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi i zaštiti naziva BiH	Prijedlog zakona dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje
17. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH	Prijedlog zakona dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje
18. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o registraciji pravnih osoba koje osnivaju institucije BiH	Prijedlog zakona dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje
19. Okvirni zakon o registraciji udruga i zaklada u BiH	Izrada nacrta zakona u tijeku
20. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara BiH i drugim imenovanjima BiH	Izrada nacrta zakona u tijeku

21. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udrugama i zakladama BiH	Izrada nacrtu zakona u tijeku
22. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima BiH	Zakon usvojen i objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 74/10
23. Zakon o volontiranju	Prijedlog zakona dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje
PODZAKONSKI AKTI	TRENUTAČNI STATUS PODZAKONSKOG AKTA
1. Imenovanje Koordinacijskog tijela za usklađivanje propisa iz oblasti izvršenja kaznenih sankcija u BiH	Ministar pravde BiH donio Rješenje o imenovanju 14.1.2010. godine
2. Uputa o načelima vođenja blagajne novčanog depozita pritvorenih osoba u pritvorskoj jedinici i zavodu za izvršenje kaznenih sankcija na državnoj razini	Uputa objavljena u Službenom glasniku BiH, broj 35/10
3. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o mjerilima za utvrđivanje naknade povjerenicima u izvršavanju kaznene sankcije rad za opće dobro na slobodi	Pravilnik objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 41/10
4. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izboru, načinu rada, odgovornosti, obučavanju i evidenciji povjerenika za izvršenje kaznene sankcije rad za opće dobro na slobodi	Pravilnik objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 41/10
5. Uputa o izmjenama i dopunama Upute o matičnoj knjizi osuđenih osoba prema kojima se izvršava kazneno - pravna sankcija rad za opće dobro na slobodi	Uputa objavljena u Službenom glasniku BiH, broj 41/10
6. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o vrsti i uvjetima za izvršenje kaznene sankcije rad za opće dobro na slobodi	Pravilnik objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 43/10
7. Odluka o uspostavi Jedinice za provedbu Projekta izgradnje Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH	Prijedlog odluke dostavljen na usvajanje Vijeću ministara BiH
8. Pravilnik o organizaciji i uvjetima provedbe praktične obuke zavodskog službenika – pripravnika	Pravilnik objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 54/10
9. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izvršenju mjera sigurnosti obveznog psihijatrijskog liječenja i obveznog liječenja od ovisnosti u Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH	Pravilnik objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 58/10
10. Sporazum o zajedničkoj suradnji zaključen između Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva pravde BiH, policijskih tijela u BiH, ministarstava pravde u entitetima, sudova i sudske policije u BiH, Brčko Distrikta BiH, kazneno-popravnih zavoda BiH i županijskih ministarstava unutarnjih poslova od 11.6.2010. godine	Sporazum potpisan 11.6.2010. godine u Sarajevu, kada je stupio na pravnu snagu, zaključen na neodređeno vrijeme s ciljem jačanja međusobne suradnje, informiranja, pružanja međusobne pomoći i drugih vidova suradnje.
11. Uputa o primjeni Konvencije o ostvarivanju alimentacijskih zahtjeva u inozemstvu	Izrada nacrtu upute u tijeku
12. Pravilnik o pečatima institucija BiH	Izrada nacrtu pravilnika u tijeku
13. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja registra pravnih osoba koje osnivaju institucije BiH	Izrada nacrtu pravilnika u tijeku
14. Pravilnik o vođenju registra udruga i zaklada BiH, stranih i međunarodnih udruga i zaklada i drugih neprofitnih organizacija	Pravilnik objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 44/10
15. Pravilnik o obrascu zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	Pravilnik objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 5/10
16. Pravilnik o mjerilima i načinu utvrđivanja zdravstvene sposobnosti pripadnika Sudske policije Bosne i Hercegovine	Pravilnik objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 96/10

III ZAKLJUČENJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

MEĐUNARODNI UGOVORI	TRENUTAČNI STATUS UGOVORA
1. Sporazum između BiH i Republike Hrvatske o izmjenama i dopunama Sporazuma o međusobnom izvršenju sudskih odluka u kaznenim stvarima	U fazi ratifikacije
2. Ugovor između BiH i Republike Srbije o izmjenama i dopunama Ugovora o međusobnom izvršenju sudskih odluka u kaznenim stvarima	U fazi ratifikacije
3. Sporazum između BiH i Republike Hrvatske o izmjenama i dopunama Sporazuma o pravnoj pomoći u građanskim i kaznenim stvarima	Održani preliminarni pregovori
4. Ugovor između BiH i Republike Srbije o izmjenama i dopunama Ugovora o pravnoj pomoći u građanskim i kaznenim stvarima	U fazi ratifikacije
5. Protokol o suradnji između Ministarstva pravde BiH i Ministarstva pravde Makedonije	U fazi potpisivanja
6. Protokol o suradnji između Ministarstva pravde BiH i Ministarstva pravde Grčke	Grčka strana nije odgovorila na inicijativu MP BiH
7. Ugovor između BiH i DNR Alžir o ekstradiciji	U fazi potpisivanja
8. Ugovor između BiH i DNR Alžir o uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima	
9. Ugovor između BiH i Crne Gore o pravnoj pomoći u građanskim i kaznenim stvarima	U fazi ratifikacije
10. Sporazum između BiH i Crne Gore o međusobnom izvršenju sudskih odluka u kaznenim stvarima	U fazi ratifikacije

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

STRATEŠKI PROGRAMI	TRENUTAČNI STATUS STRATEŠKOG PROGRAMA
1. Uspostaviti infrastrukturu i kapacitete u MP BiH, entiteta i PP BD za potporu procesu usklađivanja propisa iz sektora pravde u BiH s pravnom stečevinom Europske unije (AC)	MP BiH je uspostavilo jedinicu za usklađivanje s AC i zatražilo od entitetskih MP i PP BD da uspostave sličnu jedinicu ili imenuju državne službenike zadužene za ove poslove, ali iste to nisu uradile

V PLANIRANI I REALIZIRAVI PROGRAMSKI ZADACI

Srednjoročnim strateškim planom MP BiH za razdoblje od 2009. do 2011. godine planirano je da u 2010. godini otpočne provedba određenog broja strateških programa, što je operacionalizirano Programom rada MP BiH za 2010. godinu.

Strateški cilj 1: i dalje doprinositi jačanju neovisnog, odgovornog, učinkovitog, profesionalnog i usklađenog sustava pravde u BiH kojim će se doprinijeti stvaranju pretpostavki za gospodarski razvoj u BiH

STRATEŠKI PROGRAMI	TRENUTAČNI STATUS STRATEŠKOG PROGRAMA
1. Doprinijeti provedbi usuglašenog Akcijskog plana za smanjenje zaostalih predmeta u sudovima u BiH	Izrađen je i usvojen Plan neriješenih predmeta i dane preporuke za rješavanje, koje su usvojene na 3. MK
2. Definirati i provesti mjere kojima će sektor pravde doprinijeti stvaranju povoljnijeg okruženja za održiv gospodarski razvoj u BiH	Mjere su definirane u AP SRSP u BiH, kroz podoblasti: medijacija, zemljišna knjiga i gospodarski sporovi. Aktivnosti iz ovog strateškog programa se provode po planu i nastavljaju u 2011. godini
3. Reformirati i unaprijediti sustav pravosudnih ispita u BiH	Program nije proveden zbog nesuglasnosti MP RS za ujednačenje uvjeta za polaganje i programa pravosudnog ispita. Aktivnosti iz ovog strateškog programa se nastavljaju u 2011. Godini
4. Stvoriti pravni i institucionalni okvir za uspostavu sustava besplatne pravne pomoći u BiH u građanskim i kaznenim stvarima	Predloženi zakon nije usvojen u PS BiH, pa program nije proveden. Aktivnosti iz ovog strateškog programa se nastavljaju u 2011. Godini
5. Stalno unapređivati rad i djelotvornost sudske policije BiH	Mjere za ispunjenje ovog programa su poduzimane. Predložene izmjene i dopune zakona nisu usvojene

Strateški cilj 2: osigurati preduvjete za stalan napredak sustava izvršenja kaznenih sankcija u BiH u skladu s europskim obvezama i standardima

STRATEŠKI PROGRAMI	TRENUTAČNI STATUS STRATEŠKOG PROGRAMA
1. Provesti sve potrebne mjere oko izgradnje, opremanja i funkcioniranja državnog zatvora i pritvorske jedinice	Izrađen Operativni plan izgradnje državnog zatvora. Slijedi izrada idejnog i glavnog projekta do lipnja 2010. godine, tenderska procedura do listopada 2010. godine i izgradnja zavoda do travnja 2012. godine. Osiguran kredit RB VE, donacija EK i druge donacije
2. Osigurati koordinaciju za uspostavu usklađenog sustava izvršenja kaznenih sankcija u BiH koji funkcioniraju u skladu s europskim standardima i najboljim praksama	Uspostavljeno Koordinacijsko tijelo MP BiH i entiteta za osiguranje usklađenosti sustava izvršenja kaznenih sankcija u BiH, koje priprema analizu
3. Razviti sustav uvjetnog otpusta	Izrađena analiza uvjetnog otpusta u BiH. Slijedi provedba preporuka
4. Afirmirati izvršenje alternativnih kazni i provesti institut „rad za opće dobro“	MP BiH je donijelo četiri pravilnika kojima se provode aktivnosti iz ovog strateškog programa. Slijede aktivnosti MP entiteta i županija

Strateški cilj 3: dalje unaprijediti sustav međunarodne pravne pomoći

STRATEŠKI PROGRAMI	TRENUTAČNI STATUS STRATEŠKOG PROGRAMA
1. Uspostaviti mehanizme kojima se osigurava ciljano stručno usavršavanje sudaca, tužitelja u BiH i državnih službenika u tijelima koja sudjeluju u postupku međunarodne pravne pomoći (MPP)	Održana su četiri seminara za suce i tužitelje iz oblasti pružanja MPP putem CEST FBiH i RS. Aktivnosti se nastavljaju u 2011. godini i u iste će biti uključeni i državni službenici na ovim poslovima
2. Osigurati potreban zakonski okvir za učinkovitost sustava MPP	Aktivnosti ovog strateškog programa su najvećim dijelom ispunjene
3. Uspostaviti jedinstvenu kaznenu evidenciju za državljane BiH osuđene u inozemstvu	Zakonom je obavezano Ministarstvo sigurnosti da u naredne tri godine donese provedbene propise iz ove oblasti
4. Precizirati postupak ekstradicije i transfera osuđenih osoba i riješiti način financiranja postupaka kroz proračune odgovarajućih ministarstava i PP BD	Postupak ekstradicije i transfera osuđenih osoba i financiranje ovih postupaka je regulirano Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima („Službeni glasnik BiH“, broj 53/09)

Strateški cilj 4: stvoriti pretpostavke za aktivniji angažman civilnog društva

STRATEŠKI PROGRAMI	TRENUTAČNI STATUS STRATEŠKOG PROGRAMA
1. Izraditi strategiju razvoja civilnog društva u BiH	Izvršene pripreme, ali izrada strategije još nije započela
2. Uspostaviti potreban zakonski okvir kojim bi se osigurao aktivniji angažman civilnog društva	MP BiH je pripremila nacrt zakona o volontiranju

Strateški cilj 5: jačanje kapaciteta, neovisnosti i djelotvornosti javne uprave i Upravnog inspektorata u institucijama BiH

STRATEŠKI PROGRAMI	TRENTAČNI STATUS STRATEŠKOG PROGRAMA
1. Unaprijediti kvalitetu upravnog odlučivanja	Program se provodi u sklopu ukupnih reformi javne uprave u BiH
2. Organizacija i osoblje	Popuna i obuke osoblja MP BiH vrše se planiranom dinamikom
3. Izmijeniti nadležnost upravne inspekcije	Program se provodi u sklopu ukupnih reformi javne uprave u BiH
4. Olakšati postupak registracije udruga i zaklada	Program se provodi kroz svakodnevni rad

Strateški cilj 6: doprinijeti uspostavi koordiniranog, djelotvornijeg i učinkovitijeg sektora pravde i javne uprave

STRATEŠKI PROGRAMI	TRENTAČNI STATUS STRATEŠKOG PROGRAMA
1. Poduzeti mjere kojima se osigurava provedba SRSP u BiH i jača koordinacijska uloga MP BiH u sektoru pravde u BiH	Uspostavljeni i u funkciji su predviđeni mehanizmi za provedbu SRSP u BiH (funkcionalne radne skupine, Tehničko tajništvo i MK) Najveći problem je nedostatak kapaciteta entitetskih MP i PP BD
2. Jačati uloge MP BiH u donatorskoj koordinaciji	Redovito se održavaju koordinirajući sastanci s donatorima i vode aktivnosti oko donatorskog fonda za provedbu SRSP u BiH
3. Jačati upravljačke kapacitete i ljudske potencijale MP BiH	Popuna i obuke osoblja MP BiH vrši se planiranom dinamikom, kao i donošenje i provedba internih procedura MP BiH

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Pregled ljudskih potencijala MP BiH

Naziv organizacijske jedinice	Predviđeni broj zaposlenih	Popunjeni broj zaposlenih	Procent popunjenosti
1. Kabinet ministra	9	8	88,88%
2. Kabinet zamjenika ministra	5	3	60,00%
3. Ured tajnika Ministarstva	2	2	100,00%
4. Sektor za kadrovske, opće i finansijsko-materijalne poslove	32	30 + (1)	93,75% (96,87%)
5. Sektor za pravosudna tijela	75	70 + (1)	93,33% (94,67%)
6. Sektor za izvršenje kaznenih sankcija i rad kaznene ustanove	8	6 + (1)	93,33% (94,67%)
7. Sektor za međunarodnu i međuentitetsku pravnu pomoć i suradnju	29	22 + (2)	75,86% (82,76%)
8. Sektor za upravu	13	11	84,62%
9. Upravni inspektorat	6	3	50,00%
10. Sektor za strateška planiranja, koordinaciju pomoći i europske integracije	12	7	58,33%
11. PJ i Zavod za izvršenje kaznenih sankcija na državnoj razini, u izgradnji	54	47	87,04%
12. Sektor za civilno društvo	5	3 + (2)	60,00% (100,00%)
Ukupno:	250	212 (219)	84,80% (87,60%)

Pregled rashoda po ekonomskoj klasifikaciji za razdoblje od 2008. do 2010. godine

Ukupno planirani rashodi, po ekonomskoj klasifikaciji		2008. (Izvršenje)	2009. (Procjena)	2010. (Plan)
611000	Bruto plaće i naknade	3.743.597,00	5.170.902,00	5.943.400,00
612000	Naknade troškova zaposlenih	1.176.739,00	1.461.370,00	1.463.800,00
613000	Izdaci za materijal i usluge	3.105.162,00	3.256.190,00	3.657.400,00
614000	Tekući grantovi	0	0	0
821000	Kapitalna ulaganja	725.045,00	215.000,00	2.768.400,00

Pregled rashoda za razdoblje od 2008. do 2011. godine

Ukupno planirani rashodi, po ekonomskoj klasifikaciji		2008. (Izvršenje)	2009. (Procjena)	2010. (Plan)
1.	Rashodi financirani iz proračuna	8.750.000,00	10.103.462,00	13.833.000,00
2.	Rashodi financirani iz kreditnih sredstava	0	0	0
3.	Rashodi financirani iz donacija	0	0	0
Ukupan broj zaposlenih		195	219	238

8. MINISTARSTVO SIGURNOSTI BiH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Ministarstvo sigurnosti BiH je u okviru svojih nadležnosti u protekloj godini nastavilo doprinosti izgradnji odgovornog, djelotvornog i učinkovitog sigurnosnog sektora u BiH u koji građani imaju povjerenje i koji osigurava uvjete za pristup Europskoj uniji, odnosno euroatlantskim integracijama, što su prioriteti.

Među najvažnijim aktivnostima Ministarstva sigurnosti BiH bila su ispunjenja preostalih obveza koje su bile u Mapi puta za liberalizaciju viznog režima u BiH, a predstavljale su isključivu nadležnost Ministarstva. Važno je, s ovim u vezi, istaći da je od ukupnog broja zahtjeva iz Mape puta (njih je 174), 36% predstavljalo isključivu obvezu Ministarstva sigurnosti, dok je u dodatnih 35% zahtjeva Ministarstvo sigurnosti imalo podijeljenu obvezu s ministarstvima i agencijama u Bosni i Hercegovini. Ministarstvo sigurnosti je izvršilo i obveze koje su proisticale iz aktivnosti na ispunjenju obveza iz Europskog partnerstva i NATO-ova Individualnog partnerskog akcijskog plana (IPAP) te na redovnom izvještavanju o provedbi aktivnosti prema Direkciji za europske integracije i NATO koordinacijskom timu Vijeća ministara. Pratilo je, također, implementaciju Individualnog partnerskog plana (IPP) za NATO te pravodobno izvještavalo Ministarstvo obrane o njegovom ispunjavanju. Tijekom 2009. godine, a to je nastavljeno i u 2010. godini, Ministarstvo sigurnosti BiH je krenulo u opsežan proces unapređenja sustava planiranja, praćenja i izvještavanja. Cilj tih napora je da se uvežu procesi srednjoročnog proračunskog planiranja s procesom srednjoročnog i godišnjeg planiranja i praćenja realizacije obveza koji proističu iz euroatlantskih integracija.

Osnovni ciljevi tog procesa bi trebalo da budu učinkovitija i djelotvornija uporaba resursa, unaprijeđena interna i eksterna komunikacija i poboljšanje donošenja odluka unutar Ministarstva. Najvažnije aktivnosti Ministarstva vezane su i za izrade Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti, Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli kao i Zakona o kontroli kretanja oružja i vojne opreme. Također, Ministarstvo sigurnosti je participiralo u izradi izmjena i dopuna Zakona o kaznenom postupku BiH.

Ministarstvo je radilo na pripremi i realizaciji bilateralnih međunarodnih ugovora iz svoje nadležnosti te na provedbi do sada zaključenih ugovora u oblasti tehničke suradnje s više zemalja, prije svega sa zemljama jugoistočnog Balkana (Srbija, Crna Gora, Hrvatska i Albanija). Također, realizirano je niz aktivnosti u okviru bilateralne suradnje između Bosne i Hercegovine i Republike Francuske, Arapske Republike Egipat, Republike Turske, Republike Italije i Češke Republike.

Ministarstvo je obavljalo sljedeće aktivnosti u oblasti migracija: izrada prijedloga pet podzakonskih akata, izrada Migracijskog profila BiH za 2009. godinu, upravni postupci (rješenja po žalbama stranaka, odgovori na tužbe Sudu BiH i odgovori na apelacije Ustavnom sudu BiH); realizacija sporazuma o readmisiji, aktivnosti vezane za baze podataka, suradnja s IOM-om i NVO sektorom u zaštiti stranaca-žrtava trgovine ljudima i dobrovoljnim povratkom neregularnih migranata te bilateralna suradnja sa zemljama EU-a i zemljama regije.

U oblasti azila u 2010. godini Ministarstvo je u skladu sa svojim nadležnostima obavljalo sljedeće aktivnosti: izrada prijedloga podzakonskih akata, sudjelovanje u izradi Programa obuke u oblasti imigracija i azila 2009.-2011. godine i vodilo prvostupanjski postupak po zahtjevima za međunarodnu zaštitu.

Ministarstvo je u oblasti borbe protiv terorizma, organiziranog kriminala, korupcije, ratnih zločina i zloupotrebe narkotika vršilo izradu Akcijskog plana za provedbu Strategije BiH za borbu protiv organiziranog kriminala (2009.-2012.). Zatim, koordinaciju provedbe ciljeva i zadataka Strategije BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma; redovno izvještavanje prema domaćim i međunarodnim institucijama o stanju u oblasti borbe protiv terorizma. Kontinuirano se provode aktivnosti na implementaciji Akcijskog plana na sprječavanju i suzbijanju kaznenih djela u vezi s motornim vozilima. Ministarstvo je preuzelo i aktivnosti na implementaciji Strategije borbe protiv maloljetničkog prijestupništva u Bosni i Hercegovini. Ministarstvo je pratilo i provedbe Preporuka Skupine zemalja Vijeća Europe za borbu protiv korupcije (GRECO) iz Drugog evaluacijskog izvješća o procjeni stanja u BiH te redovno prikupljalo informacije i ažuriranje stanja provedbe preporuka. Također, urađena je analiza stanja u oblasti suzbijanja zloupotrebe opojnih droga prilikom izrade državne Strategije nadzora nad opojnim drogama, sprječavanja i suzbijanja zloupotrebe opojnih droga BiH 2009. - 2013. godine.

Ministarstvo je pokrenulo i realiziralo veliki broj aktivnosti koji su od izuzetne važnosti za razvoj i jačanje sustava zaštite spašavanja u Bosni i Hercegovini, koje doprinose bržoj integraciji Bosne i Hercegovine u euroatlantske integracije. **Posebno su značajne aktivnosti usmjerene na što djelotvornije** funkcioniranje Operativno-komunikacijskog centra BiH-112, kao što su instaliranje sustava informatičke opreme kao i opreme za radiološki monitoring. U sklopu toga je usuglašen i početak implementacije uvođenja jedinstvenog europskog broja za hitne intervencije 112 u Brčko Distriktu BiH. Pokrenute su, također, i aktivnosti na izradi ključnih podzakonskih dokumenata koji proizlaze iz Okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju. Uspostavljena je i konstruktivnija suradnja s entitetskim upravama civilne zaštite i predstavnicima Službe civilne zaštite Brčko Distrikta BiH, koja se odvijala u skladu sa zakonom propisanom procedurom i kroz održavanje zajedničkih koordinacijskih sastanaka kao i kroz djelotvorno realiziranje

primopredaje međunarodne pomoći, donirane Ministarstvu sigurnosti BiH u opremi za zaštitu i spašavanje.

Ministarstvo je nastavilo poduzimati planske, organizacijsko-tehničke i funkcionalne mjere na djelotvornoj uspostavi Državnog sigurnosnog tijela (DSO/NSA BiH), kako bi u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka i podzakonskim aktima vršilo aktivnosti iz svog djelokruga rada. Intenzivno se radilo na izdavanju sigurnosnih dozvola nakon provedenih sigurnosnih provjera, a shodno tome vršene su konzultacije, pružena je stručna pomoć drugim institucijama BiH, entitetima, županijama i drugim organizacijama. Vršene su i nadzorne aktivnosti u institucijama na svim razinama državne organizacije u Bosni i Hercegovini, kako u pogledu sagledavanja situacije do koje mjere se došlo s implementacijom zakona o zaštiti tajnih podataka tako i u smislu davanja neophodnih instrukcija za poduzimanje aktivnosti na ispunjenju organizacijskih, fizičkih i tehničkih odluka za zaštitu tajnih podataka u spomenutim institucijama. Treba istaći da je u 2010. godini izrađen nacrt teksta izmjena i dopuna Zakona o zaštiti tajnih podataka s ciljem usuglašavanja zakonskih odredbi s EU standardima po pitanju procedura zaštite tajnih podataka. Izmjene i dopune Zakona o zaštiti tajnih podataka su usvojene od strane Vijeća ministara BiH i iste su proslijeđene u parlamentarnu proceduru. Na navedene izmjene i dopune upućena su dva amandmana koji nisu prihvaćeni, pa su odbijene izmjene i dopune Zakona o zaštiti tajnih podataka.

Nastavljen je razvoj neovisnog informacijskog sustava Ministarstva, u svrhu obrade i pohrane tajnih podataka u elektroničkom obliku. Ostvarena je suradnja s institucijama na svim razinama državne organizacije u Bosni i Hercegovini u cilju implementacije Zakona o zaštiti tajnih podataka i propisa donesenih na osnovi tog zakona. Osim toga, ostvarena je i suradnja s međunarodnim organizacijama (OHR, OSCE, NATO) u okviru čega je vršena i edukativna aktivnost. Uspostavljena je elektronička razmjena tajnih podataka stupnja INTERNO/RESTRICTED s NATO-om.

Ministarstvo je vodilo aktivnosti na projektima vezanim za graničnu i opću sigurnost. Zakon o graničnoj kontroli je usvojen u lipnju 2009. godine. Zakonom se regulira oblast granične kontrole i prelaska državne granice Bosne i Hercegovine. Nakon stupanja na snagu Zakona, Ministarstvo civilnih poslova pokrenulo je inicijativu za njegovom izmjenom i dopunom u dijelu koji se odnosi na identifikaciju i razgraničenje granične crte, što je rezultiralo usvajanjem izmjene i dopune Zakona o graničnoj kontroli. Pokrenute su aktivnosti na donošenju rješenja o određivanju područja graničnog prijelaza. Zakon o kontroli kretanja oružja i vojne opreme je usvojen polovicom 2009. godine, a 2010. godina je protekla u primjeni Zakona. Tijekom 2010. godine usvojena je Instrukcija o posebnim mjerama sigurnosti prilikom kretanja oružja i vojne opreme i Pravilnik o načinu i postupku obrade zahtjeva za izdavanje isprave za provoz robe navedene u kontrolnim listama. S obzirom na to da je Zakonom propisano uspostavljanje središnjeg registra elektroničkih evidencija, u izradi je instrukcija o načinu pristupa centraliziranim elektroničkim evidencijama i razmjeni podataka o kontroli kretanja oružja i vojne opreme i u suradnji s međunarodnim organizacijama uspostavljanje takvog središnjeg registra. Ministarstvo sigurnosti daje tehničku potporu radu Državnog povjerenstva za integrirano upravljanje granicom. Organizirane su radionice za izradu revizije Strategije integriranog upravljanja državnom granicom u BiH i Akcijskog plana provedbe Strategije integriranog upravljanja granicom u BiH. Završeni su i potpisani sporazumi s Crnom Gorom o graničnim prijelazima za međunarodni i pogranični promet.

Najvažnije aktivnosti u nadležnosti Ministarstva u oblasti informatike i telekomunikacijskih sustava bile su: održavanje i razvoj SPIN policijske mreže za prijenos povjerljivih/klasificiranih podataka između Ministarstva sigurnosti i agencija za provođenje zakona u BiH; održavanje i daljnja nadogradnja VoIP

sustava za besplatne telefonske razgovore između agencija za provođenje zakona i drugih zainteresiranih institucija preko državne SDH mreže; projekt EDES razmjene operativnih podataka iz elektroničkih evidencija policijskih tijela i tužiteljstava u BiH. Početkom 2010. godine završene su aktivnosti na usklađivanju i donošenju podzakonskih akata od strane svih agencija za provođenje zakona i tužiteljstva u BiH, koji su sporazumom iz rujna 2009. godine definirani kao sudionici u razmjeni elektroničkih podataka. Tijekom 2010. godine u suradnji s predstavnicima Delegacije Europske komisije u BiH vođene su i uspješno završene aktivnosti na izradi dokumenta „Detaljni dizajn sustava za razmjenu podataka iz elektroničkih evidencija policijskih tijela i tužiteljstava u BiH; „zatim uspostava elektroničke evidencije kaznenih djela u vezi s opojnim drogama i povezivanje graničnih prijelaza na istu. Na osnovi zahtjeva korisnika i stanja postojećeg sustava pristupilo se izradi novog sustava jer stari nije mogao zadovoljiti potrebe korisnika i to posebno sa sigurnosnog aspekta. U skladu s tim dizajnirana je i implementirana nova baza podataka s novim aplikacijskim okruženjem, dok su podaci iz prvobitnog sustava uspješno ugrađeni u novi sustav; rekonstrukcija ISM sustava ver2.0 za praćenje migracije stranaca u BiH; održavanje i unapređenje AFIS sustava otisaka prstiju i dlanova u BiH koji koriste policijske agencije u BiH; održavanje i unapređenje DNK baze podataka, fizički locirane u Forenzičkom odjelu Federalne uprave policije na Vracama. CODIS DNK sustav je doniran Ministarstvu sigurnosti, ali je zbog specifičnog načina korištenja tog sustava privremeno dan na korištenje Odjelu za forenziku Federalne uprave policije na Vracama; afirmacija korištenja elektroničkih evidencija Ministarstva sigurnosti od strane agencija za provođenje zakona, kao što su standardna policijska izvješća - SPI baza podataka, Inteligentna analiza krim-obavještajnih podataka - CIDA sustav.

Ministarstvo je vršilo poslove nadzora i inspekcije nad izvršavanjem zakonskih i podzakonskih akata koji se odnose na državne službenike Ministarstva i upravne organizacije u sastavu Ministarstva. Nadziralo je upravni postupak, posebne upravne postupke i uredsko poslovanje pri Ministarstvu i upravnim organizacijama u sastavu Ministarstva.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U zakonodavnoj aktivnosti, Ministarstvo sigurnosti BiH planiralo je izradu i usvajanje osam prijedloga zakona. Usvojena su četiri, a četiri nisu. Usvojeni su: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku BiH, Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, a Vijeću ministara BiH dostavljen je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti, koji je iz prethodne godine.

Zakon o zaštiti tajnih podataka nije usvojen u parlamentarnoj proceduri zbog nedostatka političke volje. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga dostavljen je Vijeću ministara BiH, ali je skinut s dnevnog reda 131. sjednice i nije razmatran u tijeku 2010. godine.

Prijedlog zakona o razmjeni policijskih podataka nije urađen s obzirom da se čeka da Direkcija za koordinaciju policijskih tijela profunkcionira u punom kapacitetu.

Aktivnosti u vezi s izradom prijedloga zakona o uspostavi mrežnog operativnog centra NOC-2 u Ministarstvu sigurnosti BiH nisu poduzimane zbog nedorečenosti u pogledu nadležnosti između Ministarstva i Direkcije za koordinaciju policijskih tijela. S obzirom da je od početka rujna 2010. godine u tom pogledu situacija jasnija, u Ministarstvu su nastavljene aktivnosti na pripremi ovog prijedloga zakona.

U oblasti podzakonskih i drugih normativnih akata, Ministarstvo je planiralo izradu 16 prijedloga pravilnika, 11 prijedloga odluka i tri prijedloga uputa i upitnika. Dakle, planirano je ukupno 30 podzakonskih akata. Od toga, usvojena su samo dva akta, 28 akata nije usvojeno⁵: 15 podzakonskih akata nije usvojeno jer su proisticali iz četiri zakona koji nisu usvojeni tijekom 2010. godine; šest podzakonskih akata nije usvojeno jer je došlo do promjena u nositelju poslova, s obzirom na uspostavu i zaokruživanje sistematizacije novih policijskih agencija i Direkcije za koordinaciju; četiri podzakonska akta nisu usvojena zbog negativnog mišljenja Ministarstva financija i trezora, a tri nisu usvojena jer su njihovi rokovi izvršenja pomjereni iz objektivnih razloga za naredno razdoblje.

Međutim, tijekom 2010. godine urađeno je i usvojeno i sedam podzakonskih akata, čiju je izradu i usvajanje uvjetovala određena situacija odnosno potreba (nisu bili planirani), pa se može reći da je Ministarstvo tijekom 2010. godine realiziralo ukupno devet takvih akata.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Ministarstvo je radilo na zaključivanju bilateralnih međunarodnih ugovora iz nadležnosti Ministarstva te na provedbi do sada zaključenih ugovora s više zemalja.

Ministarstvo je u 2010. godini planiralo izradu i usvajanje 34 međunarodna ugovora i protokola iz svoje nadležnosti, usvojeno ih je 17, a 17 nije jer je zakonska procedura za njihovo konačno usvajanje duža, s obzirom i na nadležnost Predsjedništva BiH u toj oblasti. Ipak, Ministarstvo je iskazalo (u 17 za sada nerealiziranih sporazuma) punu inicijativu u pokretanju procesa vođenja pregovora sa stranim zemljama i finaliziranju prijedloga sporazuma⁶.

Da je procedura zaključivanja međunarodnih sporazuma složena i relativno duga, pokazuju i četiri sporazuma, koja su planirana tijekom 2009. godine, a konačno realizirana u 2010. godini (Sporazum o suradnji u zaštiti od prirodnih i civilizacijskih katastrofa između Vijeća ministara Vlade Republike Srbije; Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Francuske o suradnji u oblasti unutarnje sigurnosti, Memorandum o razumijevanju za suradnju po pitanjima sigurnosti između Vijeća ministara BiH i Vlade Države Katar te Memorandum o razumijevanju između Ministarstva sigurnosti BiH i Saveznog ministarstva unutarnjih poslova Republike Austrije).

IV EUROPSKE INTEGRACIJE⁷

Ministarstvo sigurnosti BiH implementiralo je tijekom 2010. godine sve preostale obveze iz Mape puta za viznu liberalizaciju za građane BiH u Europsku uniju (funkcionalan ISM sustav, evidencija kaznenih djela u vezi s opojnim drogama vidljiva na graničnim prijelazima u BiH, EDES – razmjena operativnih podataka iz evidencija policijskih tijela i tužiteljstava u BiH), što je rezultiralo ukidanjem viznoga režima za putovanje u zemlje potpisnice Šengenskog ugovora.

U 2010. godini kontinuirano su vršene pripreme za potpisivanje sigurnosnih aranžmana o razmjeni tajnih podataka s Europskom unijom, a u svrhu implementacije Sporazuma između

⁵ Nazivi akata su u tabelarnom dodatku ovog izvješća

⁶ Svi navedeni međunarodni sporazumi nalaze se u tabelarnom dodatku Izvješćaja

⁷ Obaveze Ministarstva iz ove oblasti nalaze se u tabelarnom dodatku Izvješćaja.

Bosne i Hercegovine i Europske unije o sigurnosnim procedurama za razmjenu povjerljivih informacija. U tom pogledu je u studenome 2010. godine od strane inspeksijskog tima EU-a izvršena provjera Središnjeg registra za tajne podatke EU-a i budućih podregistara u Bosni i Hercegovini u smislu ispunjenosti uvjeta koji su neophodni da bi otpočela razmjena tajnih podataka EU-a do (i uključujući) stupanj tajnosti "EU RESTRICTED/EU INTERNO" između EU i BiH. S tim u vezi, treba naglasiti da je tekst sigurnosnih aranžmana usuglašen, te da još uvijek aranžmani nisu potpisani, a očekuje se i izvješće o spomenutoj provjeri inspeksijskog tima Europske unije. Ministarstvo sigurnosti BiH redovito sudjeluje u izvještavanju o napretku Bosne i Hercegovine u oblasti imigracija u domenu euroatlantskih integracija.

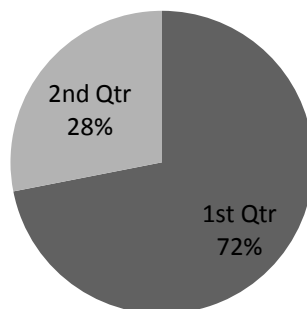
Također, Ministarstvo je u oblasti zaštite i spašavanja tijekom 2010. godine aktivno sudjevalo u radionicama programa Europske unije (u Egiptu, Italiji, Švicarskoj), na sastancima država članica Inicijative za spremnost i prevenciju katastrofa za jugoistočnu Europu, te na radionicama u organizaciji OSCE-a, NATO-a i dr.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

U Programu rada Vijeća ministara BiH za razdoblje siječanj - prosinac 2010. godine, Ministarstvo sigurnosti BiH je, imajući u vidu obveze iz svog Strateškog plana 2009. - 2011. godine, planiralo 104 programske obveze. Realizirane su 43 ili 41,3% od planiranih. K tome treba dodati realizaciju 20 obveza koje nisu bile uključene u Program rada, pa je ukupna razina realizacije zadataka Ministarstva u 2010. godini realno veća od 41,3% i iznosi 50,8%. Na sljedećim grafičkim prikazima dani su spomenuti rezultati u realizaciji obveza Ministarstva.

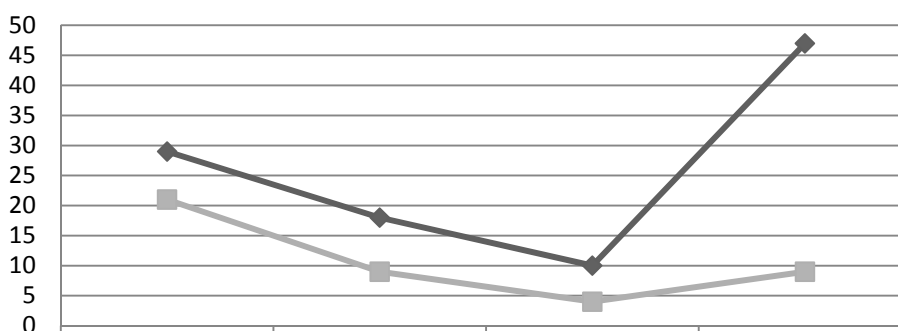
**Realizacija planiranih programskih zadataka
Ministarstva sigurnosti BiH prema Vijeću ministara
za 2010. godinu**

10.

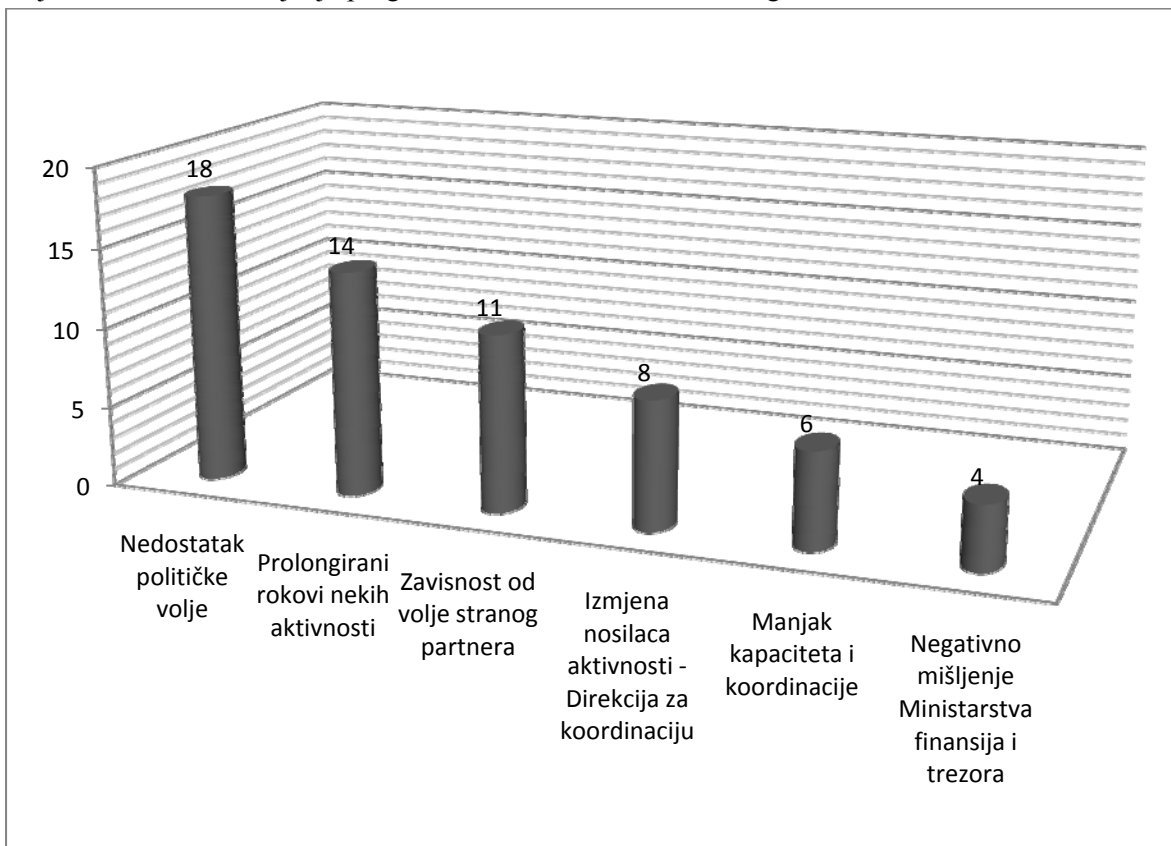
11.

**Planiranje i realizacija obaveza Ministarstva sigurnosti BiH prema
Vijeću ministara BiH po kvartalima 2010. godine**

	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal
Planirano	29	18	10	47
Ostvareno	21	9	4	9

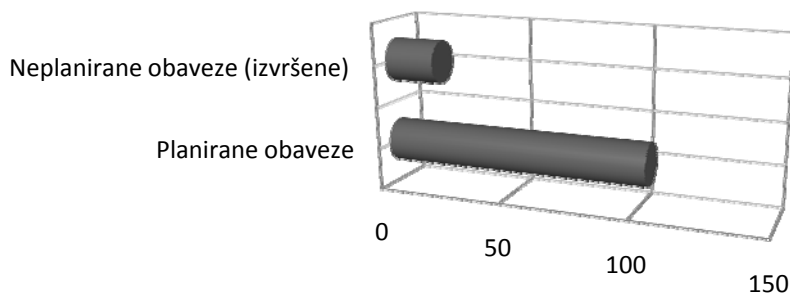
Najčešći razlozi neusvajanja programskih obveza Ministarstva sigurnosti BiH su:

Zabrinjava podatak da se od ukupnog broja neusvojenih obveza Ministarstva (posebno u zakonodavnoj aktivnosti) čak 29,50% odnosi na nedostatak kompromisa i političke volje (u raznim fazama usvajanja u parlamentarnoj proceduri), 22,95% na prolongirane rokove nekih planiranih aktivnosti, a 18,03% na nedostatak volje i inicijative stranog partnera, itd. Na ukupan procent realizacije obveza Ministarstva utjecalo je i vrijeme dolaska eksperata EU-a koji su bili zaduženi za oblast liberalizacije viznoga režima, posebno u drugom i trećem kvartalu 2010. godine, što je odvučlo pažnju s nekih započetih projekata i obveza.

Planirane i neplanirane (AD HOC izvršene) obaveze Ministarstva sigurnosti BiH za 2010. godinu

	Planirane obaveze	Neplanirane obaveze (izvršene)
■ Planirane i neplanirane (AD HOC izvršene) obaveze Ministarstva sigurnosti BiH za 2010. godinu	104	20

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

R.br.	Vrsta rashoda	Ekon. kod	Odobreno proračunom za tekuću godinu	Izmjene	Proračun nakon prestrukturiranja	Izvršenje	Indeks 9/8
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Bruto plaće i naknade	611100	5.405.000,00		5.405.000,00	5.104.978,52	94
2.	Naknade troškova uposlenih	611200	1.029.000,00	-120.000,00	909.000,00	848.154,10	93
3.	Putni troškovi	613100	297.000,00	206.400,00	503.400,00	474.137,83	94
4.	Telefonske i PTT usluge	613200	175.000,00	65.000,00	240.000,00	212.971,05	89
5.	Energija i komunalne usluge	613300	45.000,00	-30.000,00	15.000,00	12.102,25	81
6.	Nabava materijala	613400	162.000,00		162.000,00	158.903,06	98
7.	Izdaci za prijevoz i gorivo	613500	92.000,00	35.000,00	127.000,00	109.933,35	87
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	613600	162.000,00		162.000,00	153.167,84	95
9.	Izdaci za tekuće održavanje	613700	279.000,00	-180.000,00	99.000,00	64.902,12	66
10.	Izdaci osig., bank. usluga i pl. prom	613800	20.000,00		20.000,00	18.169,71	91
11.	Ugovorene i druge posebne usluge	613900	837.000,00	310.000,00	1.147.000,00	1.031.127,03	90
I	UKUPNO KLASA 6		8.503.000,00	286.400,00	8.789.400,00	8.188.546,86	93
II	KAPITALNI IZDACI		3.060.000,00	2.423.128,90	5.483.128,90	444.643,34	8
2.1	Nabava zemljišta	821100	100.000,00	-100.000,00	0,00		

2.2	Nabava građevina	821200	800.000,00	1.002.042,90	1.802.042,90	443.594,04	25
2.3	Nabava opreme	821300	2.160.000,00	1.521.086,00	3.681.086,00	1.049,30	0
III	TEKUĆI GRANTOVI		100.000,00		100.000,00	50.000,00	50
3.1	Smještaj žrtvama trgovine ljudima	614311	100.000,00		100.000,00	50.000,00	50
	UKUPNO I+II+III		11.663.000,00	2.709.528,90	14.372.528,90	8.683.190,20	60

8.683.190,20

Napomena uz prethodnu tabelu: prekoračenje uočljivo na sljedećim pozicijama: putni troškovi, telefonske i PTT usluge i reprezentacija u okviru ugovorenih usluga. U odobrenom proračunu svi materijalni troškovi umanjani su za 20%, a zahtjevi ili su na istoj razini ili nisu planirani.

U razdoblju od 1.1. do 31.12.2010. godine Ministarstvo je obavljao proračunske aktivnosti: u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima koji reguliraju oblast proračunskog poslovanja institucija BiH, u naznačenom razdoblju, izrađeni su i dostavljeni Ministarstvu financija i trezora dokumenti kako slijedi: Izvješće o izvršenju proračuna za 2009. godinu: u skladu sa Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 103/09) dostavljena mjesečna dinamika i namjenska struktura tekućih rashoda i kapitalnih izdataka, Izrada preliminarog nacrta proračuna – DOP za razdoblje 2011. - 2013., Izvješće o izvršenju proračuna za I. – III. 2010., Izvješće o izvršenju proračuna za razdoblje I. –VI. 2010., Izvješće o izvršenju proračuna za razdoblje I. – IX. 2010., Proračunski zahtjev za dodjelu sredstava za 2011. godinu.

Vršena je redovita kontrola i analiza utroška proračunskih sredstava u skladu s odobrenim planom ministarstva, posebno utroška goriva, telefonskih usluga i putnih troškova.

Pružena je potrebna pomoć Uredu za reviziju poslovanja institucija BiH prilikom obavljanja revizije poslovanja Ministarstva za 2009. godinu, te su nakon dostavljenog izvješća prihvaćene preporuke Ureda za reviziju i poduzete mjere na otklanjanju istih.

SAMOSTALNE UPRAVNE ORGANIZACIJE U SASTAVU MINISTARSTVA

DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

U izvještajnom razdoblju SIPA je postigla značajne rezultate na unapređenju istražne, obavještajne i analitičke funkcije organizacijskih jedinica, što, između ostalog, ilustruju pokazatelji o broju predmeta na kojima je SIPA radila u izvještajnom razdoblju, ali i broj okončanih predmeta u istom razdoblju. Po kriminalističko-istražnoj problematici u sjedištu i regionalnim uredima (RU) u 2010. godini rađeno je ukupno na 2.030 predmeta, od čega je 1.613 okončano ili 79,45%. Od ukupnog broja predmeta, istražne jedinice su radile po 780 predmeta, od čega je 518 ili 66,41 % okončano. Istražni odsjek Financijsko-obavještajnog odjela radio je na 46 predmeta, od čega je 30 predmeta okončano ili 62,21%. Po problematici istraživanja ratnog zločina, Centar za istraživanje ratnih zločina i nadležni odsjeci u RU radili su ukupno na 1.588 predmeta različite operativne složenosti, od čega je 555 ili 34,82% realizirano. Kao rezultat poduzimanja zajedničkih operativnih mjera i radnji organizacijskih jedinica SIPA-e na otkrivanju

kaznenih djela iz njezine nadležnosti u 2010. godini je nadležnim tužiteljstvima u BiH dostavljeno ukupno 926 izvješća, od čega 302 izvješća o počinjenom kaznenom djelu protiv 738 osoba, 11 pravnih osoba i 17 NN osoba i više NN osoba i 22 dopune izvješća protiv 114 osoba i 3 NN osobe. Od ukupnog broja navedenih izvješća o počinjenom kaznenom djelu, 69 se odnosilo na kaznena djela organiziranog kriminala u vezi s predmetnim kaznenim djelima, kojima je prijavljeno 286 osoba, 11 NN osoba i 8 pravnih osoba. Preostala 624 izvješća podnesena nadležnim tužiteljstvima u BiH odnose se na poduzete mjere i radnje u vezi s istragama kaznenih djela iz nadležnosti SIPA-e. U 2010. godini SIPA je lišila slobode 186 osoba koje se dovode u vezu s počinjenim kaznenim djelima tretiranim navedenim izvješćima o počinjenom kaznenom djelu definiranim kaznenim zakonima u BiH. U protekloj godini Odjel za zaštitu svjedoka je na osnovi 113 naredbi/zahtjeva Tužiteljstva BiH i Suda BiH, pružilo zaštitu za 52 zaštićena svjedoka, što je podrazumijevalo planiranje i realizaciju brojnih aktivnosti, od uručivanja poziva svjedoku do smještaja u siguran objekt i dogovora s Tužiteljstvom BiH, Sudskom policijom, Uredom registara Suda BiH, kao i realizaciju konkretnih operativnih mjera zaštite i podrške zaštićenom svjedoku. U izvještajnom razdoblju policijski službenici Odjela za zaštitu osoba i objekata su vršili operativno osiguranje 19 šticeh osoba. Policijski službenici Odjela angažirani su na zaštiti 8 državnih objekata, te ukupno 105 objekata diplomatsko-konzularnih predstavništava (DKP) u BiH. Osim toga, policijski službenici Odjela su pružili mjere zaštite VIP osobama prilikom 908 putovanja u BiH i prilikom 301 putovanja VIP osoba u inozemstvo, te su pružene mjere zaštite za 286 stranih izaslanstava u posjetu BiH.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu usvojen je u Parlamentarnoj skupštini BiH 18. lipnja 2009. godine („Sl. glasnik BiH“, broj 49/09), čime su stvoreni uvjeti za stvaranje racionalnije i konzistentnije strukture Agencije, što doprinosi da postojeći kadrovski potencijal uspješnije realizira poslove i zadatke iz svoje nadležnosti. U skladu sa Zakonom izrađen je Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Državne agencije za istrage i zaštitu i isti se nalazi u proceduri usvajanja. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o programu zaštite svjedoka u Bosni i Hercegovini, koji se u 2009. godini nalazio u parlamentarnoj proceduri nije usvojen. U izvještajnom razdoblju Odjel za zaštitu svjedoka je radio na pripremanju radne verzije prijedloga zakona i pokrenulo inicijativu za osnivanje interresorne radne skupine na razini Vijeća ministara BiH koja bi pripremila prijedlog navedenog zakona. Osim navedenog, Odjela za zaštitu svjedoka je u lipnju 2010. godine pokrenulo i inicijativu za osnivanje radne skupine na razini Vijeća ministara za izradu upute o izdavanju i privremenom mijenjanju potvrda i drugih dokumenata neophodnih za stvaranje ili održavanje privremeno izmijenjenog identiteta osobe pod zaštitom i zaposlenih u Odjelu za zaštitu svjedoka.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Državna agencija za istrage i zaštitu u izvještajnom razdoblju je potpisala Memorandum o razumijevanju za provođenje ILECUs-a u Bosni i Hercegovini i principima njegovog funkcioniranja. ILECUs projekt, čije je financiranje osigurala Europska komisija, provelo je Ministarstvo unutarnjih poslova Saveznog ureda za kriminalistiku Austrije. Njegov cilj je unapređenje međunarodne policijske suradnje u borbi protiv organiziranog kriminala.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

U okviru aktivnosti iz Akcijskog plana za realizaciju prioriteta iz dokumenta *Europsko partnerstvo s Bosnom i Hercegovinom*, a koji se odnosi na napredak koji je BiH postigla u procesu europskih integracija, SIPA je prateći smjernice koje EU pruža vlastima BiH postigla značajne rezultate u smislu ispunjavanja većeg broja uvjeta iz njene nadležnosti.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Jedan od osnovnih programskih zadataka SIPA-e za 2010. godinu bio je provođenje i usmjeravanje aktivnosti na intenziviranju daljnjeg procesa razvoja i jačanja SIPA-e, što pretpostavlja organiziranje i rukovođenje brojnim aktivnostima na kadrovskom i administrativno-tehničkom osposobljavanju i izmjenama i dopunama zakonskih i podzakonskih akata koji definiraju unutarnju strukturu SIPA-e, te u skladu s tim unutarnjem restrukturiranjem i jačanju operativnih funkcija organizacijskih jedinica, kao i jačanju suradnje s drugim tijelima i ispunjavanje obveza koje proističu iz procesa pridruživanja BiH Europskoj uniji i liberalizaciji viznoga režima s Europskom unijom. Kadrovsko jačanje SIPA-e, kao jedan od stalnih programskih zadataka, odvijalo se u skladu sa nacrtom proračuna za 2010. godinu. Usvajanje Odluke o preuzimanju poslova, objekata, sredstava za rad i zaposlenih između Ministarstva sigurnosti BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu i Direkcije za koordinaciju policijskih tijela u Bosni i Hercegovini, čiji sastavni dio, između ostalog, čini i popis zaposlenih SIPA-e, koje s 1.1.2011. godine preuzima Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH, utjecala je na realizaciju plana zapošljavanja u drugoj polovici 2010. godine. Poduzete su aktivnosti na jačanju istražnih kapaciteta Agencije, odnosno prijmu policijskih službenika-istražitelja, kako u sjedištu Agencije tako i u regionalnim uredima. Osim kadrovskog jačanja, prioritetan zadatak proistekao iz Programa rada SIPA-e za 2010. godinu bio je materijalno-tehničko opremanje Agencije, što je podrazumijevalo i nabavu specijalnih tehničkih sredstava, automobila, policijske opreme i drugih neophodnih materijalno-tehničkih sredstava. Prioritetni programski zadatak SIPA-e u 2010. godini bio je provođenje aktivnosti oko izgradnje objekta za smještaj Agencije. Radovi na I. fazi su okončani, tako da je u izvještajnom razdoblju Agencija preselila u novi objekt. Osim navedenog, jedna od programskih zadataka Agencije za 2010. godinu je bio i poduzimanje aktivnosti na pripremi neophodnih izmjena i dopuna Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Državne agencije za istrage i zaštitu koji će omogućiti racionalniji i efikasniji rad Agencije. Navedeni podzakonski akt nalazi se u proceduri usvajanja. Jedan od programskih zadataka je bio unapređenje suradnje s domaćim institucijama za provođenje zakona, kao i institucijama međunarodne zajednice koje imaju mandat u BiH. Suradnja s domaćim institucijama odvijala se u skladu s potpisanim memorandumima o suradnji, što je rezultiralo i provođenjem zajedničkih akcija SIPA-e i drugih policijskih tijela u BiH. U smislu ispunjavanja obveza koje proističu iz procesa pridruživanja BiH Europskoj uniji i liberalizaciji viznoga režima s Europskom unijom, SIPA je ispunila veći dio uvjeta koji su proistekli iz Izvješća o napretku Bosne i Hercegovine u procesu stabilizacije i pridruživanja za 2010. godinu, Mape puta za liberalizaciju viznog režima s EU te Akcijskog plana za realizaciju prioriteta iz dokumenta *Europsko partnerstvo s Bosnom i Hercegovinom*.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za rad Državne agencije za istrage i zaštitu u 2010. godini odobrena su sredstva u iznosu od 60.008.000,00 KM, od čega 55.958.000,00 KM za financiranje tekućih i 4.050.000 KM za financiranje kapitalnih izdataka, a od toga 2.061.000,00 KM za radove na izgradnji centralne zgrade Agencije, 1.939.000,00 KM za nabavu opreme i 50.000,00 KM za nabavu automobila, uz uvjet da se u spomenutom iznosu ostvari prihod od prodaje starih automobila. Na kraju izvještajnog razdoblja realizacija proračuna Agencije iznosila je 50.133.762,00 KM, odnosno 82% od ukupno raspoloživih sredstava. U ovaj procent je uključena plaća za prosinac 2010. godine i blagajna za isti mjesec, a nisu uključeni svi računi za nabavljene robe i režijski troškovi za isti mjesec. U navedeni iznos nisu uključena sredstva planirana za nabavu opreme i kapitalnih ulaganja za koje su pokrenute procedure nabave, ali nisu završene procedure odabira niti su dospjeli rokovi za isporuke roba, tako da bi uključanjem ovih vrijednosti procent bio znatno povoljniji. Osim sredstava odobrenih u proračunu institucija BiH, u izvještajnom razdoblju Agencija je primila robne donacije u ukupnoj vrijednosti od 71.171,76 KM, a donatori su: Europska unija u BiH u vrijednosti od 51.551,76 KM, SR Njemačka u vrijednosti od 3.400,00 KM, OHR u vrijednosti od 400,00 KM, Ured registara BiH u vrijednosti od 260,00 KM i ICITAP u vrijednosti od 15.560,00 KM. Osim redovitog izvršavanja osnovnih obveza prema zaposlenim (isplate plaća i naknada) i obveza prema dobavljačima za isporučene robe i izvršene usluge, posebno napominjemo kvalitetnu realizaciju plana nabave za izvještajno razdoblje, kroz provođenje 26 otvorenih postupaka – tendera, 28 konkurentskih zahtjeva, 22 izravna sporazuma, 7 pregovaračkih postupka, 5 postupka nabave u skladu s člankom 5. Zakona o javnim nabavama, jedan natječaj za izradu idejnog rješenja, jedan natječaj za izradu izvedbenog projekta enterijera i jedan ograničeni postupak.

GRANIČNA POLICIJA BOSNE I HERCEGOVINE

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

U izvještajnom razdoblju nastavljen je trend smanjenja prometa osoba i transportnih sredstava preko državne granice. Promet osoba preko državne granice je smanjen za 1,93% u odnosu na prethodnu godinu. U skladu s GPR, pojačane su granične provjere na graničnim prijelazima. Otkriveno je 727 osoba za kojima su od strane nadležnih tijela u BiH ili INTERPOL-a raspisane tjeralice, što je za 6,29% više u odnosu na prethodnu godinu. Registrirano je značajno smanjenje broja odbijenih prelazaka državne granice za 31,14%. Glavnina odbijenih prelazaka otpada na državljane susjednih zemalja (52,99%). Nastavljen je trend smanjenja ilegalnog prelaženja državne granice za 15,49%. Tijekom 2010. godine po Sporazumu o ponovnom prihvatu iz Republike Hrvatske je prihvaćeno 119 stranih državljana, što je smanjenje prihvata u odnosu na 2009. za 2,46%. Broj izdanih viza na graničnim prijelazima smanjen je za 5,22% u odnosu na prethodnu godinu (2010. – 327; 2009. – 345), što je jedan od zahtjeva EU-a. U izvještajnom razdoblju nadležnim tužiteljstvima u BiH dostavljeno je 214 službenih izvješća zbog postojanja osnova sumnje da je na graničnim prijelazima i u graničnom pojasu počinjeno 225 kaznenih djela (211 kaznenih djela po poznatom i 14 kaznenih djela po nepoznatom izvršitelju) za koja je prijavljena 261 osoba.

U skladu s GPR GP za 2010. godinu ostvareni su pozitivni pomaci na otkrivanju ilegalnog prometa opojnih droga preko državne granice. Zbog počinjenih kaznenih djela u vezi sa zloupotrebom opojnih droga u izvještajnom razdoblju nadležnim tužiteljstvima podneseno je 38 službenih izvješća (2009.-52). Pozitivni pomaci su ostvareni i na presijecanju krijumčarenja roba preko državne granice. Kada je riječ o krijumčarenju cigaretama, osim podatka da je GP u 2010. godini oduzeo ukupno 25.456 kutija cigareta. U izvještajnom razdoblju registrirano je počinjenje 2.004 prekršaja što je za 768 ili 27,71% prekršaja manje u odnosu na 2009. godinu. Podneseno je 249 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka (2009. - 492) i izdano 1.668 prekršajnih naloga (2009.–2.170). Prijavljeno je 2.105 fizičkih i pravnih osoba (2009.–2.979), što je za 874 ili 29,34% manje u odnosu na 2009. godinu. Od navedenog broja prijavljenih (2.105), broj prijavljenih fizičkih osoba je 1.799 ili 85,46%, a pravnih osoba 306 ili 14,54%. Upravi za neizravno oporezivanje, policijskim i sigurnosnim tijelima, nadležnim inspeksijskim tijelima u BiH, u izvještajnom razdoblju ustupljeno je 1.096 predmeta–slučaja, dok su tijelima susjednih država ustupljena 362 predmeta. U ovom razdoblju napravljen je značajniji iskorak na kadrovskoj popuni GP prijmom 127 novih uposlenika, od čega 120 policijskih službenika–kadeta po okončanju osnovne policijske obuke. Međutim kadrovska popuna je još uvijek problem koji GP u kontinuitetu rješava. U odnosu na sistematiziran broj radnih mjesta (2.536) nepopunjeno je 238 radnih mjesta, od čega 228 policijskih službenika, 5 državnih službenika i 5 zaposlenika. Granična policija je u provođenju poslova i zadataka iz svoje nadležnosti postupala u skladu s važećim zakonima.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U izvještajnom razdoblju donesene su izmjene i dopune Zakona o graničnoj kontroli („Sl. glasnik BiH“, broj 54/10). Shodno Zakonu o graničnoj kontroli ("Sl. glasnik BiH", broj 53/09), doneseni su i objavljeni sljedeći podzakonski propisi:

- Odluka o uvjetima i načinu izdavanja odobrenja članu posade stranog broda za kretanje u mjestu zadržavanja broda ("Sl. glasnik BiH", broj 03/10),
- Pravilnik o načinu obavljanja graničnih provjera i unosu podataka u putne isprave ("Sl. glasnik BiH", broj 03/10),
- Pravilnik o izdavanju graničnog odobrenja ("Sl. glasnik BiH", broj 03/10),
- Pravilnik o graničnoj kontroli u međunarodnom tranzitnom prometu ("Sl. glasnik BiH", broj 03/10),
- Pravilnik o postavljanju i upotrebi tehničkih pomagala te fotografiranju, snimanju i korištenju videonadzora na graničnim prijelazima uz državnu granicu ("Sl. glasnik BiH", broj 05/10),
- Pravilnik o obavljanju i troškovima graničnih provjera na drugom mjestu u slučajevima posebnih i opravdanih razloga ("Sl. glasnik BiH", broj 05/10),
- Pravilnik o postupku utvrđivanja i rješavanja graničnog incidenta i drugih povreda državne granice ("Sl. glasnik BiH", broj 06/10),
- Pravilnik o standardima i uvjetima izgrađenosti i opremljenosti graničnih prijelaza ("Sl. glasnik BiH", broj 06/10),
- Pravilnik o postupku određivanja privremenog graničnog prijelaza ("Sl. glasnik BiH", broj 06/10),

- Pravilnik o obliku i sadržaju oznaka i druge prometne signalizacije kojima se označava granični prijelaz i njegovo područje, kao i o načinu postavljanja tih oznaka i signalizacije ("Sl. glasnik BiH", broj 17/10),
- Pravilnik o načinu obavljanja kontrole prijenosa oružja i streljiva preko državne granice ("Sl. glasnik BiH", broj 32/10).

U skladu sa Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu doneseni su podzakonski akti:

- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ulasku i boravku stranaca („Sl. glasnik BiH“, broj 28/10),
- Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima („Sl. glasnik BiH“, broj 73/10),
- Instrukcija o izmjeni i dopuni Instrukcije o Registru određenih stranaca od 17.8. 2010. godine.

U izradi navedenih podzakonskih akata sudjelovali su i predstavnici GP BiH kao članovi radnih skupina. Na snagu je 1.7.2010. godine stupila interna Uputa o evidencijama u Graničnoj policiji BiH. Ovo uputa sadrži izmjene vezane za implementaciju Sporazuma o elektroničkoj razmjeni podataka iz evidencija policijskih tijela i tužiteljstava, zatim projekta o uspostavljanju Središnje baze podataka o strancima kao i niz drugih zakonskih rješenja koja su proistekla kao obveza iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima.

Direktor GP BiH donio je sljedeće upute o provođenju posebnih istražnih radnji:

- Uputu o načinu postupanja policijskih službenika GP BiH u provođenju posebne istražne radnje "pristup kompjuterskim sustavima i kompjutersko sravnavanje podataka",
- Uputu o načinu postupanja policijskih službenika GP BiH u provođenju posebnih istražnih radnji "nadzor i tehničko snimanje prostorija" i "tajno praćenje i tehničko snimanje osoba, transportnih sredstava i predmeta koji stoje u vezi s njima",
- Uputu o načinu postupanja policijskih službenika GP BiH u provođenju posebnih istražnih radnji "korištenje prikrivenih istražitelja i korištenje informatora" i "simulirani i kontrolirani otkup predmeta i simulirano davanje potkupnine",
- Uputu o načinu postupanja policijskih službenika GP BiH u provođenju posebne istražne radnje "nadzirani prijevoz i isporuka predmeta kaznenog djela".

Krajem prosinca 2010. godine direktor GP donio je novu Uputu o izvještavanju u GP BiH čija je primjena počela od 1.1.2011. godine. Na osnovi Sporazuma o uspostavi sustava elektroničke razmjene podataka iz evidencija policijskih tijela i tužiteljstava potpisanog 28.1.2010. godine između Ministarstva sigurnosti BiH, Granične policije BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu, Federalne uprave policije, MUP-a RS, Policije Brčko Distrikta, županijskih ministarstava unutarnjih poslova i Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća BiH, u GP BiH je donesen

- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencija i
- Uputa o načinu pristupa evidencijama i razmjeni podataka iz evidencija koje su predmet Sporazuma.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

GP BiH je tijekom 2010. godine redovno izvještavao o realizaciji obveza koje proizlaze iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima za građane BiH, dokumenta Europsko partnerstvo s BiH, Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju s EU i Individualnog partnerskog akcijskog plana. U tom cilju, GP je posebnu pažnju u izvještajnom razdoblju posvetio uvezivanju organizacijskih jedinica i graničnih prijelaza i uspostavljanju izravnog pristupa bazama podataka, opremanju, uvezivanju i korištenju biometrijskih čitača putnih isprava, u vezi s tim funkcioniranjem ISM sustava. Također, GP je uradio pozitivne pomake na unapređenju policijske suradnje sa susjednim zemljama, zemljama u regiji i EU. U izvještajnom razdoblju GP je kontinuirano radio na usvajanju standarda i preporučenih praksi EU na polju granične sigurnosti. U okviru DCAF programa granične sigurnosti razvijene su preporuke za izradu procedura za granične provjere po posebnim vrstama prometa, za analizu rizika u okviru graničnih provjera i za otkrivanje i sprječavanje zloupotrebe dokumenta u okviru graničnih provjera.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

U okviru definiranih programa, GP je poduzeo čitav niz mjera i aktivnosti na realizaciji planiranih zadataka. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji GP BiH je predviđeno 2.536 zaposlenih. Od početka 2010. godine radni odnos je prekinulo 33 zaposlenih, od čega je policijskih službenika - 31, državnih službenika - 1 i zaposlenika - 1. Uglavnom se radi o sporazumnim prestancima radnog odnosa i ispunjavanju uvjeta za umirovljenje.

Na polju komunikacijskog uvezivanja u GP BiH se provodi nekoliko projekata od kojih su najznačajniji:

- uspostava i korištenje resursa SPIN mreže
- uspostava i korištenje resursa SDH mreže
sustav KPDG 2009/KPDG 2011.

U okviru nadogradnje SPIN i SDH komunikacijske mreže kontinuirano je vršeno obnavljanje komunikacijske opreme na graničnim prijelazima i sjedištima organizacijskih jedinica GP. U okviru projekta na uvođenju MIND (Mobile Interpol Network Device) sustava u Graničnu policiju BiH provedene su aktivnosti na implementaciji informacijskog sistema za kontrolu prelaska državne granice (KPDG 2009). ISM aplikacija (informacijski sustav migracija) se koristi na 45 međunarodnih graničnih prijelaza, kao u i svim terenskim uredima, jedinicama GP i Glavnom uredu. U cilju kvalitetnog administriranja i praćenja rada na aplikaciji, kreirana je baza podataka za unos kojom su obuhvaćene osobe kojima je odbijen ulazak i međunarodni prijevoznici koji su počinili prekršaj. U izvještajnom razdoblju uspostavljene su nove baze podataka koje se odnose na izrečene mjere zabrane korištenja inozemnih vozačkih dozvola i o izgubljenim, ukradenim i nevažećim registarskim tablicama. GP raspolaže objektima od tvrdog materijala (sjedišta TK i JGP) i objektima (kontejneri) na graničnim prijelazima. Za rješavanje i uređenje infrastrukture proračunom GP BiH za 2010. godinu je bilo planirano 300.000,00 KM. Sredstva u visini od 287.494,55 KM utrošena su za rješavanje infrastrukture u sjedištima TK Sjeveroistok Bijeljina, JGP Trebinje, JGP Aerodrom Mostar, JGP Aerodrom Banja Luka, Glavnom uredu GP BiH, te postavljanje betonskih zapreka na ilegalne prijelaze u zoni odgovornosti JGP Doljani i JGP Gorica. Za nabavu opreme proračunom GP BiH za 2010. godinu predviđeno je 4.800.000,00 KM. U izvještajnom razdoblju nabavljena je i instalirana oprema za

forenzičke analize mobitela, SIM kartica i memorijskih kartica. Također, okončana je tenderska procedura za nabavu policijskih GPS uređaja za praćenje vozila, video, foto i specijalističke opreme za daktiloskopiranje i prikupljanje dokaza koja će biti instalirana u narednom razdoblju. Izvršena je nabava 5 termovizijskih kamera, senzorska oprema, monitori u koferu za termovizijsku kameru, mikrofoni za specijalno vozilo, sedam stereo mikroskopa, 150 lupa s UV svjetlom, kompjutorska, fotografska, policijska oprema i uniforme.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

U tabeli su prikazani podaci o izvršenju proračuna na dan 31.12.2010. godine

Red. br.	Vrsta rashoda	Odobreno proračunom za tekuću godinu	Korekcija proračuna	Proračun za 2010. god.	Izvršenje I. – XII./10	Indeks 6/5
1	2	3	4	5	6	7
I	TEKUĆI IZDACI	70.228.000	100.000	70.328.000	68.178.781	96,94
1	Bruto plaće i naknade	51.886.000	-415.000	51.471.000	51.329.010	99,72
2	Naknade troškova zaposlenih	12.699.000	-159.000	12.540.000	12.274.792	97,89
3	Putni troškovi	280.000	130.000	410.000	408.193	99,56
4	Izd. za telefonske i poštan.usluge	330.000	112.000	442.000	399.525	90,39
7	Izd. za energiju i komun. usluge	494.000	43.000	537.000	482.412	89,83
6	Nabava materijala	1.566.000	100.000	1.666.000	379.860	22,80
7	Izd. za usluge prijevoza i goriva	824.000	270.000	1.094.000	994.765	90,93
8	Unajmljivanje imovine i opreme	620.000	15.000	635.000	620.921	97,78
9	Izdaci za tekuće održavanje	824.000	100.000	924.000	708.326	76,66
10	Izdaci osiguranja i bankarske usl.	124.000	5.000	129.000	128.512	99,62
11	Ugovorene usluge	581.000	-101.000	480.000	452.466	94,26
II	KAPITALNI IZDACI	5.100.000		5.100.000		0,00
1	Nabava zemljišta					
2	Nabava građevina	300.000		300.000	208.205	69,40
3	Nabava opreme	4.774.000		4.774.000	2.769.452	58,01
4	Nabava ostalih stalnih sredstava	26.000		26.000		0,00
	UKUPNO (I+II)	75.328.000	100.000	75.428.000	68.178.781	90,39

U tabeli izvršenja proračuna za razdoblje 1.1.2010. - 31.12.2010. godine nisu prikazani tekući rashodi čija dokumentacija nije pristigla na knjiženje zaključno s danom izrade ovog izvješća, pa će stoga doći do izmjene kolone u dijelu tekućih rashoda. U tijeku je knjiženje prispjele dokumentacije nakon čega će biti urađeno konačno izvješće o izvršenju proračuna s rokom 1.3.2011. godine koji će biti aneks ovog izvješća. Izvješće o izvršenju proračuna GP BiH za razdoblje 1.1.2010 - 31.12.2010. godine bit će urađeno u skladu s odredbama članka 22. stavka

(1) Zakona o financiranju institucija BiH («Službeni glasnik BiH», broj 1/04), u roku propisanom člankom 4. i 5. Pravilnika o financijskom izvještavanju institucija BiH.

SLUŽBA ZA POSLOVE SA STRANCIMA

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Radom po zahtjevima za odobrenje i produženje privremenih i stalnih boravaka stranaca tijekom 2010. godine Služba za poslove sa strancima je zabilježila ukupno 362.797. prijava/odjava boravka. Poništenje i otkaz boravka nakon što se utvrdi nelegalnost boravka ili zloupotreba boravka s izvršenjem mjere protjerivanja stranaca iz zemlje - tijekom 2010. godine poduzeto je ukupno 1342 mjere prema strancima, koje podrazumijevaju: protjerivanje stranca, otkaz boravka, prisilno udaljenje. Stavljanje stranaca pod nadzor u Imigracijski centar, kad su za to ispunjeni zakonski uvjeti, dok se ne osigura mogućnost udaljenja stranca iz zemlje ili dok ne nastupe drugi zakonski uvjeti za napuštanje Centra - tijekom 2010. godine izvršen prihvrat 312 osoba u Imigracijskom centru, a od toga je 186 osoba vraćeno na osnovi dobrovoljnog povratka IOM- a, na osnovi Sporazuma o readmisiji vraćena je 101 osoba, a prisilno udaljeno 7 osoba. Planiranje, organizacija i realizacija operativno-taktičkih akcija u cilju otkrivanja i sprječavanja ilegalnih migracija ili bilo kojih drugih zloupotreba kretanja i boravka stranaca u zemlji (inspeksijske kontrole) - tijekom 2010. godine Služba je obavila 6050 inspeksijskih kontrola. Suradnja s drugim agencijama za provođenje zakona koji se po prirodi nadležnosti bave sličnim poslovima i u cilju realizacije ove aktivnosti vrše razmjenu podataka i informacija - tijekom 2010. godine Služba za poslove sa strancima je sigurnosnim agencijama dostavila 100 informacija o prikupljenim operativnim saznanjima. Također, potpora od drugih sigurnosnih agencija dobivena je u svim operativnim akcijama Službe za poslove sa strancima.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Služba je u suradnji s Ministarstvom sigurnosti sudjelovala u kreiranju i donošenju podzakonskih/provedbenih akata: usvojene Izmjene i dopune Pravilnika o ulasku i boravku stranaca („Sl. glasnik BiH“, broj 28/10), Odluka o najmanjem iznosu sredstava za 2010. godinu, („Sl. glasnik BiH“, broj 30/10), donesen je Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima („Sl. glasnik BiH“, broj 73/10), donesen je Pravilnik o provođenju Zakona o zaštiti osobnih podataka u Službi za poslove sa strancima.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Služba je sudjelovala u pripremanju i parafiranju dva protokola Sporazuma o readmisiji koji su parafirani, i to s Republikom Austrijom i Maltom, a zaključen je novi Sporazum o readmisiji s Republikom Hrvatskom.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

U izvješću o napretku Bosne i Hercegovine u 2010. godini u poglavlju 4.3 „Pravda sloboda i sigurnost“ oblast upravljanja migracija i rad Službe za poslove sa strancima je ocijenjen pozitivno. Također, Služba aktivno radi na ispunjavanju obveza iz Europskog partnerstva, a ispunila je sve uvjete iz Mape puta (Blok II) za liberalizaciju viznog režima građana BiH. Služba je sudjelovala na tri sastanka asocijacije imigracijskih službi EU GDISC, te u suradnji s TAIEX-om organizirala Konferenciju imigracijskih službi jugoistočne Europe u Sarajevu na kojoj je bilo riječi o Direktivi 115/2008 o povratku.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Projektna izgradnje zgrade sjedišta Službe i Terenskog centra Sarajevo-dokumentacija je pribavljena, pripremljena i upućena aplikacija za financiranje izgradnje zgrade iz sredstava IPA-e. S obzirom na planirana sredstva IPA projekta, izgradnja upravne zgrade Službe i Terenskog centra Sarajevo financirat će se iz proračuna institucija BiH u razdoblju 2011. - 2012. Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva sigurnosti, na svojoj 118. sjednici održanoj 8.4.2010. godine, donijelo je Odluku o odobravanju Projekta izgradnje glavnog sjedišta Službe za poslove sa strancima i Terenskog centra Sarajevo, koji će se uvrstiti u program višegodišnjih kapitalnih ulaganja za razdoblje 2011.-2013. godine, u vrijednosti od 6.525.000,00 KM. Projekt će biti financiran iz proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine, s tim da će u 2011. godini biti realizirano 3.800.000,00 KM, a u 2012. godini 2.725.000,00 KM. Realizacijom ovog višegodišnjeg projekta, Bosna i Hercegovina ispunjava jedan od ključnih prioriteta iz Europskog partnerstva i Akcijskog plana za realizaciju prioriteta iz ovog dokumenta. U prosincu 2010. godine okončana je procedura za izbor državnih službenika, njih 11, od kojih je 8 inspektora za strance. Služba je tijekom 2010. godine u svojoj organizaciji i organizaciji drugih institucija organizirala ukupno 65 obuka na kojima je sudjelovalo ukupno 398 polaznika iz Službe za poslove sa strancima BiH.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

R. b.	Vrsta rashoda	Ekonom. kod	Proračun za 2010. god.	Procjena izvršenja za 2010. god.	Procent izvršenja 5:4
1	2	3	4	5	6
I.	TEKUĆI IZDACI		8.223.000	7.649.553	93
1.	Bruto plaće i naknade	611100	5.610.000	5.293.983	94
2.	Naknade troškova zaposlenih	611200	964.000	906.570	94
3.	Putni troškovi	613100	202.000	146.000	72
4.	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	613200	172.000	165.000	96
5.	Izdaci za energiju i komunalne usluge	613300	178.000	160.000	90
6.	Nabava materijala	613400	211.700	210.000	99
7.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	613500	140.000	136.000	97
8.	Troškovi zakupa	613600	348.300	345.000	99
9.	Izdaci za tekuće održavanje	613700	123.000	68.000	55

10.	Izdaci za osiguranje i troškove platnog prometa	613800	37.000	24.000	65
11.	Ugovorene usluge i druge posebne usluge	613900	237.000	195.000	82
II.	KAPITALNI IZDACI		650.000	454.917	70
1.	Nabava zemljišta	821100	100.000	0	
2.	Nabava građevina	821200	194.000	143.063	74
3.	Nabava opreme	821300	319.000	277.685	87
4.	Nabava ostalih stalnih sredstava	821400	0	0	
5.	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	821600	37.000	34.169	92
III.	U K U P N O (I + II)		8.873.000	8.104.470	91

DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH je novoosnovana policijska agencija osnovana kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti koja je u skladu sa zakonom počela s radom 9.3.2010. godine imenovanjem direktora i dvojice zamjenika direktora od strane Vijeća ministara BiH.

Najvažnije aktivnosti Direkcije tijekom 2010. godine su stvaranje zakonodavnih, administrativno-tehničkih, financijskih, kadrovskih i organizacijskih pretpostavki za uspostavljanje i početak funkcioniranja. Osim toga Direkcija je stvarala infrastrukturu za ispunjavanje zakonske obveze za preuzimanjem poslova, objekata, sredstava za rad i zaposlenih od Ministarstva sigurnosti (INTERPOL) i Državne agencije za istrage i zaštitu (osiguranje VIP osoba i objekata). Direkcija je do kraja 2010. godine stvorila pretpostavke da uspješno preuzme poslove od Ministarstva sigurnosti i SIPA-e.

Također, Direkcija je, u skladu s proračunskim sredstvima, raspisala javne oglase i otpočela selekcijski proces za prijam policijskih službenika (10), državnih službenika (11) i uposlenika (14) za koje očekujemo da će se završiti tijekom siječnja 2011. godine.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Jedan od prioriteta nakon imenovanja rukovodstva Direkcije je bio razvoj pravne podloge za početak funkcioniranja i razvoja Direkcije. Direktor i dvojica zamjenika su intenzivno radili na definiranju organizacijske strukture Direkcije kao podloge za izradu pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji. Dana 1.5.2010. godine direktor je rješenjem imenovao povjerenstvo za izradu pravilnika u kojem su bili članovi iz Ministarstva sigurnosti, Direkcije, SIPA-e, Ureda za suradnju s INTERPOL-om i Ministarstva pravde kako bi proces izrade pravilnika bio transparentan s obzirom na zakonsku obvezu preuzimanja poslova i uposlenih od Ministarstva sigurnosti i SIPA-e. U roku je izrađen nacrt pravilnika, a zatim su prikupljena mišljenja Ministarstva pravde, Ministarstva financija i Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara. Po

ugradnji sugestija od spomenutih institucija, izrađen je prijedlog pravilnika, koji je sa mišljenjima i obrazloženjem upućen 23.6.2010. Vijeću ministara na suglasnost. Nakon procedure i ugradnje sugestija iz zaključaka Vijeća ministara, Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Direkcije je 19.8.2010. godine na 130. sjednici Vijeća ministara dobio suglasnost.

Osim Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji, Direkcija je donijela i niz podzakonskih akata koji su omogućili početak funkcioniranja Direkcije: Interne procedure o procesu izrade proračuna; Procedure stvaranja finansijskih obveza Direkcije; Procedure načina evidentiranja i unosa u ISFU sustav; Odluku o blagajničkom maksimumu; Pravilnik o reprezentaciji; Pravilnika o postupku izbora i zapošljavanja policijskih službenika u Direkciji u prelaznom razdoblju, Poslovník o radu Povjerenstva za izbor policijskih službenika u prelaznom razdoblju; Rješenje o određivanju oznaka organizacijskih jedinica Direkcije; Rješenje o vođenju internih dostavnih knjiga; Pravilnik o obliku i izgledu policijskog amblema Direkcije; Pravilnik o načinu obilježavanja, korištenju i internim kontrolama tekućeg održavanja motornih vozila Direkcije.

Pokrenete su inicijative za izmjene i dopune zakonskih i podzakonskih akata kojima se regulira položaj Direkcije kao policijskog tijela: Prijedlog pravilnika o policijskoj znački i policijskoj iskaznici; Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o policijskim službenicima BiH; Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH. U skladu sa zakonom, Vijeće ministara BiH je 14.9.2010. godine donijelo Odluku o preuzimanju poslova, objekata, sredstava za rad i zaposlenih između Ministarstva sigurnosti BiH, Državne agencije za istragu i zaštitu i Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH, koja će omogućiti preuzimanje poslova od Ministarstva sigurnosti (INTERPOL) i Državne agencije za istrage i zaštitu (osiguranje VIP osoba i objekata).

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Jedan od uvjeta iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima s EU-om bio je uspostavljanje i početak rada Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH. Imenovanjem direktora i dvojice zamjenika te donošenjem Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji taj uvjet je 2010. godine ispunjen. U izvršavanju poslova i radnih zadataka u okviru međunarodne operativne policijske suradnje NCB Interpol Sarajevo se pridržavao pozitivnih pravnih propisa Bosne i Hercegovine i njenih entiteta, poštivajući zakonodavstvo i praksu drugih zemalja članica Interpola. Također, Ured za suradnju s Interpolom služio je kao nacionalna kontakt točka za suradnju s Europolom i SECI-ijem, te je tijekom 2010. godine postupano po 213 predmeta zaprimljenih od SECI-ija, a također je obrađen i 101 predmet zaprimljen od Europola. Inače, tijekom 2010. godine u Uredu za suradnju s Interpolom je otvoreno i obrađeno ukupno 6.305 novih predmeta.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Uspostavljena je i otpočela s radom Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Rukovodstvo Direkcije je na samom početku izradilo početni plan implementacije u skladu sa zakonskim obvezama, te na temelju toga definiralo neophodna financijska sredstva za 2010. godinu. Nakon pregovora s Ministarstvom financija i trezora i s tim u vezi odgovarajućih korekcija proračunskog zahtjeva, Direkciji je odlukom Vijeća ministara odobren proračun za 2010. godinu u iznosu 981.000 KM iz sredstava pričuve proračuna institucija i međunarodnih obveza BiH. Za tekuće izdatke je bilo odobreno 700.000 KM, a za kapitalne izdatke 281.000 KM. Prestrukturiranjem proračuna u 10. mjesecu 2010. godine Ministarstvo financija i trezora je odlukom odobrilo povećanje kapitalnih izdataka za 98.000 KM.

AGENCIJAZA POLICIJSKU POTPORU

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Reforma policije provodi se u skladu sa Zakonom o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za potporu policijskoj strukturi BiH i Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH. Agencija za policijsku potporu je osnovana navedenim zakonom, a praktično je počela s radom 19.3.2009. godine kada su imenovani direktor i zamjenik. Vijeće ministara BiH je dalo suglasnost na Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji (ključni podzakonski akt) 22.4.2010. godine. Od ukupno 49 predviđenih radnih mjesta, do 31.12.2010. popunjeno je 30 (61%). U tijeku je procedura prijma još sedam osoba čime će procent popunjenosti biti 75%. Postavljeni su svi rukovoditelji sektora, a sve organizacijske cjeline Agencije su postale operativne. Doneseni su skoro svi podzakonski akti neophodni za funkcioniranje Agencije. Donesen je i Strateški plan 2011. - 2013. Nabavljena je potrebna oprema i namještaj. Agencija je smještena u iznajmljenim prostorijama. Rukovodstvo Agencije je samoinicijativno pokrenulo izradu složenog interagencijskog projekta uspostave središnje evidencije podataka zaposlenih u policijskim tijelima BiH. Agencija je kapacitirana i spremna sudjelovati u izradi i praćenju primjene zakona i drugih propisa, te davanju mišljenja. Također, Agencija je spremna provoditi tendere za nabavu određene opreme za policijska tijela BiH te pružati pravnu pomoć čim se o tome postigne međuagencijski dogovor.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Agencija nije predlagala zakonske akte, a od planiranih 30 podzakonskih akata donesena su 23 (77%). Jedan dio preostalih podzakonskih akata je u fazi donošenja.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Potpuno provođenje reforme policije predstavlja srednjoročni prioritet iz Evropskog partnerstva (Akcijski plan EP, glava: Evropski standardi, poglavlje: Pravda, sloboda i sigurnost, oblast: Policijska, kod: EP3.SP.175). Prioritet Agencije u izvještajnom razdoblju bio je uspostavljanje operativnih kapaciteta za izvršavanje zakonom propisanih nadležnosti.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

U programu rada Agencije za 2010. predviđene su najvažnije aktivnosti: kadrovsko popunjavanje u skladu s Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji i odobrenim proračunskim sredstvima; stvaranje pravnog osnova za zakonit rad donošenjem podzakonskih akata; upravni poslovi i poslovi izvještavanja i planiranja. Do 31.12.2010. provedena je procedura i primljeno je 30 zaposlenih. Kašnjenje od godinu dana u davanju suglasnosti na Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji usporilo je proces popunjavanja. Planska aktivnost je izvršena. Od predviđenih 30 podzakonskih akata, usvojeno je 23 (77%). Neusvojeni akti su povezani sa zajedničkim definiranjem i interagencijskim dogovorom o modalitetima i opsegu suradnje. Poslovi uprave izvršavani su pravodobno kao i sve plansko-izvještajne aktivnosti. Dopuna Odluke o određivanju objekta i imovine koji se štite (u Programu rada Vijeća ministara BiH pod red. br.217), koja se, između ostalih, odnosi na Agenciju, nije donesena iz noma nepoznatih razloga.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza BiH za 2010. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 103/09), za potrebe Agencije za policijsku potporu predviđena su sredstva u iznosu od 2.077.000,00KM, koja su trebala osigurati djelotvorno funkcioniranje Agencija za policijsku potporu (u daljnjem tekstu: Agencija) s 37 zaposlenih. Odobrenom strukturom su za tekuće izdatke predviđena sredstva u iznosu od 1.739.000,00KM, a za kapitalne izdatke sredstva u iznosu od 338.000,00KM.

U tabelarnom pregledu prikazana je realizacija proračuna s 30.11.2010.godine

Ekonomski kod	Odobreni proračun za 2010. g.	Razdoblje I. – XI./2010	Indeks (3/2*100)
1	2	3	4
6111 Bruto plaće i naknade	970.000	323.494	33,35
6112 Naknade zaposlenih	161.000	51.285	31,85
6131 Putni troškovi	58.000	13.955	24,06
6132 Tel.i poštanske usluge	54.000	11.881	22,00
6133 Energija i komunalne usluge	39.000	1.767	4,53
6134 Nabava materijala	91.000	9.736	10,70
6135 Izdaci prijevoza i goriva	34.000	7.952	23,39
6136 Troškovi zakupa	141.000	63.059	44,72
6137 Tekuće održavanje	73.000	3.755	5,14
6138 Osiguranje i platni promet	7.000	3.110	44,43
6139 Ugovorne usluge	111.000	68.677	61,87
Tekući izdaci:	1.739.000	558.671	32,13
8213 Nabava opreme	338.000	178.448	52,80
Kapitalni izdaci:	338.000	178.448	52,80
UKUPNO:	2.077.000	737.119	35,49

Proračun za 2010. godinu je planiran na osnovi plaća i naknada za 37 zaposlenih. Međutim, zbog kašnjenja davanja suglasnosti na Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta

više od godinu dana i spore natječajne procedure primanja državnih službenika, prvi državni službenici putem javnog natječaja su u Agenciji počeli s radom 1.11.2010. godine. To je utjecalo na nizak stupanj realizacije odobrenog proračuna za 2010. godinu. Procjenjujemo da će proračun do kraja kalendarske godine biti realiziran do 40%.

AGENCIJA ZA ŠKOLOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE KADROVA

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

U skladu sa Zakonom o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za potporu policijskoj strukturi („Službeni glasnik BiH”, broj 36/08), primarnu ulogu u istraživanju i edukaciji u području policijskoga obrazovanja i sigurnosti u Bosni i Hercegovini dobila je Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova. Unatoč tome, 2010., baš kao i 2009., za Agenciju je bila teška, ustrojbeno godina. Realizacija najvećega dijela planiranih aktivnosti iz Programa rada Agencije za 2010. godinu je praktički bila nemoguća iz razloga što je suglasnost na Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Agencije dana tek 22.4.2010. godine. Također, ni nakon usvajanja Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Agencije nije bilo moguće provoditi kadrovske popunjavanje, sve do davanja suglasnosti na Akcijski plan popune radnih mjesta na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 14.7.2010. godine.

Tek po usvajanju spomenutih normativno-pravnih akata, u drugoj polovici 2010. godine započelo se s ostvarivanjem zacrtanih programskih zadataka.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U vezi s tim, realizirano je sljedeće: Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova (dobio je suglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine na 119. sjednici, održanoj 22.4.2010. godine), Akcijski plan popune radnih mjesta u Agenciji; na temelju članka 15. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Agencije, ravnatelj Agencije je 20.12.2010. godine donio Poslovnik o radu Stručnoga kolegija Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova. Doneseni su i sljedeći podzakonski akti: novi Pravilnik o korištenju mobilnih telefona; Pravilnik o kriterijima za dodjelu novčane nagrade stimulacije; nova Odluka o reprezentaciji te Odluka o fiksnim telefonima.

U skladu s potrebama policijskih tijela Bosne i Hercegovine i drugih službi i agencija iz područja sigurnosti, usuglašeni su i doneseni **nastavni planovi i procesi, razine I i II**, te Pravilnik o ocjenjivanju polaznika-kadeta i drugih polaznika obuke.

U skladu s planovima školovanja i obuke kadrova koje su nam dostavili Direkcija za koordinaciju policijskih agencija BiH, Granična policija BiH i Državna agencija za istrage i zaštitu - SIPA, ova agencija će na školovanju imati u 2011. godini cca 405 polaznika.

Priprema predavača za nastavni proces krenula je odmah po ustroju sektora i prijmu prvih predavača. Obavljene su pripreme za obuku predavača koji nisu do sada imali policijskog iskustva.

U djelokrugu rada Agencije je i knjižničarska djelatnost. Stručna knjižničarska djelatnost obuhvaća ustroj i vođenje rada u knjižnici i čitaonici, nabavu knjižne i neknjižne građe, izgradnju

knjižničnog fonda, inventarizaciju, signiranje, klasifikaciju i katalogizaciju, predmetnu obradu, otpis i reviziju, izradu popisa literature i bibliografskih podataka za pojedine nastavne predmete, praćenje i evidenciju knjižničnog fonda i sl.

Ideja o izgradnji objekata za trajni smještaj Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova pred kraj 2010. godine postala je realnost. Vijeće ministara BiH je prihvatilo Informaciju o potrebi izgradnje i procjeni troškova izgradnje objekata za trajni smještaj, a Vlada Federacije BiH je donijela Odluku o davanju na korištenje zemljišta u svrhu izgradnje objekata za trajni smještaj Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Na polju međunarodne suradnje poduzeti su značajni koraci kako bi Agencija već u ustroju prihvatila i ugradila standarde koji će joj osigurati respektabilno mjesto kako u regionalnim, tako i u europskim okvirima. U tom kontekstu naglasak je na jasnoj i učinkovitoj koordinaciji suradnje sa srodnim institucijama u Europi i šire.

Važno postignuće je prijam naše agencije u članstvo Europskog udruženja institucija za policijsku obuku. Agencija je sudionik i prati sve aktivnosti oko izrade protokola o uspostavi asocijacije INTERPA (Međunarodne policijske akademije).

U svom radu Agencija za školovanje i stručno usavršavanje započela je kvalitetnu suradnju s EUPM-om, kroz aktivnu potporu u realiziranju obuke policijskih službenika iz oblasti financijskog i kompjutorskog kriminala, a sve s ciljem unapređenja kvalitete obuke i njezine standardizacije

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Najveći dio programskih zadataka u 2010. godini je uspješno realiziran, i to u posljednjem kvartalu (osiguranje prostora za privremeni rad Agencije i početak obuke, prihvaćanje Informacije o potrebi izgradnje i procjeni troškova izgradnje objekata za trajni smještaj Agencije, osiguranje zemljišta na kojem će biti izgrađeni objekti za trajni smještaj Agencije). U 2010. godini na zavidnu razinu je podignuta suradnja s policijskim agencijama i ostalim institucijama u čijoj nadležnosti je policijska edukacija i sigurnost, što je u konačnici dovelo do usvajanja nastavnih planova i programa temeljne policijske obuke I. i II. razine, za stjecanje činova 'policajac' i 'mlađi inspektor'. Treba posebice istaknuti kako je rad Agencije bio **zakonit i transparentan**. Radi boljeg uvida u aktivnosti Agencije i izvršenje programskih zadataka, Izvješće je rađeno po ključnim elementima kako je bilo strukturirano Programom rada Agencije za 2010. godinu, te u skladu s operativnim i planovima javnih nabava.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

U proračunu Agencije za 2010. godinu planirana su i realizirana sredstva kako slijedi u tabeli:

R. b.	VRSTA RASHODA	Odobreno u proračunu za 2010.	Prestrukturiranje	Prestrukturirani proračun za 2010.	Realizirano
I	TEKUĆI RASHODI	2.611.000,00	-250.000,00	2.361.000,00	738.888.09

1.	Bruto plaće i naknade	1.114.000,00	-170.000,00	944.000,00	255.199,08
2.	Naknade troškova uposlenih	176.000,00	-80.000,00	96.000,00	41.176,40
3.	Putni troškovi	128.000,00	-	128.000,00	8.769,23
4.	Izdaci poštanskih i tel. usluga	66.000,00	-	66.000,00	8.941,43
5.	Izdaci za energiju i komunalne usluge	57.000,00	-	57.000,00	3.577,42
6.	Nabava materijala	214.000,00	-	214.000,00	38.222,95
7.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	30.000,00	-	30.000,00	13.646,17
8.	Troškovi zakupa	153.000,00	-	153.000,00	51.050,00
9.	Izdaci za tekuće održavanje	438.000,00	-	438.000,00	259.590,33
10.	Izdaci za osiguranje i troškove platnog prometa	16.000,00	-	16.000,00	6.464,21
11.	Ugovorene i druge posebne usluge	219.000,00	-	219.000,00	52.250,87
II	KAPITALNI IZDACI	1.209.000,00	+250.000,00	1.459.000,00	265.476,26
1.	Nabava zemljišta	468.000,00	-	468.000,00	prenose se u 2010.
2.	Nabava građevina	541.000,00	-	541.000,00	prenose se u 2010.
3.	Nabava opreme	200.000,00	+250.000,00	450.000,00	265.476,26
	UKUPNO:	3.820.000,00	-	3.820.000,00	1.004.364,35

Izvršenje proračuna je cca 26%. Sredstva koja nisu realizirana u većem opsegu od planiranoga odnose se na stavke: „bruto plaće i naknade“, „putni troškovi“, „izdaci poštanskih i telefonskih usluga“, „izdaci za energiju i komunalne usluge“, „nabava materijala“ i „ugovorene i druge obveze“. Na ovim stavkama nerealizirani dio sredstava je veći od cca 70%. Ove brojke stvaraju privid nerealnog planiranja. Međutim, ova sredstva su bila planirana u skladu s dinamikom razvoja Agencije i 46 državnih službenika i namještenika koji su trebali biti uposleni u tijeku izvještajne godine. Već ranije je navedeno da su Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Agencije i Akcijski plan popune radnih mjesta prihvaćeni u travnju, odnosno srpnju 2010. godine, zbog čega su natječaji za popunu radnih mjesta raspisani tek u drugoj polovici godine, što je glavni razlog za ovakvo stanje u realizaciji proračuna.

Što se tiče kapitalnih izdataka, stavke nabava zemljišta i nabava građevine, planirana sredstva nisu utrošena iz razloga što je Informacija o potrebi izgradnje i procjeni troškova izgradnje objekata za trajni smještaj Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova prihvaćena tek 19.10.2010. godine, na 135. sjednici Vijeća ministara BiH. Budući je riječ o kapitalnim izdacima, sredstva se prenose i bit će utrošena kako je planirano projektom.

AGENCIJA ZA FORENZIČKA ISPITIVANJA I VJEŠTAČENJA

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja osnovana je Zakonom o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za potporu policijskoj strukturi BiH, a s radom je počela u veljači 2009. godine imenovanjem direktora i zamjenika direktora.

U skladu s Programom rada za 2010. godinu, usvojenim Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji, Akcijskim planom zapošljavanja 2010.-2012. godine, donesenim u lipnju, a posebno usvojenom informacijom na Vijeću ministara „Neki aspekti razvoja Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja“, kada je dana potpora menadžmentu Agencije da osigura neophodne organizacijske, materijalno-tehničke i kadrovske pretpostavke za uspješan i na zakonima zasnovan rad Agencije, stvorene su pretpostavke, bez obzira na nedovoljan proračun, da se učine novi iskoraci u kadrovskom jačanju i materijalno-tehničkom opremanju.

Nakon usvajanja navedene informacije, menadžment Agencije dostavio je Ministarstvu financija i trezora BiH, 25.10.2010. godine, Odluku o odobravanju sredstava za opremanje Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja vezano za višegodišnja kapitalna ulaganja za razdoblje 2011.-2013. godine, i to kako slijedi:

DNK laboratorij - razdoblje ulaganja 2011.- 2013. u iznosu od	2.150.000,00 KM
Laboratorij za opću Trasologiju 2011. – 2012. u iznosu od	803.000,00 KM
Balistički laboratorij - razdoblje ulaganja 2012. – 2013. u iznosu od	<u>470.000,00 KM</u>
Ukupna vrijednost iznosi	3.423.000,00 KM

Značajno je istaći da je odlukom Vijeća ministara Agenciji za trajni smještaj dodijeljen radni prostor u dijelu novoizgrađenog objekta SIPA-e u koji se ušlo u srpnju 2010. godine. Uslijedilo je raspisivanje tendera, kao i odvijanje značajnih aktivnosti na planu preprojektiranja i građevinskog prilagođavanja uz poštivanje međunarodnih standarda u projektiranju prostora za laboratorije. Posebno pitanje je bilo osiguranje financijskih sredstava za tu namjenu, imajući u vidu procijenjenu vrijednost radova i činjenicu da potrebna sredstva nisu bila odobrena proračunom. To je menadžment opredijelilo da u dogovoru s Ministarstvom financija i trezora izvrši realokaciju sredstava u dozvoljenom opsegu i pristupi faznom preuređenju prostora. Istovremeno, naglasak je stavljen na provođenje zakonskih procedura za zapošljavanje stručnih kadrova i nabavu visoko sofisticirane opreme. Cilj je bio stavljanje u funkciju laboratorija za fonetska vještačenja, laboratorija za vještačenja kompjutorskog kriminala, kapaciteta za grafološko/grafoskopska vještačenja i nabava dijela opreme za kemijsko-fizička vještačenja. Također, Ministarstvu sigurnosti upućeno je pitanje oko opreme za DNK laboratorij donirane 2006. godine Ministarstvu, koja je Memorandumom o razumijevanju privremeno uskladištena u Kriminalističko-tehničkom centru MUP-a Federacije BiH. Na upite Agencije, Ministarstvo sigurnosti se još nije izjasnilo o sudbini ove opreme u smislu trajnog raspolaganja i korištenja, pa je objektivno alternativa da se ovakva oprema za potrebe Agencije nabavi putem programa javnih investicija BiH za razdoblje 2011.-2013. godine, vodeći računa da je zakonom koji je u parlamentarnoj proceduri predviđeno da se sa DNK analizama u Agenciji počne u 2011. godini.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Agencija je u 2010. godini poduzela niz aktivnosti s ciljem reguliranja financijskog poslovanja institucije, radnopravnog statusa državnih službenika i zaposlenika, zatim točnog preciziranja redoslijeda i vrste radnih aktivnosti radi jednoobraznosti rada forenzičkih analitičara u skladu sa zakonskim propisima i međunarodnim standardima, te je usvojila sljedeće pravilnike i instrukcije kako slijedi:

- Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije, Pravilnik o postupku izravnog sporazuma;
- Pravilnik o nabavi roba, vršenju usluga i ustupanju radova;
- Pravilnik o reguliranju procedura u vezi s korištenjem, održavanjem i registracijom službenih motornih vozila;
- Pravilnik o internoj kontroli i postupcima interne kontrole u Agenciji za forenzička ispitivanja i vještačenja;
- Pravilnik o zaključivanju ugovora o djelu;
- Pravilnik o kriterijima i postupku za isplatu novčane nagrade - stimulacije zaposlenika u Agenciji za forenzička ispitivanja i vještačenja;
- Instrukcija za forenzičku analizu – vještačenje kompjutorskih sustava.

Osim navedenog, doneseno je i niz odluka i drugih akata, kojima se bliže regulira oblast nadležnosti Agencije.

Također, a kako je odredbama članka 26. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 50/08, 35/09 i 75/09), reguliran institut dodatka na plaću, u skladu s programom rada Vijeća ministara za 2010. godinu upućen je prijedlog za izmjene i dopune radi reguliranja dodatka na plaću zaposlenim u Agenciji koji rade na poslovima vještačenja. S tim u vezi, upućena je inicijativa za dopune odredbi članka 26. naprijed navedenog zakona.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U cilju što kompaktnijeg strateškog razvoja kao i značaja u specifičnoj nadležnosti, Agencija je uspostavila kontinuiranu suradnju s agencijama i institucijama za provođenje zakona u BiH. Treba istaći dobru suradnju na međunarodnom planu s Vladom Kraljevine Španjolske, koja je proizišla u okviru suradnje Ministarstva sigurnosti BiH i Vlade Španjolske, a rezultirala je doniranjem kompletne opreme za forenzičku obradu zvuka u vrijednosti od 65.000 eura, te educiranjem dva viša stručna suradnika - specijalista iz ove oblasti u Španjolskoj.

U 2010. godini menadžment Agencije je posjetio kriminalističko-tehnički centar MUP-a RS u Banjoj Luci i MUP-a FBiH u Sarajevu. Zatim, ostvareni su radni posjeti forenzičkim centrima Austrije, Švicarske i Španjolske.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Stručna suradnja je ostvarena i s određenim međunarodnim institucijama, a posebno s EUPM-om, Europskom komisijom, te Međunarodnom komisijom za nestale osobe. Ostvareni su kontakti i s tvrtkama koje se bave proizvodnjom i plasmanom sofisticirane forenzičke opreme, te prisustvovano na brojnim stručnim prezentacijama. U aktivnostima oko IPA projekta, Agencija je

participirala u pripremi dokumenata za definiranje IPA projekta i određivanja mjesta i forenzičkih kapaciteta u BiH.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Kašnjenje sa usvajanjem Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji (22.4.2010.) godine utjecalo je na dinamiku i realizaciju planiranih programskih zadataka, obzirom da se na osnovi ovog pravilnika planiraju i realiziraju svi kadrovski, financijski, materijalno-tehnički, kao i forenzički kapaciteti. Usvajanjem Akcijskog plana kadrovske popune Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja za razdoblje 2010. - 2011. godinu (14.7.2010. godine), prišlo se i kadrovskoj popuni Agencije. Tako je u 2010. godini u Agenciji za forenzička ispitivanja i vještačenja radni odnos zasnovalo sedam zaposlenika i šest državnih službenika.

VII PRORAČUNSKA SREDSTVA

U 2010. raspisani su tenderi za:

glavni projekt- vrijednost radova	30.000,00 KM
grafološko/grafoskopsku opremu - vrijednost opreme	180.536,82 KM
opremu za vještačenje kompjutorskog kriminala	98.564,69 KM
kemijsko-fizički laboratorij - vrijednost opreme	64.000,28 KM
računalnu opremu - vrijednost opreme	53.643,21 KM
građevinske radove - vrijednost opreme	163.651,67 KM
ukupna kapitalna ulaganja	593.403,00 KM
odobreno u proračunu 2010.	594.100,00 KM

Raspisivani su i tenderi za druge materijalne troškove (aviokarte, reprezentacija, održavanje voznog parka, uredskog materijal, sredstva za održavanje higijene, automobilsko gorivo isl.). Nedovoljna proračunska sredstva usporavala su dinamiku planiranog razvoja u etapnom uspostavljanju Agencije, koje je trebalo dovršiti zaključno s 2012. godinom. Kako je predviđeno proračunskim okvirom 2010.-2012. godine, planirano je da se nabavi visoko sofisticirana oprema, u radni odnos primi i dodatno educira stručni kadar, te prioritarno uspostave četiri ključna laboratorija: forenzička obrada zvuka, vještačenje kompjutorskog kriminala, DNK analiza i grafološko/grafoskopska forenzika i pokrene postupak za akreditaciju i certifikaciju laboratorija. S obzirom na potrebe Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja, neophodno je osigurati veća, tj. ranije planirana sredstva za kapitalna ulaganja zbog specifičnosti vještačenja i značaja analiza, a za sve ovo uvjet je adekvatan međunarodnim normama propisan radni prostor, odnosno svrsishodno opremanje specifičnom opremom, kao i pratećim materijalno-tehničkim sredstvima u novom funkcionalnom objektu.

Realizacijom plana za 2010. godinu, iz objektivnih razloga, što smo već isticali, prenosi se dio poslova za 2011. godinu vezano za dovršenje radova na građevinskom prilagođavanju radnog prostora za laboratorije, njihovo konačno opremanje, što je za očekivati u prvoj polovini ove godine. Nastavit će se i započeti procesi upošljavanja novih stručnih kadrova u skladu s Akcijskim planom kadrovske popune Agencije za 2010. godinu. Nacrtom dokumenta okvirnog

proračuna za 2011.-2013. godinu nije predviđeno novo upošljavanje, tako da će broj uposlenih u 2011. godini ostati na razini utvrđenoj u Dokumentu okvirnog proračuna za 2010.-2012. godinu. Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja, kao institucija u osnivanju, bit će dovedena u veoma nepovoljan položaj ukoliko bi se striktno poštivao stav Ministarstva financija i trezora BiH u vezi sa zapošljavanjem u 2011. godini.

U listopadu 2010. godine, Ured za reviziju institucija BiH uradio je prethodnu reviziju poslovanja za 2010. godinu u Agenciji. Po završetku revizije, revizorski tim održao je sastanak s menadžmentom Agencije kojom prilikom je priopćeno da nemaju ozbiljnijih primjedbi na rad Agencije te da neće dostaviti izvješće o nedostacima koje treba otkloniti.

12. MINISTARSTVO OBRANE BiH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

1. Reformske aktivnosti i nastavak izgradnje sustava

Ostvareni rezultati tijekom 2010. godine težišno su realizirani prema sljedećem:

a) implementacija reformskih rješenja iz prethodne reforme u oblasti obrane

Aktivnosti u ovoj oblasti odnose se na nezavršene aktivnosti prethodne reforme obrane u oblastima pokretne i nepokretne imovine;

Neperspektivna nepokretna imovina i dalje značajno opterećuje obrambeni sustav u cjelini nepotrebnim angažiranjem financijskih i ljudskih resursa na osiguranju;

U oblasti pokretne imovine donesene su potrebne odluke kada je u pitanju naoružanje i vojna oprema, izrađeni i odobreni detaljni popisi perspektivnog i neperspektivnog naoružanja i vojne opreme i u tijeku je postupak operacionalizacije postupka rješavanja;

Po pitanju arhive izrađeni su svi potrebni dokumenti koji reguliraju navedenu oblast i definirane sve potrebne pretpostavke za njezino funkcioniranje, ali politika upravljanja arhivom u MO i OS BiH još uvijek nije odobrena. U operativnom smislu, obvezne aktivnosti korištenja arhivskih materijala od strane trećih osoba (zahtjevi sudova, pravnih i fizičkih osoba itd.) odvijaju se privremenim dokumentima bez većih problema;

Nastavljeno je s implementacijom sustava planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja i njegovog razvoja na operativnoj razini;

Usvajanjem dokumenta Politika vojne pomoći civilnim tijelima stvoreni su uvjeti za potpunu primjenu Standardnih operativnih procedura angažiranja OS BiH na pružanju pomoći civilnim tijelima u reagiranju na prirodne ili druge nesreće čime je nastavljen proces daljnje izgradnje oblasti suradnje između civilnih i vojnih struktura;

Tijekom 2010. godine pripremljena su 23 pravilnika, od kojih je 13 objavljeno Službenom glasniku Bosne i Hercegovine;

Nastavljeno s razradom sustava planiranja s naglaskom na godišnje i višegodišnje cikluse planiranja. Poseban napredak je urađen u oblasti doktrinarnih dokumenata. Nova doktrina OS BiH je u završnoj fazi i očekuje se stupanje na snagu u 2011. godini;

U oblasti politike upravljanja zračnim prostorom izrađena je studija Zaštita zračnog prostora BiH, I. i II dio, te pokrenut projekt Razmjena slike u zračnom prostoru s NATO-om, u suradnji s NATO-om;

Ostvarena je uspješna suradnja s EUFOR-om u oblasti obrane i korištenja lokacija OS BiH, EUROCONTROL-om i NATO-om u oblasti civilno-vojne suradnje u svezi s zajedničkim aktivnostima zrakoplovstva i civilnih struktura u BiH;

b) izrada dokumenta Pregled obrane – nastavak reformskih procesa

Tijekom 2010. godine MO BiH je nastavilo s provođenjem procesa izrade dokumenta Pregled odbrane čiji je sastavni dio i dokument Dugoročni plan modernizacije Oružanih snaga BiH;

U skladu s utvrđenom dinamikom provođenja Pregleda obrane te uz stručnu potporu NATO-a, Ministarstva obrane Kraljevine Norveške i kompanije MPRI, MO BiH je u izvještajnom razdoblju realiziralo dva posjeta NATO tima iz Bruxellesa, izradilo dvije informacije o tijeku realizacije aktivnosti na izradi dokumenta Pregled odbrane BiH i dostavilo Parlamentarnoj skupštini BiH, Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH;

U obliku nacрта izrađena su sljedeća poglavlja dokumenta Pregled odbrane: Sigurnosno okruženje; Prijetnje, izazovi i rizici; Pretpostavke za planiranje; Faktori za planiranje; Resursi i OS BiH koje nije kompletirano;

MO BiH u narednoj godini planira kompletirati poglavlje OS BiH i utvrditi resurse i troškove za dostizanje nove strukture snaga i završiti projekt u potpunosti. Otežavajuće okolnosti predstavljat će drastična smanjenja proračuna;

Koncept izrade ovog dokumenta posvećen je prije svega optimizaciji OS BiH u odnosu na vojno-političko okruženje, prijetnje, izazove, rizike i državne ciljeve u ovoj oblasti te na raspoloživa sredstva u narednih 10 godina.

2. Međunarodne aktivnosti

a) NATO i PfP aktivnosti

Tijekom 2010. godine Bosna i Hercegovina je ostvarila napredak pribavljanjem statusa Akcijskog plana za članstvo (MAP) što je otvorilo vrata BiH za brzo integriranje u strukture NATO-a.

MO BiH je uspješno realiziralo sve aktivnosti vezane za PfP, a odnose se na:

- početkom 2010. godine BiH je prihvatila novi set Partnerskih ciljeva (PG) koji se sastoji od 25 općih, sedam vezano za kopnene snage i pet u vezi sa zrakoplovstvom
- u tijeku 2010. godine MO i OS BiH su izradili i dostavili odgovore na PARP (Planning and Review Process) upitnik u NATO IMS
- u cilju implementacije PARP dokumenta Ministarstvo obrane BiH je osnovalo Tim za praćenje implementacije Individualnog partnerskog programa (IPP) i Partnerskih ciljeva (PG)
- u suradnji s NATO stožerom u Sarajevu izrađeni su obrasci za izvještavanje o implementaciji PG-a
- urađena dinamika implementacije svakog PG-a
- PG vezan za izradu Pregleda odbrane se realizira u skladu s planom

- Ministarstvo obrane vrši redovite analize implementacije aktivnosti predviđenih PARP-om, a izvješće o realizaciji je dostavljeno Vijeću ministara BiH u tijeku mjeseca listopada 2010. godine
- osnovane su deklarirane jedinice u skladu s PARP-om te se planski realizira njihova obuka
- sudjelovanje u radu NATO struktura i radnih tijela po pozivu ili vlastitoj procjeni, gdje su značajna unaprjeđenja u suradnji ostvarena u oblasti standardizacije i zaštite, odnosno razmjene informacija po pitanju zračnog prostora
- bilateralnu suradnju s članicama NATO saveza.

Ministarstvo će nastaviti aktivnosti pridruživanja NATO-u s velikim stupnjem prioriteta i u ovim nastojanjima očekuje potporu i pomoć svih struktura vlasti u Bosni i Hercegovini. Sve aktivnosti na navedenom putu jesu ujedno i aktivnosti pridruživanja EU-u u obrambenom smislu.

d) Mirovne misije u inozemstvu

U skladu s odlukama Predsjedništva Bosne i Hercegovine upućeno je:

- pet promatrača u mirovnu misiju UN-a u Demokratsku Republiku Kongo
- dva časnika u svojstvu stožernih časnika u stožeru Danske borbene skupine u okviru Regionalnog zapovjedništva Jug. Druga i treća rotacija (dva časnika) upućena je u ožujku i srpnju ove godine s trajanjem misije od šest mjeseci
- u svojstvu stožernih časnika u stožeru Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke u okviru Regionalnog zapovjedništva Sjever kontingent od osam časnika iz sastava Oružanih snaga BiH
- upućena je pješadijska jedinica za osiguranje u sastav Danske borbene skupine u okviru Regionalnog zapovjedništva Jug u misiju ISAF u Afganistan (prva rotacija).

e) Bilateralna i multilateralna suradnja

Bilateralna suradnja u tijeku 2010. godine je planirana s 22 zemlje (Austrija, Bugarska, Kanada, Hrvatska, Danska, Francuska, SR Njemačka, Grčka, Mađarska, Makedonija, Malezija, Crna Gora, Nizozemska, Norveška, Poljska, Rumunjska, Srbija, Slovačka, Slovenija, Turska, Ujedinjeno Kraljevstvo i SAD).

Ukupno uzevši, realizacija bilateralnih aktivnosti je nešto manja u odnosu na planiranu. Realizirano je u prosjeku sedam aktivnosti po državi, a u aktivnosti sudjelovalo u prosjeku po 11 sudionika.

Skupinu zemalja s kojima je ostvarena intenzivna bilateralna suradnja čine SAD, Austrija, Danska, Hrvatska, Njemačka, Srbija, Turska i Grčka.

Suradnje sa SAD-om obuhvaćena je kroz program „Mil to Mil“. Osim toga, u Bosni i Hercegovini provode se programi FMF (Foreign Military Financing) i IMET (International Military Education and Training).

Realizacija obveza po pitanju verifikacije inspekcije i razmjene informacija za 2010. godinu izvršena je suglasno dokumentima:

- sukladno odredbama sporazuma «Otvoreno nebo» u 2010. godini izvršen je prihvata tri promatračka leta u Bosni i Hercegovini, a predstavnici OS BiH su sudjelovali u

jednom promatračkom letu iznad druge države

- u tijeku 2010. godine izvršene su tri inspekcije i dva evaluacijska posjeta u BiH i 21 evaluacijski posjet BiH drugim državama, u skladu s „Bečkim dokumentom 1999”
- u tijeku 2010. godine, a u skladu sa Sporazumom o subregionalnoj kontroli naoružanja po članu IV., Aneks 1-B, izvršeno je šest inspekcija, od čega je BiH izvršila dvije inspekcije, a prihvatila četiri
- u skladu sa OSCE-ovim vojno-političkim dokumentima i odlukama, u 2010. godini izrađeno je i razmijenjeno devet informacija.

MO BiH je povećalo broj vojno-diplomatskih predstavnika (VDP) i uspješno povećalo opseg bilateralne suradnje. Svih planiranih 19 aktivnosti na godišnjoj razini je uspješno realizirano, s više od 25 događaja.

Ostvarena je suradnja i koordinacija na dnevnoj osnovi s predstavnicima 27 zemalja koje imaju akreditirane rezidentne i nerezidentne obrambene i vojne atašee za Bosnu i Hercegovinu.

3.) Civilno vojna suradnja

a) Pomoć u prirodnim i drugim katastrofama

Tijekom 2010. godine OS BiH su u više slučajeva bile angažirane na spašavanju ljudi i materijalnih dobara u slučajevima prirodnih i drugih katastrofa. Posebno intenzivne aktivnosti s više vrsta zadataka (evakuacija, spašavanje, zbrinjavanje itd.) su realizirane tijekom poplava krajem 2010. godine u općinama Bijeljina, Derventa, Novo Goražde, Goražde Čapljina i Čelinac u dva navrata.

MO BiH je aktivno pristupilo implementaciji Okvirnog zakona o spašavanju ljudi i materijalnih dobara i kroz Sporazum o suradnji uspostavilo intenzivnu suradnju s Ministarstvom sigurnosti i ostalim strukturama u BiH u čijim je nadležnostima i zaštita i spašavanje radi izrade operativnih procedura pružanja pomoći.

MO BiH aktivno sudjeluje i daje doprinos konstituiranju i funkcioniranju Koordinacijskog tijela BiH za zaštitu i spašavanje.

b) Razminiranje

Tijekom 2010. godine OS BiH su deminirale ukupno 2 477 472 m² ili 77,9 % ukupnog godišnjeg plana PMA za 2010. godinu.

Krajnjim korisnicima predano je 31 radilište u 21 općini širom BiH. Kao poseban rezultat razminiranja OS BiH u 2010. godini je realizirana suradnja s Ministarstvom komunikacija i prometa BiH, gdje je izvršeno razminiranje trase autoceste na koridoru Vc u općini Doboj kroz osam projekta na površini od 385.266 m².

Odjeli za razminiranje OS BiH su trenutačno angažirani na osam radilišta na kojima je angažirano 10 manualnih odjela za razminiranje i jedan odjel za strojnu pripremu zemljišta.

Rezultati razminiranja prezentirani su u Prilogu 1 (Dijagram 2 i Tabela 2).

c) Pomoć civilnim strukturama

Ostvareni rezultati pomoći civilnim strukturama su veoma značajni prvenstveno u oblastima inženjerijskih radova, ustupanje opreme i logističkoj potpori aktivnostima u slabo

naseljenim dijelovima Bosne i Hercegovine i na lokacijama na kojima su stvarane pretpostavke za povratak izbjeglih i raseljenih osoba.

Tijekom realizacije gore navedenih i ostalih radova inženjerije OS BiH ostvareni su sljedeći ukupni rezultati:

- tretirano materijala (ugrađeno, premješteno, prevezeno i sl.)	62 419 m ³ ;
- uređeno raznih površina	129 640 m ² ;
- sanirano makadamskih putova	362 200 m;
- izrađeno propusta	16;

Realizirano je preko 582 zahtjeva za pomoć, a u Prilogu 2 ovog akta prezentirani su dijagrami sa statističkim podacima vojne pomoći civilnim vlastima u odnosu na broj zahtjeva.

4.) Obuka

U tijeku 2010. godine na 498 aktivnost iz edukacije i obuke u zemlji i izvan zemlje upućene su 3034 osobe, od toga (časnika – 1921, podčasnika – 874, vojnika – 239 i CL -9).

Kao specifični oblik obuke, tijekom 2010. godine Oružane snage su izvele više vježbi u centrima za simulaciju i konkretno na poligonima namijenjenim za praktičnu provjeru stečenih znanja.

Pripadnici OS BiH su sudjelovali u zajedničkim vježbama u organizaciji NATO/PfP zemalja od kojih su najznačajnije COMBINED ENDEVOUR, MEDECUR, SEESIM, VIKING, STEADFAST JUNO i LOGEX.

Tijekom 2010. godine Oružane snage su veliku pažnju posvetile učenju stranih jezika, s težištem na obuci iz engleskog jezika. Ova obuka je vršena u zemlji i inozemstvu.

Detaljan prikaz statističkih podataka o obuci prezentiran je u Prilogu 3, a u Prilogu 3a prezentirani su specifični oblici obuke OS BiH.

5.) Funkcionalni sustavi

a) Osoblje

Težište aktivnosti u oblasti osoblja bilo je na:

- operativnim aktivnostima prijma, otpusta i upravljanja karijerom postojećeg osoblja
- reguliranju zdravstvenog i PIO/MIO pripadnika MO BiH i OS BiH
- realizaciji NATO trust fonda - programa za BiH; zbrinjavanje preko 2500 vojnika početkom 2010. godine.

Ministarstvo obrane BiH je u suradnji i uz potporu institucija Bosne i Hercegovine (Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost Parlamentarne skupštine BiH, Predsjedništva BiH, Vijeća ministara BiH), u proteklom razdoblju pokrenulo proces za iznalaženje rješenja za pripadnike OS BiH koji se nalaze u procesu tranzicije. U tom je procesu zatražena pomoć od sedam sigurnosnih organizacija u BiH, dvije entitetske uprave civilne zaštite, Agenciji za rad i zapošljavanje BiH, Federalnom zavodu za zapošljavanje, Zavodu za zapošljavanje RS, Agenciji za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH, svim općinama u BiH i 67 zaštitarskih kuća u Bosni i Hercegovini.

Za program tranzicije i zbrinjavanja „Perspektiva“ do sada su se registrirale 602 osobe. Od trenutnog broja registriranih osoba, pripremljen je i odobren 21 projekt za 21 osobu.

U razdoblju od 20.4.2010. do 13.5.2010. godine, na 20 lokacija OS BiH, Ministarstvo obrane BiH je realiziralo jednodnevne tranzicijske radionice s vojnicima koji se nalaze u procesu tranzicije i prestanka vojne službe u 2010. godini.

U cilju promocije procesa tranzicije i zbrinjavanja osoblja i programa „Perspektiva“, Ministarstvo obrane BiH je pokrenulo INFO kampanju i u suradnji i koordinaciji s NATO HQ Sarajevo, Direkcijom RACVIAC-a i IOM-om izradilo nekoliko publikacija, kao što je brošura „Vodič kroz osobnu tranziciju“, Priručnik zbrinjavanja i reintegracije osoblja u tranziciji i priručnik „Klasteri – poslovno umrežavanje.“

Rezultati operativnih aktivnosti prezentirani su u Prilogu 4 ovog izvješća. Ukupna popunjenost osobljem iznosi 88,7 %, a najslabija je kod kategorije državnih službenika u MO BiH gdje iznosi samo 69,37%. Tijekom godine unaprijeđeno je u viši čin 563 PVO.

b) Logistika

Rješavanje viškova i neispravnog streljiva za OS BiH u 2010. godini odvijalo se na dva načina: delaboracijom u radioničkim kapacitetima i metodom „otvorenog spaljivanja i otvorenih detonacija“ (OBOD). Delaboracija je vršena na dvije lokacije, i to u vojnoj radionici RzOU MiMES u Doboju i tvrtki Pretis d. d, a uništavanje metodom OBOD također na dvije lokacije, i to na poligonima Manjača i poligonu Glamoč.

U 2010. godini uništeno je ukupno 1.322,48 tona nestabilnog streljiva, i to metodom OBOD 247,9 tona, a metodom delaboracije 1.074,58 tona nestabilnog streljiva.

Za izvještajnu godinu nisu zaključeni svi potrebni ugovori, što predstavlja limitirajući faktor za funkcioniranje djelatovne logističke potpore. U tijeku 2010. godine nije bilo značajnijih zamjerki na proces ugovaranja nabava od strane Ureda za razmatranje žalbi i Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine.

U Prilogu 5 prezentirani su statistički podaci vezani za nabave roba i usluga, a u Prilogu 5a prezentirani su značajniji logistički troškovi.

c) Financije

Stanje realizacije proračuna sredinom mjeseca prosinca 2010. godine iznosilo je 95,21 % uključujući i sredstva za koja su izdane narudžbenice i nisu do kraja zatvorene. U Prilogu 6 tabelarno su prezentirani pokazatelji realizacije proračuna za 2010. godinu.

Dodatno opterećenje za proračun u 2010. godini predstavljala je odobrena redukcija i omogućeno umirovljenje za PVO za koje nisu planirane otpremnine, zatim prolongiranje upućivanja pješadijske jedinice u misiju ISAF, neriješeno pitanje neperspektivnih lokacija koje dodatno opterećuje ukupne troškove, duge i kompleksne procedure u primjeni Zakona o javnim nabavama i dalje otežavaju realizaciju planiranih aktivnosti kao i problemi ugovaranja stanarina i rješavanje ovih naknada za PVO.

MO BiH nastoji pronaći fleksibilniji način suradnje s nadležnim strukturama s obzirom na to da NATO standardi zahtijevaju petogodišnje planiranje i mogućnost bržeg reagiranja u izmijenjenim okolnostima.

d) Obavještajno-sigurnosni poslovi

Izvršenje sigurnosnih provjera je od posebnog značaja za ukupno funkcioniranja OS BiH, a posebice po pitanju međunarodnih aktivnosti i sudjelovanja u mirovnim misijama. Tijekom 2010. godine urađene su 31393 sigurnosne provjere i izdano 1883 sigurnosne dozvole.

Osim navedenog, ostvarene su uspješno aktivnosti suradnje s institucijama: SIPA, OSA BiH, FMUP, MUP RS, Granična policija BiH te sa segmentima VOR-a.

e) K4UI

U oblasti zapovjedništva, kontrole, komunikacije, kompjutera i upravljanja informacijama težišne aktivnosti bile su usmjerene na:

- izradu politika i pravilnika iz oblasti K4UI
- izgradnju komunikacijskih i informacijskih sustava za potporu i unaprjeđenje rada u pojedinim funkcionalnim oblastima rada MO i OS
- upravljanje, obnavljanje, administriranje i održavanje postojeće opreme i sustava K4UI
- pružanje telekomunikacijske i informacijske potpore za korisnike MO i OS BiH.

f) Etika i profesionalizam

Tijekom 2010. godine etika i profesionalizam su, kroz aktivnosti Generalnog inspektorata MO BiH (GI), razvijani kroz redovne aktivnosti na provođenju istraga, preliminarnih istraga, pružanja pomoći, administrativnoj ispomoći na provjeri osoba predloženih za imenovanja na dužnosti u MO BiH i OS BiH, provođenju obuke, kao i na zadacima provođenja aktivnosti iz Plana suradnje MO BiH i oružanih snaga drugih država.

g) Vjerske potrebe

Svi pripadnici Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH su podržani i ravnopravno tretirani u svojim vjerskim opredjeljenjima.

Tijekom 2010. godine u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama BiH organizirano je institucionalno obilježavanje posebnih dana u vjerskim kalendarima od strane ministra obrane za dva Bajrama, Uskrs, Vaskrs te dva Božića za sve pripadnike Ministarstva obrane BiH i Zajedničkog stožera Oružanih snaga BiH, čime su ovi vjerski događaji postali događaji približavanja vjernika pripadnika MO BiH i OS BiH te boljeg međusobnog razumijevanja.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Tijekom 2010. godine usvojen je Zakon o dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, koji je predložen od strane zastupnika u Zastupničkom domu PS BiH.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U tijeku 2010. godine potpisana su dva bilateralna i/ili multilateralna memoranduma o razumijevanju. U različitim stupnjevima usuglašavanja i procedura je 15 bilateralnih sporazuma o raznim oblicima suradnje i pet protokola o suradnji.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Kao što je navedeno, sve aktivnosti na navedenom putu jesu ujedno i aktivnosti pridruživanja EU u obrambenom smislu.

Posebno je potrebno istaknuti uspostavljanje dobre suradnje s EUROCONTROL-om u oblasti kontrole zračnog prostora, u kojoj OS BiH sudjeluje kao dio jedinstvene strukture.

V PLAMNIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

BROJ PLANIRANIH PROGRAMA PO OBLASTIMA		REALIZACIJA		
		POTPUNO	DJELIMIČNO	NEREALIZOV.
TEMATSKI	96	90	6	
NORMATIVNI	18	14	2	2
MEĐUNARODNI	16	16		
UKUPNO	130	120	8	2

*Tabela 1 : Pregled realizacije
za 2010. godinu*

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Odobreni proračun za 2010. godinu iznosio je 334.576.000 KM. Kao što je navedeno, u Prilogu 6 su tabelarno prezentirani podaci vezani za realizaciju proračuna.

POKAZATELJI REALIZACIJE PRORAČUNA ZA 2010. GODINU

Vrsta izdatka	Odobreno u 2010. godini	Izvršenje proračuna sa 7.1.2011.	Izvršenje proračuna na godišnjoj razini (%)
Personalni troškovi	261,607,000	255,540,926	80,22
Operativni troškovi	65,814,000	59,473,144	18,67
Kapitalna ulaganja	7,155,000	3,539,157	1,11
Tekući grant – NATO Trust Fund	1,000,000		
Ukupno	334.576.000,00	318,553,227	95,21

Tabela 12: Izvršenje proračuna u 2010. godini

III AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTIMA IZ DJELOKRUGA SAMOSTALNIH UPRAVNIH ORGANIZACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

1. INSTITUT ZA AKREDITIRANJE BiH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Rad Instituta za akreditiranje BiH (u daljnjem tekstu: BATA) definiran je Zakonom o akreditiranju BiH i Zakonom o osnivanju Instituta kao i ostalim zakonskim aktima BiH. Svi ovi akti kao i sam rad BATA-e usklađuju se sa standardima i preporukama Europske suradnje za akreditiranje (European Cooperation for Accreditation - EA). Rad BATA-e se, operativno, odvija i prati na osnovi godišnjeg plana rada Instituta. S druge strane, planovi rada se temelje na dva dugoročna strateška dokumenta, od kojih je jedan vlastiti program "Strategija za razvoj Instituta za akreditiranje BiH za razdoblje 2011. -2013.", a drugi je tzv. "pristup od 30 koraka" kojim je Europska komisija preko EA utvrdila zadatke koje svako nacionalno tijelo za akreditiranje mora ispuniti da bi moglo podnijeti zahtjev za pristupanje EA. S obzirom da je pristupanje EA i potpisivanje multilateralnih sporazuma (MLA) s EA o priznavanju dokumenata koja izdaju akreditirana tijela prvi prioritet BATA-e, izvršavanje obveza iz programa "pristup od 30 koraka" se kontinuirano prati.

Radi ostvarenja svog najvažnijeg cilja, potpisivanja MLA s EA, najveći dio aktivnosti BATA-e je tijekom 2010. godine bio posvećen pripremi za realizaciju tog cilja. Napominjemo da bi potpisivanjem MLA s EA bio znatno olakšan plasman roba i usluga iz BiH na europsko i svjetsko tržište.

U tu se svrhu BATA angažirala u nizu međunarodnih projekata od kojih navodimo najvažnije:

- projekt „Jačanje sustava akreditiranja u BiH” koji se financira iz programa IPA 2007. Vrijednost projekta je 1.000.000,00 eura. Projekt implementira konzorcij na čelu s njemačkim Institutom za razvoj materijala i testiranje (BAM). Implementacija ovog projekta je počela 15.10.2009. godine, a završava se 15.4.2011. godine. Najveći dio planiranih faza ovog projekta je uspješno urađen i implementiran (snimanje postojećeg stanja, teorijske i praktične obuke osoblja koje sudjeluju u akreditaciji, revizija postojećih i izrada novih dokumenata sustava upravljanja, predocjenjivanje sustava upravljanja i dr.). U završnoj fazi je izrada i implementacija novog softvera za upravljanje dokumentima sustava kvalitete, izrada nove web-stranice i snimanje promotivnog filma o radu BATA-e;

- projekt „Potpora izgradnji kapaciteta BATA-e II” koji financira Vlada Norveške, a implementira Norveško akreditacijsko tijelo (NA). Vrijednost projekta je 318.000,00 eura. To je ustvari nastavak projekta koji smo s Norveškim akreditacijskim tijelom uspješno realizirali tijekom 2009. godine. Aktivnosti koje treba realizirati po novom projektu su planirane i usuglašene tijekom 2010. godine, a implementacija projekta počinje u mjesecu svibnju 2011. godine;

- regionalni projekt „Kvaliteta i sigurnost hrane u zemljama jugoistočne Europe” koji financira Švedska razvojna agencija (SIDA), a u ime BiH koordinira Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa. Dio ovog projekta koji se odnosi na BATA-u implementira Švedsko akreditacijsko tijelo - SWEDAC. Kroz ovaj smo projekt realizirali obuku ocjenjivača prema

standardu ISO/IEC 17025 i obavili studijski posjet akreditiranim laboratorijima u području hrane u Švedskoj;

- tijekom 2010. godine urađen je idejni projekt „Razvoj novih akreditacijskih shema” koji je Europska komisije prihvatila u sklopu pretprijetnog fonda IPA 2009. Vrijednost projekta je 600.000,00 eura. U tijeku je tenderska procedura za izbor implementatora projekta.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Aktivnosti iz ove oblasti koje se odnose na BATA-u tijekom 2010. godine nije bilo. Zakonodavni okvir je BATA uspostavila u prethodnim godinama u skladu s propisima i standardima EA. BATA je redovito sudjelovala u pripremi propisa čiji su nositelji bile druge institucije BiH, a odnosile su se na akreditiranje i infrastrukturu kvalitete.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

BATA je 2009. godine potpisala Ugovor o pridruženom članstvu s Međunarodnom asocijacijom za akreditaciju laboratorija (ILAC). Još 2005. godine BATA je potpisala Ugovor o suradnji s EA. Na osnovi ovih ugovora BATA je tijekom 2010. godine participirala u radu većine ovih tijela, u Europi i svijetu, krovnih institucija u području akreditacije (skupštine, tehnički komiteti, radne skupine i sl.).

BATA je tijekom 2010. godine potpisala sporazume o suradnji s akreditacijskim tijelima Mađarske i Makedonije. Prethodnih godina BATA je potpisala iste sporazume o suradnji s više akreditacijskih tijela iz Europe (Norveška, Turska, Srbija, Hrvatska i Crna Gora). Na osnovi ovih sporazuma tijekom godine se organiziraju zajednički seminari za obuku osoblja i ocjenjivača, vrši se harmonizacija postupaka akreditacije, eksterni auditi, razmjena ocjenjivača i eksperata i druge obostrano korisne aktivnosti.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

U suradnji s Direkcijom za europske integracije (DEI) i drugim institucijama Vijeća ministara BiH BATA je pravodobno ispunjavala sve svoje obveze prema Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju.

Već smo napomenuli da imamo potpisan Ugovor o suradnji s EA, a da bismo postali punopravni član ove ključne europske organizacije u području akreditiranja, uvjet je da BiH postane kandidat za člana Europske unije. Bez obzira na to, EA nam je omogućila da potpišemo multilateralni sporazum o priznavanju dokumenata koje izdaju akreditirana tijela. U tom cilju, BATA je EA u mjesecu ožujku ove godine dostavila opsežnu aplikaciju za potpisivanje MLA u području ispitnih i kalibracijskih laboratorija i inspeksijskih tijela. Očekujemo da će ova za BATA-u najznačajnija aktivnost biti okončana tijekom 2011. godine, što ovisi od kapaciteta EA.

V PLANIRANI I REALIZOVANI PROGRAMSKI ZADACI

- Stručni kolegij BATA-e je održao 25 redovitih sjednica na kojima su pripremani operativni mjesečni i tjedni planovi aktivnosti i praćena njihova realizacija.

- Savjetodavno vijeće za akreditiranje je prema planu održalo dvije sjednice. Na tim se sjednicama, pored redovitog razmatranje izvješća o radu i planova rada BATA-e, raspravljalo te su donesena mišljenja o nizu dokumenata iz sustava upravljanja BATA-e. Savjetodavno vijeće je pokrenulo niz korisnih inicijativa za poboljšanje i unapređenje rada BATA-e.
- Komitet za akreditiranje je održao devet sjednica na kojima su razmatrane i donesene odluke o statusu akreditiranih tijela za ocjenu usklađenosti. Ovaj komitet je, također, sve svoje obveze iz domena svoga rada uspješno obavio.
- Komitet za žalbe u 2010. godini nije održavao sjednice. Razlog tome je da ovaj komitet tijekom 2010. godine nije imao nijednu žalbu, što znači da su ostale funkcije u sustavu akreditiranja kvalitetno obavile svoje zadatke.
- Tijekom 2010. godine BATA je osnovala tri tehnička komiteta (kalibracije, mikrobiologija, kemija) za potrebe akreditiranja i oni su uspješno počeli s radom.
- Politike i procedure nužne za provedbu postupka akreditiranja se kontinuirano ažuriraju i donose nove u skladu s odgovarajućim izmjenama pravila i standarda EA.
- Ostali dio dokumenata (interni pravilnici i upute), nužnih za funkcioniranje sustava upravljanja BATA-e, je urađen, a po potrebi se vrši njihova revizija i donošenje novih.
- Kontinuirano se ažurira registar ocjenitelja i tehničkih eksperata kao osnovne stručne baze za uspješnu provedbu postupka akreditiranja. Trenutačno ovaj registar broji oko 50 članova. Kroz implementaciju međunarodnih projekata, u kojima sudjeluje BATA, tijekom 2010. Godine organiziran niz praktičnih obuka i seminara u svrhu njihove edukacije, a u skladu sa zahtjevima europskih i međunarodnih standarda.
- Pitanje privremenog smještaja BATA-e je riješeno kroz zakup prostora u poslovnoj zgradi Energoinvesta. Ove godine je zakupljeno novih 90 m² uredskog prostora, izvršena je adaptacija i opremanje smještajnog prostora za novoprimitljeno osoblje. Ukupni smještajni prostor BATA-e sada iznosi 400 m² što će, za sada, biti dovoljno za normalno obavljanje naših aktivnosti.
- Plan prijma novih uposlenika je u potpunosti realiziran u skladu s potrebama i financijskim mogućnostima. BATA sada ima ukupno 17 stalno i dobro osposobljenih uposlenika, što joj omogućuje normalno obavljanje redovitih zadataka.
- U području akreditacije tijela za ocjenjivanje usklađenosti (TOU) planirano je 10 novih akreditacija, a realizirano je pet (četiri ispitne i jedna kalibracijska laboratorija). Dva su tijela odustala od akreditacije.

I u prethodnim godinama smo zapazili da se dinamika akreditacije novih TOU-a ne odvija željenom i planiranom dinamikom. Uzroci takvom stanju nisu u nespремности BATA-e da izvrši akreditaciju jer je BATA i organizacijski i kadrovski osposobljena pravodobno odgovoriti svim potrebama za novim akreditacijama. Pažljivom analizom smo ustanovili da su osnovni uzroci u kašnjenju odgovarajuće regulative iz oblasti infrastrukture kvaliteta na razini BiH (direktive EU i drugi propisi) kao i u nedovoljnoj razvijenosti gospodarstva i tržišta u BiH. Sada u BiH ima akreditirano 39 TOU-a, a u narednim godinama se očekuje značajnije povećanje ovog broja na osnovi dosadašnjeg iskazanog interesa i potreba bosanskohercegovačkog tržišta.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Planirani i odobreni proračun za BATA-u za 2010. godinu je iznosio 1.120.000,00 KM. Procijenjeno izvršenje proračuna iznosi 95%. Probijanja troškova po pojedinim kontima nema. Konačno godišnje financijsko izvješće se priprema u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH i u suradnji s Ministarstvom financija i trezora.

Ured za reviziju institucija BiH redovito obavlja reviziju BATA-e i do sada nije bilo kršenja zakonskih propisa, a provodimo sva preporučena poboljšanja.

2. INSTITUT ZA INTELKTUALNO VLASNIŠTVO BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

- 1) Usvojeni su zakoni iz područja intelektualnog vlasništva, koji su usuglašeni sa zahtjevima WTO – TRIPS (Sporazuma o trgovinskopravnim aspektima prava intelektualnog vlasništva) i direktivama EU (*Acquis*).
- 2) Zakoni iz područja intelektualnog vlasništva su prevedeni na engleski jezik (dostupni su na web-stranici Instituta).
- 3) Osnovana su vijeća Instituta: Vijeće za razvoj korisnika intelektualnog vlasništva, Vijeće za autorsko pravo i srodna prava i Vijeće za zaštitu prava intelektualnog vlasništva–Vijeće ministara BiH donijelo odluku na 124. sjednici održanoj 10. lipnja 2010. godine.
- 4) Objavljen je javni poziv organizacijama autora i drugim pravnim osobama specijaliziranim za ostvarivanje autorskog i srodnih prava i reprezentativnim udrugama korisnika za predlaganje članova Vijeća za autorsko pravo – („Službeni glasnik BiH“, broj 88/10).
- 5) Pripremljeno je izvješće o stanju u području autorskog i srodnih prava – dostavljeno Parlamentarnoj skupštini BiH.
- 6) Doneseni su propisi za provedbu Zakona o patentu, Zakona o žigu, Zakona o industrijskom dizajnu, Zakona o zaštiti oznaka geografskog podrijetla i Zakona o zaštiti topografije integriranih krugova – pravilnici, obrasci i odluke.
- 7) Provedena je obuka o intelektualnom vlasništvu za djelatnike Instituta.
- 8) Unaprijeđena je kvaliteta informiranja o poslovima u nadležnosti Instituta (redizajnirana web-stranica Instituta, unaprijeđen rad PATLIB centra Instituta i službenog glasnika Instituta).
- 9) Završena je druga faza strukturalne i funkcionalne reorganizacije Instituta za intelektualno vlasništvo BiH. Vijeće ministara BiH je na 117. sjednici održanoj 25.3.2010. godine dalo suglasnost na Pravilnik o izmjeni i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, čime se organizacija Instituta etapno usklađuje i približava organizaciji utvrđenoj Strategijom razvoja Instituta i osiguravaju uvjeti da može apsorbirati nove zadatke u kontekstu njegove uloge u uspostavi, razvoju i djelovanju novog sustava intelektualnog vlasništva u BiH. Što se tiče broja uposlenih, odobreno je povećanje do 72 radna mjesta.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je usvojila zakone iz područja intelektualnog vlasništva, kako slijedi:

1. Zakon o patentu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10)
2. Zakon o žigu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10)
3. Zakon o industrijskom dizajnu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10)
4. Zakon o zaštiti oznaka geografskog podrijetla („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10)
5. Zakon o zaštiti topografije integriranih krugova („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10)

6. Zakon o autorskom i srodnim pravima („Službeni glasnik BiH“, broj 63/10)
7. Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava („Službeni glasnik BiH“, broj 63/10).

Doneseni su propisi za provedbu zakona iz industrijskog vlasništva, kako slijedi:

1. Pravilnik o postupku za priznanje patenta i konsensualnog patenta s obrascima zahtjeva („Službeni glasnik BiH“, broj 105/10)
2. Pravilnik o postupku za priznanje žiga s obrascima zahtjeva („Službeni glasnik BiH“, broj 105/10)
3. Pravilnik o postupku za priznanje industrijskog dizajna s obrascima („Službeni glasnik BiH“, broj 108/10)
4. Pravilnik o postupku za priznanje oznake podrijetla proizvoda, imena podrijetla i geografske oznake s obrascima zahtjeva („Službeni glasnik BiH“, broj 109/10)
5. Pravilnik o postupku za zaštitu topografije integriranih krugova s obrascima
6. Odluka o uvjetima za upis u registar zastupnika za zaštitu industrijskog vlasništva koje vodi Institut za intelektualno vlasništvo BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 108/10)
7. Odluka o posebnim troškovima postupka za stjecanje i održavanje prava industrijskog vlasništva s tarifom posebnih troškova postupka („Službeni glasnik BiH“, broj 109/10)
8. Odluka o načinu izbora članova Povjerenstva za žalbe pri Institutu za intelektualno vlasništvo BiH.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Usvojene su osnove za ratificiranje međunarodnih konvencija iz područja intelektualnog vlasništva:

1. Ugovor o zakonu o patentu – Vijeće ministara BiH je na 129. sjednici održanoj 27.7.2010. godine utvrdilo Prijedlog osnova za ratificiranje Ugovora
2. Bečki ugovor o ustanovljenju međunarodne klasifikacije figurativnih elemenata u svrhu registracije žiga
3. Ugovor o zaštiti olimpijskih simbola iz Najrobija.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Institut za intelektualno vlasništvo BiH je pripremio izvješće o napretku u području intelektualnog vlasništva u procesu europskih integracija za 2010. godinu te je izvještavao na sastancima pododbora i sektorskog sastanka RPM-a za unutarnje tržište i konkurenciju u Bruxellesu 11. – 12. svibnja 2010. i u Sarajevu 29. lipnja 2010. godine.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Povećan je broj uposlenih s 46 (stanje na dan 31.12.2009.) na ukupno 52 djelatnika u radnom odnosu i 2 izvršitelja po ugovoru o djelu (stanje na dan 31.12.2010.).

U suradnji s WIPO/OMPI (Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo) organiziran je nacionalni seminar na temu „Kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava“, (listopad) u

Sarajevu, sa USAID-om organiziran seminar na temu „Kreiranje efektivnog i funkcionalnog sustava intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini – uloge i odgovornosti različitih vladinih institucija“, (listopad) u Sarajevu. Institut je sudjelovao s prezentacijama na seminarima i skupovima: „Zaštita industrijskog vlasništva u BiH“, u organizaciji Obrtničke komore Sarajevske županije (ožujak), „Tradicionalna zanatska umijeća u BiH“, u organizaciji udruženja Zona unaprijeđenog poslovanja Bašćaršija (travanj), „Novi Zakon o patentu i aspekti međunarodne zaštite“, u organizaciji Udruženja inovatora Bihać (prosinac), „Tehnološke inovacije – generator gospodarskog razvoja“, u organizaciji Saveza inovatora RS Banjaluka (studenj), „Pristup patentnim informacijama i njihova strateška uporaba za promidžbu inovacija“, u organizaciji WIPO/ROSPATENT u Moskvi (prosinac). Potpisan je Memorandum o razumijevanju između Instituta za intelektualno vlasništvo BiH i Deloitte Consultinga LLP, implementatora USAID-ova Projekta za zaštitu prava intelektualnog vlasništva.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Proračun Instituta za intelektualno vlasništvo BiH za 2010. godinu odobren u iznosu od **1.986.000,00 KM**. Institut je sudjelovao u prihodu proračuna institucija BiH.

Ukupno sudjelovanje Instituta u proračunu institucija BiH u 2010. godini

No.	Vrsta prihoda	Institut prihodovao u 2010. godini
1.	Administrativna pristojba	121.623,00 KM
2.	Posebni troškovi postupka	1.210.879,84 KM
3.	Madrid sustav (međunarodni žig) i Haški sustav (međunarodni industrijski dizajn)	878.625,51 CHF
4.	Sporazum o suradnji i proširenju s EPO - Europska patentna organizacija	269.968,50 UR
		(DEVIZE u KM = 1.659.622,73 KM)
	Prihodovano u proračun institucija BiH (1+4) UKUPNO:	2.992.125,57 KM
	Proračun Instituta za 2010. godinu UKUPNO:	1.986.000,00.-KM

3. INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU BiH – BAS

I. NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine je državna znanstveno-stručna institucija nadležna da:

- **u području standardizacije:** predlaže strategiju standardizacije u Bosni i Hercegovini, priprema i izdaje bosanskohercegovačke standarde (BAS), predstavlja i zastupa Bosnu i Hercegovinu u europskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju, te obavlja poslove koji proizlaze iz međunarodnih sporazuma i članstva u tim organizacijama, sudjeluje u pripremanju tehničkih propisa, razvija informacijski sustav o standardima i drugim srodnim dokumentima, proglašava standarde BiH (BAS), organizira i provodi specijalističko obrazovanje kadrova u području standardizacije, bavi se izdavačko-publicističkom djelatnošću iz područja standardizacije

- **u području ocjenjivanja usklađenosti:** sudjeluje u uspostavi i održavanju sustava certificiranja i homologacije u skladu s europskim modelom, zastupa Bosnu i Hercegovinu u europskim i međunarodnim organizacijama za ocjenjivanje usklađenosti i organizira obrazovanje iz područja ocjenjivanja usklađenosti.

Institut za standardizaciju BiH je nacionalno (državno) tijelo za standardizaciju, uspostavljeno prema Zakonu o osnivanju Instituta za standardizaciju BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 44/04) i Zakonu o standardizaciji BiH ("Službeni glasnik BiH", br.19/01), zaduženo za razvoj standarda i donošenje standarda, u skladu s ciljevima i načelima na kojima se temelji bosanskohercegovačka državna standardizacija.

Institut obavlja sljedeće poslove i zadatke iz područja državne standardizacije:

1. Priprema, prihvaća, izdaje i održava državne standarde BiH i druge dokumente iz područja državne standardizacije BiH
2. Vodi registar državnih standarda BiH
3. Osniva stalna i privremena tehnička stručna tijela, koordinacijske odbore, tehničke komitete i radne skupine za izvršenje programa rada na poslovima iz područja standardizacije;
4. Sudjeluje u radu i zastupa interese državne standardizacije BiH u međunarodnim i europskim organizacijama za standardizaciju
5. Sakuplja, uređuje i distribuira standarde i druge dokumente te informacije s područja standardizacije u skladu s programom rada uz uspostavu, vođenje i održavanje odgovarajućih baza podataka
6. Objavljuje državne standarde na prijedlog odgovarajućeg tehničkog komiteta
7. Izdaje glasilo namijenjeno za obavještanje o novim, izmijenjenim, zamijenjenim i povučenim državnim standardima BiH (BAS) te informacije o vijestima i događajima iz područja standardizacije
8. Izvršava i druge zadatke u skladu s propisima i međunarodnim obvezama Bosne i Hercegovine iz područja standardizacije
9. Obavlja stručno-administrativne poslove za potrebe vanjskih tijela Instituta i potreba Vijeća za standardizaciju.

U okviru svojih nadležnosti Institut kontinuirano izvršava postavljene ciljeve i zadatke i aktivno sudjeluje u radu i predstavljanju Bosne i Hercegovine u europskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju.

Pregled usvojenih europskih i međunarodnih standarda i standardizacijskih dokumenata

STANDARDI	EUROPSKI	OSTALI/MEĐUNARODNI	UKUPNO
Broj preuzetih standarda	12 456	6329	18 785

Napomena: Dio standarda planiranih za preuzimanje zamjenjuje prethodna izdanja, tako da ukupan broj važećih preuzetih standarda nije jednostavan zbir važećih preuzetih i planiranih za preuzimanje.

II. ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Aktivnosti Instituta za standardizaciju BiH iz oblasti zakonodavstva u 2010. godini Institut je aktivno sudjelovao i u potpunosti osigurao uvjete za rad na pripremi propisa, čiji su nositelji bile druge institucije BiH, kao i na usuglašavanju regulative BiH (zakona i drugih propisa) s propisima Europske unije (uredbe i direktive) sa aspekta planiranja i preuzimanja standarda na koje se ti propisi pozivaju.

R.b.	Aktivnost	Planirano	Ostvareno u 2010. godini
1.	Sudjelovanje u radu ekspertnih skupina za preuzimanje direktiva Novog pristupa	prema prioritetima za preuzimanje	sudjelovanje u radu 11 ekspertnih skupina
2.	Preuzimanje i praćenje promjena harmoniziranih standarda uz direktive Novog pristupa	prema planu TC-a uk. 4380	preuzeto 3882 harmoniziranih standarda plan 2011. god. – 498

Implementacija zakonodavstva u oblasti ocjene usklađenosti

U oblasti homologacije i certificiranja motornih vozila nadležnost je prenesena na Ministarstvo komunikacija i prometa BiH, odnosno na ugovorom ovlašteni konzorcij za navedene poslove. Predana je dokumentacija, prenesena komunikacija s BAS-a na predstavnika konzorcija za rad u UN ECE WP. 29 u vezi s primjenom „ECE Sporazuma o homologaciji motornih vozila“.

Sudjelovanje u radu tijela za reviziju podzakonskih akata iz oblasti sigurnosti prometa na cestama u BiH kao i izrada i tehnička obrada izvornih standarda (6 standarda).

U oblasti protueksplozivne zaštite, Ex oblast, vršen je pregled/atestiranje/certificiranje uređaja i opreme namijenjene za rad u prostorima ugroženim od eksplozije. Konkretni podaci o ovim aktivnostima se mogu dobiti u Institutu, izravno ili na pitanje putem web- stranice Instituta www.bas.gov.ba

III. ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Članstvo Instituta u međunarodnim i europskim organizacijama za standardizaciju

- punopravni član Međunarodne organizacije za standardizaciju - ISO
- punopravni član Europskog instituta za telekomunikacijske standarde - ETSI
- pridruženi član Međunarodne komisije za elektrotehniku - IEC
- pridruženi član Europskog komiteta za standardizaciju u elektrotehnici - CENELEC
- pridruženi član Europskog komiteta za standardizaciju - CEN

Na osnovi članstva i zaključenih ugovora s europskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju, Institut je tijekom 2010. godine aktivno sudjelovao u radu i predstavljao BiH u europskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju kroz rad u generalnim skupštinama, tehničkim komitetima, radnim skupinama i time doprinio razvoju standardizacije u BiH i aktivnom uključivanju bosanskohercegovačke standardizacije u globalni sustav standardizacije.

U cilju regionalnog povezivanja i zajedničkog rada u oblasti standardizacije, (razmjene iskustava, razmjena prijevoda standarda, projekti, radionice, ...), Institut je u proteklom razdoblju uspostavio poslovno-tehničku suradnju i potpisao sporazume s nacionalnim tijelima za standardizaciju Crne Gore, Srbije i BJR. U kolovozu 2010. godine potpisan je sporazum s Hrvatskim zavodom za normizaciju, a u rujnu 2010. godine potpisan je sporazum s Institutom za standardizaciju Turske.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

U suradnji s Direkcijom za europske integracije, Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i drugim institucijama Vijeća ministara BiH BAS je pravodobno ispunjavao sve svoje obveze proistekle iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (RPM, realizaciju aktivnosti iz Akcijskog plana europskog partnerstva-vidi godišnje izvještaje EC o napretku, oblast Europski standardi).

Ispunjenje 9 uvjeta za punopravno članstvo u CEN/CENELEC

Da bi BAS postao punopravni član Europskog komiteta za standardizaciju (CEN), nužno je da osim uvjeta koji se tiču standardizacije, Bosna i Hercegovina stekne status kandidata za članstvo u EU-u, navodeći prelazno razdoblje za pristupanje EU-u i drugi uvjet-usuglašavanje zakonodavstva BiH sa zakonodavstvom EU-a, odnosno približavanje zakonodavnog sustava BiH zakonodavnom sustavu EU (vidi V.1. izvješća).

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

1. Zakonodavne aktivnosti

Kontinuirana suradnja Instituta s institucijama BiH na usuglašavanju regulative BiH (zakona i drugih propisa) s propisima Europske unije (uredbe i direktive) sa aspekta planiranja i preuzimanja standarda na koje se ti propisi pozivaju (vidi toč. II. izvješća).

Provedba obveza vezanih za Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju

-Redovita izrada izvješća (kvartalnih, godišnjih,..) o napretku BiH u procesu europskih integracija iz oblasti standardizacije.

- U potpunosti realizirane terminirane aktivnosti iz Akcijskog plana europskog partnerstva.

Ispunjenje 9 uvjeta CEN/CENELEC za punopravno članstvo

Kontinuirano praćenje i inoviranje stanja u BiH vezanih za ispunjenje uvjeta koji se odnose na standardizaciju, s tim da ostaju mogući problemi za punopravno članstvo u CEN/CENELEC koji se odnose na uvjete koje mora ispuniti država BiH (uvjet 1 i 2 - vidi toč. IV. izvješća).

2. Donošenje Internih akata

R.b.	Aktivnost	Planirano	Ostvareno u 2010. godini
1.	Revizija i usuglašavanje donesenih internih akata s važećom zakonskom regulativom	kontinuirano	praćeno, usuglašeno i dopunjeno
2.	Izvješće o radu za 2009.	ožujak 2010.	ožujak 2010.
3.	Izvješće o provedenom postupku interne kontrole za 2009.	ožujak 2010.	veljača 2010.
4.	Program rada za 2010.	siječanj 2010.	siječanj 2010.
5.	Prijedlog programa rada za 2011.		prosinac 2010.

3. Pripremanje, donošenje i objavljivanje BAS standarda

R.b.	Aktivnost	Planirano	Usvojeno u 2010. godini
1.	Izrada i preuzimanje standarda		
1.1.	metoda proglašavanja	2980	(zamijenjeno 1286) 3001
1.2.	metoda prijevoda	20	15
1.3.	izvorni standardi	2	2
	UKUPNO	3002	3018

Osnivanje stalnih i privremenih stručnih tijela

Nakon sagledavanja stanja potreba u BiH kao i zainteresiranih strana napravljena je analiza sa aspekta pokrivenosti postojećih tehničkih komiteta i korespondentnih europskih i međunarodnih komiteta u cilju planiranja preuzimanja standarda. U 2010. godini osnovano šest novih tehničkih komiteta (BAS/TC). Trenutačno je aktivno 50 tehničkih komiteta (vidi www.bas.gov.ba). Osnovane su i tri *ad hoc* skupine za donošenje standarda pri Vijeću za standardizaciju.

4. Promocija, izdavaštvo – izdavanje standarda, standardizacijskih dokumenata, publikacija

Aktivnosti vezane za promociju i izdavaštvo, izdavanje standarda, standardizacijskih dokumenata, publikacija, odvijale su se kontinuirano i po planu, a odnosile su se na: ažuriranje, proširenje i održavanje web-stranice; uspostavu i vođenje evidencije certificiranih organizacija u BiH prema standardima ISO 9001, ISO 14001, ISO22000, ISO 18001, ISO/TS 16949..., uređivanje standarda i standardizacijskih dokumenata; pripremanje podloga za javnu raspravu i objavljivanje BAS standarda i informacija za Glasnik i njegovo tiskanje (tisak četiri Glasnika, naklada 4x250), izradu i tiskanje ICS klasifikatora (1x200) i kataloga, kao i materijala za promociju; izrada vodiča - Standardi i standardizacija za bh. kompanije; izradu izvješća o stanju standarda za zainteresirane organizacije (3 godišnja ugovora)

Obrazovna aktivnost - Održavanje seminara

kontinuirano

Konkretni podaci o ovim aktivnostima evidentirani su u mjesečnim izvješćima Instituta i mogu se dobiti na uvid u Institutu, izravno ili na pitanje putem web-stranice Instituta www.bas.gov.ba

5. Suradnja s drugim institucijama i tijelima državne uprave

kontinuirano

6. Međunarodna suradnja (vidi toč. III.)

Institut za standardizaciju će razvijati novu i nastaviti unapređivati već uspostavljenu bilateralnu i multilateralnu suradnju s odgovarajućim tijelima, organizacijama i institucijama iz oblasti standardizacije u cilju razmjene iskustava, znanja, zajedničkog rada i promocije djelovanja Instituta za standardizaciju BiH, kao i promociji BiH u cjelini.

Institut je u 2010. godini uspostavio i poslovno-tehničku suradnju s UNDP-om i USAID-om radi sudjelovanja u projektima koje vode ove organizacije s aspekta donošenja i korištenja standarda s ciljem podizanja razine svijesti bosanskohercegovačke javnosti o važnosti i ulozi standardizacije.

8. Kadrovska pitanja i administrativno jačanje kapaciteta

	Planirano u 2010. godini	Ostvareno u 2010. godini
Ukupan broj po sistematizaciji/52 uposlenika	39	35+2 pripravnika
Administrativno jačanje kapaciteta /broj treninga (službenik x dana)		31 x 22,51

8. Informacijski sustav, razvoj i održavanje

Kontinuirano izrada novih softvera uz održavanje, stalno poboljšavanje i razvoj postojećih softvera i kontinuirano obnavljanje i zamjena opreme radi postizanja boljih uvjeta rada.

- izrada nove web-stranice,

- izrada „online“ Kataloga standarda.

9. Sustav upravljanja kvalitetom u skladu sa standardom ISO 9001:2008

R.b.	Aktivnost	Planirano 2010. godini	Ostvareno u 2010. godini
1.	Godišnja nadzorna provjera sustava upravljanja kvalitetom prema standardu ISO 9001:2008	prosinac 2010. (veza Ugovor)	prosinac 2010.

Nadzorna provjera od strane Bureau Veritas izvršena. Izvješće je pozitivno bez ijedne neusuglašenosti. Uspostavljen i dokumentiran sustav upravljanja kvalitetom, primjenjuje se, održava i stalno poboljšava u skladu sa standardom ISO 9001:2008.

10. Prihodi Instituta od vlastite djelatnosti

Ostvareni prihodi instituta su: od prodaje standarda, standardizacijskih dokumenata, od posredovanja u prodaji međunarodnih, europskih i nacionalnih standarda drugih zemalja, BAS standarda, kataloga, Glasnika Instituta i klasifikatora, informacijskih usluga i dijelom od certificiranja u Ex oblasti i homologacije vozila.

R.b.	Aktivnost	Planirano 2010. godini	Ostvareno u 2010. godini
1.	Prihodi Instituta od vlastite djelatnosti	108.000,00 KM	233.470,00 KM

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Za provedbu Programa rada Instituta za standardizaciju BiH u 2010. godini odobrena su sredstva u proračunu Instituta u iznosu 1.609.000,00 KM, dok je ostvarenje bilo 1.341.096,00 KM ili 83%. (vidi tabelu)

Proračun 2010. godine	Odobreno (KM)	Procijenjeno ostvarenje (KM)
Tekući izdaci	1.569.000,00	1.306.703,00
Kapitalni izdaci	40.000,00	34.393,00
UKUPNO:	1.609.000,00	1.341.096,00

Konačno godišnje izvješće o izvršenju proračuna Instituta se priprema u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH i Pravilnikom o financijskom izvještavanju institucija BiH.

4. INSTITUT OMBUDSMANA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA U BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Osnovne aktivnosti djelovanja bile su usmjerene na postupanje u povodu žalbi potrošača. U 2010. godini evidentan je porast broja žalbi potrošača u odnosu na 2009. godinu, tako da je Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH zaprimila 273 pojedinačne žalbe. Navedeni broj je znatno veći jer imamo slučajeve da je u jednom pojedinačnom predmetu navedeno više žalitelja (žalba podnesena od strane građana mjesne zajednice, Udruženje žiranata, Zajednica stanara etažnih vlasnika itd.) Povećani broj žalbi je pokazatelj ne samo stupnja ugroženosti prava potrošača već i ukazanoj povjerenja u Instituciju ombudsmana.

Po strukturi predmeta većina se odnosi **na ekonomske usluge od općeg interesa** i na **financijske usluge, sektor potrošački krediti**. Jedan manji broj žalbi odnosio se na sektor komercijalnih usluga. Značajno mjesto u radu Ombudsmana zauzima davanje mišljenja na dostavljene upite

raznih subjekata, kao i informiranje potrošača o pravima i obvezama potrošača po osnovi zakona i šire, po osnovi preporuka Europske komisije u oblasti zaštite potrošača.

Osim pojedinačnih žalbi, u kojima su vođeni posebni (odvojeni) postupci, Instituciji se obratio veći broj građana (550) zahtjevom za zaštitu osnovnih prava potrošača danih im na osnovi važećeg zakonskog propisa. Postupajući po predmetnim zahtjevima - pritužbama, nakon niza poduzetih upravno-procesnih aktivnosti doneseno je više posebnih izvješća i preporuka, i to:

1. Posebno izvješće u sektoru ekonomskih usluga - isporuka toplotne energije u Sarajevskoj županiji. (Utvrđeno kršenje prava potrošača i dane preporuke Toplanama za otklanjanje povrede prava i usklađivanje svoje prakse sa zakonskim odredbama koje reguliraju navedenu oblast)

2. Posebno izvješće u sektoru ekonomskih usluga - isporuka električne energije u HNŽ. Konstatirano kršenje prava i upućene preporuke JP "Elektroprivredi HZ HB" d. d. Mostar³.

3. Posebno izvješće u sektoru ekonomskih usluga - isporuka vode u TŽ (utvrđeno kršenje prava potrošača i dane preporuke JKP "Vodovod i kanalizacija" Tuzla u smislu pravilne primjene odredbi članka 35. ZOZP)

4. Posebno izvješće u vezi sa žalbama građana koji u svojstvu jamaca vraćaju kredite za glavne dužnike. (utvrđeno kršenje prava potrošača-jamaca. Dane preporuke kreditorima i regulatorima u smislu poštivanja propisnih procedura kod odobravanja kredita, a potrošačima dane upute i mjere opreza kod potpisivanja ugovora o jamstvu)

5. Posebno izvješće nakon donošenja Smjernica i preporuka u Sektoru potrošačkih kredita

Poduzete mjere Ombudsmana kojima se štiti kolektivni interes potrošača vezane su za:

1. sudjelovanje u svojstvu umješaka u Trećem tarifnom postupku u FERKU u Federaciji BiH
2. prihvaćanje Prijedloga izmjene i dopune Zakona o komunalnoj djelatnosti u smislu usklađivanja sa Zakonom o zaštiti potrošača u BiH u okviru Projekta Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća BiH za rješavanje komunalnih sporova na sudovima BiH
3. komentar na Dijagnostički pregled zaštite potrošača i financijske pismenosti u bankarskom sektoru izrađen od strane predstavnika Svjetske banke
4. Instrukcija FERK-u o izmjeni Općih uvjeta za isporuku električne energije u Federaciji BiH.

Financijske usluge - sektor potrošačkih kredita

Značajan broj žalbi odnosio se na oblast **financijskih usluga - Sektor potrošačkih kredita**. U službenom postupanju po tim žalbama utvrđene su nepravilnosti u pogledu primjene Zakona o zaštiti potrošača u BiH od strane komercijalnih banaka i mikrokreditnih organizacija u Sektoru potrošačkih kredita. Navedenim zakonom je propisano da potrošač prije nego što uzme kredit ima pravo dobiti pisanu predugovornu informaciju, koja treba sadržati: neto-iznos kredita, ukupne troškove kredita, uvjete za raniju otplatu kredita, uvjete za raskid ugovora uključujući i one kada potrošač kasni s plaćanjem, godišnju kamatnu, uvjete za promjenu kamatne stope itd. Sve činjenice iz predugovorne informacije, pa i uvjeti moraju biti sadržani u kasnije zaključenom ugovoru. Pravilnom primjenom Zakona, u slučaju ugovorene promjenljive kamatne stope potrošači moraju biti upoznati **s uvjetima zbog kojih dolazi do promjene kamatne stope**.

Žalbe zaprimljene u Instituciji i aktivnosti koje je ombudsman poduzeo u cilju rješavanju istih potvrđuju da komercijalne banke u BiH prilikom dodjele potrošačkih kredita, nisu potrošačima prezentirale predugovornu informaciju, niti su uvjeti o promjeni kamatne stope sadržani u ugovorima. Takva praksa banaka je ugrozila temeljna prava i interese potrošača, kao korisnika bankarskih usluga. U cilju zaštite prava i interesa potrošača Institucija ombudsmana je u 2010. godini donijela mnoštvo pojedinačnih **odluka o kršenju prava**, i uputio bankama na koje se odluke odnose. Ujedno, predmetnim odlukama dane su i određene preporuke za banke u cilju

otklanjanja nepravilnosti i povrede prava, te poduzimanju mjera za usklađivanje poslovanja banaka sa Zakonom o zaštiti potrošača u BiH.

Institucija ombudsmana je suočena i s većim brojem pritužbi građana koje u svojstvu jamaca vraćaju kredite umjesto glavnog dužnika i problemima koji proistječu iz instituta jamstva. Radi se o fizičkim osobama koje su u više navrata bili jamci potrošačkih kredita kod više komercijalnih banaka ili mikrokreditnih organizacija. U predmetnim žalbama ističu da su nedovoljno informirani na način da im nije poznata kreditna sposobnost dužnika, ugovor o jamstvu, nepoznat iznos kredita i sl.

Zaštita ekonomskog interesa potrošača

Ekonomski interes potrošača je jako značajan i on se štiti uspostavom jedinstvenog ekonomskog prostora, poticanjem konkurencije, sprječavanjem monopola kao i raznim mjerama nadležnih tijela izvršne vlasti.

Potrebno je razdvojiti socijalni aspekt ovog poskupljenja i vođenje socijalne politike od vođenja politike zaštite potrošača. Tijela izvršne vlasti nadležna za kreiranje socijalne politike, i nadležne institucije za provedbu socijalne politike na svim razinama snose odgovornost za posljedice koje ova poskupljenja imaju na najugroženiji dio potrošačke populacije.

Navedeno dobiva na značaju, pogotovu zbog toga što se radi o poskupljenju proizvoda i usluga koji ulaze u egzistencijalne ili primarne potrebe potrošača kao što su hrana, energija, voda, stan, odjeća i drugo.

Ombudsman za zaštitu potrošača u BiH zastupao je prava potrošača i zaštita ekonomskog interesa potrošača u svojstvu umješaka u postupcima formalne rasprave po Zahtjevu za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom te po prijedlogu tarifnih stavova za prodaju električne energije tarifnim kupcima, podnesenim od strane javnih poduzeća u Bosni i Hercegovini.

Naše aktivno sudjelovanje u brojnim pripremnim i formalnim postupcima koji se vode kod nadležnih regulatornih tijela za odobrenje tarifa za djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom je najbolji i najizravniji način zaštite ekonomskog interesa potrošača.

Alternativno rješavanje sporova potrošača

Analiza stanja pokazala je ogroman broj neriješenih predmeta u općinskim i osnovnim sudovima u Bosni i Hercegovini. Od ukupnog broja neriješenih predmeta u navedenim sudovima, najveći broj se odnosi na tzv. komunalne predmete. Preopterećenost sudova brojnim predmetima, njihova sporost u rješavanju i pružanju pravne zaštite te visoki troškovi sudskih postupaka, nameću potrebu za alternativnim rješavanjem potrošačkih sporova.

Alternativno rješavanje sporova (ARS) obuhvaća sve izvansudske načine rješavanja sporova. Bez obzira na njihove posebnosti u samim metodama, alternativno rješavanje omogućava i ima za cilj da sporovi budu riješeni bez intervencije suda. U namjeri da institut alternativnog rješavanja sporova bude implementiran u praksi, Institucija ombudsmana je donijela Kriterije u procedurama za alternativno rješavanje sporova. Kriteriji, odnosno osnovna načela, predstavljaju objektivno pravni okvir unutar kojeg ovlaštena tijela trebaju uspostaviti potrebne procedure za alternativno rješavanje sporova. U materijalnom smislu, doneseni kriteriji su načela sadržana u Preporukama Europske komisije 98/258, i 2001/310. Kriteriji su doneseni u skladu sa zakonskim obvezama i ovlastima Ombudsmana danih mu Zakonom o zaštiti potrošača. Naime, odredbama članka 124. Zakona o zaštiti potrošača u BiH propisano je (...) "da će procedure za alternativno rješavanje sporova uspostaviti ovlaštena tijela za zaštitu potrošača u BiH, čiji će zadatak biti rješavanje potrošačkih tužbi. Takve procedure bit će uspostavljene i primijenjene u skladu sa kriterijima koje postavi Ombudsman za zaštitu potrošača".

Znači, donošenje kriterija predstavlja značajnu aktivnost te predstavlja rješavanje prethodnog pitanja za uspostavu instituta alternativnog rješavanje sporova. Pravilnom primjenom navedene zakonske odredbe ovlaštena tijela za zaštitu potrošača trebala su uspostaviti procedure za takvo rješavanje. Nažalost, to se još uvijek nije dogodilo te navedena načela čekaju svoju dalju konkretizaciju i implementaciju.

Mišljenja smo da su izvršna-nadzorna tijela BH pravnog sustava najpozvanija, tj. najprimjerenija za sastavljanje i uspostavu odgovarajućih povjerenstava ili odbora za ARS. Kod osnivanja tih odbora/povjerenstava treba obratiti posebnu pažnju na sljedeće elemente: sudjeluje li u postupku treća, neutralna osoba; postoji li u postupku ovlaštenje za donošenje obvezujuće odluke; ili je postupak savjetodavnog karaktera. U slučaju da je odluka obvezujuća - je li izvršnog karaktera, kao i provodi li postupak osoba koja ima status državnog službenika, ili se radi o osobama kojima to spada u redovite poslove njihove registrirane djelatnosti.

U okviru projekta smanjenja broja zaostalih predmeta VSTV BiH, Institucija ombudsmana je sudjelovala je od samoga početka, pri čemu je promovirala način alternativnog rješavanja komunalnih sporova.

Suradnja s UG za zaštitu potrošača u BiH

U skladu sa zakonskom obavezom Ombudsmana da pruža potporu udrugama potrošača u BiH u njihovim aktivnostima, primjetan je trend jačanja suradnje s udrugama koje djeluju na razini lokalne zajednice u oba entiteta.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Tijekom izvještajnog razdoblja izrađeni su sljedeći akti:

- a) "**Uloga i značaj ARS-a u rješavanju potrošačkih sporova**" koji ima za cilj uspostavu i implementaciju u praksu instituta za alternativno rješavanje potrošačkih sporova. Isti je učinjen dostupnim javnosti objavom na web-stranici Institucije, a predstavlja polaznu osnovu za procedure koje će uspostaviti ovlaštena tijela čiji je zadatak rješavanje potrošačkih sporova
- b) "**Analiza pravne utemeljenosti cijena i naknada za komunalne usluge**". Cilj analize je obračun i naplata usluge na osnovi stvarnih isporuka očitanih na brojilu
- c) donesena i upućena Regulatornoj komisiji za električnu energiju u FBiH "**Instrukcija za prestanak provođenja aktivnosti protivnih potrošačkoj legislativi**", na način da ista poduzme potrebne mjere i osigura da se zahtjev kupca za elektroenergetsku suglasnost i priključenje na elektromrežu ne uvjetuje građevnom dozvolom iz članka 20. stavka (3) točke b.) Općih uvjeta za isporuku električne energije".

Instrukcija je prihvaćena od strane navedene komisije.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u 2010. godini nije zaključivala međunarodne ugovore.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Dana 4.5.2010. godine, u organizaciji Institucije ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH i potporu TAIEX-a - instrumenta za tehničku pomoć i razmjenu informacija Europske komisije, održan je seminar/radionica na temu "Jačanje zaštite prava potrošača".

Cilj seminara/radionice bio je upoznati sudionike s propisima Europske unije iz oblasti zaštite potrošača te njihovom primjenom u zemljama članicama. Seminar je okupio predstavnike nadležnih državnih, entitetskih i institucija Brčko Distrikta BiH, a koji su nositelji zaštite prava potrošača, kao i predstavnike udruga građana za zaštitu potrošača.

Na seminaru se raspravljalo o temama poput zakonodavnih okvira u EU, njihovoj primjeni u zemljama članicama, praktičnoj primjeni propisa i rješavanju žalbi, suradnji s medijima, udrugama građana za zaštitu potrošača i poduzećima kao nositeljima interesa zaštite prava potrošača, te o stanju u oblasti zaštite potrošača.

U Izvješću Europske komisije o napretku BiH u 2010. godini stoji kako je napredak postignut u oblasti zaštite prava potrošača, i ostvaren aktivnošću Ombudsmana za zaštitu potrošača, kao i programom Vijeća ministara koji se tiče zaštite potrošača.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Tijekom 2010. godine Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH, zahvaljujući popuni većine radnih mjesta u skladu s Pravilnikom o sistematizaciji i unutarnjoj organizaciji, je realizirala sve planirane aktivnosti, i više od toga, odgovorila na sve druge utjecaje tržišta na položaj i prava potrošača.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama za razdoblje izvješćivanja: od 1.1.2010. do 31.12.2010.

R. br.	Vrsta rashoda	Ekonomski kod	Odobreni proračun za tekuću god.	Izmjene: rebalans prestr. rezerva (+, -)	Korigirani proračun (4+, -5)	Realizirano u tekućem razdoblju 1.1.-31-12.2010.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
I	Tekući izdaci		418.000	0	418.000	396.44
1.	bruto plaće i naknade	611100	231.000		231.000	230.938
2.	naknade troškova zaposlenih	611200	45.000		45.000	39.411
3.	putni troškovi	613100	4.000	800	4.800	4.446
4.	izdaci telefonskih i PTT usluga	613200	12.000		12.000	9.382
5.	izdaci za energiju i komunalne usluge	613300	3.000	150	3.150	1.899

6.	nabava materijala	613400	13.000		13.000	12.259
7.	izdaci za usluge prijevoza i goriva	613500	7.000	1.937	8.937	8.367
8.	izdaci za zakupninu	613600	33.000	6.608	39.608	39.608
9.	izdaci za tekuće održavanje	613700	12.000		12.000	9.953
10.	izdaci osiguranja i bank. usl. i usl. pl. pr.	613800	4.000	505	4.505	4.504
11.	ugovorene i druge posebne usluge	613900	54.000	-10.000	44.000	35.675
II	Kapitalni izdaci	8212-8216	5.000	0	5.000	4.898
1.	nabava opreme	8213	5.000	0	5.000	4.898
	SVE UKUPNO		423.000	0	423.000	401.339

5. KONKURENCIJSKO VIJEĆE BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Konkurencijsko vijeće ima isključivo ovlasti u odlučivanju o postojanju zabranjenog konkurencijskog djelovanja na tržištu Bosne i Hercegovine, podrazumijevajući pri tome sprječavanje netržišnog ponašanja gospodarskih subjekata koje se ogleda kroz sklapanje zabranjenih ugovora/sporazuma („kartelnih sporazuma“), kontrolu koncentracija, provedbu mjera na sprečavanju zlouporabe dominantnog položaja gospodarskih subjekata, kao i drugih ponašanja koja za cilj ili posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije, u cilju čega se dosljedno primjenjuje Zakon o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09) i relevantni podzakonski akti.

Djelokrug rada Konkurencijskog vijeća u užem smislu obuhvaća sljedeća područja:

- ocjene sporazuma gospodarskih subjekata
- sprječavanje i otklanjanje zlouporabe dominantnog položaja jednog ili više gospodarskih subjekata
- kontrolu koncentracija gospodarskih subjekata
- davanje mišljenja i preporuka o bilo kojem aspektu konkurencije.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Zakonom o konkurenciji, objavljen 19.7.2005. godine u „Službenom glasniku BiH“, broj 48/05, pravno je uređena oblast zaštite tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini. Zakon je u velikoj mjeri bio usklađen s osnovnim pravilima o tržišnoj konkurenciji koja se primjenjuju u Europskoj uniji, a prije svega s člankom 81. Ugovora o osnivanju Europske unije, kojim je uređena oblast zabranjenih sporazuma između gospodarskih subjekata i člankom 82. Ugovora o osnivanju Europske unije kojim je uređena oblast zlouporabe dominantnog položaja gospodarskih subjekata te propisima koji su nastali na osnovi provedbe tih članaka.

Zakon o konkurenciji je pretrpio svoju prvu izmjenu 15.10.2007. godine, kada je u „Službenom glasniku BiH“, broj 76/07 objavljen Zakon o izmjeni Zakona o konkurenciji kojim je izmijenjena jedna odredba, a koja se odnosi na rok u kojem je Konkurencijsko vijeće nakon donošenja zaključka o pokretanju postupka dužno donijeti konačno rješenje i koji je skraćen sa šest na tri mjeseca.

Zakonom o konkurenciji pravno su regulirana pravila, mjere i postupci zaštite tržišne konkurencije, nadležnosti i način rada Konkurencijskog vijeća kao tijela nadležnog za provedbu zaštite tržišne konkurencije, a u svrhu zaštite i promocije tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini. On se primjenjuje na sva pravne i fizičke osobe koje posredno ili neposredno sudjeluju u prometu roba i usluga i koje svojim djelovanjem sprječavaju, ograničavaju ili narušavaju tržišnu konkurenciju na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine ili na njezinom značajnijem dijelu.

Konkurencijsko vijeće je, 11.12.2008. godine, Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa uputilo službenu Inicijativu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji, a radi prihvaćanja iste i upućivanja u daljnju proceduru usvajanja od strane nadležnih institucija. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je 1. listopada 2009. godine usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji koji je objavljen 13.10.2009. godine u „Službenom glasniku BiH“, broj 80/09.

Konkurencijsko vijeće je 23.3.2010. godine donijelo Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o definiranju kategorije dominantnog položaja, Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju relevantnog položaja, Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o sporazumima male vrijednosti, Odluku o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata i Odluku o proceduri oslobađanja, odnosno ublažavanja od kazne („liniency policy“). Navedene odluke su objavljene 27.4.2010. godine u „Službenom glasniku BiH“, broj 34/10.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Konkurencijsko vijeće je 28. travnja 2010. godine u Istanbulu s Konkurencijskim tijelom Republike Turske potpisalo Memorandum o međusobnom razumijevanju i suradnji na području politike i prava tržišne konkurencije Turske.

Osnovni cilj potpisivanja memoranduma je unapređenje i razvoj bilateralnih odnosa na temelju načela jednakosti i zajedničke dobrobiti, osiguravajući uvjete za djelotvorno djelovanje tržišta proizvoda i usluga. Potpisnici memoranduma su se usuglasili da će unapređivati i jačati suradnju na području primjene prava i politike tržišne konkurencije.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Konkurencijsko vijeće kontinuirano radi na usvajanje uputa i smjernica usklađenih s pravnom stečevinom Europske unije o pojedinim pojmovima prava i prakse tržišne konkurencije.

S tim u vezi, prvi Zakon o konkurenciji koji je usvojen 2005. nastojao je u što većoj mjeri biti usklađen s osnovnim pravilima o tržišnoj konkurenciji koja se primjenjuju u Europskoj uniji, a prije svega s čl. 81. i 82. Ugovora o osnivanju Europske unije, kojima su uređene oblasti zabranjenih sporazuma između gospodarskih subjekata i zlouporabe dominantnog položaja gospodarskih subjekata, te propisima koji su nastali na osnovi provedbe tih članaka.

Usvajanjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji, objavljen 13.10.2009. godine u „Službenom glasniku BiH“, broj 80/09 izvršeno je dodatno usklađivanje tržišne legislative Bosne i Hercegovine s uredbama Europske unije, i to uredbama Vijeća (EZ) br. 1/2003, 139/2004, 411/2004, 1419/2006 i Uredbom Komisije (EZ) br. 802/2004.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Konstantan zadatak i prioritet Konkurencijskog vijeća tijekom 2010. godine bio je proširenje opsega djelovanja u svim segmentima zaštite tržišne konkurencije, jačanje i unapređenje suradnje s međunarodnim i domaćim institucijama, nastavak približavanja različitih aspekata tržišne konkurencije poslovnoj zajednici i drugim nadležnim institucijama kroz različite oblike promocije, u cilju osiguranja pravilne primjene zakonodavstva i podizanje svijesti i razine znanja. Konkurencijsko vijeće je tijekom 2010. godine nastavilo intenzivan rad na sprječavanju nekonkurentnog ponašanja gospodarskih subjekata. Planirano je bilo povećanje broja postupaka koji su trebali biti pokrenuti po službenoj dužnosti (*ex officio*) protiv gospodarskih subjekata koji su prekršili odredbe Zakona o konkurenciji.

Primjenom članka 14. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji smanjen je broj predmeta ocjene dopuštenosti koncentracija u odnosu na prethodne godine. Naime, usklađivanjem Zakona o konkurenciji s regulativom EU-a iz oblasti konkurencijskog prava uvjeti za obveznu prijavu namjere koncentracije gospodarskih subjekata sa sjedištem i prebivalištem u inozemstvu postavljeni su kumulativno, čime se izbjeglo prijavljivanje i ocjenjivanje koncentracija irelevantnih za zaštitu tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini.

Konkurencijsko vijeće je u 2010. godini održalo 14 sastanka Stručnog kolegija i 15 sjednica Konkurencijskog vijeća, na kojima su donesene konačne odluke (rješenja i zaključci) za 54 predmeta (od čega je 10 predmeta bilo iz oblasti zabranjenih sporazuma s ukupno pet usvojenih konačnih odluka, sedam predmeta iz oblasti zlouporabe dominantnog položaja s pet usvojenih zaključaka i rješenja i 16 predmeta iz oblasti koncentracija s ukupno usvojenih 12 rješenja i zaključaka). Konkurencijsko vijeće je tijekom 2010. godine na zahtjeve gospodarskih subjekata usvojilo i 17 stručnih mišljenja.

S obzirom na činjenicu da je 15 predmeta u tijeku i da postupci po istim nastavljaju u 2011. godini, Konkurencijsko vijeće je okončalo 2010. godinu s ukupno 72,0% završenih predmeta.

Konkurencijsko vijeće osim osnovnih aktivnosti kontinuirano radi na poslovima promocije konkurencije, na suradnji s međunarodnim institucijama i organizacijama, surađuje s domaćim tijelima i institucijama i provodi proces obrazovanja zaposlenih.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Za provedbu Programa rada Konkurencijskog vijeća za 2010. godinu bila su predviđena novčana sredstva u proračunu Konkurencijskog vijeća u iznosu od 1.734.000,00 KM, od čega je zaključno s 30.9.2010. godine realizirano približno 61,43% ukupnog iznosa.

U vezi s procesnim radnjama koje su u nadležnosti Konkurencijskog vijeća u skladu sa Zakonom o konkurenciji (npr. rješenja po prijavama namjere koncentracije, rješenja o ocjenama usklađenosti sporazuma s odredbama Zakona, davanje mišljenja itd.), naplaćuju se administrativne pristojbe.

Uplata pristojbi propisana je Odlukom o visini administrativnih pristojbi u vezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem („Službeni glasnik BiH“, broj 30/06), koja je donesena od strane Vijeća ministara BiH, a na prijedlog Konkurencijskog vijeća.

Zakonom o konkurenciji propisano je da Konkurencijsko vijeće može izreći novčane kazne gospodarskim subjektima, koje mogu biti do 1%, odnosno do 10% ukupnog godišnjeg prihoda gospodarskog subjekta, u ovisnosti od težine povrede predmetnog zakona, ako utvrdi kršenje odredbi zakona.

Isto tako, Konkurencijsko vijeće može izreći i novčanu kaznu odgovornim osobama gospodarskog subjekta u iznosu od 1.500 KM do 50.000 KM.

Prihodi od administrativnih pristojbi i novčanih kazni koje naplaćuje Konkurencijsko vijeće predstavljaju prihod proračuna institucija Bosne i Hercegovine koji je u 2010. godini na osnovi administrativnih pristojbi iznosio 63.200,00 KM, a na osnovi novčanih kazni 1.126.510,00 KM.

Navedeni prihodi su u zakonom predviđenom roku uplaćeni u proračun institucija Bosne i Hercegovine.

6. CENTAR ZA INFORMIRANJE I PRIZNAVANJE DOKUMENATA IZ PODRUČJA VISOKOG OBRAZOVANJA BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

U skladu s Programom rada za 2010. godinu Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja (u daljnjem tekstu: Centar) svoje je aktivnosti usmjerio na stvaranje uvjeta za zakonito, stručno i pravodobno izvršavanje poslova i zadataka iz nadležnosti Centra koje su utvrđene Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Sl. glasnik BiH“, br. 59/07 i 59/09-) (u daljnjem tekstu: Okvirni zakon), i to:

1. izvršavanje poslova i zadataka u okviru zakonom utvrđene nadležnosti i osnovne djelatnosti Centra;
2. izvršavanje poslova i zadataka u području europskih integracija;
3. izvršavanje poslova i zadataka koji se odnose na: zapošljavanje državnih službenika i zaposlenika; administraciju, pravne poslove, financije, javne nabave, uredsko i arhivsko poslovanje i druge poslove i zadatke koji su u neposrednoj funkciji uspješnog izvršavanja poslova iz okvira osnovne djelatnosti Centra.

Jedna od važnijih realiziranih aktivnosti je činjenica da je početkom 2010. godine Centar i službeno postao dio europske i mediteranske ENIC/NARIC mreže, putem koje vrši stalnu razmjenu informacija o priznavanju visokoškolskih kvalifikacija. Od ožujka 2010. godine Centar je aktivan član međunarodne mreže ENIC/NARIC centara unutar kojih je uključen u ENIC listu (ENIC/NARIC Listserv) na kojoj se svakodnevno razmjenjuju pitanja i informacije vezana za procedure i postupke priznavanja visokoškolskih kvalifikacija i akreditaciju visokoškolskih ustanova.

Centar, kao samostalna upravna organizacija, postoji i funkcionira dvije godine. Za proteklo razdoblje postignuti su značajni rezultati na organizaciji, kadrovskom jačanju i ostvarivanju osnovne djelatnosti, pa se može konstatirati da je stanje u oblasti, sa stanovišta zakonom propisane nadležnosti, uloge i zadataka Centra, pozitivno i na zadovoljavajućoj razini.

STANJE U PODRUČJU PRIZNAVANJA VISOKOŠKOLSKIH KVALIFIKACIJA

Prema podacima s kojima raspolaže ovaj centar ukupno stanje u području informiranja i priznavanja visokoškolskih kvalifikacija na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine nije na zadovoljavajućoj razini. Ne postoji jedinstven pristup u rješavanju ovih pitanja, zasnovan i usuglašen s Okvirnim zakonom i odredbama Konvencije o priznavanju kvalifikacija, koji se odnose na visoko obrazovanje u europskoj regiji (Lisabonska konvencija).

Na ovakvo stanje, po našem mišljenju, utječu sljedeći razlozi:

1. zakoni o visokom obrazovanju u županijama u Federaciji Bosne i Hercegovine nisu u potrebnoj mjeri usuglašeni s Konvencijom o priznavanju kvalifikacija, koja se odnosi na visoko obrazovanje u europskoj regiji (Lisabonska konvencija) i njezinim pratećim dokumentima. S obzirom da je Lisabonska konvencija ratificirana od strane Predsjedništva Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 16/03 - Međunarodni ugovori), ona je postala sastavni dio pravnog sustava Bosne i Hercegovine i njezina primjena ima obvezujući karakter na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine

2. županijska ministarstva obrazovanja i nadležna tijela na sveučilištima u Federaciji Bosne i Hercegovine ne vrše priznavanje visokoškolskih kvalifikacija na način propisan Lisabonskom konvencijom, nego se i dalje vrši postupak nostrifikacije diploma prema Zakonu o nostrifikaciji i ekvivalenciji inozemnih školskih svjedodžbi („Službeni list SR BiH“, broj 7/88), čije su pojedine odredbe prevaziđene i neprimjenljive. To nije cilj i namjera Lisabonske konvencije te se takvim postupcima, u određenoj mjeri, dovodi u pitanje dosljedno izvršavanje obveza koje je preuzela Bosna i Hercegovina ratifikacijom Lisabonske konvencije

3. nije se u potrebnoj mjeri pristupilo usklađivanju županijskih zakona o visokom obrazovanju s Okvirnim zakonom, iako je odredbom članka 63. stavka 1. ovog zakona propisano: „Zakoni Republike Srpske i županijski zakoni iz područja visokog obrazovanja uskladit će se s odredbama ovog zakona u razdoblju od šest mjeseci nakon njegova stupanja na snagu“.

U sagledavanju ukupnog stanja u području priznavanja visokoškolskih kvalifikacija u Bosni i Hercegovini treba naglasiti da je Republika Srpska usuglasila svoj zakon o visokom obrazovanju s Okvirnim zakonom i Lisabonskom konvencijom i da je donijela potrebne podzakonske propise i uspješno rješava pitanja priznavanja na teritoriju Republike Srpske.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Temeljem članka 45. alineje 7. Okvirnog zakona, a u skladu s Programom rada Centra za 2010. godinu, direktor Centra donio je Preporuke o kriterijima za vrednovanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija u postupku priznavanja u svrhu zapošljavanja i nastavka obrazovanja. Preporuke o kriterijima za vrednovanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija u postupku priznavanja u svrhu zapošljavanja i nastavka obrazovanja objavljene su u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, Službenim novinama Federacije BiH, Službenom glasniku Republike Srpske, Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH, kao i na web-stranici Centra.

Centar je zajedno s Upravnim odborom Centra pripremio tekst statuta Centra i dostavio ga Vijeću ministara Bosne i Hercegovine. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je, u skladu s člankom 46. stavkom 2. Okvirnog zakona, Odlukom broj 31/10 od 11. veljače 2010. godine dalo suglasnost na tekst statuta Centra.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U skladu sa zakonom utvrđenim nadležnostima, Centar nije ovlašten poduzimati aktivnosti vezano za zaključivanja međunarodnih ugovora.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

1. Projekti na reformi obrazovanja

Centar je u izvještajnom razdoblju nastavio s kontinuiranom suradnjom s Delegacijom Europske komisije, Vijećem Europe i drugim europskim tijelima koja rade na realizaciji projekata iz oblasti reforme obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

U izvještajnom razdoblju Centar je bio uključen u tri takva projekta: 1) „Jačanje visokog obrazovanja u BiH III“, 2) „EU potpora reformi visokog obrazovanja u BiH“, 3) „Izgradnja institucionalnih kapaciteta u procesu priznavanja stranih diploma u BiH“. U lipnju 2010. godine Centar je podnio zahtjev za sudjelovanje u radu UNESCO-ova portala za visoko obrazovanje. Centar vrši administriranje nad dijelom web-stranice koji se odnosi na visokoobrazovni sustav u Bosni i Hercegovini.

2. Organizacija konferencije MERIC

U okviru UNESCO-ova programa participacije za 2008.-2009. godinu Ministarstvu civilnih poslova BiH odobreno je 25.000 američkih dolara za projekt organiziranja Drugog sastanka Mediteranske mreže nacionalnih centara za informiranje i priznavanje kvalifikacija (MERIC) i Osmog zasjedanja Međuvladinog odbora za primjenu međunarodne Konvencije o priznavanju studija, diploma i stupnjeva na razini visokog obrazovanja u arapskim i europskim mediteranskim zemljama.

S obzirom da je Centar počeo s radom i da je preuzeo ulogu predstavnika Bosne i Hercegovine u Europskoj i Mediteranskoj mreži nacionalnih centara za informiranje i priznavanja (ENIC/NARIC i MERIC), Centru je povjerena organizacija navedenih sastanaka. Centar je bio tehnička potpora predstavnicima UNESCO-a i svim ostalim sudionicima.

Drugi sastanak Mediteranske mreže nacionalnih centara i Osmo zasjedanje Međuvladinog komiteta održani su 11. i 12. veljače 2010. godine u Mostaru.

Na ovim sastancima sudjelovalo je 27 sudionika iz 12 zemalja potpisnica Mediteranske konvencije, predstavnici UNESCO-ova Odjela za visoko obrazovanje, Vijeća Europe i Arapske mreže za osiguranje kvalitete (ANQAHE). Bosna i Hercegovina ima značajnu ulogu u međuregionalnoj suradnji, a ova dva skupa ujedno su doprinijela promociji Centra. Na kraju sastanaka usvojena je Mostarska deklaracija.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

U skladu s utvrđenim programskim aktivnostima, osim gore navedenih aktivnosti planirani su i realizirani i sljedeći programski zadaci Centra, i to:

- izrada i donošenje Preporuka o kriterijima za vrednovanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija u postupku priznavanja u svrhu zapošljavanja i nastavka obrazovanja;
- dostavljanje obavještenja, mišljenja i preporuka stranama sa zakonitim interesom o načinu priznavanja visokoškolskih kvalifikacija stečenih izvan Bosne i Hercegovine nakon 6. travnja 1992. godine i obavještenja o vjerodostojnosti stečenih diploma za osobe koje su već zasnovale radni odnos, a poslodavac istim, prilikom zaposlenja, nije tražio

priznavanje diploma; tijekom 2010. godine Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine u cilju revizije diploma uposlenih službenika dostavila je 75 zahtjeva za provjeru vjerodostojnosti diploma. Dobivene diplome dostavljene su ENIC/NARIC centrima Republike Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Ruske Federacije, Njemačke i Velike Britanije na provjeru te smo dobivene informacije o vjerodostojnosti traženih diploma dostavili Upravi za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine.

Od nacionalnih ENIC centara Australije, Austrije, Norveške, Irske, Belgije, Crne Gore, Srbije, Hrvatske, Nizozemske, Cipra, Slovenije i Švicarske dobili smo upite o studijskim programima u Bosni i Hercegovini, akreditaciji pojedinih fakulteta, kao i o vjerodostojnosti diploma. Sve tražene informacije smo dostavili u razumnom roku

- od Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa Posavske županije zaprimili smo 66 zahtjeva za dostavljanje mišljenja i preporuka u svrhu nostrifikacije i ekvivalencije inozemnih visokoškolskih isprava. Riješena su 34 zahtjeva, a 32 zahtjeva su u postupku rješavanja
- od građana Bosne i Hercegovine zaprimljeno je 15 pisanih zahtjeva za dostavu mišljenja i preporuka u svezi validnosti rješenja o izvršenoj nostrifikaciji inozemnih visokoškolskih dokumenata, o ispravnosti postupanja u području priznavanja i ekvivalenciji stečenih naziva, o izradi i donošenju županijskog zakona o nostrifikaciji i ekvivalenciji, o stečenoj diplomi po Bolonjskom procesu, te je na sve upite odgovoreno u najkraćem roku
- tijekom 2010. godine, zaprimljeno je 70 e-mail upita od zainteresiranih strana sa zahtjevima gdje i na koji način mogu izvršiti priznavanje stečenih diploma. Osim e-mail korespondencije, u proteklom razdoblju Centru su se, također, zainteresirane strane obraćale i telefonskim putem, ali su i osobno dolazile u prostorije Centra. Takvih upita smo imali 154 i na sve smo pravodobno odgovorili, odnosno dali konkretne upute zainteresiranim stranama kako riješiti svoj problem.

Početak svibnja nova web-stranica je puštena u rad. Domena nove web-stranice je www.cip.gov.ba. Kako bi se uvjerali u kvalitetu sadržaja web-stranice, od 27. svibnja 2010. godine na web-stranicu postavljen je brojač posjeta i do 31.12.2010. godine web-stranicu je posjetio 69.721 posjetitelj iz 69 zemalja svijeta.

Osim navedenih aktivnosti, izvršen je prijam tri državna službenika i tri zaposlenika, tako da je, na dan 31. prosinca 2010. godine, u Centru uposleno ukupno 12 osoba na neodređeno vrijeme, što iznosi 41,37% u odnosu na broj uposlenih koji je predviđen Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji. Izvršeni su i drugi planirani poslovi i zadaci, i to: ostvarena je neposredna suradnja s mrežom ENIC/NARIC centara u Europi i svijetu; izrađena su i dostavljena potrebna financijska izvješća i redovno je praćeno izvršenje proračuna; izrađeni su i doneseni opći pravni akti i interna pravila sukladno s propisima; osigurano je ostvarivanje prava uposlenih sukladno sa zakonom; realizirana je planirana obuka državnih službenika; pripremani su materijali za sjednice Upravnog odbora Centra; vršeno zakonito provođenje javnih nabava; obavljani poslovi uredskog i arhivskog poslovanja i drugi planirani poslovi i zadaci.

Sve programske aktivnosti koje su bile planirane Programom rada Centra za 2010. godinu, koji je razmatrao Upravni odbor Centra na 5. sjednici održanoj 1.2.2010. godine i na isti dao pozitivno mišljenje, a Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo na 118. sjednici održanoj 8. 4.2010. godine, izvršene su, dok je Program rada Centra za 2010. godinu realiziran 100% .

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

U skladu s Okvirnim zakonom Centar se financira iz proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine. Za 2010. godinu Centru su ukupno odobrena sredstva iz proračuna u iznosu od 1.242.000,00 KM.

Proračunska sredstva u 2010. godini realizirana su u iznosu od 829.295, 00 KM ili 67% od odobrenog proračuna.

U izvještajnom razdoblju realiziran je Program posebne namjene „Organizacija MERIC konferencije“. Sredstva za realizaciju ovog programa odobrena od strane UNESCO-a u iznosu od 32.467,00 KM u cijelosti su iskorištene. Postavljeni cilj i svrha održavanja konferencije su u potpunosti realizirani, o čemu je izrađeno i posebno finansijsko izvješće te dostavljeno nadležnim institucijama.

Ukupan iznos traženih sredstava u Zahtjevu za dodjelu sredstava iz proračuna za 2011. godinu je 1.029.614,89KM, što predstavlja smanjenje u odnosu na 2010. godinu za iznos od 212.385,11 KM.

7. AGENCIJA ZA DRŽAVNU SLUŽBU BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Agencija za državnu službu je tijekom 2010. godine u sklopu svojih nadležnosti u cijelosti završila sljedeće aktivnosti:

1. OBLAST POSTAVLJENJA

raspisano je **205 oglasa** (javnih, internih i oglasa za interni premještaj), okončano natječajnih procedura u cijelosti - **152**, u tijeku je **18** natječajnih procedura iz 2010. godine koje provodi ADS, te **35** procedura koje provode institucije; izvršeno je **518 postavljenja** (po javnim, internim i oglasima za interni premještaj); dano je **36 mišljenja za imenovanje**, a **šest mišljenja za razrješenje rukovodećih državnih službenika**; **po službenoj dužnosti** izvršeno je **osam imenovanja** rukovodećih državnih službenika, **sedam postavljenja** državnih službenika **po službenoj dužnosti**; **razriješeno je 47** državnih službenika; **eksterno premješteno i postavljeno 17** državnih službenika; izvršeno **izravno preuzimanje 12** državnih službenika, **izdano 1211 uvjerenja** o položenom javnom ispitu

2. OBLAST OBUKA I INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJA

izvršeno je **156 obuka** koje je **prošlo 3122 državna službenika**, izdano isto toliko certifikata o završenim obukama. Tabela prikaz je u prilogu obrasca (*tabela 1*).

Razvijen je informacijski sustav za elektronička obavještanja kandidata putem SMS-a i e-maila, a koji sudjeluju u natječajnim procedurama (sustav „Moj Natječaj“). Implementiran sustav za upravljanje ljudskim resursima u institucijama BiH (sustav BH-HRMIS). Implementiran i pušten u rad informacijski sustav za vođenje evidencija o obukama (sustav Training Manager). **Izvršeno postavljanje 1607 obavijesti na web-stranicu** Agencije za državnu službu BiH, kreirano i **poslano 224 newslettera** obavještenja **na mailing listu s 14.500 korisnika**

3. ZAŠTITA PRAVA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

djelatnost Agencije u ovom segmentu očituje se kroz:

A) potporu ostvarenju prava državnih službenika - u 2010. godini u Agenciji je zaprimljeno i obrađeno (dano izjašnjenje) na **ukupno 83 žalbe**. Od navedenog broja, 77 žalbi je Odbor državne službe za žalbe odbio, dvije su uvažene u cijelosti a tri su djelomično uvažene

B) vođenje disciplinskih postupaka - **vođeno je i okončano osam disciplinskih postupaka**, dok su **dva disciplinska postupka započeta** krajem 2010. godine i nastaviti će se voditi u 2011. godini

C) pružanje pomoći institucijama i državnim službenicima - **zaprimljeno je i obrađeno ukupno 618 zahtjeva u oblasti ostvarivanja i zaštite prava** državnih službenika i pružanja pomoći institucijama u djelotvornom radu i realizaciji njihove kadrovske politike. Od navedenog broja, zaprimljeno je i obrađeno: **203 zahtjeva za interni premještaj** državnih službenika, od čega je pet zahtjeva odbijeno, a za 198 zahtjeva je dana suglasnost; **347 zahtjeva za privremenu popunu radnih mjesta** (primjena članka 28.a Zakona o državnoj službi u institucijama BiH), od čega su 43 zahtjeva odbijena, a za 304 zahtjeva je dana suglasnost; **33 zahtjeva** za ostvarivanje prava na naknadu **po osnovi obavljanja poslova drugog radnog mjesta** državnog službenika (primjena članka 38. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH), od čega je šest zahtjeva odbijeno, a udovoljeno je po osnovi 27 zahtjeva; **30 zahtjeva za pružanje pravne pomoći** – davanje mišljenja, na koje je odgovoreno pravodobno i po istima nije bilo prigovora; pet **potvrda** izdanih na zahtjev fizičkih osoba da nisu otpuštene iz državne službe.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

- DONOŠENJE PODZAKONSKIH AKATA

U roku 2010. godine, a vezano za normativno-pravnu aktivnost Agencije, bilo je **planirano donošenje osam podzakonskih akata**. Ukupno je **urađeno i Vijeću ministara upućeno na donošenje 10 podzakonskih akata**, od čega je **Vijeće ministara donijelo šest podzakonskih akata**, a ostali podzakonski akti koji su upućeni Vijeću ministara BiH sa svim potrebnim mišljenjima nadležnih institucija čekaju donošenje. **Mimo planiranih aktivnosti**, iz Programa rada u razdoblju siječanj-rujan Agencija je obrađivač i Odluke o propisivanju kriterija za utvrđivanje visine naknada članovima povjerenstava za izbor državnih službenika, Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o uspostavi, uvjetima i načinu utvrđivanja kredita za završene obuke državnih službenika u institucijama BiH i Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o disciplinskoj odgovornosti državnih službenika u institucijama BiH. Naime, izrada novog pravilnika o disciplinskoj odgovornosti državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine ugrađena je u prijedlog Plana rada Vijeća ministara BiH za 2010. godinu, uz određeno prolongiranje u odnosu na planirani termin iz objektivnih razloga. Naime, Vijeće ministara BiH je na 128. sjednici donijelo zaključak kojim se u cilju implementacije zaključka ZDPSBiH sa 64. sjednice zadužuje Agencija za državnu službu da dopuni Zakon vezano za disciplinsku odgovornost državnih službenika. Sličan zaključak donesen je i na 113. sjednici Vijeća ministara BiH u cilju provedbe zaključka s 40. sjednice Doma naroda PSBiH. Prema nacrtu zakona rok za predlaganje novog pravilnika o disciplinskoj odgovornosti državnih službenika je šest mjeseci od stupanja na snagu dopuna Zakona, koje tek treba da budu predložene suglasno prethodnim zaključcima VMBiH. U zavisnosti od procedure donošenja dopuna Zakona zavisit će i rok za donošenje novog pravilnika o disciplinskoj odgovornosti državnih službenika u institucijama BiH. Kako bi se pak prevladale trenutačne poteškoće koje postoje u praksi, a odnose se na činjenicu da su važećim izmjenama i dopunama Zakona već izmijenjene pojedine odredbe koje se odnose na disciplinsku odgovornost državnih službenika, disciplinski postupak i propisane

disciplinske mjera, a postojeći Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine u ovom segmentu nije bio usuglašen sa izmjenama Zakona, te samim tim se određene povrede službene dužnosti nisu mogle adekvatno sankcionirati niti se pak mogao disciplinski postupak za teže povrede službene dužnosti sprovesti sukladno važećim izmjenama Zakona, nužno je bilo izvršiti hitne izmjene i dopune postojećeg Pravilnika o disciplinskoj odgovornosti državnih službenika, koje su već stupile na snagu. Također, upućen je Vijeću ministara na davanje suglasnosti i pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Agencije za državnu službu BiH, sa svim potrebnim mišljenjima nadležnih institucija, koji nije bio uzet u razmatranje.

Agencija je, dakle, u 2010. godini izradila sve planirane podzakonske akte i ispoštovala Program rada i planirane zadaće iz naše nadležnosti, te su isti već stupili na snagu ili su upućeni Vijeću ministara BiH na donošenje. Tabelarni prikaz je u prilogu obrasca (*tabela 2*).

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Agencija u 2010. godini nije zaključivala međunarodne ugovore.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Agencija u 2010. godini nije imala obveze iz ove oblasti.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Programom rada Agencije za državnu službu BiH, a što je ugrađeno u Program rada Vijeća ministara BiH za 2010. godinu, **planirano je donošenje osam podzakonskih i drugih normativnih akata** čiji je predlagač i obrađivač Agencija. **Realizacija plana od strane Agencije za državnu službu BiH je 100%**, što znači da je **Agencija izradila i uputila Vijeću ministara BiH planiranih osam podzakonskih akata**, od čega je **Vijeće ministara BiH donijelo četiri podzakonska akta, jedan podzakonski akt, i to Kodeks državnih službenika u institucijama BiH, je vraćen Agenciji na doradu i u skladu sa zaključcima VMBiH doraden je i ponovno dostavljen Vijeću ministara**, ali kao i **preostala tri akta nisu tijekom prethodne godine uzeti u razmatranje**. Mimo planiranih urađena su još dva naprijed navedena podzakonska akta, koja su već stupila na snagu.

U oblasti obuke državnih službenika **planirano je da se organizira 135 obuka. Realizirano je 156 obuka**, što predstavlja **povećanje od 15%**.

U oblasti uporabe informacijsko-komunikacijskih tehnologija Agencija je ispunila sve planirane aktivnosti u implementaciji Informacijskog sustava za upravljanje ljudskim resursima u institucijama BiH (sustav BH-HRMIS), izrade i puštanja u rad nove-web stranice Agencije za državnu službu BiH te održavanja stranice kao i informacijsko-komunikacijske infrastrukture.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Proračun Agencije za državnu službu za 2010. godinu odobren je u iznosu od **1.378.000,00 KM** (tekući izdaci - rashodi u iznosu od **1.353.000,00 KM** i kapitalni izdaci u iznosu od **25.000,00 KM**). Ukupno izvršenje proračuna na dan 10.12.2010. godine iznosi **1.216.627,00 KM** i u odnosu na odobreni proračun za 2010. godinu izvršenje je **88%** (izvršenje na tekućim izdacima je **1.191.706,00 KM** odnosno 88%, a na kapitalnim izdacima izvršenje je **24.921,00 KM** odnosno 100%). Tabela prikaz je u prilogu obrasca (*tabela 3*).

TABELA 3. REALIZACIJA PROEAČUNA ZA 2010. GODINU

Red br	Naziv konta	Odobreni proračun 2010.	Izvršenje proračuna 10.12. 2010.	Indeks izvršenja
I	TEKUĆI IZDACI	1.353.000	1.191.706	88
1	Bruto plaće i naknade	697.000	624.692	90
2	Naknade troškova zaposlenih	79.000	73.680	93
3	Putni troškovi	17.000	15.610	92
4	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	56.000	47.219	84
5	Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0
6	Nabava materijala	21.500	20.337	95
7	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	500	0	0
8	Troškovi zakupa	53.000	46547	88
9	Izdaci za tekuće održavanje	16.500	8.916	54
10	Izdaci za osig. i troškove platnog prometa	500	83	17
11	Ugovorene i druge posebne usluge	412.000	354.622	86
II	KAPITALNI IZDACI	25.000	24.921	100
	U K U P N O (I + II) :	1.378.000	1.216.627	88

8. AGENCIJA ZA SIGURNOST HRANE BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) je samostalna upravna organizacija, autoritet za sigurnost i kvalitetu hrane, primjenu međunarodnih konvencija i međunarodnih sporazuma iz područja sigurnosti hrane i hrane za životinje obvezujućih za Bosnu i Hercegovinu, koja je na temelju Zakona o hrani („Službeni glasnik BiH“, broj 50/04) nadležna za analizu rizika (procjenu, upravljanje i obavještanje o riziku), iniciranje, pripremu, izradu i predlaganje propisa o hrani, kao i drugih zadataka iz njezinog djelokruga rada. U Bosni i Hercegovini su trenutačno na snazi brojni provedbeni propisi preuzeti na osnovi Uredbe sa zakonskom snagom o preuzimanju saveznih zakona i drugih zakonskih akata SFRJ koji se primjenjuju kao republički zakoni, kao i drugi provedbeni propisi iz oblasti hrane koji su zastarjeli pa je velika pažnja posvećena donošenju novih zakonskih i podzakonskih akata iz ove oblasti.

Laboratorijska kontrola hrane u BiH – Agencija je uspostavila bazu podataka o kapacitetima laboratorija za kontrolu hrane u BiH te završila pripreme za proces ovlašćivanja laboratorija za kontrolu hrane (definirala kriterije i uputila javni poziv za odabir eksperata za sudjelovanje u procesu ovlašćivanja laboratorija).

Na prijedlog Agencije, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donijelo je **Odluku o davanju ovlaštenja** ispitnim laboratorijima u Bosni i Hercegovini za ispitivanje, kontrolu i praćenje prisutnosti genetički modificiranih organizama u hrani i hrani za životinje („Službeni glasnik BiH“, broj 15/10). Ovlaštena su četiri laboratorija: Laboratorij za biotehnologiju, Poljoprivrednog instituta Republike Srpske, Banja Luka; Laboratorij za genetički modificirane organizme, Federalnog agromediteranskog zavoda Mostar; Laboratorij za genetički modificirane organizme i biosigurnost hrane, Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo; Laboratorij za genetički modificirane organizme, Federalnog zavoda za poljoprivredu Sarajevo.

Održan je radni sastanak s predstavnicima Referentnog centra za genetički modificirane organizme Lazio – Toscana, Rim Italija. Izaslanstvo Bosne i Hercegovine su činili: doc. dr. sci. Sejad Mačkić – šef izaslanstva, prof. dr. sci. Stojko Vidović – član izaslanstva i mr. sci. Džemil Hajrić – član izaslanstva. S druge strane razgovori su se vodili s predstavnicima Referentnog centra za GMO koji su bili predvođeni generalnim direktorom Centra, a u sastavu su još bili dr. Demetrio Amaddeo, šef laboratorija za biotehnologiju, dr. Ilaria Ciabatti, glavni ekspert za GMO i Romano Zilli, šef Odjela za međunarodnu suradnju. Svrha samog sastanka je bio dogovor oko unaprjeđenja kapaciteta ovlaštenih ispitnih laboratorija za kontrolu GMO-a u Bosni i Hercegovini u smislu dodatne obuke za laboratorijsko osoblje i jačanje kapaciteta inspekcijskih tijela u BiH. Također se intenzivno razgovaralo i oko mogućnosti potpisivanja sporazuma u svrhu određivanja referentnog centra za GMO Lazio Toscana kao referentnog laboratorija za Bosnu i Hercegovinu, do trenutka osposobljavanja jednog od laboratorija u BiH do razine referentnosti.

U sklopu Zajedničke tehničke radne skupine ARDP – projekt Svjetske banke, **pripremljen je projektni zadatak s jasno definiranim obvezama za angažman GMO eksperta** koji je izvršio procjenu stanja ovlaštenih ispitnih laboratorija za kontrolu GMO-a i pripremio plan unaprjeđenja istih i plan treninga za stručno osoblje laboratorija, Agencije i Vijeća za GMO. Sve će aktivnosti biti financirane kroz projekt.

Na prijedlog Agencije, Vijeće ministara razmatralo i usvojilo **Informaciju o trenutačnom stanju i koracima za unaprjeđenje sustava za kontrolu GMO hrane i hrane za životinje u Bosni i Hercegovini.** Također, Vijeće ministara je donijelo i konkretne zaključke koji će pomoći u unaprjeđenju sustava.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U postupku izrade provedbenih propisa, osim zakonske obveze definirane Zakonom o hrani („Službeni glasnik BiH“, broj 50/04), Agencija se vodila i poštovala sve važeće propise: Jedinstvena pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 11/05), Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, broj 81/06), Odluku o procedurama u postupku usklađivanja zakonodavstva BiH s *acquis communautaire* („Službeni glasnik BiH“, broj 52/05).

Na prijedlog Agencije, u suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je donijelo sljedeće propise o hrani koji su objavljeni u Službenom glasniku BiH u 2010. godini:

1. Pravilnik o standardima za stavljanje jaja na tržište („Službeni glasnik BiH“, broj 25/10)
2. Pravilnik o šećerima („Službeni glasnik BiH“, broj 25/10)
3. Pravilnik o prirodnim mineralnim i prirodnim izvorskim vodama („Službeni glasnik BiH“, broj 26/10)
4. Pravilnik o oznakama tradicionalnog ugleda hrane („Službeni glasnik BiH“, broj 27/10)
5. Pravilnik o oznakama originalnosti i oznakama geografskog podrijetla hrane („Službeni glasnik BiH“, broj 27/10)
6. Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Službeni glasnik BiH“, broj 40/10)
7. Pravilnik o stolnim vodama („Službeni glasnik BiH“, broj 40/10)
8. Pravilnik o materijalima i predmetima namijenjenim za kontakt s hranom („Službeni glasnik BiH“, broj 42/10)
9. Pravilnik o plastičnim materijalima i predmetima namijenjenih za kontakt s hranom („Službeni glasnik BiH“, broj 42/10)
10. Pravilnik o keramičkim predmetima namijenjenim za kontakt s hranom („Službeni glasnik BiH“, broj 42/10)
11. Pravilnik o materijalima i predmetima izrađenih od filma od regenerirane celuloze namijenjenim za kontakt s hranom („Službeni glasnik BiH“, broj 42/10)
12. Pravilnik o ograničavanju uporabe epoksi derivata u materijalima i predmetima namijenjenim za kontakt s hranom („Službeni glasnik BiH“, broj 42/10)
13. Pravilnik o oslobađanju N-nitrozamina i prekursora N-nitrozamina supstancija iz elastomera ili gumenih duda za flašice i duda („Službeni glasnik BiH“, broj 42/10)
14. Pravilnik o materijalima i predmetima koji sadrže vinil klorid monomer i namijenjeni su za kontakt s hranom („Službeni glasnik BiH“, broj 42/10)
15. Pravilnik o proizvodima od žitarica („Službeni glasnik BiH“, broj 76/10)
16. Pravilnik o količini brašna utrošenog za proizvodnju pekarskih proizvoda („Službeni glasnik BiH“, broj 76/10)
17. Pravilnik o metodama analiza šećera („Službeni glasnik BiH“, broj 77/10) Pravilnik o pivu („Službeni glasnik BiH“, broj 77/10)
18. Pravilnik o tjesteninama, tijestu i proizvodima od tijesta („Službeni glasnik BiH“, broj 77/10)
19. Pravilnik o pekarskim proizvodima („Službeni glasnik BiH“, broj 77/10).

Na prijedlog Agencije u suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, **Vijeće ministara BiH je donijelo sedam pravilnika** na 139. sjednici održanoj dana 13.12.2010. godine: Pravilnik o sirovom mlijeku, Pravilnik o mliječnim proizvodima i starter kulturama, Pravilnik o zgusnutom mlijeku i mlijeku u prahu, Pravilnik o jestivim biljnim uljima, jestivim biljnim mastima i majonezama, Pravilnik o mazivim mastima, Pravilnik o jestivim kazeinima i kazeinatima te Pravilnik o provedbi plana praćenja/monitoringa hrane.

Navedeni pravilnici su upućeni na objavu u Službeni glasnik BiH. Sljedeći pravilnici su odobreni na VI., VII. i VIII. sjednici Upravnog odbora Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine u 2010. godini i dostavljeni Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na donošenje:

1. Pravilnik o keksima i keksima srodnim proizvodima
2. Pravilnik o pomoćnim tvarima u procesu proizvodnje
3. Pravilnik o aktivnim i inteligentnim materijalima i predmetima namijenjenim za kontakt s hranom
4. Pravilnik o proizvodima od jaja
5. Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o uporabi boja u hrani
6. Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o voćnim sokovima, voćnim nektarima i sličnim proizvodima
7. Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o osvježavajućim bezalkoholnim pićima i sličnim proizvodima
8. Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o medu i drugim pčelinjim proizvodima
9. Pravilnik o označavanju hranjivih vrijednosti hrane
10. Pravilnik o brzo smrznutoj hrani za ishranu ljudi
11. Pravilnik o začinima, ekstraktima začina i mješavinama začina,
12. Pravilnik o hrani podvrgnutoj ionizirajućem zračenju
13. Pravilnik o kakau i čokoladnim proizvodima
14. Pravilnik o čaju, biljnom čaju, voćnom čaju i instant čaju
15. Pravilnik o analitičkim metodama za jaka alkoholna i alkoholna pića.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Agencija u 2010. godini nije zaključivala međunarodne ugovore.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

IPA projekt - Aktivnosti na implementaciji IPA projekta “Potpora u pripremi i provedbi EU zakonodavstva iz oblasti hrane u BiH” koje Agencija za sigurnost hrane BiH realizira u suradnji s Evropskom komisijom započete su 14.9.2009. godine s ciljem osiguranja provedbe legislative o sigurnosti hrane u BiH kroz jačanje ljudskih resursa kako bi se osigurao visok stupanj sigurnosti hrane i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih proizvoda iz BiH na domaćem i međunarodnom tržištu.

Svrha projekta

Utvrdjivanje kapaciteta Agencije kako bi se poboljšala realizacija zadataka koji proizlaze iz legislative o hrani, posebno onih koji se odnose na procjenu rizika, upravljanje rizikom i komunikaciju sa svim zainteresiranim koji su uključeni u lanac sigurnosti hrane; Unaprjeđivanje sigurnosti hrane, higijene i kontrole kvalitete kroz jačanje kapaciteta inspeksijskih službi; jačanje sustava laboratorija kako bi novi ovlaštene laboratoriji izvršavali specifične analize zasnovane na međunarodno priznatim metodama i procedurama; uspostava registara poduzeća koja posluju s hranom u BiH; poboljšanje pozicije proizvođača hrane i prehrambene industrije provedbom programa sigurnosti hrane i standarda samokontrole.

Postignuti rezultati u sklopu IPA projekta

Osnovan Nadzorni odbor projekta koji čine predstavnici nadležnih tijela BiH, entiteta i Brčko Distrikta BiH. Tijekom 2010. godine održana četiri sastanka Nadzornog odbora.

Započet proces ovlašćivanja laboratorija za kontrolu hrane u Bosni i Hercegovini, a na osnovi odredbi Zakona o hrani („Službeni glasnik BiH“, broj 50/04) i Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlašteni ispitni laboratoriji koji provode analize hrane i postupku ovlašćivanja laboratorija („Službeni glasnik BiH“, broj 37/09), na adrese 49 laboratorija za kontrolu hrane u Bosni i Hercegovini upućen je dopis za podnošenje **zahtjeva za ovlašćivanje laboratorija u svrhu službene kontrole hrane u Bosni i Hercegovini**. Od ukupno 49 laboratorija, **zahtjev za ovlašćivanje** je podnijelo 35 laboratorija, koji su ujedno i posjećeni u okviru IPA projekta. Na osnovi sagledanog stanja pripremljen dokument, koji sadrži presjek stanja laboratorija. Dokument je, također, razmatrala i odobrila radna skupina koja se bavi pitanjima laboratorija. Osnivanje povjerenstva koje će predložiti listu laboratorija „mreža ovlašćenih ispitnih i referentnih laboratorija“ je u tijeku.

Održano je 15 sastanaka koji su planirani u skladu s Planom obilaska i **sagledano je stanje svih inspeksijskih službi/inspektorata** na području županija u Federaciji, Federacije BiH, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i inspeksijskih službi Republike Srpske.

Organizirano **sedam edukativnih seminara** za službenike inspeksijskih uprava entiteta, županija, općina, Brčko Distrikta i drugih nadležnih tijela uključenih u lanac sigurnosti hrane.

U okviru IPA projekta **osnovane su radne skupine** koje su sastavljene od službenika Agencije, nadležnih institucija i eksperata IPA projekta: Radna skupina za približavanje zakonodavstva, Radna skupina za nacionalni plan kontrole, Radna skupina za komunikacije, Radna skupina za strategiju sigurnosti hrane, Radna skupina za mrežu laboratorija, Radna skupina za registar subjekata u poslovanju s hranom.

Pripremljeni sljedeći dokumenti: Profil zemlje, Materijali za usklađivanje zakonodavstva, Smjernice za upravljanje rizikom, Pregled inspeksijskih službi, Izvješće o statusu quo laboratorija za analizu hrane, Analiza pravnih praznina, Srednjoročni plan usuglašavanja, Nacionalni plan kontrole, Smjernice i procedura za pripremu kontrolnog plana, Izrada registra za subjekte u poslovanju, Uputa o odobravanju i uspostavi registra, Analiza statusa quo laboratorija.

Sudjelovanje u radu Pododbora za poljoprivredu

Aktivno sudjelovanje službenika Agencije u Radnoj skupini za poljoprivredu, sigurnost hrane i ribarstvo, pomoćnik direktora u Agenciji za sigurnost hrane imenovan za predsjedatelja podskupine za poglavlje 12 *acquis communautaire*, u ime Agencije imenovani članovi radnih skupina za poljoprivredu i ribarstvo poglavlje 11 i 13 *acquisa*.

Ostale aktivnosti iz EU integracija

Koordinacija aktivnosti s DG SANCO, koordinacija aktivnosti s TAIEX-om – imenovani TLO (TaieX liaison officer), pripremljen **Plan treninga za 2010. godinu** (odobreno za 2010. četiri seminara i jedno studijsko putovanje), koordinacija aktivnosti vezanih za suradnju s EFSA-om (Europski autoritet za sigurnost hrane), u suradnji s EFSA-om organizirana tri stručna studijska putovanja, po zahtjevu EFSA-e **pripremljen Profil zemlje (Country profile)**, a u skladu s pretpristupnim programom za dolazeće godine.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Program rada Agencije za 2010. godinu na koji je Vijeće ministara BiH na 120. sjednici održanoj 29.4.2010. godine dalo suglasnost, velikim dijelom je koncipiran kao nastavak započetih

aktivnosti od trenutka osnivanja Agencije do danas, a sve u cilju osiguranja visoke razine zaštite života i zdravlja potrošača, kao i zaštite interesa proizvođača na području cijele Bosne i Hercegovine.

Međunarodna suradnja - Agencija je nastavila međunarodnu suradnju s međunarodnim tijelima, organizacijama i institucijama iz oblasti hrane. Po službenom pozivu direktor Agencije je 23. lipnja održao važan sastanak sa izvršnom direktoricom EFSA-e u sjedištu EFSA-e u Parmi, Italija. Na sastanku se, između ostalog, razgovaralo o dosadašnjim dostignućima i o unaprjeđenju već dobre suradnje između Agencije i EFSA-e.

Predstavnici Agencije su sudjelovali na seminarima u organizaciji EFSA-e, pod radnim nazivima „14. znanstveni kolokviji o klasifikaciji hrane“ i „Znanstveni kolokviji rizici u nastanku u hrani“ Nastavljena je suradnja s Nacionalnim centrom za hranu Kraljevine Španjolske, kao i brojnim veleposlanstvima u BiH, među kojima su veleposlanstva SAD-a, Velike Britanije, Austrije i Slovenije s čijim je predstavnicima održan niz sastanaka te su dogovoreni konkretni koraci u realizaciji novih projekata.

Pripremljen je i kandidiran projekt prema UNDP-u koji je odobren, u sklopu te aktivnosti direktor Agencije je potpisao **Memorandum o suradnji između Agencije i UNDP-a**.

CODEX ALIMENTARIUS - u tijeku 2010. godine Agencija je nastavila kontinuitet rada u Codex Alimentarius povjerenstvu. Direktor Agencije i pomoćnik direktora aktivno su sudjelovali u radu 33. sjednice Codex Alimentarius odbora za opća načela. U tijeku radnih sesija i plenarnih sjednica, izaslanstvo Bosne i Hercegovine je aktivno sudjelovalo i iznosilo stavove BiH po pitanju codex standarda o hrani. Aktivno se sudjelovalo i u radu Codex Alimentarius odbora za rezidue veterinarskih lijekova u hrani.

RASFF- Korisničko ime i šifru za izravan pristup RASFF WINDOWU od SANCO RASFF EC Agencija je primila 3.4.2009. godine, a na osnovi prethodno ispoštovane procedure, ustanovljene od Europske komisije. U tijeku 2010. godine Agencija je od SANCO RASFF-a primila ukupno 10 obavijesti. Za sve proslijeđene obavijesti Agencija je primila povratne informacije od nadležnih inspeksijskih tijela koji su po prijmu obavijesti od Agencije poduzeli odgovarajuće zakonske mjere. Agencija redovito dostavlja izvješće Europskoj komisiji o rezultatima provedene istrage u BiH i poduzetim mjerama.

INFOSAN - predstavnik Agencije sudjelovao na Prvom globalnom sastanku FAO/WHO INFOSAN mreže za brzo izmjenjivanje informacija o opasnostima koje mogu ugroziti zdravlje ljudi. U 2010. godini Agencije je, putem INFOSAN mreže, zaprimila dvije hitne obavijesti, četiri informativne obavijesti i tri publikacije koje su dostavljene svim članicama INFOSAN mreže u Bosni i Hercegovini.

INFORMIRANJE JAVNOSTI - Agencija je redovito informirala javnost o aktivnostima koje provodi, a sve u cilju zaštite zdravlja potrošača. Tijekom godine, Agencije je primila 117 zahtjeva za informaciju te odgovorila na ukupno 278 pitanja. Na sve zahtjeve odgovoreno je pravodobno, na osnovi Zakona o slobodi pristupa informacijama. Javnost je informirana i putem web-stranice Agencije (www.fsa.gov.ba), koja je unaprijeđena u vizualnom i sadržajnom smislu. Na web-stranici se redovito objavljuju obavijesti o aktivnostima Agencije, suradnji s institucijama, preporuke potrošačima, kao i aktualnosti iz oblasti hrane koje se, između ostalog, preuzimaju od nadležnih institucija i relevantnih međunarodnih organizacija iz oblasti sigurnosti hrane.

KADROVSKA PITANJA - trenutačno je u Agenciji u radnom odnosu ukupno 37 zaposlenih, od čega 30 državnih službenika i 7 zaposlenika, te tri volontera. Među zaposlenima su tri doktora znanosti i četiri magistra znanosti. Agencija, u skladu s Pravilnikom o profesionalnom usavršavanju, podržava službenike koji su pristupili specijalističkim, magistarskim i doktorskim

studijima kako bi stekli zvanja koja su neophodna za rad u znanstveno-istraživačkim institucijama. Postdiplomske studije pohađa devet službenika.

ZNANSTVENE STUDIJE - u skladu s Programom rada Agencije rađene su dvije znanstvene studije, i to „Prevenција jod deficitarnih stanja“ i „Prisutnost teških metala u hrani.“

EDUKACIJA - službenici Agencije su tijekom godine sudjelovali na ukupno 78 stručnih i znanstvenih skupova, seminara, radionica i obuka. Agencija je organizirala četiri obuke na temu "Uspostavljanje i implementacija RASFF-a u BiH", te održala 12 stručnih predavanja o registraciji oznaka izvornosti, geografskog podrijetla i tradicionalnog ugleda hrane. Također, Agencija je, u suradnji s TAIEX-om u 2010. godini održala pet, a u suradnji s IPA projektom tri seminara.

BAZE PODATAKA – u skladu s Programom rada uspostavljene su baze podataka o kapacitetima laboratorija za kontrolu hrane u BiH, laboratorijskim izvješćima o kontroli hrane u BiH, laboratorijima koji su podnijeli zahtjeve za ovlašćivanje, domaćim ekspertima za propise iz oblasti hrane, ekspertima u BiH za laboratorije, INFOSAN mreži WHO/FAO; RASFF-u, Povjerenstva za praćenje i procjenu rizika podrijetlom iz hrane, zaraznim bolestima koje se prenose putem hrane u BiH i zemljama EU i subjektima u poslovanju s hranom.

9. OSTALE AKTIVNOSTI - o kvalitetnoj suradnji Agencije s nadležnim domaćim i međunarodnim institucijama svjedoči i broj ulaznih i izlaznih akata. Tijekom godine u Agenciju je pristiglo 2666 ulaznih akata, a evidentirano je 3678 izlaznih akata.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Odobreni proračun Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine za 2010. godinu iznosio je 2.919.000,00 KM ("Službeni glasnik BiH", broj 103/09).

Tekući izdaci 2.814.000,00 KM (bruto plaće i naknade 1.139.000,00 KM, naknade troškova uposlenih 658.000,00 KM i svi operativno-materijalni troškovi 1.017.000,00 KM).

Kapitalni izdaci 105.000,00 KM (nabava opreme 105.000,00 KM).

Odlukom Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 05-16-1-6886-3/10 od 24.9.2010. godine, a na temelju Zahtjeva Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, broj 02-16-1-1461/10 od 8.9.2010. godine i 02-16-1-1461-1/10 od 16.9.2010. godine, odobreno je prestrukturiranje rashoda u iznosu od 43.000,00 KM, u okviru ukupnog iznosa odobrenog u proračunu Agencije (bruto plaće i naknade 1.139.000,00 KM, naknade troškova uposlenih 615.000,00 KM i svi operativno-materijalni troškovi 1.025.000,00 KM).

Kapitalni izdaci 140.000,00 KM (nabava opreme 140.000,00 KM). Odlukom Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 05-16-1-9553-2/10 od 30.12.2010.godine, a na temelju Zahtjeva Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, broj 02-16-1-2221/10 od 20.12.2010. godine, odobreno je prestrukturiranje rashoda u iznosu od 1.500,00 KM, u okviru ukupnog iznosa odobrenog u proračunu Agencije (bruto plaće i naknade 1.139.000,00 KM, naknade troškova uposlenih 613.500,00 KM i svi operativno-materijalni troškovi 1.026.500,00 KM). Kapitalni izdaci 140.000,00 KM (nabava opreme 140.000,00 KM).

Utrošak sredstava Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, po podacima do 30.11.2010. godine i projekcijom potrošnje za dvanaesti mjesec, iznosit će cca 1.860.000,00 KM, od čega tekući izdaci cca 1.736.690,00 KM, a kapitalni izdaci (nabava opreme) 123.310,00 KM.

9. AGENCIJA ZA STATISTIKU BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Temelj rada Agencije za statistiku BiH u 2010. godini bili su četverogodišnji Statistički program za razdoblje 2009. - 2012. i Program rada za 2010. godinu. Prioritetni zadatak bio je daljnja implementacija Zakona o statistici BiH te nastavak rada na izgradnji funkcionalnog sustava statistike, koji se usklađuje s međunarodnim standardima.

Najvažnije aktivnosti su:

- pripreme za popis stanovništva
- implementacija *acquis communautaire* u oblasti poslovnih statistika i proizvodnja usporedivih i kvalitetnih statističkih podataka za razinu BiH
- klasifikacije: Klasifikacija djelatnosti BiH 2010 (KD BiH 2010; Klasifikacija proizvoda po djelatnostima; Klasifikacija zanimanja BiH)
- anketna istraživanja: provedena Anketa o radnoj snazi i objavljeni konačni rezultati; provedena Anketa o radnoj snazi ARS 2010 i objavljeni rezultati dobiveni anketom; provedena Anketa o troškovima rada ATR 2010, uneseni podaci iz upitnika, očišćena baza podataka; provodi se Pilot-anketa o korištenju vremena TUS 2010. - rad na terenu se završava 15.1.2011 godine
- pripreme za popis poljoprivrede: testirana metodologija popisa poljoprivrede kroz Pilot-istraživanje o strukturi farmi (SIDA projekt) i Pilot-popis poljoprivrede (IPA 2007 AIS projekt)
- provedeno Pilot godišnje istraživanje u akvakulturi u oba entitetska statistička ureda, sukladno novom regulativom EU-a - Regulation (EC) No 762/2008 of the European Parliament and of the council of 9 July 2008
- uvedena Pilot-istraživanja u statistici cijena inputa u poljoprivredi
- provedena redovita istraživanja statistike cijena šumskih proizvoda
- izvršen obračun BDP-a za razinu BiH po proizvodnom pristupu za 2009. godinu u tekućim i stalnim cijenama. Podaci su publicirani na razinu A60. Nakon metodoloških poboljšanja urađenih u prethodnoj godini, koja se odnose prvenstveno na deliminaciju poreza na proizvode i proizvodnju i subvencija na proizvode i proizvodnju, revidirana je serija podataka za razdoblje 2000.-2005. U Biltenu je objavljena usporediva serija podataka za razdoblje 2000.-2009. godine
- izvršen je obračun BDP-a za BiH po dohodovnom pristupu za 2009. godinu i publiciran na A17
- izvršen je revidirani obračun BDP-a za BiH po rashodnom pristupu za razdoblje 2004. - 2009. godinu u tekućim i stalnim cijenama. Zbog izvršene revizije komponenti BDP-a po proizvodnom pristupu, kao i podataka BoP, izvršena je korekcija ranije publiciranih podataka
- publicirano priopćenje BDP-a i stvarna individualna potrošnja (SIP) u standardu kupovne moći (SKM) za 2007. -2009. godinu
- izvršen obračun ulaganja sredstava u investicije pravnih osoba u 2009. godini. Zbog postojećeg problema vezanog za dostavljanje kompletne baze podataka iz RZS RS

obračun je urađen korištenjem anonimnih mikropodataka RZS RS i kompletne baze podataka dostavljene od strane FZS FBiH i Brčko Distrikta BiH

- u okviru IPA 2008 Regional provedeno je Pilot-istraživanje o strukturi prihoda i međufazne potrošnje za poduzeća, proračune, financijske institucije i neprofitne institucije
- sve aktivnosti planirane Statističkim programom od posebnog interesa za Brčko Distrikt BiH kao i Planom rada Agencije za statistiku BiH za 2010. godinu u najvećoj mjeri su realizirane.

STANJE

Usvajanjem zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova uvjetovano je osiguranje financijskih sredstava za sve faze popisa, uključujući i izradu kartografske dokumentacije za popis i provođenje probnog popisa što ograničava razinu priprema popisa isključivo na metodološki dio.

Proizvodnja statističkih podataka u oblasti makroekonomskih, poslovnih i društvenih statistika još uvijek zahtjeva značajno unapređenje sukladno EU i međunarodnim standardima, regulativama i preporukama.

Jedan od glavnih problema i dalje je nedostavljanje podataka potrebnih za statistiku vanjske trgovine, Poslovni registar i nacionalne račune od strane Uprave za neizravno oporezivanje BiH i mikropodataka iz Republičkog zavoda za statistiku Republike Srpske.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Prijedlog zakona o popisu stanovništva usvojen je u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, potrebno usvajanje ovog zakona u Domu naroda.

Vijeće ministara BiH je na 108. sjednici održanoj 10.12. 2010. godine ustvrdilo Prijedlog zakona o izmjenama zakona o klasifikaciji djelatnosti u Bosni i Hercegovini. U sklopu IPA 2007 projekta „Jačanje i harmonizacija poljoprivrednog i ruralnog informacijskog sustava“ pripremljen je Prednacrt zakona o popisu poljoprivrede i ruralnog razvoja u Bosni i Hercegovini“. Nakon usvajanja Zakona o izmjenama Zakona o klasifikaciji djelatnosti Bosne i Hercegovine, Podružnica Brčko pokrenula je proceduru za izmjene postojećeg Zakona o klasifikaciji djelatnosti Brčko Distrikta BiH . Zakon je donesen u predviđenom roku i isti je objavljen u „Sl. glasniku Brčko Distrikta BiH“, broj 59/2010. Odluka o KD BiH 2010 počela se primjenjivati od 1.1.2011. godine. Donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o klasifikaciji djelatnosti BiH („Sl. glasnik BiH, br. 32/2010). Donesena je Odluka o klasifikaciji djelatnosti BiH 2010 („Sl. glasnik BiH“, br. 47/2010). Odluka i Klasifikacija zanimanja BiH objavljene u Sl. glasniku BiH.

Utvrđen Prijedlog izmjena Zakona o statistici BiH i Prijedlog odluke o formiranju interesorne radne skupine za izradu regionalne klasifikacije BiH, koji će biti upućeni na Vijeće ministara početkom 2011. godine.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Najvažnije realizirane aktivnosti su se odnosile na implementiranje tri nacionalna projekta: IPA 2008 Twinning Light, IPA 2007 Nacionalni projekt, tehnička pomoć za pripremu popisa stanovništva i Nacionalni projekt koji financira Sida, a implementira Švedska statistika (faza II). Paralelno su statističke institucije uzele sudjelovanje i u implementaciji dva regionalna projekta: IPA 2008 Višekorisnički projekt za statistiku i Regionalni projekt koji financira Sida (započeo u proljeće

2008. godine). U prosincu 2010. godine potpisan je bilateralni ugovor o suradnji s Državnim zavodom za statistiku Republike Slovenije.

IV EUROPSKIE INTEGRACIJE

Međunarodna suradnja se odnosi na niz različitih aktivnosti koje su se u 2010. godini intenzivno odvijale. U prosincu 2010. godine potpisan je bilateralni ugovor o suradnji s Državnim zavodom za statistiku Republike Slovenije temeljem koga se planiraju važne aktivnosti u 2011. godini. Vršeno je redovito praćenje Europskog partnerstva i obveza koje ima statistika i sva izvješća su dostavljana pravovremeno. Prema redovitom Izvješću o napretku BiH za 2010. godinu statistika je napravila mali pomak u 2010. godini, ali glavna obveza – usvajanje zakona o popisu nije izvršena. Prepreka bržem napretku statistike BiH u cjelini predstavlja nedostatak pune suradnje između statističkih institucija (nedostavljanje svih potrebnih podataka u Agenciju), kao i nedostavljanje svih potrebnih podataka od strane Uprave za neizravno oporezivanje. Veliki broj naših predstavnika sudjelovao je na sastancima raznih radnih skupina u organizaciji Eurostata i raznih međunarodnih organizacija, a to je bilo omogućeno najčešće putem donatorskih sredstava (ugl. kroz IPA 2007 i 2008 MBP) i osobnim sredstvima. Veoma važna obveza i aktivnost za BHAS i Odjel za međunarodnu suradnju bila je organizacija redovitog regionalnog PGSC-a sastanka u Sarajevu od 6. do 7. listopada 2010. godine. Sastanak je održan prema planu i organizacija je ocijenjena kao veoma dobra i uspješna.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Vitalna statistika (statistika rođenih, umrlih, zaključenih i razvedenih brakova)

Tijekom 2010. godine pripremljena su i objavljena četiri priopćenja o prirodnom kretanju stanovništva (prethodni podaci za 2010.). Urađene su tablice za razinu BiH iz oblasti vitalne statistike za 2009. godinu (konačni podaci) i objavljene u tematskom biltenu Demografija, kao i tablice po zahtjevima Eurostata i UN-a. U suradnji s UNICEF-om rađeno je na projektu MONEE, u sklopu kojeg su dani podaci za 2009. godinu za više oblasti. Izvršene su promjene sadržaja na obrascima vitalne statistike zbog potrebe usporednog korištenja podataka iz popisa stanovništva i vitalne statistike. Izrađen je jedinstven kodeks šifara za pitanja o vjeri, nacionalnosti, materinskom jeziku i stranoj državi. Kodeksi koji su se koristili bili su u skraćenom obliku. Jedinstveni šifarnici za spomenute kategorije također su neophodni za šifriranja u popisu stanovništva.

Statistika migracija

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine nadležna je publicirati podatke na državnoj razini vezane za unutarnje migracije. Agencija je u 2009. godini uspostavila suradnju s Agencijom za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka (bivši CIPS), u kojoj se evidentiraju sve registrirane promjene prebivališta/boravišta stanovnika na teritoriju Bosne i Hercegovine. Kao rezultat te suradnje, u veljači 2010. godine objavljeno je priopćenje o unutarnjim migracijama za 2009. godinu.

Popis stanovništva, kućanstava i stanova - u tijeku godine nastavljen je rad na pretpripremnim radnjama za popis stanovništva, kućanstava i stanova. Pripremljen je prijedlog sadržaja temeljnih popisnih obrazaca (za osobe, kućanstva i stan) pomoćnog obrasca (kontrolnik), nacrt metodologije, kao i napatuk za popisivače i općinske instruktore. Sadržaj popisnih obrazaca urađen je sukladno UN/CES Preporukama za popise stanovništva i stanova. Također je rađeno i na definiranju pravila logičkih kontrola. Urađena je finalna verzija OCR upitnika. Pripremljena je tenderska

dokumentacija za nabavu neophodne softverske i hardverske opreme za obradu materijala popisa. Pripremljena je specifikacija za razvoj aplikacije za ručni unos podataka koja će biti korištena u probnom popisu. Završena je edukacija osoblja koje će biti u ICT timu za potrebe popisa (30 osoba iz institucija Statističkog sustava BiH). Pripremljena je tehnička specifikacija za DMS (Document Management System) za potrebe monitoringa aktivnosti na popisu. Realizirana je rekonstrukcija ICT infrastrukture sukladno planom priprema za popis (dio aktivnosti planiran za 2010. godinu).

Statistika rada

Tijekom 2010. godine osim planiranih anketnih aktivnosti urađena je i nova Klasifikacija zanimanja KZBiH 08 koja je objavljena u Službenom glasniku BiH i čija primjena počinje s 1.1.2011. godine. Također su provedena redovita mjesečna istraživanja o zaposlenim, nezaposlenim i plaćama. Osim mjesečnih, urađena su i objavljena priopćenja i na kvartalnoj i polugodišnjoj razini o plaćama.

Statistika obrazovanja - statistika obrazovanja prati predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje. Uvedene su nove varijable od kojih, veoma značajna, izračunavanje broja zaposlenih kao ekvivalenta zaposlenosti u punom radnom vremenu. Podaci se iskazuju prema međunarodnoj ISCED klasifikacije i redovno objavljuju u obliku priopćenja.

Statistika kulture

Raspoloživi podaci su objavljeni u tematskom biltenu. Urađena je nova metodologija, usuglašena s međunarodnim standardima što će osigurati kvalitetnije praćenje statistike kulture i kulturne industrije.

Socijalne statistike

Podaci socijalne statistike su objavljeni u tematskom biltenu. Započeo rad na izradi nove metodologije i daljnjeg razvijanja ove statistike.

Gender statistika

Objavljena publikacija „Žene i muškarci“. Gender komponenta je uključena u sva istraživanja gdje je to moguće. Postepeno uvođenje anketa koje se provode u kućanstvima će dalje unaprijediti ovu statistiku.

Oblast poslovnih statistika

Urađena je i objavljena nova Klasifikacija djelatnosti BiH 2010 (KD BiH 2010), metodologija i instrumenti za njenu primjenu. Primjena počinje od siječnja 2011. godine. KD BiH 2010 je potpuno sukladna EU NACE Rev.2 Statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti i EU Regulativom No 1893/2006.

Urađena je nova BiH Klasifikacija proizvoda po djelatnostima (KPPD BiH 2010) i Metodologija za njenu primjenu. Primjena počinje u 2011. godini. KPPD BiH 2010 je potpuno sukladna EU CPA 2008 Klasifikacijom proizvoda po djelatnosti i EU Regulativom No 451/2008.

Urađena je nova Nomenklatura industrijskih proizvoda BiH (NIP BiH 2010), naputak i instrumenti za njenu primjenu. Primjena počinje u 2011. godini. NIP BiH 2010 je potpuno sukladan EU PRODCOM listom 2010 (EU Regulativa 163/2010).

Nastavljen je rad na poboljšanju kvalitete Statističkog poslovnog registra (SPR) i izvršena implementacija KD BiH 2010 u SPR kroz dvostruko šifriranje djelatnosti jedinica SPR-a.

Redovita izrada i objavljivanje Indeksa industrijske proizvodnje za BiH sukladno EU regulativama o Kratkoročnim poslovnim statistikama (No 1165/98 i No 1158/2005) i Metodologijom za njihovu primjenu.

Redovita izrada i objavljivanje Godišnjih podataka o industrijskoj proizvodnji po proizvodima za BiH (vrijednosti i količine) sukladno EU Regulativom No 3924/91 o uspostavljanju PRODCOM istraživanja.

Provedeno je Pilot-istraživanje za Strukturne biznis statistike (SBS) sukladno EU SBS Regulativom 295/2008, kao priprema za provođenje redovitog SBS istraživanja od 2011. godine.

Počela je redovita proizvodnja i objavljivanje određenog broja pokazatelja za razinu BiH iz oblasti: građevinarstva, transporta i trgovine.

Pripremljeni upitnici i naputci za Pilot tromjesečna istraživanja u područjima građevinarstva i transporta (sukladno EU konsolidiranom STS regulativom 1158/2005), kao osnova za redovito provođenje tromjesečnih STS istraživanja od 2011. godine.

Statistika poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Odsjek za poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo u 2010. godini redovito je kompilirao i agregirao podatke entitetskih statističkih institucija iz proizvodnih statistika za razinu BiH: proizvodnja usjeva i voća, brojno stanje stoke i klanje stoke i peradi. Podaci se redovito dostavljaju Eurostatu i UNECE/FAO. U 2010. godini prioritetni ciljevi bili su vezani za pripreme za popis poljoprivrede, ekonomske račune u poljoprivredi, statistika cijena i ekonomskih računa u šumarstvu i pilot-istraživanje u akvakulturi.

Statistika okoliša – podskupina Statistika otpada

Po prvi put publicirano je priopćenje o količinama, vrstama i tokovima otpada nastalog u proizvodnim aktivnostima, referentna 2008. godina. Priopćenje bi trebalo doprinijeti boljem razumijevanju Regulative o statistici otpada 2150/2002/EC i implementaciji zakonodavne prakse EU u području upravljanja otpadom. Za UNEPE/UNSD statistika je razvijeno niz novih indikatora. Dokument: „Monitoring i procjena okoliša“ je urađen u suradnji s MOFTER-om.

Statistika energije

Osim redovitog priopćenja za električnu i toplotnu energiju, po prvi put je publicirano priopćenje za zemni plin, referentna 2009. godina, kao i priopćenje za ugljen i koks, referentna 2009. godina, a prema Regulativi o energetske statistici 1099/2008/EC.

Statistika transporta

Izvršena je revizija podataka od 2001.-2009. za statistiku transporta koji su se do sada slali u Eurostat. Također su izračunati traženi indikatori koji se do sada nisu slali u Eurostat (Freight transport demand i Passenger transport demand za razdoblje 2001.–2009.). Publicirano je priopćenje statistike transporta, za vremensku seriju 2005.–2009., za cestovni, gradsko-prigradski, željeznički i zračni transport, prijevozna sredstva, infrastruktura.

Informacijsko društvo

Publicirano je priopćenje statistike telekomunikacija, za vremensku seriju 2005.-2009. Urađen je metodološki priručnik za statističko istraživanje „Korištenje informacijsko-komunikacijskih tehnologija u poduzećima i kućanstvima“ koji opisuje ciljnu populaciju, periodiku, promatrane varijable, metodologiju istraživanja i upitnike za ovo istraživanje. Ovo istraživanje je predviđeno kao pilot u 2011. godini.

Statistika cijena - Indeksi potrošačkih cijena u BiH

Redovito objavljivanje priopćenja s indeksima potrošačkih cijena u BiH i Brčko Distriktu BiH uz uvođenje novog priopćenja s Prosječnim cijenama odabrane liste proizvoda. Aplikacija za unos potrošačkih cijena je unaprijeđena s ciljem približavanja važećim regulativama za HICP. Izračunati su ponderi iz Ankete o potrošnji kućanstava iz 2007. godine koji će se primjenjivati od siječnja 2011. godine. Proširena je detaljnost priopćenja s indeksima potrošačkih cijena do razine skupina COICOP klasifikacija.

Harmonizirani indeks potrošačkih cijena

Za potrebe budućeg izračuna Harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena izvršena su poboljšanja u korpi proizvoda čije se cijene snimaju na mjesečnoj razini kroz uvođenje nekoliko proizvoda i usluga relevantnih za ovaj indeks. Sukladno tome, prilagođena je i softverska aplikacija za unos i obradu podataka o potrošačkim cijenama koja će se primjenjivati od siječnja 2011. godine.

Indeks proizvođačkih cijena na domaćem tržištu

Cijene se redovito prikupljaju i obrađuju. U tijeku je priprema za objavljivanje za razinu Bosne i Hercegovine.

Indeks proizvođačkih cijena na stranom tržištu

Pripremljeno je eksperimentalno istraživanje i prikupljanje proizvođačkih cijena na stranom tržištu na jedinstven način u oba entiteta.

Europski program poredbe

U okviru Europskog programa poredbe – Paritet kupovne moći, Agencija za statistiku je provela sve aktivnosti definirane Eurostatovim Programom rada za 2010. godinu. Eurostatu su u planiranim rokovima dostavljeni svi potrebni podaci o provedenim istraživanjima: E 10 -1 „Kuća i vrt“, E 10 -2 „Transport, restorani i hoteli“, „Oprema“, Građevinarstvo“, mjesečni indeksi potrošačkih cijena za 2010. godinu, set podataka statistike nacionalnih računa, te pripremljena dva metodološka poglavlja o metodologiji provođenja projekta u BiH. Na ovaj način omogućen je izračun bruto domaćeg proizvoda u standardu kupovne moći BiH za razdoblje 2007.–2009. godine. Svi zadaci utvrđeni Programom rada su i realizirani.

Statistika potrošnje i životnog standarda

S ciljem dobivanja podataka o potrošnji i životnom standardu te podataka za potrebe izračuna pondera za statistiku potrošačkih cijena i inputa za statistiku nacionalnih računa, osigurana su donatorska i vlastita sredstva za realizaciju Ankete o potrošnji kućanstava BiH u 2011. godini. Pripremljena je ukupna metodologija Ankete, izvršena obuka anketara i supervizora, tiskani su anketni instrumentariji i krajem prosinca 2010. godine je počelo prikupljanje podataka na terenu. Ono će trajati do sredine siječnja 2012. godine, a rezultati Ankete će biti dostupni do kraja srpnja 2012. godine.

Odsjek za statistiku vanjske trgovine

Agencija za statistiku BiH vršila je redovito mjesečno prikupljanje, obradu i publiciranje podataka o robnoj razmjeni BiH s inozemstvom i objavila godišnje podatke za 2009. godinu u Tematskom biltenu. Redovito dostavljani podaci Eurostatu, Direkciji za ekonomsko planiranje pri Vijeću ministara BiH, Centralnoj banci BiH i Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH u traženoj formi. Agencija za statistiku BiH je ispunila planirane aktivnosti i ciljeve za 2010. godinu u ovoj oblasti uz određene probleme koji su onemogućili provođenje adekvatnih kontrola i poboljšanje kvalitete podataka o robnoj razmjeni. Najvažniji problem je nedostavljanje podataka s jedinstvenim identifikacijskim brojem tvrtki od strane Uprave za neizravno oporezivanje BiH.

Diseminacija - publikacije, priopćenja, web-stranica, intranet

Pripremljeno je i tiskano deset redovitih publikacija, objavljena su mjesečna priopćenja iz najvažnijih statističkih istraživanja, te tromjesečna i godišnja priopćenja. Pripremljen je i tiskan godišnji plan Agencije. Najveći dio vremena uložen je na lektoriranje, pripremi za tisak i formiranje baza temeljnih ekonomskih klasifikacija: Klasifikacija djelatnosti KD, Klasifikacija proizvoda po djelatnosti KPPD, Nomenklatura industrijskih proizvoda NIP. Sve publikacije su lektorirane i pripremljene na sva tri službena jezika: bosanski, hrvatski i srpski, a djelomično i prevedene na engleski jezik i publicirane i na web-stranici www.bhas.ba. Web i intranet stranice ažurirale su se redovito i u završnoj fazi je izrada nove web-stranice Agencije. Dizajnirani su i pripremljeni upitnici za ankete.

Koncepcija i izgradnja baza podataka

Razvijene su sljedeće baze podataka: Baza za korisnike i korisničke zahtjeve; Baze ekonomskih klasifikacija; DEV INFO baza za publiciranje podataka o siromaštvu i općih podataka o BiH.

Odnosi s javnošću i korisnicima

Rješavani su korisnički zahtjevi iz publiciranih podataka ili putem posebne obrade; pomoć korisniku pri traženju podataka i pretraživanju baza podataka; redovito obavještanje o najnovijim statističkim publikacijama prema programu i planu publiciranja; ažuriranje i pravodobna popuna upitnika međunarodnih organizacija. Održavane su redovite mjesečne tiskovne konferencije, dvije tematske konferencije i konferencija o siromaštvu.

ICT sektor

Popisne aktivnosti

Urađena je finalna verzija upitnika. Pripremljena je tenderska dokumentacija za nabavu neophodne softverske i hardverske opreme za obradu materijala popisa. Pripremljena je specifikacija za razvoj aplikacije za ručni unos podataka koja će biti korištena u probnom popisu. Završena je edukacija osoblja koje će biti u ICT timu za potrebe popisa (30 osoba iz institucija Statističkog sustava BiH). Pripremljena je tehnička specifikacija za DMS za potrebe monitoringa aktivnosti na popisu. Realizirana je rekonstrukcija ICT infrastrukture sukladno planom priprema za popis (dio aktivnosti planiran za 2010. godinu).

Implementacija IT strategije

Nastavak aktivnosti na implementaciji IT strategije. Postavljanje web-servera u Agenciji za statistiku BiH. Uspostavljena je VPN konekcija s ekspozituroom Agencije u Brčko Distriktu BiH.

Dizajn, razvoj, servisiranje i održavanje IT aplikacija

Razvijena je aplikacija za razmjenu podataka unutar statističkih institucija u BiH. Razvijene su aplikacije za potrebe novih istraživanja u statističkim institucijama BiH. Održavane su i unaprijedene postojeće aplikacije koje se koriste u Agenciji za statistiku BiH.

Uvođenje standarda

Pripremljen je pravilnik za održavanje web-stranice Agencije za statistiku BiH. Razmjena podataka s Eurostatom putem jedinstvenih programskih alata.

Razvoj metabaze i povezivanje s IT aplikacijama

Urađen je plan aktivnosti za razvoj metadata sustava.

Održavanje ICT infrastrukture

Unapređenje postojeće infrastrukture, podizanje sigurnosti na veću razinu. Započeta je implementacija VoIP telefonije koja će osigurati uštedu troškova telefonije. Djelimično je realizirana implementacija Cat 6e GB mreže koja omogućava veću iskorištenost savremenih ICT servisa i komunikacije uposlenih u Agenciji za statistiku BiH. Obnovljena je informacijska oprema (serveri, backup sustav, softverski alati...).

Za Podružnicu /Ekspozituru Brčko Agencije za statistiku BiH

Sve aktivnosti planirane Statističkim programom od posebnog interesa za Brčko Distrikt BiH, kao i Planom rada Agencije za statistiku BiH za 2010. godinu u najvećoj mjeri su realizirane.

U okviru priprema za popis provedena aktivnost ažuriranja Registra prostornih jedinica za Brčko Distrikt BiH u tijeku travnja i svibnja 2010. godine u suradnji s Pododjelom za katastar Odjela za javni registar Brčko Distrikta BiH. Predmet ažuriranja bile su skice statističkih i popisnih krugova s opisom granica na propisanim obrascima i digitalnim planovima na ortofoto podlozi za svaki PK i SK sukladno Metodologiji za vođenje jedinstvene evidencije i jedinstvenog Registra prostornih jedinica i potpisanim protokolom. Pripreme kartografske dokumentacije potrebne za provođenje popisa stanovništva u narednom razdoblju ovim su za Brčko Distrikt uglavnom završene.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Agenciji za statistiku BiH za 2010. godinu odobren je proračun u iznosu od 4.938.000,00 KM, od čega na stavci tekući troškovi iznosi 4.433.000,00 KM, a na kapitalnim izdacima 25.000,00 KM. Osim redovitih statističkih aktivnosti, u ovaj iznos uključena je i Anketa o radnoj snazi u BiH u Brčko Distriktu. Agenciji za statistiku BiH je proračunom za 2009. godinu odobren iznos od 1.000.000,00 KM kao višegodišnji kapitalni projekt „Popis stanovništva, kućanstava i stanova“. Tijekom 2009. godine utrošeno je 64.762,00 KM, a neutrošena sredstva prenesena su u 2010. godinu. Zbog ne donošenja zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova, Agencija za statistiku BiH odlučila je da dugogodišnja kapitalna sredstva namijenjena za potrebe popisa prenese u 2011. godinu, s ciljem što racionalnijeg korištenja istih. Konačan iznos potrebnih proračunskih sredstava za popis preciznije će se znati tek nakon provedenog pilot-popisa. Glavni problem u izvršenju proračuna u 2010. godini bio je ne donošenje zakona o popisu i pomjerene Ankete o potrošnji kućanstava u 2011. godinu, uslijed čega se nisu mogle realizirati planirane aktivnosti. Na preporuku Ministarstva financija i trezora Agencija je odlučila izvršiti prestrukturiranje sredstava u cilju racionalizacije troškova i provođenja pripremnih radnji za predstojeći popis, kako bi se smanjio dio troškova planiran za 2011. godinu, a financirao tijekom 2010. godine. Prestrukturirani proračun na stavci tekući izdaci iznosi 4.041.000,00 KM, a na kapitalnim izdacima 417.000,00 KM. Izvršenje proračuna s 14.1.2011. iznosi: tekući izdaci 3.187.415,60 KOM i kapitalni izdaci 361.032,17, što ukupno iznosi 3.548.447,77.

10. AGENCIJA ZA NADZOR NAD TRŽIŠTEM BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine osnovana je Zakonom o nadzoru nad tržištem u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, br. 45/04, 44/07 i 102/09). Agencija je samostalna upravna organizacija koja ima svojstvo pravne osobe i odgovorna je Vijeću ministara Bosne i Hercegovine. Otpočela je s radom u rujnu 2006. godine, a zaključno s prosincem 2010. godine ima ukupno 18 uposlenih djelatnika.

U skladu sa Zakonom o nadzoru nad tržištem u Bosni i Hercegovini, sustav nadzora čine Agencija i inspeksijska i druga tijela uprave entiteta i Brčko Distrikta BiH, pri čemu je Agencija, između ostalog, nadležna za koordinaciju i usklađivanje aktivnosti sustava nadzora nad tržištem Bosne i Hercegovine, sudjelovanje u pripremi i izradi svih propisa o sigurnosti proizvoda, razvoj međudržavne i međunarodne suradnje u oblasti nadzora nad tržištem, permanentno informiranje javnosti i svih zainteresiranih subjekata o riziku i opasnim proizvodima. Neposredna kontrola sigurnosti proizvoda je u nadležnosti inspeksijskih tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH koja su ovlaštena za kontrolu proizvoda na tržištu.

U 2010. godini Agencija je, inicirala, provodila i koordinirala aktivnosti nadzora nad tržištem, baziranog na kontroli sigurnosti neprehrambenih potrošačkih proizvoda u skladu sa postojećim zakonima i podzakonskim aktima, a s ciljem sustavne kontrole sigurnosti neprehrambenih potrošačkih proizvoda na tržištu i zaštite potrošača. Aktivnosti su, u skladu s važećim propisima iz oblasti, bazirane na dobrovoljnom povlačenju proizvoda i poduzimanju korektivnih mjera od strane poslovnih subjekata, a ostvareni rezultati nadzora su iznad očekivanog, kako u dijelu

postupanja poslovnih subjekata tako i angažiranja nadležnih inspekcijskih tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH. Unaprijeđen je sustav koordinacije aktivnosti i tijeka informacija o opasnim / neusklađenim proizvodima između Agencije i inspekcijskih tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH. Urađen je Prijedlog strategije nadzora nad tržištem neprehrambenih potrošačkih proizvoda u BiH (2011.–2015.), usuglašen s inspektoratima entiteta i Brčko Distrikta BiH koji će se uputiti Vijeću ministara na usvajanje.

Realiziran je prvi zajednički program proaktivnog nadzora sigurnosti igračkaka i proizvoda za djecu na osnovi sadržaja ftalata, koji uključuje i laboratorijsko ispitivanje 65 uzoraka navedenih proizvoda.

Kreirana je aplikacija i operativan je sustav obavještanja javnosti o opasnim/neusklađenim proizvodima na tržištu BiH putem web-stranice Agencije.

Pripremljeno je i publicirano više sigurnosnih vodiča za potrošače i poslovne subjekte. Brošura za pomoć poslovnim subjektima pri obavještanju tijela iz sustava nadzora nad tržištem o opasnim proizvodima koje su stavili na tržište, distribuirana je putem Euro-info korespondentnog centra i UINO BiH.

Na osnovi ugovora zaključenog s DG SANCO, Agencija prevodi i na web-stranici publicira obavještenja zemalja članica EU-a o opasnim proizvodima na unutarnjem tržištu EU-a, u funkciji jačanja svijesti o sigurnosti proizvoda, informiranja potrošača u BiH i, kada je moguće, pokretanja korektivnih mjera za proizvode visokog rizika koji su prisutni na tržištu BiH.

Implementacija projekta IPA 2007 Infrastruktura sigurnosti (koji je prvi projekt potpore Agenciji) odvija se prema projektiranim aktivnostima

Sve relevantne informacije o aktivnostima Agencije, pravni propisi i dokumenti vezani za sigurnost proizvoda, redovito se ažuriraju i dostupni su na web-stranici Agencije.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Agencija nema zakonodavne nadležnosti, već je obvezna sudjelovati u izradi propisa o sigurnosti proizvoda koji se donose u BiH ili entitetima.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Agencija tijekom 2010. godine nije zaključivala međunarodne ugovore.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

1. Preuzimanje i prevođenje *acquis communautaire*

- Sudjelovanje u ekspertnim timovima za preuzimanje direktiva Novog pristupa Europske unije u skladu s Programom preuzimanja tehničkih propisa („Službeni glasnik BiH“, broj 35/06) i Odlukom o planu aktivnosti za realizaciju Programa preuzimanja tehničkih propisa („Službeni glasnik BiH“, broj 89/06).
- U skladu s člankom 7. Odluke o uspostavi organizacijskih jedinica za europske integracije u tijelima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 66/08) izvršeno je prevođenje odluke EK od 16. prosinca 2009. kojom se propisuju smjernice za upravljanje sustavom brze razmjene informacija “RAPEX” u skladu s člankom 12. i postupkom

obavještanja u skladu s člankom 11. direktive 2001/95/EEZ (Direktiva o općoj sigurnosti proizvoda).

- Prijevod (publikacija) Vodiča za provedbu korektivnih mjera uključujući i povrat proizvoda od potrošača.

2. Fondovi pomoći Europske unije

- Implementacija projekta IPA 2007 Infrastruktura sigurnosti u BiH (otpočeo u studenome 2009.), što je prvi projekt potpore Agenciji.
- Sudjelovanje u regionalnom IPA 2008 programu Infrastruktura kvalitete za zemlje zapadnog Balkana i Tursku.
- Programiranje i izrada Twinning ficea za IPA 2009 – sektorski projekt - komponenta nadzor nad tržištem.
- Organiziranje TAIEX radionica za inspektorate i Agenciju na temu Implementacija Direktive o niskonaponskoj opremi (LVD).

3. Međunarodna suradnja

- Agencija je stalni član Opće skupštine PROSAFE-a (*Product Safety Enforcement Forum of Europe*), koja je utemeljena od strane tijela za nadzor nad tržištem iz Europe koji provode aktivnosti koje se odnose na područje sigurnosti potrošačkih proizvoda i kontinuirano sudjeluje u radu.
- Agencija u svojstvu promatrača sudjeluje u radu AdCo skupine za elektromagnetnu kompatibilnost koja predstavlja forum za suradnju i razmjenu informacija između institucija EU-a nadležnih za nadzor nad tržištem.
- Regionalna suradnja s tijelima nadzora nad tržištem.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Na osnovi Plana rada Agencije za 2010. godinu realizirani su sljedeći programski zadaci:

1. provedba i koordinacija aktivnosti sustava nadzora nad tržištem u skladu sa Zakonom o općoj sigurnosti proizvoda i Zakonom o nadzoru nad tržištem u BiH i odgovarajućim podzakonskim aktima:

reaktivni nadzor

Implementacija Zakona o općoj sigurnosti proizvoda („Službeni glasnik BiH“, broj 102/09), Odluke o obliku i sadržaju obavijesti o opasnom proizvodu („Službeni glasnik BiH“, broj 55/10) i Pravilnika o internim procedurama i postupanju po prijmu obavijesti o opasnom proizvodu („Službeni glasnik BiH“, broj 67/08):

- na osnovi praćenja i analiziranja velikog broja obavijesti proizvođača o povlačenju s tržišta opasnih / neusklađenih proizvoda publiciranih putem RAPEX-a, CPSC-a, specijaliziranih web-stranica i informacija od drugih nadležnih tijela, Agencija je identificirala 48 uvoznika/distributera tih proizvoda u BiH. U skladu s tim je i pokrenula 48 predmeta reaktivnog nadzora s ciljem poduzimanja aktivnosti uklanjanja tih proizvoda s tržišta BiH, ukoliko su prisutni. To je uključivalo provedbu, prikupljanje i analizu relevantnih informacija, utvrđivanje pravne osnove za daljnje postupanje, uspostavu komunikacije s relevantnim poslovnim subjektima (proizvođačima, ovlaštenim zastupnicima, uvoznicima, distributerima), analizu primljenih informacija od poslovnih subjekta;

- od ukupno pokrenutih predmeta, na tržištu BiH identificirano je 18 vrsta opasnih/neusklađenih proizvoda. S ciljem poduzimanja aktivnosti uklanjanja tih proizvoda s tržišta BiH, upućeni su akti inspeksijskim tijelima FBiH, RS i BD BiH na nadležno postupanje. Kao rezultat ovih aktivnosti s tržišta je povučeno 199 proizvoda, a od potrošača je izvršen povrat 295 proizvoda i uništena su 42 proizvoda;
- u provedbi navedenih aktivnosti reaktivnog nadzora Agencija je pružala stručnu pomoć poslovnim subjektima pri procjeni potrebe obavještanja o opasnim proizvodima i procjeni rizika. S istim ciljem je pripremila i publicirala aplikaciju „Kalkulator procjene rizika za potrebe poslovnih subjekata“ kao pomoć poslovnim subjektima u procjenjivanju razine rizika i donošenju odluke o potrebi obavještanja/neobavještanja Agencije o opasnom proizvodu;

proaktivni nadzor

- implementacija Odluke o ograničavanju stavljanja na tržište igračaka i proizvoda za djecu koji sadrže ftalate („Službeni glasnik BiH“, broj 04/10). Prema navedenoj odluci realiziran je prvi zajednički projekt proaktivnog nadzora sigurnosti igračaka i proizvoda za djecu na sadržaj opasnih supstanci ftalata. Plan proaktivnog nadzora je urađen na osnovi RAPEX obavijesti o opasnim proizvodima i usuglašen s inspeksijskim tijelima entiteta i BD BiH. Ukupno je uzorkovano 65 proizvoda s cijelog teritorija BiH i upućeno na laboratorijsko ispitivanje. Od tog broja, kod 36 uzoraka proizvoda (55 %) je utvrđena prisutnost opasnih supstanci ftalata u nedozvoljenim količinama. U postupku je povlačenje i uništavanje navedenih proizvoda s nedozvoljenim sadržajem ftalata, a kompletni rezultati nisu dostupni budući da su aktivnosti još u tijeku, kao i da se za neke uzorke vrši superanaliza po zahtjevu poslovnih subjekata od kojih je uzorak uzet. Sumirani rezultati aktivnosti će biti objavljeni na web-stranici Agencije i u sredstvima javnog informiranja;

2. sudjelovanje u izradi propisa o sigurnosti proizvoda

- sudjelovanje u radu ekspertnih timova za preuzimanje direktiva Novog pristupa u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine, i to: Direktive o mjernim instrumentima, Direktive o ambalaži i ambalažnom otpadu, Direktive o žičarama za prijevoz osoba, Direktive o prenosivoj opremi pod pritiskom, Direktive o sigurnosti igračaka, Direktive o osobnoj zaštitnoj opremi, Direktive o opremi pod pritiskom, Direktive o sigurnosti uređaja u potencijalno eksplozivnim atmosferama (ATEX), Direktive o građevinskim proizvodima, Direktive o neautomatskim vagama i Direktive o uređajima na plin. Nositelj aktivnosti je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, a Agencija sudjeluje u radu u skladu sa svojim zakonskim nadležnostima;

3. uspostava, izgradnja i aktivnosti nadzora nad tržištem

- urađen je Prijedlog strategije nadzora nad tržištem potrošačkih neprehrambenih proizvoda BiH (2011.–2015.), usuglašen s inspeksijskim tijelima entiteta i BD BiH. Dokument će se uputiti Vijeću ministara BiH na usvajanje (uz potporu projekta IPA 2007 Infrastruktura sigurnosti);
- izvršena je analiza i procjena osposobljenosti laboratorija za potrebe nadzora nad tržištem. Od 36 anketnih laboratorija, 19 je prihvatilo suradnju za procjenu (izvršen je i posjet u devet laboratorija u BiH) (IPA 2007 projekt);
- urađena je analiza nedostataka sustava nadzora nad tržištem BiH (Gap), uključujući pravni i organizacijsko-funkcionalni aspekt - kao ulazni parametri za izradu strategije (potpora IPA projekta);
- urađena je procjena kapaciteta, osposobljenosti i ključnih procesa Agencije, kao polazište za programiranje obuka (potpora IPA projekta);

- izrađena je i distribuirana Brošura o obavještanju o opasnim proizvodima od strane poslovnih subjekata u cilju pomoći gospodarskim subjektima pri ostvarivanju njihove obveze obavještanja Agencije o opasnom proizvodu (distribucija putem poslovnih novina, Uprave za neizravno oporezivanje, Vanjsko-trgovinske komore BiH i gospodarskih komora entiteta);
- preveden je i publiciran Vodič za provedbu korektivnih mjera, uključujući i povrat proizvoda od potrošača s ciljem da pruži pomoć kompanijama, posebno malim i srednjim poslovnim subjektima koji poduzimaju korektivne mjere s ciljem zaštite potrošača. Ovaj vodič sadrži najbolju praksu europskih poslovnih subjekata u oblasti sigurnosti proizvoda;
- uspostavljena je baza podataka o opasnim proizvodima na tržištu BiH, u funkciji informiranja potrošača i jačanja svijesti o sigurnosti proizvoda, koja se dopunjava prema ostvarenim rezultatima;
- na osnovi ugovora zaključenog s DG SANCO prevode se i redovito se na web-stranici Agencije publiciraju obavijesti o opasnim proizvodima iz RAPEX sustava EU-a;

4. posebne aktivnosti u oblasti zaštite potrošača - sigurnosni zahtjevi

- izrađen je prijedlog za Državni godišnji program zaštite potrošača za 2011. godinu za oblast sigurnosti proizvoda kao osnove za zaštitu sigurnosnih interesa potrošača;
- uspostavljen je sustav obavještanja javnosti o opasnim /neusklađenim proizvodima na tržištu BiH, koji sadrži i podatke o riziku i upute za potrošače;
- na osnovi praćenja najbolje prakse EU-a urađeno je i publicirano više sigurnosnih brošura u cilju zaštite potrošača:
  - Savjeti roditeljima pri kupovini igračaka i proizvoda za djecu
  - Preporuke za sigurno korištenje električnih kućanskih aparata
  - Savjeti za roditelje - sigurnost igračaka.
  - Sigurnosna uputa za dječja kolica
  - Sigurnosno upozorenje za roditelje: vezice i konopci na dječjoj odjeći;
- publiciran je obrazac za prigovore potrošača koji se odnose na sigurnost neprehrambenih potrošačkih proizvoda putem web-stranice Agencije;
- sudjelovanje u pripremi Izvješća o primjeni Konvencije o zaštiti od strojeva broj 119, Međunarodne organizacije rada za 2010. godinu;

5. suradnja s domaćim institucijama i organizacijama

- Agencija sudjeluje u radu 12 tehničkih komiteta pri Institutu za standardizaciju BiH radi planiranja, pripreme te utvrđivanja nacrta i prijedloga bosanskohercegovačkih standarda kojima se preuzimaju europski harmonizirani standardi koji prate pojedine tehničke propise o sigurnosti proizvoda;
- sudjelovanje u specijalističkim edukacijama u organizaciji Instituta za akreditaciju BiH (BATA), Instituta za standardizaciju BiH i Instituta za mjeriteljstvo BiH;

6. ostali realizirani programski zadaci

- sudjelovanje na više domaćih i međunarodnih seminara, obuka, konferencija i radionica, što je nužno za uspostavu i izgradnju djelotvornog nadzora nad tržištem u skladu s EU standardima, usvajanje internih akata Agencije, održavanje i unapređenje web-stranice Agencije, uspostava i održavanje knjižnice, izvještavanje o rezultatima, razvoju i unaprjeđenju tržišnog nadzora za izvješća o napretku, izvještavanje o realizaciji aktivnosti prioriteta iz Akcijskog plana Europskog partnerstva. Praćenje legislative i najbolje prakse EU-a iz područja slobodnog prometa roba i sigurnosti proizvoda.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

U 2010. godini od ukupno odobrenih proračunskih sredstava realizirano je 79,95 %, što je uvjetovano provedbom mjera štednje, kašnjenjem u provedbi laboratorijskih ispitivanja uzoraka na sadržaj ftalata uslijed čega nije provedena superanaliza za koju su bila planirana sredstva te činjenicom da u tekućoj godini nije realiziran planirani prijam kadrova (od planiranih pet novih djelatnika, uposlen je jedan i to krajem godine te porodijske odsutnosti jedne djelatnice).

Analitički prikaz dat je u sljedećoj tabeli:

Red. Br.	Vrsta rashoda	Ekonom. kod	Odobreno budžetom za tekuću godinu	Izmjene: rebalans, p restrukturiranje	Korigovani budžet sa prestrukturiranjem	Realizovano u periodu 01.01.-31.12.2010.g.	Ostatak sredstava do kraja godine	Index 7/6
1	2	3	4	5	6	7	8(6-7)	9
I	TEKUĆI IZDACI		892.000	0	892.000	709.291,81	182.708,19	79,52
1	Bruto plate i naknade	611100	611.000		611.000	497.512,67	113.487,33	81,43
2	Naknade troškova zaposlenih	611200	112.000		112.000	72.880,75	39.119,25	65,07
3	Putni troškovi	613100	32.000		32.000	19.297,83	12.702,17	60,31
4	Izd. za telefonske i poštane usluge	613200	13.000		13.000	11.185,04	1.814,96	86,04
5	Izd. za energiju i komunalne usluge	613300	16.000		16.000	13.496,44	2.503,56	84,35
6	Nabavka materijala	613400	10.000		10.000	4.437,01	5.562,99	44,37
7	Izd. za usluge prevoza i goriva	613500	8.000		8.000	6.147,76	1.852,24	76,85
8	Troškovi zakupa	613600	43.000		43.000	42.120,00	880,00	97,95
9	Izdaci za tekuće održavanje	613700	7.000		7.000	5.970,42	1.029,58	85,29
10	Izd. za osiguranje i tr. platnog prom.	613800	3.000		3.000	2.430,64	569,36	81,02
11	Ugovorene usluge	613900	37.000		37.000	33.813,25	3.186,75	91,39
II	KAPITALNI IZDACI		20.000	0	20.000	19.816,04	183,96	99,08
1	Nabavka zemljišta	821100			0			
2	Nabavka građevina	821200			0			
3	Nabavka opreme	821300	20.000		20.000	19.816,04	183,96	99,08
	UKUPNO (I+II)		912.000	0	912.000	729.107,85	182.892,15	79,95

11. AGENCIJA ZA OSIGURANJE U BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Agencija za osiguranje u BiH je osnovana Zakonom o Agenciji za osiguranje u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 12/04), a počela je s radom polovicom 2006. godine, kada je imenovan direktor Agencije. Trenutačno je zaposleno osam državnih službenika (od predviđenih 10) i jedan zaposlenik.

U skladu sa Zakonom o društvima za osiguranje u privatnom osiguranju ("Službene novine FBiH", br. 24/05) i Zakonom o društvima za osiguranje ("Službeni glasnik RS", br. 17/05, 01/06, 64/06 I 74/10) supervizorske i nadzorne ovlasti u sektoru osiguranja imaju entitetske agencije za nadzor osiguranja. Zakonom o Agenciji za osiguranje u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 12/04), propisane su nadležnosti Agencije za osiguranje u BiH.

Prema Zakonu o Agenciji za osiguranje u BiH, Agencija vodi statistike u pogledu poslovanja tržišta osiguranja u BiH. Agencija je u travnju 2010. godine počela s aktivnostima s ciljem prikupljanja relevantnih podataka za potrebe izdavanja redovite godišnjeg statističke publikacije sektora osiguranja BiH. Osim podataka iz entitetskih agencija, prikupljeni su i drugih službeni podaci vezani za sektor finansijskih usluga i makroekonomske pokazatelje u BiH i entitetima, isti su zatim ažurirani, tabelarno prikazani i provjerena njihova točnost. Konačna verzija statističkog

biltena pod nazivom „Statistika tržišta osiguranja u Bosni i Hercegovini“ za 2009. godinu je objavljena u kolovozu 2010. godine, na tri službena jezika BiH i na engleskom jeziku te je prosljeđena svim relevantnim institucijama. Agencija je pripremila i skraćenu verziju publikacije koja je objavljena u Službenom glasniku BiH, te službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta.

Sve do donošenja Naloga supervizora za Brčko Distrikt, isplatu odštetnih zahtjeva po neosiguranom i neidentificiranom motornom vozilu na teritoriji Brčko Distrikta vršili su Zaštini fond Republike Srpske i Zaštitni fond FBiH, po teritorijalnom načelu (zamišljenoj međuentiteskoj granici). Nalozi OHR-a, odnosno supervizora za Brčko Distrikt od 16.7.2003. godine, 4.8.2006. godine, kao i dopuna ovog naloga od 17.1.2008. godine su rezultirali time da je bilo nejasno koja institucija će isplatiti odštetne zahtjeve u spomenutim slučajevima. Agencija za osiguranje u BiH je nastojala da se ovi problemi nadmaše te je održano niz kontakata kako bi se došlo do pravičnog rješenja. U tom smislu, Agencija je upućivanjem dopisa, kao i telefonskim putem inicirala u više navrata održavanje niza sastanaka i dogovora s OHR-om. Dana 28.10.2010. godine Agencija je zaprimila odgovor OHR-a u kojem se kaže da režim koji se primjenjivao prije izdavanja Dopune naloga supervizora od 4.8.2006. godine, a od 17.01.2008. godine, ostaje na snazi, odnosno zakoni Federacije BiH o pitanjima osiguranja nastavljaju se primjenjivati južno od bivše međuentitetske granice, dok se s primjenom zakona Republike Srpske nastavlja sjeverno od nje. Na ovaj način otklonjena je pravna praznina te su se stvorile pretpostavke da se predmetne štete isplaćuju.

Tijekom 2010. godine održan je niz sastanaka s predstavnicima Udruge osiguravatelja FBiH, Udrugom osiguravatelja RS i zaštitnim fondovima entiteta na kojima je bilo govora o aktualnim temama na tržištu osiguranja.

Agencija je sudjelovala u pripremi projekta „Rizik od prirodnih katastrofa“. U okviru ovog projekta održan je niz sastanaka s predstavnicima Svjetske banke, Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine i Federalnim ministarstvom financija. Trenutačno se vrši usuglašavanje na entitetskoj razini o mogućnosti realizacije ovog projekta.

Pranje novca i financiranja terorističkih aktivnosti

Direktor Agencije za osiguranje u BiH je član radne skupine, imenovane od strane Vijeća ministara BiH, koja je sudjelovala u izradi izmjena i dopuna Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti (“Službeni glasnik BiH”, br.53/09, u daljnjem tekstu: Zakon). Entitetske agencije za nadzor osiguranja trebaju donijeti podzakonske akte u svrhu primjene Zakona i u tome im trebaju pomoći Agencija za osiguranje u BiH i SIPA. Agencija za osiguranje u BiH je 2010. godine entitetskim agencijama izradila smjernice koje će im pomoći u izradi podzakonskih akata. Direktor Agencije za osiguranje u BiH već je nekoliko godina član Radne skupine Komiteta eksperata za evaluaciju mjera protiv pranja novca i financiranje terorizma (MONEYVAL) obrazovanog od strane Vijeća Europe, a čiji predstavnici su imenovani ispred institucija BiH. Agencija je zajedno s entitetskim agencijama za nadzor osiguranja radila na Upitniku o tipologiji pranja novca koji je dostavljen Vijeću Europe.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za osiguranje u BiH

Ispred Agencije za osiguranje u BiH je izrađen prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za osiguranje u BiH“, koji se trenutačno nalazi na usuglašavanju njegova teksta od strane Upravnog odbora Agencije. Nakon toga u vezi sa istim će biti provedena procedura propisana Jedinim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama BiH.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Temeljem članka 9. stavka 6. Zakona o Agenciji za osiguranje u BiH, Agencija je u tijeku 2009. godine započela provedbu aktivnosti na potpisivanju memoranduma o razumijevanju s nadzornim tijelima Republike Austrije, Slovenije, Srbije i Hrvatske, u sektoru osiguranja, ostvarivši kontakte sa svakim od navedenih nadzornih tijela. Tekstovi memoranduma su izrađeni suglasno tipskom IAIS multilateralnom memorandum o razumijevanju u vezi sa suradnjom i razmjenom informacija (IAIS MMOU), prilagođeni našem zakonodavstvu u oblasti osiguranja i podjeli nadležnosti između Agencije za osiguranje u BiH i entitetskih agencija. Agencija je od Ministarstva vanjskih poslova BiH pribavila suglasnost za potpisivanje predloženih tekstova memoranduma, nakon čega su isti proslijeđeni na mišljenje entitetskim agencijama radi davanja primjedbi i sugestiji. Na bazi primjedbi i sugestija entitetskih agencija izrađeni su revidirani tekstovi memoranduma koji su ponovo upućeni entitetskim agencijama na suglasnost. Nakon što je tekst memoranduma usuglašen s entitetskim agencijama za nadzor osiguranja, memorandum su bili razmatrani na sjednici Vijeća ministara BiH. Vijeće ministara BiH je zatražilo mišljenje entitetskih vlada, kako bi se potom pristupilo potpisivanju istih.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

U procesu harmonizacije propisa u sektoru osiguranja u BiH učinjeni su naponi da se entitetski zakoni u potpunosti ujednače. Formirana je radna skupina koju čine predstavnici Agencije za osiguranje u BiH, predstavnici entitetskih agencija i predstavnici Direkcije za europske integracije. Održan je određeni broj radnih sastanaka na kojima su analizirani svi entitetski zakoni iz oblasti osiguranja te su uočene određene razlike u pogledu određenih zakonskih odredbi. Ove aktivnosti će biti nastavljene u narednom razdoblju.

I u 2010. godini Agencija je nastavila aktivnosti u pogledu harmonizacije propisa iz oblasti osiguranja s propisima EU. U tom pogledu vršena je analiza usklađenosti propisa iz oblasti osiguranja u BiH s direktivama Europske unije na osnovi izrađenih tabela o stupnju usklađenosti urađenih u okviru Twinning light projekta, koji je od strane Regulatorne agencije Republike Bugarske provoden u razdoblju ožujak - rujan 2008. godine. Agencija za osiguranje u Bosni i Hercegovini upoznata je da je na sastanku Pododbora za unutarnje tržište i konkurenciju održanog u Bruxellesu u svibnju ove godine zaključeno da je trenutačno najveći prioritet usklađivanje zakonodavstva BiH s odredbama *acquisa communautairea* u oblasti unutarnjeg tržišta. Od strane Europske komisije predloženo je da se uradi usporedni prikaz važećih entitetskih zakonskih propisa iz oblasti osiguranja i njihova međusobna usklađenost, kao i usklađenost s odredbama *acquisa communautairea*.

S tim u vezi, Agencija za osiguranje u BiH je izradila tabele usklađenosti entitetskih zakona iz oblasti osiguranja, s ocjenom usklađenosti, i to za sve zakonske propise iz oblasti osiguranja:

- usporedni prikaz i ocjena usklađenosti Zakona o društvima za osiguranje u privatnom osiguranju ("Sl. list FBiH", br.24/05) i Zakona o društvima za osiguranje ("Sl. glasnik RS", br.17/05, 01/06 i 64/06)
- usporedni prikaz i ocjena usklađenosti Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obveznom osiguranju od odgovornosti ("Sl. list FBiH", br.22/05) i Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obveznim osiguranjima od odgovornosti ("Sl. glasnik RS", br.17/05, 64/06, 12/09)

- usporedni prikaz i ocjena usklađenosti Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju ("Sl. list FBiH", br. 22/05 i 8/10) i Zakona o posredovanju u osiguranju ("Sl. glasnik RS", br. 17/05 i 64/06).

Također, Agencija za osiguranje u BiH je izradila i tabele transpozicije, odnosno prikaz usklađenosti entitetskih zakona iz oblasti osiguranja s pojedinim direktivama EU-a. Tabele usklađenosti su izrađene u odnosu na sljedeće direktive:

- 73/239/EEC, 2005/68/EC, 2002/83/EC, 92/49/EEC, 88/357/EEC, 87/344/EEC, 2001/17/EC, i to u pogledu odredaba Zakona o društvima za osiguranje ("Sl. glasnik RS", br. 17/05, 01/06, 64/06) i Zakona o društvima za osiguranje u privatnom osiguranju ("Sl. list", br. 24/05)
- 72/166/EEC, 84/5/EEC, 90/232/EEC, 2000/26/EEC, i to u pogledu Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obveznom osiguranju od odgovornosti ("Sl. list FBiH", br. 22/05) i Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obveznim osiguranjima od odgovornosti ("Sl. glasnik RS", br. 17/05, 64/06, 12/09)
- 2002/92/EC u pogledu Zakona o posredovanju u osiguranju ("Sl. glasnik RS", br. 17/05 i 64/06) i Zakon o posredovanju u privatnom osiguranju ("Sl. list FBiH", br. 22/05 i 8/10).

Prikazi usklađenosti rađeni su na osnovi konsolidiranih verzija direktiva koje su preuzete s EUR-Lex Access to European Union Law.

Također, Agencija trenutačno radi na izradi komparativnih tabela za entitetske podzakonske akte iz oblasti osiguranja.

Na zahtjev Europske komisije, a radi izrade Izvešća o napretku BiH u procesu europskih integracija za 2010. godinu, Direkciji za europske integracije su dostavljene informacije o aktivnostima o napretku iz oblasti osiguranja u 2010. godini koje su izrađene uz aktivnu suradnju s entitetskim agencijama.

IPA 2007

U tijeku 2010. godine vršene su učestale aktivnosti na pripremi projekta IPA 2007. Na raspisanom međunarodnom tenderu za Twinning projekt IPA 2007 „Izgradnja održivosti kapaciteta Agencije za osiguranje u BiH i agencija za nadzor osiguranja Federacije i Republike Srpske“ kao najbolji ponuđač izabrana je Bugarska komisija za finansijski nadzor i u suradnji sa istom vršene su pripreme za početak realizacije projekta. Davane su sugestije i primjedbe te je izvršeno usuglašavanje plana i programa rada projekta IPA 2007. U okviru projekta održat će se niz edukativnih seminara u BiH, izvršiti određeni studijski posjeti zemljama EU, izvršiti edukacija osoblja kao i niz drugih aktivnosti koje su navedene u Ugovoru o realizaciji IPA-projekta. Projekt će ukupno trajati 24+3 mjeseca, očekivani početak realizacije projekta je početak 2010. godine. Od strane entitetskih agencija za superviziju potpisana su pisma namjere.

Zbog tehničkih razloga projekt je počeo s realizacijom 21.4.2010. godine Obaviješću o potvrđivanju twinning ugovora. Tada je u Sarajevo došao Resident Twinning Adviser (RTA). Preliminarni sastanak i ceremonija otvaranja održana je 19.5.2010. godine. U okviru spomenutog projekta održano je nekoliko seminara. Također su obavljene sljedeće aktivnosti: izvršena je kompletna procjena potreba za obukom za Agenciju za osiguranje u BiH i entitetskim agencijama (u daljnjem tekstu: korisnike), definiran je popis seminara, treninga i studijskih putovanja, te razvoj multigodišnje strategije obuke za korisnike, analiziran je sustav osiguranja izvoza u Bosni i Hercegovini, definirana je lista u organizacijama u zemlji s kojima Agencija treba koordinirati ovaj rad, obavljeno je istraživanje i definiran je skup najboljih praksi i metodologija o upravljanju pitanjima vezanim za osiguranje izvoznih kredita.

U razdoblju od 13. - 15.10.2010. godine u okviru predmetnog projekta, za uposlenike Agencije za osiguranje u BiH organiziran je i proveden seminar na temu: „Prezentacijske vještine“, gdje su uposlenici Agencije poučeni kako napraviti prezentaciju, a dano je objašnjenje vještina djelotvornog govora u javnosti.

U organizaciji Agencije za osiguranje u Bosni i Hercegovini u listopadu i studenom su u Sarajevu održana tri seminaru u sklopu spomenutog Twinning projekta.

Seminar “Prakse supervizora” je održan u razdoblju od 18.-22.10.2010. godine u Sarajevu, a AZO BiH je osigurala prostorije u zgradi Bosna RE. Također, isti seminar je održan u razdoblju od 20.-22.10.2010. godine u Banjaluci. Obrađene su sljedeće teme:

- Inspekcije na licu mjesta
- Off-site nadzor
- Vrste on-site inspekcije
- Planiranje on-site inspekcije
- Dodatne ovlasti i dr.

Osim predstavnika AZO BiH, seminaru održanom u Sarajevu su prisustvovali i predstavnici Agencije za nadzor osiguranja FBiH.

U okviru seminara “Osiguranje izvoznih kredita”, koji je održan od 1. do 2. studenog u prostorijama Agencije za osiguranje u BiH prezentirano je sljedeće:

- Agencije za izvozne kredite – kratki osvrti njihove osnovne institucionalne vrste
- Izvozni krediti; Međunarodne organizacije u sektoru osiguranja
- OECD – Džentlmenski sporazum
- Uspostava, misija, struktura i nadzorna tijela reprezentnih agencija za osiguranje kredita u Europskoj uniji i dr.

Osim predstavnika AZO BiH, seminaru su prisustvovali predstavnici Izvožno-kreditne agencije Bosne i Hercegovine (IGA).

U razdoblju od 22.11.do 24.11.2010. godine u Sarajevu je održan seminar “Europski zakonodavni procesi” za koji je, također, Agencija osigurala prostorije u zgradi Bosna RE. Obrađene su sljedeće teme:

- Europski zakonodavni procesi i uključivanje nacionalnih regulatornih tijela
- Vrste EU pravnih akata
- Tranzicija iz CEIOPS-a u Europsko nadzorno tijelo (EIOPA) – Organizacijska pitanja
- Koordinacija procesa pripreme za pristup Europskoj uniji.

Osim predstavnika AZO BiH, seminaru su prisustvovali predstavnici Agencije za nadzor osiguranja FBiH, Agencije za nadzor osiguranja RS, Agencije za bankarstvo RS, Povjerenstva za vrijednosne papire FBiH, Komisije za hartije od vrijednosti RS i Centralne banke BiH. Cilj održavanja seminara bio je daljnje usavršavanje zaposlenih u sektoru osiguranja s predstojećim aktivnostima vezanim za europske integracije te, putem praktičnog treninga, upoznavanje s načinom usklađivanja legislative BiH u oblasti osiguranja s odnosnom legislativom EU. Seminar “Solvency II” je održan u razdoblju od 15.-17.12.2010. godine u Banjaluci. Obrađene su sljedeće teme:

- Solvency II (Pregled)
- QIS 5 (Kvantitativna studija utjecaja)
- Stup I – Procjena vrijednosti aktive i ostalih obveza
- Tehničke rezerve
- SCR (Zahtijevani solventni kapital) I MCR (Zahtijevani minimalni kapital)

- Interni model
- Stup II i Stup III.

Osim predstavnika AZO BiH, seminaru su prisustvovali predstavnici Agencije za nadzor osiguranja FBiH, Agencije za nadzor osiguranja RS, Udruženja aktuaru Republike Srpske, Drina osiguranja D. D. Banjaluka, Nešković osiguranja D. D. Bijeljina, Fakulteta poslovne ekonomije Bijeljina, Dunav osiguranja D. D. Banjaluka, Mikrofin osiguranja i Ministarstva financija RS.

Zaposlenici Agencije su u tijeku 2010. godine aktivno sudjelovali na raznim međunarodnim skupovima i studijskim posjetima, koji su imali edukativni karakter.

U tijeku 2010. godine Agencija je preko Ministarstva vanjskih poslova obnovila članstvo u Međunarodnoj fondacija za osiguranje sa sjedištem u Vashingtonu i Međunarodnom udruženju supervizora osiguranja sa sjedištem u Baselu.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

U odnosu na Plan i program rada Agencije za 2010. godinu planirane, a realizirane aktivnosti su: izrađen je plan i program rada Agencije te plan i program specijalističkih obuka za 2010. godinu, inicirani su i održani sastanci s ključnim institucijama u sektoru osiguranja, Europskoj komisiji je dostavljeno redovito godišnje izvješće o napretku u oblasti osiguranja u BiH (detaljnije navedeno pod točkom IV). Ostale planirane aktivnosti su započete i nalaze se uglavnom u završnim fazama, i to: zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za osiguranje u BiH (detaljnije navedeno pod točkom II-b), potpisivanje memoranduma o razumijevanju sa nadzornim tijelima Austrije, Slovenije, Srbije i Hrvatske (detaljnije navedeno pod točkom III).

Tijekom cijele godine održavani su sastanci s Udruženom osiguravatelja BiH te je u tom smislu održan seminar iz oblasti sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, gdje se govorilo i o aktualnim problematikama u oblasti osiguranja i o rješavanju šteta. Planirano je da se ovakav seminar održi i u Republici Srpskoj.

Upravni odbor Agencije je usvojio Smjernice o uvjetima pod kojima se može zaključiti ugovor o reosiguranju s društvom za reosiguranje koje nema dozvolu za rad u BiH, kao i Odluku o dostavljanju statističkih podataka.

U tijeku 2010. godine realizirane su i sljedeće aktivnosti:

u tijeku 2010. godine na web-stranicu je redovito vršen unos najnovijih vijesti i informacija vezanih za rad Agencije, te postavljen i najnoviji statistički bilten „Statistika tržišta osiguranja“ za 2009. godinu. U tijeku 2010. godine je izvršeno kadrovsko popunjavanje Agencije te je popunjeno mjesto višeg stručnog suradnika za normativno-pravne poslove u oblasti osiguranja, a trenutačno je upražnjeno mjesto šefa Odjela za međunarodnu suradnju, financije, statistiku i aktuarstvo i mjesto višeg stručnog suradnika za financije i aktuarstvo, za koja je putem Agencije za državnu službu raspisan natječaj i natječajna procedura je u tijeku. Nakon prijma državnih službenika i na ove pozicije Agencija će biti u potpunosti kadrovski popunjena.

Za 2010. godinu urađen je Plan specijaliziranih obuka za zaposlene u Agenciji, na osnovi kojeg su zaposleni prisustvovali redovitoj obuci novouposlenih državnih službenika. Edukaciju i stručno osposobljavanje zaposlenici su imali i prilikom studijskih posjeta i međunarodnih seminara. Direkcija za europske integracije je tijekom cijele godine organizirala treninge za SPO-e (više državne službenike za programiranje), na kojima su polaznici stjecali vještine za pisanje projekata financiranih od strane fondova Europske unije.

Odjel za pravne i administrativno tehničke poslove za potrebe Agencije je proveo konkurentski postupak za nabavu aviokarata i izradu dizajna i tiskanje statističkog biltena, putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda. Također, putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda provedena su i poništena po dva postupka za nabavu tonera i usluga održavanja računala i drugih uređaja. Ostale robe i usluge su nabavljane putem izravnog postupka nabave roba, u skladu sa Zakonom o javnim nabavama i vrijednosnim razredima. Aktivnosti vezane za administrativno-financijske poslove ogleдалe su se u izradi dinamičkog plana proračuna Agencije, tromjesečno izvještavanje Ministarstva financija i trezora o realizaciji proračuna, praćenje i analiza izvršenja proračuna, izrada prijedloga proračuna Agencije za 2010.godinu i izrada plana rada za 2010. godinu.

Osim navedenog, realizirane su i aktivnosti prikupljanja podataka i objavljivanja redovitog godišnjeg statističkog biltena (detaljnije navedeno pod točkom I).

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Ukupni odobreni proračun Agencije za osiguranje u BiH za 2010. godinu iznosio je 582.000,00 KM, od čega je za tekuće izdatke predviđeno 578.000,00 KM, a za kapitalne izdatke 4.000,00 KM. Ukupni rashodi Agencije za osiguranje u BiH za razdoblje 1.1.–do 31.11.2010.godine ostvareni su u iznosu od 462.253,00 KM, a od toga 461.196,00 KM za tekuće izdatke i 1.057,00 KM za kapitalne izdatke.

Odlukama ministra financija i trezora BiH broj 05-16-1-7766-3/10 od 29.10.2010. godine i 05-16-1-8898-2/10 od 7.12.2010. godine odobreno je prestrukturiranje rashoda u okviru ukupnog iznosa odobrenog u proračunu za 2010. godinu. Prestrukturiranja proračuna bila su neophodna, s obzirom na to da je odobreni proračun za 2010. godinu znatno umanjen u odnosu na proračun prethodne godine, a sve u cilju djelotvornog funkcioniranja Agencije za osiguranje u Bosni i Hercegovini i potpune provedbe tekućih aktivnosti.

Prema planiranom i odobrenom proračunu za 2010. godinu, Agencija za osiguranje u BiH je u razdoblju od 1.1. do 31.11.2010. godine ostvarila rashode u iznosu od 462.253 KM, što predstavlja izvršenje proračuna od 79,42%.

Na to je, prvenstven utjecala nepopunjenost Agencije, dinamika zapošljavanja u 2010. godini, kao i kašnjenje u otpočinjanju Twinning projekta, namijenjenog sektoru osiguranja u BiH. U narednoj tabeli predstavljen je odobreni proračun Agencije za osiguranje u BiH - sintetički i to sa svim restrukturiranjima izvršenim u tijeku 2010. godine.

Red. broj	Vrsta rashoda	Odobreni proračun po zakonu	Restrukturiranje proračuna	Ukupno proračun	Izvršenje proračuna	% izvršenja proračuna
1	2	3	5	6	7	8
I	Tekući izdaci	578.000		578.000	461.196	79,79
1.	Plaće zaposlenih	322.000		322.000	247.125	76,75
2.	Naknade troškova	47.000	-17.000	30.000	24.260	80,87

	zaposlenih					
3.	Putni troškovi	25.000	-6.500	18.500	15.270	82,54
4.	Izdaci telefonskih i pošt. usluga	9.000	4.500	13.500	10.902	80,75
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	10.000		10.000	8.206	82,06
6.	Nabava materijala	5.000	-1.500	3.500	1.530	43,71
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	3.000	1.000	4.000	3.222	80,55
8.	Unajmljiva nje imovine i opreme	67.000	-3.000	64.000	53.476	83,56
9.	Izdaci za tekuće održavanje	2.000	2.500	4.500	2.888	64,17
10.	Izdaci za osiguranje	2.000		2.000	1.856	92,80
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	86.000	20.000	106.000	92.461	87,23
II	Kapitalni izdaci	4.000		4.000	1.057	26,43
1.	Nabava opreme	4.000		4.000	1.057	26,43
IV	Ukupan proračun	582.000		582.000	462.253	79,42

12. AGENCIJA ZA JAVNE NABAVE BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Agencija za javne nabave, u suradnji s Odborom Agencije, je u 2010. godini provela niz aktivnosti iz okvira svojih nadležnosti, definiranih člankom 48. stavkom (4) Zakona o javnim

nabavama Bosne i Hercegovine. Pripremila je podzakonske akte koje usvaja Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, zatim podzakonske akte koje donosi Agencija za javne nabave, uz prethodnu suglasnost Odbora Agencije za javne nabave. Realizirala je pružanje stručne i savjetodavne pomoći ugovornim tijelima i ponuđačima u vezi s tumačenjem Zakona i drugih propisa u provođenju postupka javnih nabava na lokacijama Banja Luka, Mostar, Sarajevo, putem dežurnog telefona, kroz pismena mišljenja, kao i konzultativne sastanke, u cilju pružanja stručne pomoći u konkretnim slučajevima. Pripremila je informacije, izvješća i druge materijale za Vijeće ministara BiH. U realizaciji monitoringa postupaka javnih nabava pismeno je ukazivala ugovornim tijelima na povrede Zakona, u obavještenjima o nabavi, u izvješćima koja su dostavljana Agenciji za javne nabave, po pismenim zahtjevima za monitoring postupaka javnih nabava, pratila i analizirala izvješća o revizijama u Bosni i Hercegovini, kao i analizirala odluke Ureda za razmatranje žalbi, u cilju praćenja najčešćih grešaka u postupcima javnih nabava. Agencija za javne nabave je pratila obuke u oblasti javnih nabava, pratila rad predavača u oblasti javnih nabava, u cilju jačanja cjelokupnog sustava obuke u javnim nabavama u BiH, kao i pružanju podrške planiranju i organizaciji programa stručne obuke ugovornih tijela i ponuđača u primjeni zakona i podzakonskih akata u oblasti javnih nabava, prikupljanje i analizu informacija u vezi s potrebama za obuku, odnosnu suradnju s nadležnim agencijama za državnu službu, pružanje pomoći ugovornim tijelima za planiranje obuke, uspostavu sustava obuke trenera, kao i akreditaciju trenera u oblasti javnih nabava, vođenje evidencije akreditiranih trenera za vođenje obuke.

Nadalje, Agencija za javne nabave je u svom radu, kroz podršku stručnom i tehnološkom te administrativnom usavršavanju, prema potrebama i u cilju ostvarivanja i unapređenja komunikacije između Agencije, Ureda za razmatranje žalbi, ugovornih tijela, ponuđača i drugih specijaliziranih institucija u oblasti javnih nabava u BiH, regiji i sa zemljama Europske unije, te održavanje i unapređenje web informacijskog sustava javnih nabava u BiH, putem kojeg se objavljuju sve aktualnosti vezane za sustav javnih nabava u BiH, gdje se kontinuirano objavljuju stavovi u vezi s pravilnom primjenom Zakona, kao i dobrom praksom. Web-stranica daje i cijeli niz drugih sadržaja, koji su dobra praksa u oblasti javnih nabava, nova legislativa u Europskoj uniji u oblasti javnih nabava, kao i praćenje postupka javnih nabava u BiH kroz objave obavještenja o nabavi, obavještenja o poništenju postupka javne nabave i obavještenja o dodjeli ugovora i unapređenje statistike javnih nabava u BiH, počela realizaciju projekta, Informacijskog sustava za izvještavanje o provedenim postupcima javnih nabava utvrđenih u poglavljima II i III Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine (WisPPA) , koji je u potpunosti završen krajem 2009. godine te pušten u puni operativni rad u 2010. godini. U protekloj prvoj godini rada sustava WisPPA Agencija je temeljito vršila analizu rada sustava, uočavali nedostatke i mogućnosti za poboljšanja. Kombinirajući naše nalaze s primjedbama, komentarima i sugestijama korisnika sustava, odnosno ugovornih tijela, izvršena je nadogradnja postojećih funkcionalnosti i puštena u rad unaprijeđena verzija sustava WisPPA.

Nadalje, Agencija je uvela sustav za upravljanje dokumentima i procesima (sustav DMS) koji je omogućio integraciju upravljanja dokumentima u sjedištu Agencije i njezinim filijalama u Banjaluci i Mostaru. Prijem akata, signiranje, obrada i otprema su u potpunosti digitalizirani i razmjena podataka se vrši isključivo elektroničkim putem u izgrađenoj virtualnoj privatnoj mreži Agencije. Elektroničko upravljanje dokumentima i procesima donosi značajne prednosti u efikasnosti rada institucije i značajnu uštedu resursa (vremena, novca, materijalnih sredstava).

Sve naprijed navedene aktivnosti rezultirale su ograničenim napretkom u oblasti javnih nabava⁸, gdje je uočeno da sustav javnih nabava pokazuje trend napretka unutar postojećeg zakonskog okvira, bolja znanja na terenu u ovoj oblasti, kao i stvaranje daljnjih pretpostavki za razvoj i unapređenje sustava javnih nabava.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U 2010. godini Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 60/10).

Nadalje, u 2010. godini Agencija za javne nabave je pripremila i sljedeći podzakonski akt:

1. Uputa o objavljivanju obavještenja o postupcima javnih nabava, upućeno Vijeću ministara BiH na razmatranje i usvajanje.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Agencija tijekom godine nije zaključivala međunarodne ugovore.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Sudjelovanje na RPM sastanku u okviru Pododbora za konkurenciju na sastanku u Bruxellesu (travanj 2010. godine) gdje je posebno istaknuta potreba daljnjeg usuglašavanja zakonodavstva BiH sa zakonodavstvom EU-a u oblasti javnih nabava. Priprema i dostava redovitih polugodišnjih izvješća o realizaciji prioriteta iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, kao i obveza iz Europskog partnerstva.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Prema Programu rada Agencije za javne nabave za 2010. godinu realizacija planiranih programa je sljedeća:

1. Strategija razvoja sustava javnih nabava za razdoblje 2010.-2015. godine; usvojena na 131. sjednici Vijeća ministara BiH, održanoj 26.8.2010. godine;
2. novi tekst zakona o javnim nabavama u fazi je konzultacija s javnošću;
3. novi tekst Upute o primjeni Zakona o javnim nabavama BiH je upućenu u proceduru prema Vijeću ministara BiH još 2009. godine;
4. pružanje tehničke i savjetodavne pomoći ugovornim tijelima i dobavljačima je aktivnost koja se realizira kontinuirano;
5. monitoring postupaka javnih nabava realizira se kontinuirano, s pozitivnim efektima na sustav javnih nabava; Informacija o monitoringu postupaka javnih nabava za 2009. godinu usvojena na 129. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 27.7.2010. godine;

---

⁸ Izvještaj EK o napretku Bosne i Hercegovine za 2010. godinu

6. Godišnje izvješće o dodijeljenim ugovorima u postupcima javnih nabava je usvojeno na Vijeću ministara BiH na 131. sjednici, održana 26.8.2010.godine;
7. obuka za korištenje Informacijskog sustava za elektroničnu objavu obavještenja u postupcima javnih nabava za 30 ugovornih tijela (rujan 2010.);
8. kontinuirano praćenje obuka u Bosni i Hercegovini te ažuriranje registra predavača iz oblasti javnih nabava;
9. redovita interinstitucionalna suradnja sa svim subjektima koji su na izravan ili neizravan način uključeni u sustav javnih nabava, u cilju praćenja sustava i realizacije postupaka javnih nabava u skladu sa Zakonom, kao i dobrom praksom u EU-realizira se kontinuirano;
10. GO PROCURE projekt se realizira kroz više godina kao donacija Europske unije. Agencija je u 2010. godini razvila informacijski sustav za elektroničku web baziranu objavu obavještenja o postupcima javnih nabava (sustav Go-Procure), i u zadnjem kvartalu počela aktivno testiranje sustava i uklanjanje grešaka i nedostataka u funkcionalnostima. U tekućoj godini očekuje se puštanje u rad sustava, koji će komplementirati postojeći konvencionalni sustav objave obavještenja u Službenom glasniku BiH;
11. elektronički sustav za dostavu izvješća treba ugovornim tijelima omogućiti jednostavnije, brže i pouzdanije podnošenje izvješća o provedenim postupcima javnih nabava. Web-obrasci koje će ugovorna tijela popunjavati *online* unaprijedena su verzija obrazaca Izvješća o provedenim postupcima javnih nabava, pri čemu se ovaj sustav dodatno brine da svi podaci koje ugovorna tijela budu unosila budu u pravom formatu i sadržaju. Ovaj će sustav ugovornim tijelima u postupcima javnih nabava, osim jednostavnijeg podnošenja izvješća o provedenim postupcima javnih nabava, dodatno omogućiti da vode preglednu evidenciju o svim postupcima javnih nabava te da generiraju različita statistička izvješća o istim. Glavna poboljšanja unaprijedenog sustava su: potpora dostavljanju izvješća u postupcima zajedničkih javnih nabava; evidencija primjene preferencijalnog tretmana domaćih roba, usluga i radova; unapređenje kompleksnih izvještavanja: po lotovima, za skupina dobavljača, po operaterima, itd.; online autentifikacija printanih izvješća na osnovi digitalnog koda za potrebe provjere od strane Ureda za reviziju; nova predefiniрана izvješća, itd.

Naime, ovakav sustav izvještavanja proizvest će i izravne financijske uštede za ugovorna tijela, kroz uštedu i novca i vremena, pri izradi i dostavi izvješća. S druge strane, Agencija će imati elektroničku obradu svih izvješća, kao i način praćenja koja ugovorna tijela ne izvršavaju svoje obveze u pogledu izvještavanja, kao i kvalitetne statistike i analizu istih.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Odobrena sredstva u proračunu za 2010. godinu za Agenciju za javne nabave su 1.132.000,00 KM.

13. AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Izrada plana za uspostavu sustava praćenja napretka u poboljšanju kvalitete obrazovanja i interkulturalnog etičkog kodeksa za nastavnike, škole i učenike (interkulturalno i inkluzivno obrazovanje).

U skladu s Planom Agencije u 2010. godini napisali smo projekt i aplicirali za financijsku potporu za realizaciju projektnih aktivnosti. Potporu za aktivnosti tijekom 2010. i 2011. godine smo dobili od programa MDG F „Kultura za razvoj“ i UNICEF-a.

Cilj projekta je izrada akcijskog plana za uspostavljanje održivog sustava za praćenje i evaluaciju efekata obrazovnih inicijativa i njihove integracije u postojeće mehanizme obrazovnog sustava, razvoj instrumentarija za evaluaciju škola, razvoj interkulturalnog etičkog kodeksa za nastavnike, škole i učenike. Prepoznati su partneri i dobre prakse u okruženju te formirana radna skupina koju čine predstavnici Ministarstva civilnih poslova BiH, ministarstava obrazovanja, pedagoških zavoda/Zavoda za školstvo, vijeća roditelja i učenika. Kroz sastanke i radionice definirani su kriteriji kvalitetnog obrazovanja na osnovi kojih je urađen konceptualni okvir projekta, radna verzija «Instrumentarija za evaluaciju škola» i «Etičkog kodeksa za škole». Sudjelovali smo u procesu praćenja implementacije Indeksa inkluzivnosti - instrumentarija za samoevaluaciju škola. **Standardi učeničkih postignuća na kraju trećeg i šestog razreda devetogodišnje osnovne škole iz matematike, bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika i prirodnih znanosti školske 2010./2011. godine.**

Na osnovi analize postojećeg stanja i Akcijskog plana uspostavljanja standarda učeničkih postignuća aplicirali smo za financijsku potporu za realizaciju planiranih aktivnosti. Istu smo za 2010. i 2011. godinu dobili od UNICEF-a, Save the Children Norway - Ured za Jugoistočnu Europu i Fonda otvoreno društvo.

Cilj projekta je definirati standarde učeničkih postignuća na kraju trećeg i šestog razreda devetogodišnje osnovne škole iz matematike, hrvatskog/srpskog/bosanskog jezika i prirodnih znanosti.

Formirane su radne skupine koje čine predstavnici visokoškolskih ustanova, ministarstava obrazovanja, pedagoških zavoda/Zavoda za školstvo i osnovnih škola. Izvršena je selekcija škola koje će sudjelovati u testiranju i sve nadležne institucije su o tome obaviještene. Kroz radionice, sastanke i radne zadatke definirana su područja i ciljevi testiranja, dizajnirani su, lektorirani i recenzirani ispitni zadaci iz navedenih predmeta (preko 1500). Dizajnirane su test-knjižice i DTP obrađeni upitnici za nastavnike, ravnatelje škola i učenike.

Projekti na polju predškolskog odgoja i obrazovanja

U cilju poboljšanja osiguranja kvalitete na polju predškolskog odgoja i obrazovanja Agencija je donatorima tijekom 2010. godine ponudila nacrt projekata i dobila sredstva za izradu dva projekta.

Cilj projekta *Standardi i kvalitete predškolskog odgoja u BiH* je uraditi kvalitativnu analizu aktualnih programa rada u predškolskim ustanovama s preporukama za unapređenje postojećih programa i izradu pripremnog predškolskog programa, uključujući principe, ciljeve, ishode i poželjne pristupe i postupke u odgojno-obrazovnom procesu. Donatori, UNICEF i Save the Children Norway - Ured za Jugoistočnu Europu, su osigurali financijsku potporu za provođenje aktivnosti od rujna 2010. do kolovoza 2011. godine.

Formirana je ekspertna skupina, definirana metodologija rada i plan aktivnosti. U procesu je definiranje kompetencija odgajatelja, pedagoga i voditelja predškolskih ustanova.

Cilj drugog projekta, čija implementacija teče paralelno s prvim, je procjena kapaciteta za implementaciju Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju i priprema planova za proširenje/povećanje obuhvata predškolskim obrazovanjem. Agencija provodi projekt uz potporu UNICEF-a.

Dosada je definirana metodologija istraživanja i izrađen prateći instrumentarij. Urađena je selekcija općina i definirane su ciljne skupine. Kroz dvodnevnu radionicu obučena je skupina vanjskih suradnika Agencije za rad u fokus grupama i vođenje strukturiranog intervjua. U općinama su realizirane po dvije fokus grupe i intervjui s predstavnicima općinskih vlasti. Prikupljeni su podaci na osnovi kojih će se izraditi izvješće s kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima stanja u općinama i preporukama.

Obrazovanje zasnovano na životnim vještinama za poboljšanje zaposlenosti mladih

U cilju davanja preporuka za unapređenje postojećih nastavnih planova i programa kroz prizmu razvoja ključnih kompetencija i životnih vještina potrebnih za cjeloživotno učenje, tijekom 2010. realizirali smo prvu fazu projekta pod nazivom Obrazovanje zasnovano na životnim vještinama za poboljšanje zaposlenosti mladih. Financijsku potporu za realizaciju projekta osigurao je UNICEF u sklopu milenijskih razvojnih ciljeva.

U prvoj fazi projekta urađeno je desk istraživanje postojećih dokumenata o ključnim kompetencijama i životnim vještinama za cjeloživotno učenje i definiran okvir o deset ključnih kompetencija i životnih vještina za cjeloživotno učenje u Bosni i Hercegovini. U suradnji s predstavnicima akademske zajednice urađeni su prilozi izvješća koji govore o utjecaju okolinskih čimbenika na razvoj spomenutih kompetencija i vještina.

Cilj druge faze projekta, koja je počela u listopadu, je mapiranje postojećih praksi, nastavnih programa i udžbenika u osnovnom, srednjem općem i srednjem strukovnom obrazovanju kroz prizmu definiranog okvira za BiH.

Urađena je selekcija 50 osnovnih, 20 srednjih općih i 30 srednjih strukovnih škola. Ekspertni tim je dizajnirao metodologiju za desk istraživanje postojećih NPP-a, udžbenika i praksi, te izradio potreban instrumentarij. Definirane su ciljne skupine i u tijeku je realizacija fokus grupa i strukturiranih intervjua. Formiran je uzorak od 154 nastavnika koji će raditi mapiranje ključnih kompetencija i životnih vještina u važećim nastavnim programima i udžbenicima.

Završetak projekta je planiran za kolovoz 2011. godine.

Connecting Classrooms - Povezivanje učionica

“*Connecting Classrooms*“ je globalni projekt British Councila koji uspostavlja partnerstva između škola u Velikoj Britaniji i škola širom svijeta, a trenutačno se provodi u 60 zemalja. Projekt priprema buduće naraštaje za rad i život u globalnom društvu.

U projekt je uključeno deset srednjih škola iz Bosne i Hercegovine koje su se povezale sa školama iz Španjolske, Poljske i Velike Britanije, a sastoji se od tri glavna elementa: međunarodne školske nagrade, zajedničkih školskih projekata i profesionalnog razvoja profesora, školskih lidera i koordinatora.

Obuka školskog rukovodstva

Nizozemska vlada je stimulirala i pomogla uspostavljanje programa obuke za školsko rukovodstvo u mnogim zemljama među kojima su Bugarska, Hrvatska i Rumunjska. Ove programe je vodio Interuniverzitetski institut u Nizozemskoj “Netherland school for Educational Management” (NSO). Ministarstvo obrazovanja Nizozemske je osiguralo sredstva za diseminaciju ovih iskustava u svim zemljama jugoistočne Europe koje će provesti NSO u suradnji s institutima za obuku školskog menadžmenta iz Bugarske, Hrvatske i Rumunjske. Na

ovaj način će se omogućiti razvijanje programa za obuku školskog rukovodstva i bit će obučeni treneri koji će voditi te obuke. Zemlje u kojima će se provoditi obuke su Bosna i Hercegovina, Albanija, Kosovo, Makedonija, Crna Gora i Srbija, u kojima su odabrane partnerske institucije za provođenje projekta. Agencija je partnerska institucija NSO-u u BiH. Projektne aktivnosti odvijat će se u tri faze.

Agencija je prosljedila dopis svim resornim ministarstvima i pedagoškim zavodima/Zavodu za školstvo, uz poziv zainteresiranim kandidatima da se prijave. Primljeno je 15 prijava i obavljen je intervju s kandidatima u Sarajevu od strane predstavnika projekta iz NSO-a. Konačan odabir četiriju do pet sudionika iz BiH obaviti će UO projekta u Nizozemskoj. Projekt će se provoditi u razdoblju 2010.-2012. godine.

Praćenje aktivnosti zemalja u okruženju značajnih za razvoj VET sektora u BiH je realizirano po planu kroz posjete agencijama i srodnim institucijama zemalja u okruženju.

Kroz posjete ministarstvima i pedagoškim zavodima/Zavodu za školstvo u Bosni i Hercegovini je uspostavljena mreža suradnje, definiran način suradnje, kao i analiza aktivnosti osnivanja i načina rada tripartitnih i savjetodavnih vijeća, kao i analiza stanja u oblasti upisne politike.

Izvršene su analize stanja nomenklature zanimanja u BiH, analiza stanja i realizacije modularnih nastavnih planova i programa u BiH, analiza postojećih procesa u sustavu osiguranja kvalitete u VET-u te analiza trenutnog statusa IS u VET-u, procjena djelotvornosti i učinkovitosti i analiza ograničenja.

U suradnji sa Zavodom za obrazovanje odraslih RS-a počeo je rad na metodologiji identificiranja ponude i potražnje poslova.

Izrađeni su prijedlozi projekata Učenje o poduzetništvu, Strateški dokument razvoja BiH 2008. – 2013. za oblast obrazovanja i Pomoć za samopomoć, te je uspostavljena suradnja s međunarodnim institucijama i projektima kroz sudjelovanje na konferencijama i sastancima, suradnja i razmjena iskustava o NQF u regiji te su učinjene početne aktivnosti procjene postojećih izvora podataka u VET sektoru u BiH i analiza razine primjene ranije implementiranih IS.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U ovom izvještajnom razdoblju Agencija nije imala aktivnosti u vezi s pripremanjem i predlaganjem zakona i podzakonskih akata.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Agencija nije imala aktivnosti na pripremanju međunarodnih ugovora.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Najvažnije aktivnosti Agencije u ovoj oblasti bile su sudjelovanje u studijama PIRLS i TIMSS 2011 koje su u potpunosti urađene u prvoj, pripremnoj fazi. Nažalost, u provedbu istraživanja se nije ušlo – isključivo zbog nepostojanja financijskih sredstva za plaćanje participacije. Naime,

lobiranjem kod predstavnika međunarodne zajednice uspjeli smo osigurati 80% sredstava za plaćanje participacije u spomenutim međunarodnim studijima. Uvjet za dobivanje tih sredstava je bio plaćanje 20% ukupne cijene participacije od strane države, koju nažalost nismo dobili. Zbog toga nisu provedeni probno i glavno testiranje.

Nastavljena je suradnja s Vijećem Europe kroz sudjelovanje na konferenciji: „*Interakcije, približavanja, konflikti: europske lekcije u zajedničkim historijama*“, održanoj u Oslu, 16.-17.6.2010. godine.

Napisan je i twinning projekt „Jačanje institucionalnog kapaciteta Agencije za predškolsko osnovno i srednje obrazovanje“, IPA Nacionalni program 2009 - dio II. Tender za izbor EU partnera nije prošao u prosincu 2010. isključivo zbog nedovoljne kvalitete ponuđenog projekta od strane austrijskog predstavnika - jedinog koji se prijavio na tender.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Cilj 1. Osnivanje Agencije i Odjeljenja	2009.	2010.	Realizacija
1.8 Izrada strateškog plana Agencije			realizirana dvodnevna radionica za sve uposlenike Agencije iz područja strateškog planiranja, urađen prvi nacrt strateškog plana Agencije 2010. – 2015.
Cilj 2. Razvoj Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa			
2.1 Analiza implementacije ZJNPP u suradnji s Projektom EQAOKO			realizirano kroz konferenciju
2.2 Usklađivanje ZJNPP s devetogodišnjim osnovnim obrazovanjem			u tijeku
2.3 Izrada akcijskog plana za razvoj ZJNPP za predškolsko, osnovno i srednje opće obrazovanje			u tijeku izrada plana
2.4 Informiranje nadležnih obrazovnih vlasti			ostvaruju se kroz sudjelovanje u radu Konferencije obrazovanja, predstavnici obrazovanih vlasti sudjeluju u radu radnih skupina
Cilj 3. Ispunjavanje zahtjeva tržišta rada (srednje stručno obrazovanje)			
3.1 Uspostaviti suradnju s tržištem rada i socijalnim partnerima			formirano Tripartitivno vijeće
3.2 Sudjelovanje u analizi ponude i potražnje radne snage			izvješće
3.3 Sudjelovanje u kreiranju upisne politike s potrebnim zanimanjima			kreirane sugestije
3.4 Prijedlog smjernica za kvalitetno izvođenje praktične nastave			primjeri dobre prakse

3.5 Analiza učinkovitosti realizacije EUVET projekata za srednje stručno obrazovanje u BiH od 1998. do danas			izvješća
3.6 Održavanje VETIS sustava			podaci o srednjem strukovnom obrazovanju dostupni na webu
3.7 Izrada akcijskog plana za pravljenje prijedloga modularnih NPPa za predmete srednjeg strukovnog obrazovanja			akcijski plan
Cilj 4. Razvoj standarda učeničkih postignuća i vrednovanje tih rezultata			
4.1 Analiza postojećeg stanja u navedenom području			urađena SWOT analiza; izrađeno izvješće
4.2 Izrada akcijskog plana uspostavljanja standarda učeničkih postignuća			-urađen akcijski plan; -urađena dva projekta <ol style="list-style-type: none"> 1. Definiranje standarda učeničkih postignuća 2. Obrazovanje zasnovano na životnim vještinama za poboljšanje zaposlenosti mladih -osigurana financijska sredstava za realizaciju oba projekta
4.3 Informiranje nadležnih obrazovnih vlasti o realiziranim aktivnostima			-Realizirana obuka članova radne skupine za standard, urađene dvije dvodnevne radionice -održan dvodnevna radionica sa koordinatorima zaduženim za test knjižice -održane četiri javne rasprave o okviru predloženih deset ključnih kompetencija i životnih vještina za BiH -okvir od deset ključnih kompetencija i životnih vještina smo predstavili na regionalnoj konferenciji <i>Uloga obrazovanja u izgradnji pravičnog društva</i> , međunarodna konferencija <i>Put k Europi</i> , regionalnoj konferenciji <i>Razmjena iskustava u procesu reforme obrazovanja u zemljama jugoistočne Europe</i> , konferenciji sindikata obrazovanja BiH <i>Značaj socijalnog dijaloga u sektoru obrazovanja u BiH</i> , te seminarima za ravnatelje osnovnih i srednjih

			škola Sarajevske županije -organizirali smo domaću konferenciju s međunarodnim sudjelovanjem <i>Obrazovanje za budućnost: Europski referentni okvir ključnih kompetencija</i>
Cilj 5. Razvojno i drugo istraživanje u oblasti obrazovanja			
5.1 Prezentacije učeničkih postignuća u okviru TIMSS-a 2007			-rezultate sekundarne analize TIMSS 2007 smo predstavili na seminarima za nastavnike i za ravnatelje, Pedagoškog zavoda Zenica i Pedagoškog zavoda Sarajevo; na regionalnoj konferenciji <i>Uloga obrazovanja u izgradnji pravičnog društva</i> , na Dvanaestoj godišnjoj konferenciji CIVITAS <i>Stanje i perspektive građanskog obrazovanje</i> ; kroz različite tematske radio i TV emisije, te kroz tiskane medije
5.2 Izrada sekundarne analizi za TIMSS 2007			-urađeni su Izvješće o sekundarnoj analizi TIMSS-a 2007 i ispitni zadaci iz matematike i prirodnih znanosti za učenike OŠ -organizirali smo domaću konferenciju s međunarodnim sudjelovanjem <i>Sekundarna analiza TIMSS 2007 u BiH</i>
5.3 Urađeni prijevodi test-instrumenata za novi ciklus TIMSS i PIRLS 2011 – probno testiranje			-urađen prijevod na BHS jezike svih testnih knjižica za probno testiranje TIMSS-a I PIRLS-a 2011
5.4 Urađena baza podataka škola, učenika, nastavnika			- urađena selekcija škola i odjeljenja za testiranje u probnom i glavnom istraživanju
5.5 Urađeno probno testiranje PIRLS-a I TIMSS-a 2011			najvažnije aktivnosti Agencije u ovoj oblasti – sudjelovanje u studijama PIRLS i TIMSS 2011 u potpunosti su urađene u prvoj, pripremnoj fazi. Nažalost, u provedbu istraživanja se nije ušlo zbog nepostojanja finansijskih sredstva za plaćanje participacije. Naime, lobiranjem kod predstavnika međunarodne zajednice uspjeli smo osigurati 80% sredstava za plaćanje participacije u spomenutim međunarodnim studijama. Uvjet za dobivanje tih sredstava je bio plaćanje 20% ukupne cijene
5.6 Ocjenjivanje probnih testova PIRLS-a I TIMSS-a 2011.			
5.7 Urađeni prijevodi test-instrumenata za novi ciklus TIMSS i PIRLS 2011 – glavno testiranje			

			<p>participacije od strane države, koju nažalost nismo dobili. Zbog toga nisu provedeni probno i glavno testiranje.</p> <p>Zbog nastalih problema Agencija je uspjela osigurati sredstva za dva istraživanja s čijom realizacijom smo počeli u 2010.: Procjena kapaciteta za implementaciju zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju i Akcijsko istraživanje-mapiranje postojećih praksi, nastavnih programa i udžbenika u osnovnom, srednjem općem i srednjem stručnom obrazovanju kroz prizmu definiranog okvira ključnih kompetencija za BiH.</p>
Cilj 6. Uspostaviti i pratiti okvir osiguranja kvalitete u obrazovanju			
6.1. Iniciranje aktivnosti na uspostavljanju kvalitete obrazovanja			<p>-urađena dva projekta: 1. Uspostavljanje održivog sustava za monitoring i evaluaciju kvalitete u obrazovanju 2. Standardi i kvaliteta predškol. odgoja i obrazovanja u BiH -osigurana financijska sredstava za realizaciju oba projekta</p>
6.2. Prepoznavanja partnera i dobre prakse u okruženju			<p>prepoznati su partneri i dobre prakse u okruženju, te formirana radna skupina koju čine predstavnici MCP, ministarstva obrazovanja, pedagoških zavoda/Zavoda za školstvo, vijeća roditelja i učenika.</p>
6.3. Sudjelovanje u definiranju kriterija kvalitetnog obrazovanja u suradnji s partnerima			<p>kroz sastanke i dvije dvodnevne radionice definirani su kriteriji kvalitetnog obrazovanja na osnovi kojih je urađen konceptualni okvir projekta, radna verzija <i>Instrumentarija za evaluaciju škola i Etičkog kodeksa za škole.</i></p>
6.4. Razvoj procedura za praćenje i evaluaciju kvalitete u obrazovanju			<p>izrađen plan za uspostavu sustava monitoringa napretka u poboljšanju kvalitete obrazovanja</p>
6.5. Sudjelovanje u evaluaciji			<p>sudjelovali smo u procesu praćenja implementacije Indeksa inkluzivnosti-instrumentarija za samoevaluaciju škola.</p>
Cilj 7. Prijedlozi stručnog usavršavanja nastavnika			

7.1 Davanje smjernica za obuku nastavnika iz područja standarda učeničkih postignuća i vrednovanja rezultata			- urađene su preporuke i scenarij za šest radionica iz oblasti učeničkih postignuća i vrednovanja rezultata -organiziran niz seminara, radionica i konferencija
7.2 Davanje smjernica za obuku nastavnika iz područja primjene nastavnog plana i programa			kreirane smjernice organizirane najmanje tri radionice
7.3 Davanje smjernica za obuku nastavnika iz područja modularanih nastavnih planova i programa i VETISA			kreirane smjernice organizirane najmanje tri radionice
Cilj 8. Smjernice za izradu nedostajuće legislative			
8.1 Sudjelovanje u izradi Okvirnog zakona o obrazovanju odraslih			nije bilo aktivnosti
8.2 Suradnja u izradi akata iz područja rada Agencije (državna matura i sl.)			napisan twinning projekt koji za cilj ima potporu Agenciji u kreiranju legislative vezane za državnu maturu
8.3 Suradnja u izradi strateških akata iz područja rada Agencije			kreirane smjernice i preporuke
Cilj 9. Uspostavljanje mreže suradničkih institucija			
9.1 Identifikacija ključnih suradničkih institucija			-uspostavljena suradnja s resornim ministarstvima, pedagoškim zavodima/Zavodom za školstvo, predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, fakultetima... (kroz redovne sastanke, radionice, sudjelovanje u različitim radnim skupinama)
9.2 Sudjelovanje u izradi modela komunikacije suradničkih institucija (suradnji s Projektom EQA OKO)			-definiran model komunikacije -dokument predstavljan na Konferenciji ministara obrazovanja
9.3 Sudjelovanje na seminarima i konferencijama			izvješća i prezentacije
9.4 Izrada web-stanice i promotivnog letka Agencije			-kreirana web-stranica i tiskan promotivni letak -urađen projekt za izradu baza podataka škola i kvartalni tisak Biltena Agencije -osigurana financijska sredstava za realizaciju projekta
Cilj 10. Međunarodna suradnja (studije, razmjena iskustava)			
10.1 Uspostavljanje suradnje s međunarodnim institucijama u BiH			-nastavljene aktivnosti na održavanju postojeće i kreiranju novih suradničkih odnosa -organizirali smo regionalnu konferenciju <i>Višejezično obraz. u Europi: Inkluzivna praksa u jugoistočnoj Europi</i>

			<ul style="list-style-type: none"> -organizirali smo regionalnu konferenciju <i>Međunarodno ocjenjivanje - izazovi i perspektive</i> - sudjelovanje u regionalnoj suradnji s agencijama koje se bave vanjskim vrednovanjima i procjenama učeničkih postignuća - održane tri konferencije (urađena baza i tema iz matematike za završni razred osnovne škole) - sudjelovanje u regionalnoj suradnji s agencijama koje se bave srednjim stručnim obrazovanjem -vođenje projekta Connecting Classrooms - Povezivanje učionica i obuka školskog menadžmenta u suradnji sa britanskom i nizozemskom vladom
10.2 Izrada plana studijskih posjeta i financijskih resursa			-urađen plan posjeta i potrebnih fin. sredstava
10.3 Izrada prijedloga projekta iz djelokruga rada Agencije			-Urađeno 13 projekata (za dvanaest odobrena podrška)
Cilj 11. Stručna obuka menadžmenta i uposlenika Agencije			
11.1 Sudjelovanje na seminarima			-urađena izvješća
11.2 Izrada plana obuke za 2010.			-urađen nacrt plana

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Proračunom za 2010. godinu ukupno je bilo predviđeno 1.705.000 KM, od čega se 1.492.000 KM odnosi na tekuće i 213.000 KM na kapitalne izdatke. Ukupni iznos kapitalnih izdataka činio je 183.000 KM namijenjenih neposrednoj potrošnji institucije, dok je 30.000 KM planirano iz programa posebne namjene - Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava.

Nakon što su stalna sredstva, vozila, prodana ispod predviđene vrijednosti od 30.000 KM, Agenciji je realno ostalo na raspolaganju 1.637.000 KM, pri čemu se iznos tekućih i kapitalnih izdataka namijenjenih neposrednoj potrošnji nije mijenjao, do promjene je došlo isključivo na programu posebne namjene.

Na plaćama i naknadama ostvarena je značajna ušteda zbog kašnjenja procedure preuzimanja djelatnika iz Agencije za standarde i ocjenjivanje u obrazovanju, što je uzročno-posljedično dovelo do kašnjenja procedure popunjavanja mjesta državnih službenika i uposlenika u skladu sa sistematizacijom. Tek u prosincu 2010. godine Agencija popunjava većinu svojih kapaciteta, a određeni dio viška sredstava sa plaća, u iznosu od 45.000 KM, preusmjerava na nabavu materijala neophodnog za neometani rad Agencije.

Tijekom 2010. godine institucija je završila projekt posebne namjene Sekundarne analize TIMSS 2007, započet u 2009. godini, i organizirala njegovo predstavljanje. Sredstva za ovaj projekt osigurana su donacijama SOROS-a u iznosu od 15.550 KM; Save the Children Norway – 16.787 KM te UNICEF-a u iznosu od 6.955 KM (iznos sredstava prenesen iz prethodne godine). U 2010. godini, također, je završen projekt - Donacija Federacije za uspostavu Agencije – prenesen iz prethodne godine u iznosu od 643 KM, te projekt YERP iz 2010. godine, financiran iz sredstava UNICEF-a u ukupnom iznosu od 30.100 KM.

U 2010. godini Agencija je pokrenula još nekoliko projekata za koje je planirano da se nastave i u sljedećoj 2011. godini. Radi se o projektima:

INKLUZIVNO OBAZOVANJE, šifra projekta 0715070, u iznosu od 51.305 KM

STANDARDI UČENIČKIH POSTIGNUĆA, šifra projekta 0715060, u iznosu od 33.065 KM

MAPIRANJE PREDŠKOLSKOG, šifra 0715080, u iznosu od 53.300 KM

KLJUČNE KOMPETENCIJE, šifra projekta 0715090, u iznosu od 57.250 KM

KVALITETA U PREDŠKOLSKOM ODGOJU, šifra projekta 0715100, u iznosu od 57.250 KM

Očekuje se kako će se realizacija svih pobrojanih projekata nastaviti i u 2011. godini.

14. AGENCIJA ZA RAZVOJ VISOKOG OBRAZOVANJA I OSIGURANJE KVALITATE BiH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

U izvještajnom razdoblju nastavljene su aktivnosti na ispunjavanju organizacijskih, kadrovskih, tehničkih i drugih pretpostavki za funkcioniranje Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH (Agencija) u punom kapacitetu. Poslovne prostorije su u potpunosti opremljene uredskim namještajem i informatičkom opremom, uspostavljena je web-stranica, internet mreža u svim uredima i omogućen pristup internet mreži svim zaposlenim u Agenciji. Uspostavljena je organizacijska struktura i izvršeno popunjavanje radnih mjesta koja su nužna za izvršavanje osnovne djelatnosti Agencije. S 31. 12. 2010. godine od 35 sistematiziranih radnih mjesta popunjeno je 19 radnih mjesta, što iznosi 54% u odnosu na odobrenu sistematizaciju radnih mjesta. Izrađen je interni normativni okvir za izvršavanje poslova javnih nabava, financijskog poslovanja, interne kontrole, uredskog poslovanja, te uspostavljene sve službene evidencije po oblastima rada, kako je to i propisano određenim zakonima i podzakonskim aktima. Ostvareni su određeni rezultati u obavljanju osnovne djelatnosti Agencije. U izvještajnom razdoblju nastavljena je suradnja sa svim ministarstvima obrazovanja i visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini. Na osnovi Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 59/07 i 59/09) i Odluke o kriterijima za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka koji daju ocjenu i obavljaju reviziju kvalitete i daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa („ Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 88/09) utvrđena je lista od 334 stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvalitete visokoškolskih ustanova i studijskih programa, uključujući sve kategorije propisane navedenom odlukom, i to: predstavnici akademske zajednice, međunarodni stručnjaci, predstavnici

gospodarstva i prakse te studenti. Utvrđivanje navedene liste uz prethodno usvajanje od svih ministarstava obrazovanja u Bosni i Hercegovini i Odjela za obrazovanje u Vladi Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine predstavlja bitnu aktivnost u pravcu stvaranja pretpostavki za početak procesa akreditacije visokoškolskih ustanova. Utvrđeni su kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 75/10), dok je u završnoj fazi donošenje akta koji će utvrditi minimalne standarde u oblasti visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini. U onom dijelu koji je bitan za rad Agencije, izvršena je analiza stanja visokog obrazovanja radi sagledavanja ispunjenosti ciljeva koji su postavljeni u okviru reforme visokog obrazovanja promatrajući to sa aspekta razvoja visokog obrazovanja i osiguranja kvalitete.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U okviru nadležnosti Agencije određenih Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini donesena je Odluka o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 75/10).

U završnoj fazi je izrada dokumenta o minimalnim standardima u oblasti visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, te drugih dokumenata koji su nadležnosti Agencije.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U izvještajnom razdoblju, u cilju uspostave regionalne suradnje s agencijama za osiguranje kvalitete potpisani su memorandumi o razumijevanju s njemačkom agencijom Evalag, Nacionalnom evaluacijskom akreditacijskom agencijom Bugarske i Agencijom za akreditaciju Austrije.

Na osnovi ovlasti Vijeća ministara, Agencija je pokrenula proceduru za učlanjenje u međunarodne, europske i regionalne asocijacije za osiguranje kvaliteta visokog obrazovanja, i to:

1. Europsku asocijaciju za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju (ENQA), koja je Agenciji odobrila status pridruženog člana
2. Europski registar agencija za osiguranje kvalitete - EQAR
3. Međunarodnu mrežu agencija za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju –INQAA , i na osnovi odluke Odbora za članstvo Agenciji je odobren status članice
4. Mrežu agencija za akreditaciju u visokom obrazovanju srednje i jugoistočne Europe - CEE NETWORK, gdje je također Agenciji odobren status članice.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Agencija je osigurala status pridruženog člana Europske asocijacije za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju (ENQA) i provodi suradnju u okviru svojih nadležnosti i djelatnosti ENQA-e.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

U odnosu na Program rada za 2010. godinu Agencija je u većem dijelu izvršila planirane i odobrene aktivnosti. Programski zadaci navedeni u Programu rada koji nisu u potpunosti realizirani nalaze se u završnoj fazi ili se iz objektivnih razloga nije moglo pristupiti realizaciji istih u predviđenom roku. Jedan od objektivnih razloga je činjenica da je Agencija nadležna za izvršavanje Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini s kojim su se trebali uskladiti svi županijski zakoni o visokom obrazovanju, zakon Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Ukupna proračunska sredstva za izvršavanje poslova i zadataka Agencije u 2010. godini iznosila su **1.349 000, 00 KM**.

15. AGENCIJA ZA ANTIDOPING KONTROLU

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Agencija za antidoping kontrolu (u daljnjem tekstu: Agencija) osnovana je Zakonom o športu u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 27/08 i 102/09), sa sjedištem u Tuzli. Navedenim zakonom propisane su nadležnosti Agencije, i to :

- a) sustavno prati i koordinira aktivnosti protiv dopinga u športu
- b) predlaže i provodi mjere protiv dopinga u športu
- c) odgovorna je za primjenu konvencija, kodeksa WADA i pravila Međunarodnog olimpijskog komiteta, Međunarodnog paraolimpijskog komiteta i međunarodnih športskih saveza
- d) rukovodi pripremama i procedurama za donošenje zakona kojim se uređuje ova oblast.

Kroz obavljanje poslova iz nadležnosti Agencija ima svrhu zaštititi osnovna prava športaša, sudjelovati u športu bez dopinga i snositi odgovornost za primjenu međunarodnih konvencija, Kodeksa WADA i pravila Međunarodnog olimpijskog komiteta, Međunarodnog paraolimpijskog komitet i Međunarodnih športskih saveza, te na taj način promovirati pravičnost i jednakost športaša u zemlji i inozemstvu.

Programom rada Agencije za antidoping kontrolu za 2010. godinu, koji je usvojilo Vijeće ministara BiH na 118. sjednici održanoj 8.4.2010. godine, definirane su, između ostalog, i najvažnije aktivnosti Agencije od kojih se posebno izdvajaju sljedeće: izrada zakona o sprječavanju dopinga u športu u BiH, edukacija športaša, klubova i športskih saveza o doping, obuka doping kontrolora te organizacija, priprema i provođenje doping kontrola u BiH i njihova analiza u WADA certificiranom laboratoriju.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Vijeće ministara BiH na svojoj 133. sjednici održanoj 12.9.2010 godine usvojilo je, na prijedlog Agencije za antidoping kontrolu, zakon o sprječavanju dopinga u športu u BiH, koji se trenutno nalazi u parlamentarnoj proceduri.

Zakon o športu u Bosni i Hercegovini kao i spomenuti zakon o sprječavanju dopinga u športu sadrže stroge i jasne uvjete i odnose se na veliki broj organizacija (športskih saveza, klubova i športskih organizacija) i športaša (individualni športaši). Zakonski propisi sadrže odredbe koje se naročito odnose na procese iz nadležnosti institucije sukladno međunarodnim propisima.

Izradom navedenog zakona o sprječavanju dopinga u športu u BiH Agencija za antidoping kontrolu je ispunila zakonsku obvezu iz Zakona o športu u BiH koja se odnosi na obvezu Agencije da rukovodi pripremama i procedurama za izradu zakona kojim će se bliže urediti ova oblast kao i programsku aktivnost predviđenu Programom rada za 2010. godinu.

Nakon usvajanja Zakona o sprječavanju dopinga u športu u BiH donijet će se odgovarajući podzakonski akti koji proizlaze iz Zakona. U međuvremenu, do donošenja navedenog zakona, Agencija je provodila i provodi aktivnosti iz nadležnosti propisanih Zakonom o športu u BiH kao i Međunarodnom konvencijom protiv dopinga u športu, Svjetskim antidoping kodeksom i drugim propisima i aktima koji proizlaze iz međunarodnih obveza BiH u oblasti sprječavanja dopinga u športu.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Bosna i Hercegovina ratificirala je Međunarodnu konvenciju protiv dopinga u športu („Službeni glasnik BiH“, broj 2/09 - Međunarodni ugovori) čime je stečen uvjet za primjenu odredbi Svjetskog antidoping kodeksa.

Prema uputama Svjetske antidoping agencije (u daljnjem tekstu: WADA) Agencija je izradila prijedlog određenih podzakonskih akata radi dobivanja statusa „CODE COMPLIANCE“ od WADA-e što će nam omogućiti da nas međunarodni športski savezi i drugi mogu angažirati za uzimanje uzoraka na međunarodnim natjecanjima u BiH i izvan BiH.

Programom rada Agencije za 2010. godinu nije bilo predviđeno zaključivanje međunarodnih ugovora.

Agencija je kontinuirano pratila izmjene i dopune Međunarodne konvencije protiv dopinga u športu s pripadajućim međunarodnim standardima.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

U 2010. godini Agencija za antidoping kontrolu intenzivno je kontaktirala i surađivala s Direkcijom za europske integracije BiH gdje je zajednički konstatirano da u *acquisu* nema oblasti i poglavlja koja se izravno odnose na doping, ali da u svakom slučaju, u smislu športa i dopinga, obveza praćenja i usklađivanja putem preporuka postoji.

U 2010. godini Agencija je uz asistenciju Direkcije za europske integracije uspješno aplicirala projekt “Studijski posjet Antidoping agenciji Rumunjske” s ciljem razmjene znanja i iskustava i uvida u rad WADA laboratorija u Bukureštu.

U Izvješću Europske komisije o napretku Bosne i Hercegovine u 2010. godini koji nam je dostavljen putem Direkcije za europske integracije, a sukladno zaključcima Vijeća ministara BiH

da su institucije BiH dužne planirati aktivnosti u 2011., na osnovi navedenog izvješća, obavještavamo vas da Agencija, odnosno oblast dopinga predmetnim izvješćem nije tretirana.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

a) U području međunarodne suradnje:

jačanje međunarodne suradnje je bila jedna od najvažnijih aktivnosti Agencije u 2010. godini u okviru koje je uspostavljen mehanizam suradnje i koordinacije s Vijećem Europe (sudjelovanje u radu Nadzornog odbora za praćenje antidoping konvencije, Savjetodavne skupine za obrazovanje, Savjetodavne skupine za bazu podataka te rad u CAHAMA-u – Europski komitet za Svjetsku antidoping agenciju), Svjetskom antidoping agencijom - WADA (kroz postupak dobivanja certifikata Code Compliance), Regionalnom antidoping agencijom - RADO (sudjelovanje u radu Upravnog odbora). Uključeni smo u godišnju antidoping radionicu koju organizira Međunarodni certificirani laboratorij WADA u Beču, Republika Austrija, te smo uspjeli dobiti projekt studijskog posjeta Antidoping agenciji Rumunjske (kroz program TAIEX s Direkcijom za europske integracije). Ostvarena je značajna suradnja s hrvatskom i srbijanskom antidoping agencijom kroz razmjenu iskustava, znanja i eksperta.

Također, značajno je spomenuti da je s WADA-om pokrenut proces stjecanja statusa „CODE COMPLIANCE“, koji je pri kraju i početkom 2011. godine očekuje se dobivanje statusa „Code Compliance“.

b) Stanje u oblasti organiziranja Agencije

Agencija za antidoping kontrolu osnovana je Zakonom o športu u BiH 2008. godine, u travnju 2009. godine imenovan je direktor Agencije, a u prosincu 2009. godine primljeni prvi državni službenici, tako da je Agencija profunkcionirala jačim kapacitetom početkom 2010. godine.

Iz navedenog proizlazi činjenica da do 2010. godine oblast dopinga od strane države BiH nije bila adekvatno tretirana iz objektivnih razloga, tako da možemo govoriti o 2010. godini kao početku organizirane brige države za oblast dopinga kroz funkcionalnu Agenciju za antidoping kontrolu.

Stanje u oblasti dopinga u športu je složeno za elaborirati zbog kompleksnosti materije i činjenice da je ovo prva godina rada Agencije u jačem kapacitetu.

Na početku 2010. godine Lista zabranjenih sredstava za 2010. godinu je učinjena dostupnom športskim savezima i formirana je Registrirana test-skupina športaša za 2010. godinu.

c) Stanje u oblasti dopinga - edukacija i prevencija

U aktivnostima koje su prethodile doping kontrolama Agencija je akcentirala aktivnosti na edukaciji športaša i prevenciji dopinga. Tiskane su određene publikacije koje su distribuirane najprije športskim savezima, klubovima, športašima i članovima registrirane test-skupine, što im je omogućilo upoznavanje s oblasti dopinga, njihovim pravima i obvezama. Održan je seminar u Olimpijskom komitetu BiH za športske saveze Registrirane na razini BiH, a nakon njih i seminar i edukacije športskih klubova i pojedinaca - članova Registrirane test-skupine. Nakon ovih seminara stanje u oblasti dopinga u športu u smislu upoznavanja športaša i pomoćnog športaševa osoblja, klubova i športskih saveza s osnovama dopinga, pravima i obvezama kao i s Agencijom za antidoping kontrolu, se poboljšalo, na način da su svi navedeni akteri educirani i upoznati s oblasti dopinga u Bosni i Hercegovini.

d) Stanje u oblasti doping kontrole

Agencija je počela s doping kontrolama na natjecanjima i izvan natjecanja u BiH u mjesecu prosincu 2010. godine i obavila je ukupno 72 kontrole, od čega su sva 72 nalaza bila negativna (u analiziranim uzorcima nije bilo detektiranih supstancija s Liste zabranjenih sredstva).

U mjesecu lipnju i srpnju Antidoping agencija Republike Srbije ustupila je slučaj "Kikanović" Bosni i Hercegovini, odnosno Košarkaškom savezu BiH, a u skladu sa Svjetskim antidoping kodeksom. Riječ je o košarkašu, državljaninu BiH kojem je navedena agencija uzela uzorak na košarkaškoj utakmici u Srbiji i koji je bio doping pozitivan. Košarkaški savez BiH izrekao je mjeru zabrane natjecanja navedenom košarkašu u trajanju od osam mjeseci, suprotno predviđenoj kazni propisanoj Svjetskim antidoping kodeksom, nakon čega je Međunarodna košarkaška federacija FIBA povećala izrečenu mjeru na godinu dana. Navedeni košarkaš se nalazi u BiH, Agencija ga je uvrstila u Registriranu test- skupinu BiH putem koje prati njegovo kretanje i uzima uzorke za analizu. Agencija planira u 2011. godini osmisliti kampanju o štetnosti i značaju dopinga u športu u kojoj bi sudjelovao i navedeni košarkaš.

U 2010. godini Agencija je potpisala memorandum kojim je od strane Ministarstva obrane BiH i međunarodnih organizacija najavljeno da će Agencija u 2011. godini provesti doping kontrole i na 51. svjetskom vojnom prvenstvu u skijanju, koji se organizira u Bosni i Hercegovini.

e) Ostvarenje ostalih programskih zadataka

Promatrajući Program rada za 2010. godinu, odnos planiranih i realiziranih zadataka, slobodni smo konstatirati, Agencija je izvršila najveći dio planiranih aktivnosti.

Osim gore navedenih najvažnijih aktivnosti i stanja u oblasti te zakonodavnih aktivnosti, međunarodnih ugovora i europskih integracija, Agencija je u 2010. godini planirala i druge aktivnosti kao što su suradnja s nadležnim institucijama BiH, Olimpijskim komitetom i športskim savezima, međunarodna suradnja i promidžba te ostale aktivnosti.

Što se tiče suradnje s nadležnim institucijama, realizirani su svi zadaci, a u 2011. godini planiramo intenzivirati suradnju s nevladinim organizacijama i civilnim društvom u cilju prevencije dopinga i zajedničkih projekata.

Uspostavljen je kontakt i suradnja sa svim športskim savezima u BiH na raznovrsne načine, i to :

- planirani poslovi u svezi s davanjem mišljenja, suglasnosti, nadzora u planiranom opsegu izvršeni su sa Ministarstvom civilnih poslova BiH, Ministarstvom pravde BiH, Ministarstvom financija i trezora BiH i Uredom za zakonodavstvo BiH, Olimpijskim komitetom BiH, Paraolimpijskim komitetom BiH i entitetskim ministarstvima za šport
- ostvaren broj planiranih edukativnih predavanja za predstavnike športskih saveza određene vrste športa, na teme: Uloga agencije i športskih saveza u sprječavanju dopinga u športu, Lista zabranjenih sredstava i posljedice uzimanja istih za zdravlje športaša; Odgovornost športaša i pomoćnog osoblja za kršenje antidopinških pravila i nadležnost organa za izricanje mjera
- izvršena planirana obuka športaša i športaševa pomoćnog osoblja za momčadske športove, nogomet, rukomet, košarka i odbojka za timove koji se natječu u športskim natjecanjima na razini Bosne i Hercegovine
- izvršena planirana obuka za predstavnike športskih saveza Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Športskog saveza Unsko-sanske županije, Hercegovačko-neretvanske županije i drugih

- izvršena obuka članova Registrirane test-skupine športaša Bosne i Hercegovine na teme: Prava i obveze članova Registrirane test-skupine, Lista zabranjenih supstancija, posljedice korištenja sredstva sa iste, te pravo na izuzeće korištenja supstancija u terapijske svrhe
- izvršena je obuka osoba prijavljenih na Javni poziv za obuku doping kontrolora tako da su u ovoj godini obučene 62 osobe koje samostalno mogu vršiti doping kontrolu na natjecanjima koja se organiziraju ili provode na području Bosne i Hercegovine.

Od ostalih aktivnosti ističemo najvažnije:

- izvršena je uspostava mehanizma interne kontrole donošenjem općih akata
- Agencija je u zakonom propisanim rokovima postupala po zahtjevima, upitima, naredbama i instrukcijama, zamolbama i dr. koje su dostavljene od strane međunarodnih organizacija, entiteta i institucija Bosne i Hercegovine
- broj osoba koje su pohađale edukativne seminare za športaše, pomoćno športaševo osoblje u oblasti borbe protiv dopinga (400 planirano/1.359 ostvareno = ostvarenje plana 339,75%)
- broj zahtjeva za terapijskim izuzećem (športaši nisu dostavljali zahtjeve za terapijskim izuzećem)
- broj organiziranih kampanja (tri planirane /četiri ostvarene = ostvarenje plana 133,33%) (obuka/kampanja; 1. športaša, 2. pomoćnog športaševa osoblja, 3. doping kontrolora, 4. medicinskog osoblja)
- broj materijala/priopćenja/biltena za medije i javnost pripremljenih od strane uposlenih na ovom programu u oblasti borbe protiv dopinga (8.060 ostvareno/8.000 plan = 100,75% - tiskani materijal - 7.350 komada, objava na web-stranici ada.gov.ba - 42 priopćenja za medije, vlastiti tiskani materijal – priručnik za obuku doping kontrolora - 100 kom, CD s prezentacijama, informacijama, obavijestima - preko 500 komada, objave na web-portalima – preko 50 objava na različitim portalima, sudjelovanje u radio i TV emisijama – 15 puta
- broj antidoping kontrola/ kontroliranih osoba (100 planirano/72 ostvareno = 72%)
- broj koordiniranih aktivnosti u vezi s aktivnostima u ukupnom sektoru športa/kontrole zabranjenih supstancija u BiH (pet planirano/12 ostvareno = 240%)

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Sredstva potrebna za financiranje rada Agencije osigurana su iz Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu.

Za potrebe Agencije odobrena su proračunska sredstva za 2010. godinu u iznosu od 731.000,00 KM.

S dospjelim fakturama do 31.12.2010. godine u Agenciji su ostvareni rashodi u iznosu od 578.327,00 KM, što u odnosu na plan iznosi 79,12 %, a očekuje se da će ostvarenje plana, nakon prijma svih faktura, iznositi cca od 82 do 85%.

Posljedica ovakve realizacije proračuna je prije svega kašnjenje u postupku upošljavanja, a što se odrazilo i na dinamiku i realizaciju ostalih planiranih stavki u proračunu.

Naime, planirano je da Agencija do kraja lipnja 2010. godine ima devet uposlenika, a do čega nije došlo zbog kašnjenja u prihvatanju prijedloga izmjena i dopuna Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji za antidoping kontrolu.

16. AGENCIJA ZA RAD I ZAPOSŁJAVANJE BIH

I NAJVAŹNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

U 2010. godini gospodarstvo Bosne i Hercegovine prikazuje trendove laganog oporavka i izlaska iz recesijske krize, ali te tendencije nisu značajnije utjecale na kretanja na tržištu rada. i pored poduzetih mjera za stimuliranje zapošljavanja i ublaŹavanje krize u BiH u razdoblju od siječnja do studenoga 2010. godine prisutan je trend rasta broja nezaposlenih osoba. Na ovakav trend na tržištu rada najviše su uticali usporeni gospodarski razvoj koji je generirao smanjenje ponude slobodnih radnih mjesta i smanjen priliv izravnih stranih ulaganja.

Krajem studenoga 2010. godine u Bosni i Hercegovini je na evidencije zavoda i službi zapošljavanja prijavljeno 519.018 nezaposlenih osoba. U odnosu na isto razdoblje prošle godine, broj registriranih nezaposlenih osoba veći je za 12.574 osoba ili 2,58%. **Stopa registrirane nezaposlenosti za mjesec listopad 2010. godine iznosila je 43,2%. U odnosu na listopad 2009. godine (42,3%) stopa nezaposlenosti je veća za 0,9 %.** **Broj zaposlenih u pravnim osobama u BiH u listopadu 2010. godine iznosio je 681.332,** od čega je 276.958 žena. U strukturi osoba koje traŹe zaposlenje, zaključno s 30.11.2010. godine, NKV radnika je 159.510 ili 30,73%, PKV 13.915 ili 2,68%, KV 183.959 ili 35,44%, VKV 4.037 ili 0,78%, NSS 1.996 ili 0,38%, SSS 127.224 ili 24,51%, VŠS 7.172 ili 1,38% i VSS 21.206 ili 4,09%. Najveći broj evidentirane nezaposlenosti čine osobe s trećim stupnjem obrazovanja - KV radnici 35,44% te NKV radnici 30,73%.

Prema rezultatima Ankete o radnoj snazi za 2010. godinu u BiH radnu snagu (ekonomski aktivno stanovništvo) je činilo 1.157.940 osoba, dok je broj neaktivnih iznosio 1.438.761 osoba. U okviru radne snage bilo je **842.831 zaposlenih i 315.110 nezaposlenih osoba.**

Broj aktivnih i neaktivnih osoba koje čine radno sposobno stanovništvo se povećao u odnosu na 2009. godinu. Radna snaga – aktivno stanovništvo povećala se za 2,3%. Broj zaposlenih osoba manji je za 1,9%, dok se broj nezaposlenih osoba povećao za 15,7% u odnosu na 2009. godinu. **Stopa zaposlenosti manja je u odnosu na 2009. godinu za 0,6% i u 2010. godini je 32,5%. Stopa nezaposlenosti veća je u odnosu na 2009. godinu za 3,1% i u 2010. godini je 27,2%.**

U 2010. godini Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) je ispunila sljedeće najvažnije aktivnosti:

- sudjelovala u radu WAPES-a - Svjetske asocijacije javnih službi za zapošljavanje i Upravnog odbora WAPES-a;
- realizirala sporazume o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na nezaposlenost;
- sudjelovala u Radnoj grupi za izradu strategije zapošljavanja Bosne i Hercegovine 2010. – 2014.;
- izradila Prijedlog godišnjih kvota radnih dozvola u Bosni i Hercegovini za 2011. godinu, u suradnji s entitetskim zavodima i Zavodom za zapošljavanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
- sudjelovala u radu Centra javnih službi za zapošljavanje zemalja jugoistočne Europe;
- izradila „Pregled politika zapošljavanja u BiH za 2009. godinu“ u suradnji s entitetskim zavodima i Zavodom za zapošljavanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
- sudjelovala u izradi „Izvešća o napretku na tržištu rada u BiH - rujanj 2009. – travanj 2010.“ i „Izvešća o napretku na tržištu rada u BiH lipanj 2010. – rujanj 2010.“, koji su poslužili za izradu Priloga institucija BiH za redovito godišnje izvješće o napretku BiH za 2010. godinu u procesu europskih integracija;

- uspostavila kontakte sa službama za zapošljavanje Republike Mađarske i Republike Hrvatske vezano za prekograničnu suradnju entitetskih zavoda za zapošljavanje i Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH u okviru ideje kandidiranja zajedničkih projekata prema IPA fondovima.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

U 2010. godini Agencija nije imala aktivnosti na donošenju, izmjenama ili usklađivanju zakonskih propisa iz svoje nadležnosti.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U 2010. godini, predstavnici Agencije su sudjelovali u pregovorima za zaključivanje sporazuma o zapošljavanju s Republikom Slovenijom, Republikom Srbijom i Državom Katar, i to:

- „Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Slovenije o zapošljavanju državljana Bosne i Hercegovine u Republici Sloveniji“ – pregovori oko teksta Sporazuma su okončani i tekst Sporazuma je usuglašen. Procedura potpisivanja je u tijeku;
- „Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Srbije o privremenom zapošljavanju državljana Bosne i Hercegovine u Republici Srbiji i državljana Republike Srbije u Bosni i Hercegovini,“- pregovori oko teksta Sporazuma su okončani i tekst Sporazuma je usuglašen. Procedura potpisivanja je u tijeku;
- „Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Države Katar o reguliranju zapošljavanja državljana Bosne i Hercegovine u Državi Katar“- pregovori oko teksta Sporazuma su okončani i tekst Sporazuma je usuglašen. Procedura potpisivanja je u tijeku;

Ovi sporazumi su međusobno usuglašeni s predstavnicima navedenih država i u 2011. godini se očekuje realizacija tih sporazuma i njihovo potpisivanje.

Agencija je inicirala i izmjenu članka 5. Sporazuma o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije, koji se odnosi na ostvarivanje prava radnika na novčanu naknadu po osnovi nezaposlenosti. Sporazum o izmjenama i dopunama Sporazuma o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije je potpisan u Ljubljani, Republika Slovenija, 17.12.2010. godine. Stupanjem na snagu izmjena i dopuna Sporazuma o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije bit će izmijenjeni uvjeti za isplaćivanje novčane pomoći za vrijeme nezaposlenosti, što do sada nije bilo regulirano, kao i isplaćivanje troškova za sahrane, novčane pomoći obitelji umrlog ili posmrtnina. Građani Bosne i Hercegovine ova prava moći će ostvarivati tek nakon što Sporazum bude ratificiran u obje zemlje. Sljedeći korak je ratifikacija Sporazuma.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

- Izrada izvješća za Europsku komisiju

Na zahtjev Direkcije za europske integracije Agencija je u suradnji s entitetskim zavodima i Zavodom za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH pripremila dokumente pod nazivom „Izvješće o napretku na tržištu rada u BiH - rujan 2009. – travanj 2010.“ i „Izvješće o napretku na tržištu rada u BiH lipanj 2010. – rujan 2010.“, koja su poslužila za izradu Priloga institucija BiH za redovito godišnje izvješće o napretku BiH za 2010. godinu u procesu europskih integracija.

U cilju integracije Bosne i Hercegovine u Europsku uniju s Direkcijom za europske integracije Agencija je ostvarila konkretnu suradnju sudjelovanjem u izradi informacija u vezi s „praćenjem procesa reformi s BiH“ (RPM), implementiranja Akcijskog plana u vezi s realizacijom prioriteta iz dokumenta Europsko partnerstvo, priložima za izradu Ekonomsko-fiskalnog programa BiH za 2011. godinu i prisutnosti seminarima u organizaciji Direkcije za europske integracije Bosne i Hercegovine na sljedeće teme: „EU programi pomoći“, „Vrste, načini i tehnike usklađivanja zakona“, „Izrada projektnog zadatka“ i „Prezentacija Izvješća o napretku 2010. s implikacijama na programiranje IPA-e“.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

U koordinaciji aktivnosti s entitetskim zavodima za zapošljavanje i Zavodom za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH Agencija je ostvarila suradnju i realizirala programske zadatke koji su bili planirani Programom rada za 2010. godinu.

- Suradnja Agencije sa Svjetskom asocijacijom javnih službi – agencija za zapošljavanje (WAPES)

Na poziv potpredsjedništva europske regije WAPES-a iz Bruxellesa predstavnici Agencije su prisustvovali na sastanku čija je svrha bila planiranje novih i osvrt na protekle događaje koji su održani u okviru WAPES-a prema dogovoru s Frankfurtskog procesa. Sastanak je održan u srijedu, 25. kolovoza 2010. godine, u Bruxellesu, Kraljevina Belgija, i na sastanku su doneseni sljedeći dokumenti: Strateški akcijski plan WAPES-a za 2010.-2012. godinu, Ažurirani plan europskih aktivnosti za razdoblje 2010. - 2012. godine i dati su prijedlozi novih aktivnosti za rad WAPES-a u narednom razdoblju u oblasti sinergija/komplementarnost s drugim mrežama javnih službi za zapošljavanje (JSZ) (program rada HoPES, CPESSEC itd.).

Predstavnici Agencije su u vremenu od 16.11.2010. do 19.11.2010. u Bernu prisustvovali na sastanku WAPES-a na temu “ Usluge javnih službi za zapošljavanje u razdoblju oporavka: Monitoring tržišta rada u cilju unapređenja usluga JSZ“. Ova WAPES-ova radionica je bila fokusirana na vezu između osiguranja informacija o tržištu rada, osnovne funkcije JSZ i pružanja djelotvornih usluga JSZ različitim korisnicima ovih informacija o tržištu rada, i to na prvom mjestu nezaposlenim osobama koje traže posao i poslodavcima, ali također kreatorima politika, voditeljima JSZ i drugim sudionicima i partnerima na tržištu rada.

Na poziv WAPES-a izaslanstvo Agencije je sudjelovalo na sastanku Upravnog odbora Svjetske asocijacije javnih službi za zapošljavanje (WAPES) i WAPES-ovoj radionici koji su održani u razdoblju od 22. do 25. studenoga 2010. godine u Marrakeshu. Na Upravnom odboru je: usvojen novi statut WAPES-a, usvojen završni proračun za 2009. godinu, donesen novi plan komunikacija (uključujući opću image brošuru i newsletter), usvojen je opći plan provedbe WAPES-a za 2011. godinu i izrada proračuna za Strateški plan WAPES-a za 2010. - 2012. godinu.

U razdoblju 23. i 24. studenoga 2010. godine održana je WAPES-ova radionica na temu „Poduzetničke vještine za mlade“ s podtemama „Potencijal poduzetništva“, „Motivacijske mjere kao potpora kreiranju mikrobiznisa“ i „Trening i pomoć kao potpora kreiranju mikrobiznisa“. Izaslanstvo Agencije je aktivno sudjelovalo na radionici u vidu prezentacija i diskusija na zadane teme.

- Suradnja s institucijama UN-a

U okviru projekta zapošljavanja mladih osoba (YERP), Agencija je surađivala s Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM) u okviru komponente koja za cilj ima maksimiziranje

pozitivnog utjecaja migracije mladih i minimiziranje negativnog utjecaja neregularnih radnih migracija, uvođenjem sheme cirkularnih radnih migracija uz suradnju s vladinim i nevladinim sektorom.

- Suradnja s Delegacijom Europske unije u Bosni i Hercegovini

U listopadu 2010. godine u prostorijama Agencije, revizorska organizacija iz Londona angažirana od strane Delegacije Europske unije u Bosni i Hercegovini izvršila je reviziju financijske dokumentacije nužne za realizaciju projekta DILMA-a. - "Razvoj integriranog tržišta rada jadranske oblasti, projekt br. 29". Rezultati revizije su pokazali da je projekt urađen u skladu sa svim europskim standardima, računovodstveno ispravno praćen i usklađen s europskim i domaćim zakonodavstvom.

- Suradnja s Europskom trening fondacijom (ETF)

Kao dio serije aktivnosti nazvanih „Učenje za odrasle“ u okviru IPA programa za zajedničko učenje, ETF je, u razdoblju od 12. do 15.10.2010. godine u Gracu, Republika Austrija, organizirao studijski posjet i radionicu na temu "Aktivacija s posebnim fokusom na dugoročnu nezaposlenost, dobre prakse obuke na tržištu rada i uloga javnih službi za zapošljavanje", u kojoj je sudjelovao i predstavnik Agencije. Ciljevi ovog studijskog posjeta i radionice su bili da se nauče i primjene dobre prakse u aktivaciji nezaposlenih osoba s posebnim osvrtom na dugoročnu nezaposlenost, kao i učinkovite pristupe obukama na tržištu rada i samoj ulozi javnih službi za zapošljavanje u ovome procesu.

- Suradnja sa Saveznom agencijom za rad SR Njemačke

Prema dogovoru postignutom između Agencije i Savezne agencije za rad SR Njemačke za program ferijalnog rada u SR Njemačkoj u 2010. godini odobreno je ukupno 250 mjesta za ferijalnu praksu studenata iz Bosne i Hercegovine kod njemačkih poslodavaca. Od ukupno 110 kandidata koji su aplicirali za ferijalni rad u Njemačkoj za 2010. godinu, 87 kandidata zadovoljilo je sve potrebne uvjete i dostavilo prijavnu dokumentaciju u propisanom roku koja je prosljeđena Centralnom uredu za međunarodno posredovanje Savezne agencije za rad SR Njemačke na daljnju obradu. Do srpnja 2010. godine pristiglo je ukupno 60 radnih ponuda (*Stellenangebot*) poslodavaca iz SR Njemačke, ovjerenih od strane ZAV-a. Trinaest kandidata nije prihvatilo radne ponude, uglavnom iz opravdanih razloga, koji se odnose na preklapanje ispitnih rokova na fakultetima s vremenskim razdobljem rada navedenim u ponudi ili zbog dobivenih ponuda od već poznatih poslodavaca.

U okviru prijavnog postupka za Program ferijalnog rada u SR Njemačkoj za 2011. godinu, koji kao partnerska organizacija Savezne agencije za rad SR Njemačke organizira Agencija svake godine, provedeno je testiranje prijavljenih kandidata u poznavanju njemačkog jezika. Na javni poziv za sudjelovanje u programu prijavilo se ukupno 216 kandidata. Od ukupnog broja prijavljenih, 175 kandidata je uspješno prošlo testiranje i dobilo mogućnost prijave za ferijalni rad u SR Njemačkoj.

- Sudjelovanje u izradi Strategije zapošljavanja BiH za razdoblje 2010. - 2014. godine

Predstavnici Agencije su u 2010. godini sudjelovali u radu Radne skupine za izradu strategije zapošljavanja BiH za razdoblje 2010. -2014. godine, koja je usvojena 14. srpnja 2010. godine na 128. sjednici Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

- Suradnja sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore

Direktor Agencije i direktor Zavoda za zapošljavanje Crne Gore su 8.6.2010. godine potpisali Operativni protokol o provedbi Sporazuma o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i SRJ (koji je preuzela i primjenjuje Crna Gora odlukom o proglašenju nezavisnosti). Protokolom su dvije institucije u okviru svojih nadležnosti dogovorile mjere za djelotvornu provedbu Sporazuma o socijalnom osiguranju u oblasti osiguranja za slučaj nezaposlenosti i definirali

pitanja koja se odnose na sadržaj i formu obrazaca, potvrđivanje razdoblja osiguranja i postupak izdavanja potvrda.

- Suradnja s Nacionalnom službom za zapošljavanje Republike Srbije

Direktor Agencije i direktor Nacionalne službe za zapošljavanje Republike Srbije su 2.10.2010. godine potpisali Operativni protokol o provedbi Sporazuma o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i SRJ. Protokolom su dvije institucije u okviru svojih nadležnosti dogovorile mjere za djelotvornu provedbu Sporazuma o socijalnom osiguranju u oblasti osiguranja za slučaj nezaposlenosti i definirali pitanja koja se odnose na sadržaj i formu obrazaca, potvrđivanje razdoblja osiguranja i postupak izdavanja potvrda.

- Realizacija sporazuma o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na nezaposlenost

U 2010. godini Agencija je primila 1.117 predmeta koji se odnosi na provedbu sporazuma o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na nezaposlenost, a riješen je i završen 601 predmet. Gledajući po zemljama porijekla, broj primljenih i riješenih zahtjeva je:

- Republika Srbija - 816 primljenih predmeta, riješeno 490
- Republika Crna Gora - 20 primljenih predmeta, riješeno 10
- Republika Slovenija – 277 primljenih predmeta, riješeno 97
- Republika Austrija - 4 primljena predmeta, riješeno 4.

- Aktivnosti Agencije u vezi s radom Centra javnih službi za zapošljavanje zemalja jugoistočne Europe (CPESSEC)

Pod predsjedavanjem Agencije za zapošljavanje Republike Bugarske u Sofiji je u razdoblju od 27. do 28. svibnja 2010. godine održana V. ekspertna i VI. direktorska konferencija Centra javnih službi za zapošljavanje zemalja jugoistočne Europe na temu „Razvoj javnih službi za zapošljavanje nakon krize – pogled u budućnost“. Cilj konferencije je bio da se kroz aktualnu temu razmjene iskustva i očekivanja javnih službi za zapošljavanje u njihovom budućem razdoblju, posebice u kontekstu postrecesijskog razdoblja i uloge službi za zapošljavanje na tržištu rada nakon globalne ekonomske krize. Na konferenciji je prisustvovalo i izaslanstvo Agencije, koje je podnijelo i referat na zadatu temu i aktivno sudjelovalo u diskusiji i odgovaralo na pitanja prisutnih medija.

- Izrada „Pregleda politika zapošljavanja u Bosni i Hercegovini za 2009. godinu“

U cilju izrade „Pregleda politika zapošljavanja u Bosni i Hercegovini za 2009. godinu“, formiran je zajednički stručni tim sastavljen od predstavnika Agencije, Federalnog zavoda za zapošljavanje, Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske i Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH, koji je u svibnju 2010. godine izradio ovaj dokument, koji je poslan Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine na daljnji postupak.

- Izrada kvartalnih izvješća o izdanim radnim dozvolama stranim državljanima u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu

i Prijedloga godišnje kvote radnih dozvola u Bosni i Hercegovini za 2011. godinu

Agencija je, u suradnji s Federalnim zavodom za zapošljavanje, Zavodom za zapošljavanje Republike Srpske, Zavodom za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH u 2010. godini izradila tri kvartalna izvješća o izdanim radnim dozvolama stranim državljanima u Bosni i Hercegovini i dostavila ga Ministarstvu civilnih poslova. Isto tako, zajednička radna skupina sastavljena od predstavnika Agencije, Federalnog zavoda za zapošljavanje, Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske, Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH je u listopadu 2010. godine izradila „Prijedlog godišnje kvote radnih dozvola u Bosni i Hercegovini za 2011. godinu“ i dostavila ga Ministarstvu civilnih poslova na daljnju proceduru.

- Izvještavanje o izdanim radnim dozvolama u Bosni i Hercegovini u okviru izrade Migracijskog profila BiH za 2009. godinu

Na zahtjev Ministarstva sigurnosti, Agencija je sudjelovala u izradi Migracijskog profila BiH u dijelu koji se odnosi na podatke o izdanim radnim dozvolama stranim državljanima u BiH. Zbog činjenice da je izdavanje radnih dozvola u nadležnosti entitetskih zavoda za zapošljavanje i Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH, Agencija je u koordinaciji sa spomenutim institucijama izradila tabele o izdanim radnim dozvolama stranim državljanima za 2009. godinu, po zemljama podrijetla, kvalifikacijskoj strukturi i godinama starosti i poslala Ministarstvu sigurnosti.

- Koordinacija aktivnosti u domaćim i međunarodnim projektima u oblasti zapošljavanja koji su od interesa za Bosnu i Hercegovinu

Agencija je u 2010. godini aktivno sudjelovala u realizaciji dva projekta: Projekt unaprjeđivanja aktivnih tržišta rada u BiH (IALM) i Projekt zapošljavanja i zadržavanja mladih (YERP). Također, Agencija je, u suradnji s Ministarstvom civilnih poslova i drugim institucijama iz oblasti rada i zapošljavanja u BiH, definirala projektne ideje za dobivanje sredstava iz IPA fondova u 2011. godini za sljedeće projekte:

- Jačanje kapaciteta javnih službi za zapošljavanje i realizacija Strategije o zapošljavanju u BiH i strategija entiteta i Brčko Distrikta BiH
- Harmonizacija domaćeg zakonodavstva iz oblasti zaštite i zdravlja na radu sa zakonodavstvom EU-a (acquis communautaire)
- Izgradnja i jačanje kapaciteta javnih službi i centara za obuku i prekvalifikaciju, odnosno obrazovanje odraslih
- Stručno usavršavanje i provedba rehabilitacije teško zapošljivih kategorija.

U suradnji sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Agencija je 22.9.2010. godine u Sarajevu organizirala konferenciju „Priprema i izrada projekata za korištenje sredstava IPA fondova za prekograničnu suradnju – primjeri dobre prakse”. Osnovni cilj konferencije je bio upoznati zavode i službe zapošljavanja u BiH s iskustvima dobre prakse u prekograničnoj suradnji između filijala Hrvatskog zavoda za zapošljavanje sa zavodima za zapošljavanje u Mađarskoj i Sloveniji te povezivanje prekograničnih zavoda za zapošljavanje Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine u cilju izrade zajedničkih regionalnih projekata za korištenje finansijskih sredstava iz IPA fondova.

- Izrada „Plana o smjernicama politika tržišta rada i aktivnim mjerama zapošljavanja u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu”

Agencija je, u suradnji s Federalnim zavodom za zapošljavanje, Zavodom za zapošljavanje Republike Srpske i Zavodom za zapošljavanje Brčko Distrikta u 2010. godini izradila „Plan o smjernicama politika tržišta rada i aktivnim mjerama zapošljavanja u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu” i poslala ga Ministarstvu civilnih poslova na daljnju proceduru.

- Razmjena statističkih podataka i izvještavanje o stanju na tržištu rada

Na temelju prikupljenih statističkih podataka Agencija priprema, za svaki mjesec, mjesečno konsolidirano izvješće koje se do 25. u mjesecu dostavlja Agenciji za statistiku Bosne i Hercegovine. Konsolidirano izvješće je izrađeno na osnovi mjesečnih izvješća Federalnog zavoda za zapošljavanje, Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske i Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH.

- Osim naprijed navedenog, Agencija je obavljala i poslove u vezi s kontrolom i praćenjem izvršenja proračuna; izradom općih i pojedinačnih akata; organizaciono-kadrovskim poslovima; javnim nabavama; zastupanjem Agencije pred sudovima i suradnjom s Pravobraniteljstvom BiH, pripremanjem ugovora koje Agencija zaključuje s pravnim i fizičkim osobama; korespondencijom s Parlamentarnom skupštinom BiH, Vijećem ministara BiH, ministarstvima i institucijama BiH, entitetskim i županijskim vladama, ministarstvima i institucijama, drugim

međunarodnim i domaćim institucijama, fizičkim i pravnim osobama, Uredom za reviziju institucija BiH, ostalim personalnim, administrativnim i tehničkim poslovima.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

U izvještajnom razdoblju odobreni proračun Agencije iznosio je 1.289.000,00 KM. Izvršenje proračuna - ukupni rashodi su iznosili 1.101.547,48 KM, odnosno 85,46% u odnosu na ukupno odobrena sredstva. U strukturi ukupnih rashoda bruto plaće i naknade troškova zaposlenih iznosile su 821.825,35 KM ili 63,76% (izvršenje 86,32% za ovu kategoriju rashoda), izdaci za putne troškove iznosili su 82.581,47 KM ili 6,41% (izvršenje 85,14% za ovu kategoriju rashoda), izdaci za telefonske i poštanske usluge iznosili su 32.907,64 KM ili 2,55% (izvršenje 80,83), izdaci za energiju i komunalne usluge iznosili su 11.437,74 KM ili 0,89% (izvršenje 71,49%), izdaci za nabavu materijala iznosili su 43.575,63 ili 3,38% (izvršenje 88,93% za ovu kategoriju rashoda), izdaci za usluge prijevoza i gorivo iznosili su 12.872,95 ili 1,00% (izvršenje 83,55%), izdaci za tekuće održavanje iznosili su 20.376,61 KM ili 1,58% (izvršenje 97,03% za ovu kategoriju rashoda), izdaci za osiguranje imovine i troškove platnog prometa iznosili su 8.165,48 ili 0,63% (izvršenje 81,65%), izdaci za ugovorene usluge iznosili su 67.804,61 ili 5,26% (izvršenje 77,94% za ovu kategoriju rashoda). Sredstva proračuna utrošena su namjenski u skladu sa odobrenim proračunom.

17. AGENCIJE ZA POŠTANSKI PROMET BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

1. Najvažnije aktivnosti

Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) utemeljena je Zakonom o poštama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon) („Službeni glasnik BiH“, br. 33/05) radi obavljanja regulatornih funkcija u području poštanskog prometa, kao neovisna i neprofitna institucija sa statusom pravne osobe.

Nadležnosti Agencije su definirane člankom 10. stavkom (5) Zakona, a Statutom Agencije je regulirano unutarnje ustrojstvo i djelokrug poslova, donošenje općih akata i ostala pitanja koja su značajna za funkcioniranje Agencije.

Aktivnosti Agencije u 2010. godini:

- izrađeno je Izvješće o radu Agencije i godišnje financijsko izvješće za 2009. godinu koje je usvojilo Vijeće ministara BiH i Parlamentarna skupština BiH. Za svoj rad Agencija je dobila pozitivno mišljenje Ureda za reviziju institucija BiH, a na temelju kojeg je Dom naroda PS BiH istaknuo i pohvalio pozitivno poslovanje Agencije;
- na temelju dostavljenih elemenata financijskih izvješća (bilanca stanja i bilanca uspjeha), te analitičkog pregleda ostvarenih prihoda javnih poštanskih operatera od obavljanja poštanskih usluga u 2009. godini, a u skladu sa Zakonom i Odlukom o visini troškova za izdavanje licencija i visini godišnje naknade za obavljanje poštanskih usluga, utvrđena je visina godišnje naknade za obavljanje poštanskih usluga za 2010. godinu;

- predstavnici Agencije su, kao nositelji aktivnosti ili kao članovi povjerenstava gdje se druge institucije pojavljuju kao nositelji aktivnosti, sudjelovali u pripremi za donošenje podzakonskih akata, i to:

metodologija za obračun troškova završne faze u međuoperaterskom i terminalnih i tranzitnih troškova u međunarodnom poštanskom prometu (u daljnjem tekstu: metodologija).

Nakon izvršenog snimanja razmijenjenih količina poštanskih pošiljka između javnih poštanskih operatera, a na temelju Naputka za snimanje količina razmijenjenih pošiljaka koji je izradila Agencija, obrađeni su podaci dobiveni snimanjem, izrađen nacrt metodologije koji je u fazi usvajanja;

naputak za uručenje sudskih pisma i pisama u upravnom postupku putem pošte (u daljnjem tekstu: naputak).

Agencija je na poziv Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća BiH (VSTV) sudjelovala u izradi naputka te je urađen nacrt naputka koji će nakon dostavljenog mišljenja od strane VSTV i relevantnih institucija biti donesen u 2011. godini;

odluka o jedinstvenoj tarifnoj politici za rezervirane poštanske usluge na području Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: odluka) koja je dostavljena Ministarstvu komunikacija i prometa BiH (u daljnjem tekstu: MKiP) na suglasnost. S obzirom na to da je MKiP imao primjedbe na dostavljenu odluku, aktivnosti oko usuglašavanja odluke su u tijeku;

Agencija je izdala 27 suglasnosti za 76 pojedinačnih izdanja poštanskih maraka i šest suglasnosti na izmjenu godišnjih programa javnih poštanskih operatera;

dane su suglasnosti na godišnje programe izdavanja poštanskih maraka javnih poštanskih operatera za 2011. godinu;

na temelju suglasnosti MKiP izdane su tri nove licencije za obavljanje kurirskih usluga u unutarnjem i međunarodnom poštanskom prometu i u prosincu je zaprimljen četvrti zahtjev za dobivanje licencije za obavljanje kurirskih usluga u unutarnjem i međunarodnom poštanskom prometu;

donesen je niz podzakonskih i internih akata koji se tiču zakonskog funkcioniranja Agencije i implementacije Zakona o poštama Bosne i Hercegovine;

intenzivirani kontakti i održavani sastanci s licenciranim davateljima poštanskih usluga u cilju zajedničke suradnje pri daljnjem unaprjeđenju stanja na poštanskom tržištu, kao i s drugim relevantnim zainteresiranim stranama;

organiziran i održan sastanak s predstavnicima državnog i entitetskih resornih ministarstava, javnih poštanskih operatera, predstavnicima entitetskih inspektorata i predstavnikom inspekcije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na kojem je istaknut značaj poštivanja Zakona i usklađivanja zakonskih propisa na razini entiteta u pogledu inspeksijskog nadzora, a u cilju zaštite tržišta poštanskih usluga u Bosni i Hercegovini;

Vijeće Agencije je u 2010. godini održalo 28 redovnih i jednu izvanrednu sjednicu na kojima je doneseno 85 odluka i 16 zaključaka;

izvršen je prijam tri nova uposlenika, pa je sada ukupan broj stalno uposlenih u Agenciji 12;

predstavnici Agencije su sudjelovali u stručnim usavršavanjima vezanim za računovodstvene standarde i javne nabave, te pristupima EU fondovima;

Agencija je organizirala okrugli stol - savjetovanje na temu «Stanje na tržištu poštanskih usluga», uz sudjelovanje predstavnika regulatornih tijela iz okruženja;

Agencija je bila suorganizator regionalne znanstveno-stručne konferencije «Učinkovito reguliranje poštanskog tržišta i održivost univerzalnih usluga» koja je održana na Fakultetu za promet i komunikacije u Sarajevu.

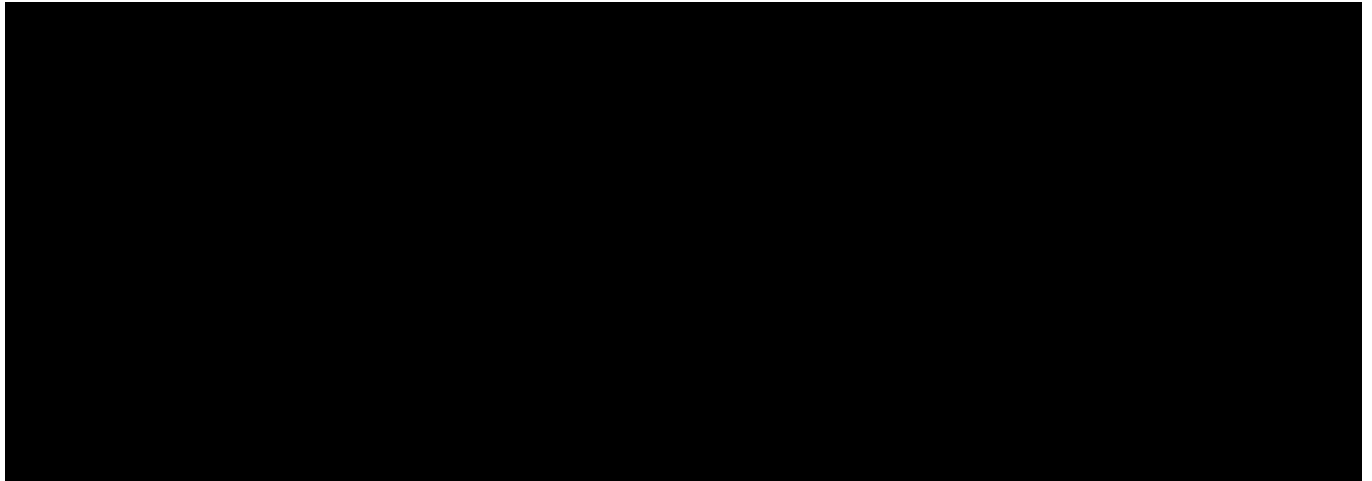
2.Stanje u oblasti poštanskog prometa

Ukupan broj operatera poštanskog prometa koji posjeduju ovlasti za obavljanje univerzalnih usluga i licenciju za obavljanje kurirskih usluga izdanu od strane Agencije zaključno s 31.12.2010. godine je iznosio:

tri javna poštanska operatera ovlaštena za obavljanje univerzalnih usluga

10 poštanskih operatera licenciranih za obavljanje kurirskih usluga.

Operateri poštanskog prometa koji posjeduju ovlaštenje i/ili licenciju za obavljanje poštanski usluga su navedeni u sljedećoj tabeli:

U 2010. godini Agencija je svojim regulatornim aktivnostima, kroz donošenje niza odluka i rješenja koja su značajna za regulaciju poštanskog tržišta, prikupila podatke od operatera poštanskog prometa za 2009. godinu koji sukladno Zakonu posjeduju ovlaštenje i/ili licenciju za obavljanje kurirskih usluga izdanu od strane Agencije.

Prikupljeni podaci daju okvirnu sliku stanja tržišta poštanskih i kurirskih usluga na području Bosne i Hercegovine. Prema prikupljenim podacima koje su dostavili operateri poštanskog prometa na području Bosne i Hercegovine, ukupno ostvareni prihod od obavljanja poštanskih usluga u 2009. godini je iznosio:

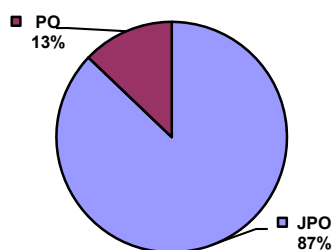
Ukupan broj ostvarenih poštanskih usluga u 2009 godini je iznosio:

God.	Operateri poštanskog saobraćaja	BROJ OSTVARENIH USLUGA					Ukupno Kurirske	Ukupan br univerzalni i kurirskih usluga
		Univerzalne usluge		UKUPNO univerzalne usluge	Kurirske usluge			
		Pisma	Paket		Untrašnji promet	Međuna. promet		
R.br.								
	Javni poštanski operateri	kom.	kom.	kom.	kom.	kom.	kom.	
1	HP MOSTAR	9.567.078	37.815	9.604.893			9.604.893	
2	JP BH POŠTA	35.959.169	211.403	36.170.572			36.170.572	
3	POŠTE SRPSKE	28.002.901	69.658	28.072.559			28.072.559	
	UKUPNO Javni poštanski operateri	73.529.148	318.876	73.848.024	0	0	73.848.024	
	Poštanski operatre -kurir							
1	RHEA EXPRESS d.o.o				0	30.378	30.378	
2	IN TIME d.o.o. SARAJEVO				1.548	2.195	3.743	
3	EUROEXPRESS D.O.O Banja Luka				56.120		56.120	
4	DHL International d.o.o. Sarajevo						44.418	
5	IN TIME EXPRESS D.O.O. Banja Luka				4.448	128	4.576	
6	INTEREUROPA RTC D.D.				52.697	17.838	70.535	
7	A2B				218.006		218.006	
8	EXPO d.o.o. Banja Luka				Broj usluga dat u DHL		0	
9	City Express Mostar -nema podatak						0	
10	VIP 24 - nema podataka						0	
	UKUPNO Poštanski operateri				332.819	50.539	427.776	
	UKUPNO JPO i PO	73.529.148	318.876	73.848.024	332.819	50.539	74.275.800	

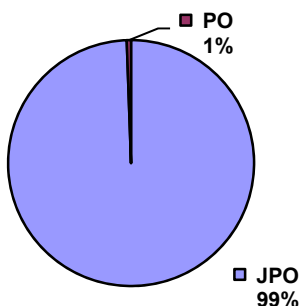
Ukupan broj uposlenih po operaterima poštanskog prometa u 2009. godini dan je u sljedećoj tabeli:

God.	Operateri poštanskog prometa			
2009	Javni poštanski operateri	Broj osoblja	Poštanski operatre -kurir	Broj osoblja
R.br.		br.		
1	HP MOSTAR	700	RHEA EXPRESS d.o.o	24
2	JP BH POSTA	2.372	IN TIME d.o.o. SARAJEVO	104
3	POSTE SRPSKE	2.401	EUROEXPRESS D.O.O Banja Luka	31
4			DHL International d.o.o. Sarajevo	43
5			IN TIME EXPRESS D.O.O. Banja Luka	7
6			INTEREUROPA RTC D.D.	43
7			A2B	75
8			EXPO d.o.o. Banja Luka	6
9			City Express Mostar- nema podataka	
10			VIP 24-nema podataka	

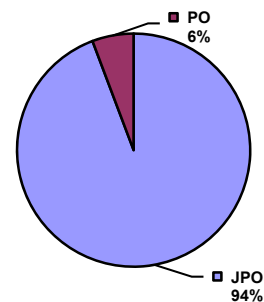
Odnos ostvarenog prihoda od poštanskih usluga između JPO i PO

Odnos ostvarenih usluga između JPO i PO

Odnos broja uposlenih između JPO i PO

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Nakon usuglašavanja akta «Opći uvjeti za obavljanje poštanskih usluga» s Ministarstvom komunikacija i prometa BiH, te dobivanja njihove suglasnosti na iste, konačna verzija donesenog akta je objavljena u Službenom glasniku BiH.

Agencija je dostavila mišljenje po pitanju donošenja Zakona o poštanskim uslugama Federacije BiH, a koji bi trebao da se usuglasi sa Zakonom o poštama BiH.

Predstavnici Agencije su intenziviranim kontaktima sa istovjetnim institucijama u okruženju, kao i participiranjem na forumima o poštanskoj regulativi Svjetske poštanske udruge Europskog udruženja poštanskih regulatora osigurali nove spoznaje o ovim procesima, te se dodatno pripremili za poboljšanje zakonskog rješenja o predmetnoj problematici.

Donošenje takvog rješenja je nužno, a ono će implicirati niz popratnih aktivnosti koje će se ogledati i u usklađivanjima važećih podzakonskih akata s njim.

III EUROPSKE INTEGRACIJE

Za približavanje bosanskohercegovačke poštanske regulative EU standardima nužno je dodatno usklađivanje zakonskih rješenja s europskim direktivama u cilju daljnje liberalizacije tržišta poštanskih usluga. Agencija je u suradnji s Direkcijom za europske integracije sudjelovala u definiranju jednobraznog prijevoda poštanske terminologije, a u cilju prijevoda poštanskih direktiva EU i ostalih propisa koji reguliraju područje poštanskog prometa.

IV PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Svi programski zadaci koji su predviđeni planom rada Agencije za 2010. godinu su realizirani zahvaljujući, između ostalog, i dobroj suradnji Agencije sa državnim i entitetskim resornim ministarstvima i nadležnim inspekcijama za područje poštanskog prometa.

Rezultat takvog rada su značajno uređenije i reguliranje tržište poštanskog prometa u odnosu na 2009. godinu, što i čini temeljni zadatak Agencije.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Ukupno odobrena proračunska sredstva Agencije za 2010. godinu su iznosila 1.033.000 KM, od čega na planirana vlastita sredstva Agencije otpada 674.000 KM ili 65,25%, a na planirana proračunska sredstva 359.000 ili 34,75%.

Agencija je po temelju vlastitih prihoda koji su ostvareni na temelju Odluke o visini troškova u odnosu na planiranih 674.000 KM, ostvarila iznos od 679.808 KM, čime je ostvareni vlastiti prihod, za 0,86% veći u odnosu na planirana vlastita sredstva.

18. AGENCIJE ZA LIJEKOVE I MEDICINSKA SREDSTVA BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

DOZVOLE ZA STAVLJANJE LIJEKOVA U PROMET – POSTUPCI – UKUPAN BROJ

Red. br.	Postupak	Rješenja	Zahtjeva	U postupku
1	Prva registracija	309	786	477
2	Obnova registracije	268	400	132
3	Izmjena rješenja	231	238	7
4	Privremeno rješenje	0	5	5
5	Izmjena dokumentacije	671	856	185
6	Potvrda	226	154	
7	Potvrda o ukidanju potvrde	5	5	0
8	Obavijest o prihvatanju izmjene	372	374	2
	UKUPNO	2082	2818	736
	SVE IZMJENE (3+5+8)	1274	1468	194

Izvješće o kontroli kvalitete u Agenciji za lijekove i medicinska sredstva BiH za 2010. godinu

U tijeku 2010. godine realizirane su sljedeće aktivnosti dane u tabelama 1, 2 i 3

Tabela 1. Ocjena farmaceutske kvalitete lijeka:

Vrsta zahtjeva	Planirano u 2010. godini	Zaprimljeno u 2010. godini	Završeno u 2010. godini
zahtjev za pribavljanje dozvole za stavljanje lijeka u promet	520	625	309
zahtjev za obnovu dozvole za stavljanje lijeka u promet	500	349	190
zahtjev za izmjenu dozvole za stavljanje lijeka u promet (varijacije)	1000	1114	891
kontrola kvalitete prve serije lijeka	200	119	105
kontrola kvalitete svake serije: - kontrola pakiranja - laboratorijska kontrola	3000	3635 (2810) (825)	3635 (2810) (825)
posebna kontrola kvalitete	-	121	121
izvanredna kontrola kvalitete	200	28	28
po zahtjevu proizvođača - ostalo	-	8	8
Ukupno	5420	5999	5287

Tabela 2. Farmaceutsko-kemijska kontrola kvalitete lijeka:

Pregled urađenih analiza u 2010. Po tehnikama	
Tehnika	Broja analiza
HPLC	753
UV/VIS	47
Brzina otapanja	201
Vrijeme raspadanja	180
TLC	53
Nevidljive čestice	43
Ostalo	362
Ukupno	1639

Broj zaprimljenih uzoraka u 2010.	
Osnova kontrole	Broj uzoraka
PRVA SERIJA	126
OBNOVA REGISTRACIJE	49
VARIJACIJE	31
KONTROLA SVAKE SERIJE	469
REDOVITA KONTROLA	15
INSPEKCIJA	9
OSTALO (VODA)	2
Ukupno	701

Tabela 3. Mikrobiološka i biološka kontrola kvalitete lijeka i fitolaboratoriju:

R. br.	Vrste analiza	Planirani broj analiza
1	mikrobiološko ispitivanje nesterilnih preparata	437
2	mikrobiološko ispitivanje sterilnih preparata: test sterilnosti	110
3	biološko ispitivanje sterilnih preparata: LAL test	69
4	mikrobiološko određivanje antibiotika i vitamina	2
5	biološko određivanje heparina	1
6	pH (posebna kontrola)	16
	UKUPNO	635

Izvješće o radu vezano za medicinska sredstva u 2010. godini

Redni broj		Broj zahtjeva	Broj zahtjeva u radu	Broj završenih zahtjeva
1.	Broj zaprimljenih zahtjeva za upis u registar	382	224	158
1.	Broj zaprimljenih zahtjeva za obnovu upisa u registar	6	0	6
2.	Broj zaprimljenih zahtjeva za izmjenu upisa u registar	24	6	18
3.	Broj sjednica Povjerenstva za medicinska sredstva	4	0	0
4.	Broj zahtjeva/upita za davanje stručnog mišljenja	120	0	120
5.	Broj zahtjeva za izdavanje potvrde o usuglašenost entitetskih rješenja	34	0	34

Od ukupnog broja zahtjeva za upis u Registar medicinskih sredstava (382) u radu se nalazi 224, a završenih je 158.

Zahtjevi/upiti za davanje stručnog mišljenja su riješeni svi, kao i zahtjevi za izdavanje potvrda o trajanju i važenju entitetskih rješenja.

UVOZ LIJEKOVA I MEDICINSKIH SREDSTAVA U 2010. godini

3370 zahtjeva za uvoz medicinskih sredstva je odobreno u 2010. godini

10 zahtjeva za uvoz medicinskih sredstva je odbijeno u 2010. godini

1084 zahtjeva za uvoz lijekova je odobreno u 2010. godini

14 zahtjeva za uvoz lijekova je odbijeno 2010. godini.

Izvješće o izdanim dozvolama za psihotropne supstance, opojne droge i prekursore u 2010. godini:

1. 177 zahtjeva za uvoz /izvoz prekursora je odobreno u 2010. godini
2. 403 zahtjeva za uvoz /izvoz opojnih droga i psihotropnih supstanci je odobreno u 2010. godini.

Izvješće o radu vezano za klinička ispitivanja lijekova i medicinskih sredstava u 2010. godini

1. Broj zaprimljenih zahtjeva za dozvole i izmjene i dopune dozvole za klinička ispitivanja lijekova i medicinskih sredstava – 45.

Broj zaprimljenih nezavršenih zahtjeva – 4.

	Potvrda o postojanju i trajanju entitetskog rješenja i nove dozvole	Potvrda o upisu u Registar
Proizvodnja medicinskih sredstava	14	1
Veleprodaja medicinskih sredstava	32	42
Proizvodnja lijekova	3	2
Veleprodaja lijekova	7	13
UKUPNO	56	58
	SVEUKUPNO	114

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Usvojeni su sljedeći podzakonski akti:

Pravilnik o kliničkom ispitivanju lijeka i medicinskog sredstva ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 4/10)

Pravilnik o medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 4/10)

Pravilnik o postupku i načinu davanja dozvole za stavljanje lijeka u promet ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 15/10)

Pravilnik o dobroj proizvodnoj praksi (GMP) za lijekove ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 24/10)

Pravilnik o načinu oglašavanja lijekova i medicinskih sredstava ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 40/10)

Pravilnik o sadržaju i načinu označavanja vanjskog i unutarnjeg pakiranja lijeka ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 40/10)

Pravilnik o uvjetima, okolnostima i postupku angažiranja ovlaštenih laboratorija ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 60/10)

Odluka o načinu i opsegu provedbe/odabira parametara za kontrolu kvalitete svake serije uvezenog lijeka ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 60/10).

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U koordinaciji s Ministarstvom civilnih poslova Agencija sudjeluje u aktivnostima vezanim za proceduru zaključivanja bilateralnih sporazuma u oblasti farmacije.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Agencija po zahtjevu Direkcije za europske integracije BiH dostavlja izvješća o stanju u oblasti rada Agencije, za potrebe ukupnog godišnjeg izvješća o stanju napretka institucija BiH.

Ostvarena je suradnja s EMEA (Europskom agencijom za lijekove) u cilju ostvarivanja međunarodne suradnje i univerzalnog pristupa dobroj praksi informiranja o značajnim trendovima europskih propisa iz oblasti farmacije u Europskoj uniji i šire, kao i o svim aspektima promocije zdravlja.

Praćenje europske farmakopeje u cilju razvoja farmakopeje Bosne i Hercegovine.

Sudjelovanje u poslovima u vezi s ocjenjivanjem usuglašenosti i označavanja medicinskih sredstava u BiH s harmoniziranim europskim standardima i tehničkim propisima donesenim na osnovi Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanje usklađenosti, usklađivanje propisa iz oblasti lijekova s propisima Europske unije i smjernicama međunarodnih institucija.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Planirani programski zadaci su: izmjene i dopune Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima, Esencijalna lista lijekova u BiH, Pravilnik o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena i načinu izvještavanja o cijenama lijekova, Pravilnik o općim i posebnim zahtjevima kojima se osigurava usklađenost medicinskog sredstva, utvrđivanje prijedloga politike lijekova i medicinskih sredstava u BiH, izrada godišnjeg izvješća o radu Agencije za 2009. godinu, izrada Strateškog plana Agencije za lijekove i medicinska sredstva i izrada informacijskog sustava Agencije za lijekove i medicinska sredstva, a nisu svi realizirani, zbog objektivnih razloga, na koje ne utječe ova agencija, kako je navedeno u isječku programa rada Vijeća ministara za razdoblje 1.–12. mjesec 2010. godine, koji smo dostavili Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 103/10) Agenciji za lijekove i medicinska sredstva BiH odobren je iznos od **7.601.000 KM**.

Od navedenog iznosa na **tekuću potrošnju je raspoređeno 5.759.000 KM**, a na **kapitalne izdatke 1.842.000 KM**.

Strukturu troškova prikazat ćemo u nastavku:

- **plaće i naknade zajedno s naknadom troškova zaposlenih**, planirane su u skladu s odredbama stand by aranžmana BiH s MMF-om, odnosno u visini osnovice za obračun plaća u iznosu od 498,10 KM, naknada za ishranu u tijeku rada u iznosu od 8 KM za svaki dan proveden na radu, regresa 586 KM i ostale isplate. Planirani iznos za bruto plaće i naknade i naknade troškova zaposlenih je **2.660.000 KM**

- **putni troškovi** planirani su na temelju zadataka i aktivnosti koje uvjetuju ovu naknadu, a prema Odluci o visini dnevnica za službena putovanja uposlenih u institucijama BiH. Planirana sredstva za ovu namjenu iznose **660.000 KM**

- **izdaci telefonskih** i poštanskih usluga planirani su iskustveno na bazi ostvarenja iz proteklog razdoblja u iznosu od **74.000 KM**
- **izdaci za energiju i komunalne usluge** (električna energija, voda, komunalije i dr.) planirani su na bazi iskustvene potrošnje u ranijem razdoblju u iznosu od **169.000 KM**
- **izdaci za nabavu materijala** planirani su na bazi iskustvene potrošnje u ranijem razdoblju, a oni po zahtjevima iz odjela za kontrolu kvalitete lijekova za 2010. godinu iznose cca **450.000 KM**
- **izdaci za usluge prijevoza i goriva** planirani su u skladu s potrebama čestih putovanja na relaciji Banjaluka – Sarajevo - Mostar, u skladu s potrebama inspektorata, kao i putovanja vezana za prisustvovanje sjednicama članova Stručnog vijeća i stručnih povjerenstava Agencije, a iznose **49.000 KM**
- **troškovi tekućeg održavanja** planirani su za validaciju opreme prema planu eksternih validacija, servisa i popravaka, kao i na održavanje zgrada, vozila, kompjutorske opreme, troškove održavanja čistoće i slično, i iznose **424.000 KM**
- **izdaci za osiguranje i troškove platnog prometa** odnose se na osiguranje imovine, vozila, kolektivno osiguranje zaposlenih, osiguranje pri odlasku na službeni put i iznose **28.000 KM**
- **ugovorene i druge posebne usluge** planirane su za financiranja pet povjerenstava i Stručnog vijeća Agencije, za eventualnu kontrolu rizičnih lijekova u nekom laboratoriju u Europi kao i za usluge OMCL-a, (Mreža državnih laboratorija Europe), odnosno EDQM (Europski direktorat za lijekove) u testovima koji su obavezni da se testiraju svake godine, kao i za obvezne edukacije i obvezna stručna usavršavanja kao i specijalizacije u skladu s planom edukacija u 2010. godini. Planirani iznos za ugovorene i druge posebne usluge u 2010. godini iznosi **1.005.000 KM**. Ukupno planirana sredstva za kapitalne izdatke u 2010. godini iznose **1.842.000 KM**.

19. AGENCIJA ZA PROMIDŽBU INOZEMNIH ULAGANJA U BIH (FIPA)

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Popuna upražnjenih radnih pozicija

Od 33 sistematizirana radna mjesta u FIPA-i, popunjeno je 28 radnih pozicija. U 2010. godini primljena su dva izvršitelja: Ana Kvesić (stručna suradnica za podršku) i Danijela Vuleta-Trnčić (stručna suradnica za analizu). Za direktoricu FIPA-e imenovana je Jelica Grujić (3. lipnja 2010. godine), dok je radni odnos prestao ranijem direktoru FIPA-e Harisu Bašiću (15.1.2010. godine).

Dokumenti koje je razmatralo Vijeće ministara BiH iz nadležnosti FIPA-e

- Poslovni plan FIPA-e za 2009. godinu (usvojen na sjednici održanoj 5.3.2009. godine)
- Izvješće o radu FIPA-e (usvojen na sjednici održanoj 8.4.2010. godine)
- Izvješće o radu Upravnog odbora FIPA-e za 2009. godinu (usvojen na 131. sjednici održanoj 26.8.2010. godine)
- imenovana su dva člana Upravnog odbora FIPA-e (Zvonimir Kutleša i Aleksandar Obradović) (na sjednici održanoj 19.10.2010. godine)
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu dodjele sredstava za potporu inozemnim ulagačima u Bosni i Hercegovini (usvojen na sjednici održanoj 5.10.2010. godine)
- Odluka o imenovanju dva člana Odbora Fonda za potporu inozemnim investitorima u Bosni i Hercegovini, Zehra Selimović i Jelica Grujić (doneseno na sjednici održanoj 19.8.2010. godine)

- Specifikacija radnih mjesta srednje stručne spreme razvrstane u platne razrede FIPA-e (dana suglasnost na Specifikaciju na sjednici održanoj 19.10.2010. godine)
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji FIPA-e (dostavljen 24.11.2010. godine, ali do danas nije razmatran)
- Izvjешće bečki ekonomski razgovori - Sastanak o Bosni i Hercegovini (Izvjешće dostavljeno 22.3.2010. godine, ali do danas nije razmatrano).

OPERATIVNE AKTIVNOSTI:

Izbor inozemnog investitora 2009. godine

Po ustaljenoj proceduri Povjerenstvo za izbor inozemnog investitora za 2009. godinu, koje su činili predstavnici FIPA-e, MVTEO BiH i FIC-a je izabralo najbolje inozemne investitore za 2009. godine u četiri kategorija: najznačajnija greenfield investicija, najznačajnija privatizacija, investicija koja je dovela do kreiranja najvećeg broja radnih mjesta i najznačajnija investicija putem zajedničkog ulaganja. Najboljim investitorima su uručene nagrade na manifestaciji koja je održana 15.12. 2010. godine.

Fond za potporu inozemnim investitorima

Odbor Fonda za potporu inozemnim investitorima, u skladu s utvrđenim nadležnostima, je pripremio i proveo postupak Javnog oglasa za apliciranje za dodjelu sredstva iz Fonda (2.000.000 KM); izvršio je evaluaciju 41 dostavljene aplikacije; na osnovi čega je donio 25 odluka o dodjeli sredstava iz Fonda za tvrtke čije su aplikacije u potpunosti zadovoljile propisane kriterije i 16 odluka o neprihvatanju aplikacija koje nisu u potpunosti zadovoljile propisane kriterije.

Ova su poduzeća ukupno investirala 82.034.115 KM i otvorila 604 novih radnih mjesta, te izrazila spremnost za reinvestiranje, što je veoma značajno kada se ne može realno očekivati veći priliv novih ulaganja. Ukupna sredstva dodijeljena iz Fonda predstavljaju 2,44% od ukupno investiranih sredstava u 2010. godini.

Poticajna sredstva su dobila poduzeća koja su u cijelosti zadovoljila propisane kriterije, a na osnovi odluke Odbora Fonda.

Promocija

Promotivne aktivnosti su se ogledale kroz: službene posjete izaslanstava BiH i inozemnih izaslanstava u BiH, prezentacije (sektorske i generalne), organiziranje okruglih stolova, sudjelovanje na sajmovima u BiH i inozemstvu, izrada promotivnih materijala i druge promotivne aktivnosti. Promotivni materijali su ustupani i drugim institucijama u cilju jedinstvenog pristupa promociji.

Prilikom službenih posjeta izaslanstava BiH (VM, Predsjedništvo, VTK, MVTEO itd.), FIPA je bila aktivni sudionik kroz prezentiranja investicijskih mogućnosti BiH i raspoloživih projekata.

Osim navedenih kontinuiranih aktivnosti, FIPA je pokrenula i nekoliko novih aktivnosti od čega izdvajamo sljedeće: suradnja s BH Airlinesom - potpisan je Memorandum o suradnji u oblasti promocije i marketinga s Javnim poduzećem B&H Airlines d.o.o. U okviru svojih nadležnosti i mogućnosti, FIPA i JP B&H Airlines će zajednički vršiti promociju Bosne i Hercegovine s ciljem poboljšanja imidža zemlje i njezine promocije kao destinacije atraktivne za strana ulaganja. JP B&H Airlines će putem INFlight magazina Javnog poduzeća distribuirati FIPA promotivne materijale o tome zašto investirati u Bosnu i Hercegovinu te će se predstavljati sektori koji bi mogli privući značajne investicije, poput energetskog sektora, sektora turizma, poljoprivrednog sektora, industrije autodijelova itd.

Suradnja s portalom www.bh-news.com – potpisan je ugovor o uslugama promocije Bosne i Hercegovine i FIPA-e na dvojezičnom portalu www.bh-news.com s agencijom „Propaganda Advertising Agency“ iz Sarajeva gdje FIPA priprema informacije/tekstove o bh. gospodarskim

sektorima, aktivnostima agencije itd, koji se objavljuju svaki dan na našem i engleskom jeziku. Namjera nam je i na ovaj način pokušati informirati ciljne skupine, bh. dijasporu, a i domaću javnost o bh. investicijskim mogućnostima jer nerijetko dostupnost informacijama predstavlja usko grlo.

Konkretizirali smo i suradnju s Uredom talijanskog instituta za vanjsku trgovinu u BiH u smislu stalnog jednogodišnjeg angažmana talijanskog stručnjaka u FIPA-i.

Bečki ekonomski razgovori – sastanak o BiH

U skladu sa zaključkom održanog sastanka Bečki ekonomski razgovori, sastanak u Sarajevu u srpnju 2009. godine, Vijeće ministara je na 109. sjednici prihvatilo inicijativu Odbora Bečkog ekonomskog foruma za održavanje Bečkih ekonomskih razgovora - sastanak o BiH 11.–12. ožujka 2010. godine - Beč. FIPA je koordinirala aktivnosti vezano za održavanje tog skupa kome je prisustvovao 171 učesnik iz 13 zemalja. Ocijenjeno je da je sastanak dao značajan doprinos ekonomskoj stabilnosti i razvoju regije u cjelini.

Regionalna suradnja

U skladu s potpisanim Sporazum o suradnji s glavnim ciljevima jačanja suradnje i regionalnog pristupa promociji investicijskih potencijala i unaprjeđenja imidža regije koji je okupio šest zemalja: BiH, Hrvatska, Srbija, Crna Gora, Makedonija i Albanija, FIPA je kontinuirano održavala kontakte sa svim potpisnicima Sporazuma. Redoviti sastanci se održavaju i s predstavnicima Regionalnog vijeća za suradnju – RCC, posebno uzimajući u obzir da je RCC od OECD-a preuzeo upravljanje Investicijskim komitetom zemalja JI Europe – SEEIC.

Suradnja s relevantnim subjektima iz zemlje i inozemstva

FIPA održava stalne kontakte s postojećim i potencijalnim investitorima, predstavnicima međunarodnih organizacija, predstavnicima stranih misija u BiH, domaćim gospodarskim subjektima, predstavnicima državnih, entitetskih, županijskih i lokalnih vlasti, gospodarskim komorama, razvojnim agencijama predstavljajući investicijske mogućnosti, legislativu, potencijale, projekte, statističke podatke itd.

U suradnji s Mostarskim sajmom (13.-17.4.2010.) organiziran Okrugli sto na temu „Industrija autodijelova BiH i Srbije – šanse i strateško partnerstvo“.

Generalno, postoji velika zainteresiranost za ulaganje u Bosni i Hercegovini, postoje i veliki neiskorišteni resursi, ali uzimajući u obzir razdoblje krize i odlaganja investiranja u tom razdoblju, izvještajna godina je zabilježila pad priliva stranih ulaganja.

U suradnji sa Svjetskom bankom pokrenut je još jedan u nizu projekata na unapređenju poslovnog okruženja. Završena je pripremna faza, a realizacija projekta se očekuje u narednoj godini.

Investicijski projekti

FIPA kontinuirano radi na prikupljanju investicijskih projekata koje nakon obrade predstavlja na web-stranici, odnosno brošurama i CD-ovima. Taj se materijal koristi u redovitim promotivnim aktivnostima, ali se i distribuiraju preko drugih tijela (veleposlanstva, komore, agencije i sl.), a sve u cilju što bržeg pronalaženja investitora.

After care program - postinvesticijska potpora investitorima

U stalne aktivnosti FIPA-e spada i „After care program“. Ova aktivnost je veoma značajna za FIPA-u jer se na taj način prikupi veliki broj informacija koje se koriste za utvrđivanje i predlaganje mjera na unapređenju poslovnog okruženja. Osim toga, strani investitori visoko cijene ove posjete zbog održavanja pozitivnog odnosa, a posebno osjećaja pripadnosti jednoj sredini. U 2010. godini posjećeno je 27 poduzeća i generalni zaključak i apel koji su uputili institucijama u BiH je da se posebna pažnja treba usmjeriti na unapređenje poslovnog okruženja.

Analize

FIPA je uspostavila sustav praćenja ekonomskih pokazatelja i DSU kako bi potencijalnim investitorima mogla prezentirati aktualne podatke. Redovito se prate sve aktualnosti iz oblasti stranih ulaganja, privatizacijskih procesa, stečajnih postupaka, objava novih poziva i sl. Za uspostavljanje baze podataka u značajnoj mjeri doprinose i česti posjeti i telefonski kontakti sa stranim investitorima.

FIPA publikacije i druge informativne aktivnosti

1.FIPA NEWSLETTER - elektroničko izdanje vijesti koje se mjesečno izdaju na engleskom jeziku i dostavljaju na *mail listu* stranim investitorima i drugim osobama.

2.FIPA TIMES - tiskano izdanje

3.FIPA WEB-STRANICA - osim standardnih sadržaja, redovito su objavljivanje vijesti o značajnim događajima i Susretima, FIPA aktivnostima i posebice investicijskim temama.

4.Press Realise – izdaje se u cilju informiranja javnosti o najvažnijim aktivnostima i događajima u kojima FIPA sudjeluje, plus dodatne aktivnosti odgovaranja na upite novinara.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

FIPA, kao samostalna upravna organizacija nadležna za promociju i unapređenje izravnih stranih investicija u Bosni i Hercegovini, nije nositelj aktivnosti u postupku pripreme i izrade nacrtu pravnih propisa, ali neizravno sudjeluje u radu radnih skupina čiji je zadatak izmjena zakonskih i podzakonskih akata. Također, kontinuirano se prate i analiziraju pravni propisi kojima se regulira pravni okvir za strana ulaganja.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

U skladu sa zakonskim ovlastima FIPA nije nadležna za provedbu procedura u cilju zaključivanja međunarodnih ugovora, u skladu sa Zakonom o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

U skladu s utvrđenim nadležnostima FIPA ne provodi aktivnosti koje su u neposrednoj vezi s europskim integracijama.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Programski zadaci planirani su u skladu s Poslovnim planom FIPA-e za 2010.godine i u najvećem dijelom su potpuno realizirani. Određena odstupanja od plana odnose se na nerealizirane aktivnosti sudjelovanja na većim investicijskim skupovima, sajmovima i konferencijama, što je prouzročeno nedostatkom financijskih sredstava.

Pokrenuto je i nekoliko novih projekata (što nije bilo u planiranim aktivnostima) suradnje u cilju brže, lakše i efikasnije distribucije informacija prema potencijalnim investitorima.

U 2010. godini, po procjenama svjetskih analitičara, izravna strana ulaganja na svjetskoj razini su smanjena za 20%.

U BiH je u 2010. godini zabilježen priliv izravnih inozemnih ulaganja u iznosu od 358,700 mil. €, što predstavlja pad od 21% u odnosu na 2009. godinu.

Bitno je istaknuti da postojeći inozemni investitori i u veoma teškim uvjetima poslovanja u 2010 godini nisu napustili BiH.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Proračunom za 2010. godinu odobrena su sredstva u iznosu 1.784.000 KM za obavljanje aktivnosti po poslovnom planu FIPA-e. Također, u okviru proračuna FIPA-e odobrena su i sredstva u iznosu 2.000.000 KM za dodjelu sredstava iz Fonda za potporu inozemnim investitorima u BiH. Stanje izvršenja proračuna na dan 12.1.2011 godine iznosi 3.524.488 KM (92%).

20. DRŽAVNA REGULATORNA AGENCIJA ZA RADIJACIJSKU I NUKLEARNU SIGURNOST

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost (u daljnjem tekstu: Agencija) uspostavljena je Zakonom o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 88/07), kao samostalna upravna organizacija.

Agencija je počela s radom 3.6.2008. godine imenovanjem v. d. direktora, a Vijeće ministara BiH je usvojio Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta 16.2.2009. godine.

Nakon provedenog postupka za izbor direktora i dva zamjenika direktora Agencije, Enes Čengić je imenovan za direktora Agencije, Jovica Bošnjak za zamjenika direktora Agencije, a na poziciju drugog zamjenika direktora ni u ponovljenom postupku nije bilo uspješnih kandidata.

U predhodnom razdoblju provedene su značajne organizacijske, tehničke, kadrovske i druge pretpostavke za funkcioniranje Agencije u punom kapacitetu.

Ukupan broj zaposlenih u Agenciji trenutačno iznosi 20, a osim sjedišta Agencije u Sarajevu, uspješno su osnovani i Regionalni ured u Banjaluci i Regionalni ured u Mostaru.

II ZAKNODAVNE AKTIVNOSTI

Člankom 16., 17. i 18. Zakona o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u Bosni i Hercegovini predviđeno je da direktor Agencije donosi propise o sigurnosti izvora zračenja, propise o sigurnosti nuklearnih materijala, propise o upravljanju radioaktivnim otpadom, kao i propise o sigurnom transportu nuklearnih materijala. Sukladno navedenom, a imajući u vidu kompleksnost procesa izrade ovih propisa, koji moraju biti usklađeni s relevantnim međunarodnim pravnim aktima, od strane Agencije osnovana su povjerenstva koja su intenzivno radila na ovim normativnim poslovima, odnosno izradi dole navedenih propisa, što je rezultiralo donošenjem

nekih propisa od strane direktora Agencije, a pojedini propisi su još uvijek u fazi izrade i usklađivanja.

Acti iz oblasti radijacijske sigurnosti

Agencija je nastavila s izradom i donošenjem propisa o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti, upravljanju radioaktivnim otpadom i o sigurnom transportu radioaktivnog materijala, koji su u skladu s važećim međunarodnim standardima, standardima Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA) i direktivama Europske unije koje uređuju oblast radijacijske i nuklearne sigurnosti.

U tijeku 2010. godine doneseni su pravilnici koji uređuju oblast izdavanja autorizacija za djelatnosti s izvorima ionizirajućih zračenja, inspeksijski nadzor i uvjetima za promet i korištenje izvorima ionizirajućeg zračenja. Navedeni pravilnici su omogućili pravnu osnovu za početak regulatornih aktivnosti Agencije.

Pravilnik o notifikaciji i autorizaciji djelatnosti sa izvorima ionizirajućih zračenja je donesen od strane direktora Agencije 23.7.2010. godine i objavljen u „Službenom glasniku BiH“, br. 66/10 od 16.8.2010. godine. Pravilnikom je propisan postupak notifikacije, kao i postupak izdavanja autorizacije (registracije i licencije) za obavljanje djelatnosti sa izvorima ionizirajućeg zračenja koje provodi Agencija. Ovim pravilnikom su također propisana isključenja, izuzeća i oslobađanja od regulatorne kontrole određenih izvora ionizirajućeg zračenja, kao i izdavanje pojedinačnih odobrenja za posjedovanje; uvoz, izvoz i tranzit radioaktivnih izvora; uvoz, izvoz i tranzit nuklearnih materijala, te izdavanje prethodne suglasnosti za uvoz, izvoz i tranzit izvora ionizirajućeg zračenja dvojne namjene Ministarstvu vansjke trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba i usluga od strateške važnosti za sigurnost Bosne i Hercegovine. Ovim pravilnikom propisane su i odgovornosti nositelja autorizacije u smislu poduzimanja neophodnih mjera radi osiguranja radijacijske i nuklearne sigurnosti, te mjere koje Agencija poduzima kada suspendira, odnosno oduzima autorizaciju nositelju autorizacije.

Pravilnik o inspeksijskom nadzoru u oblasti radijacijske i nuklearne sigurnosti donesen je od strane direktora Agencije 23.7.2010. godine i objavljen u „Službenom glasniku BiH“, br. 65/10 od 10.8.2010. godine. Ovim pravilnikom je uređen način i postupak vršenja inspeksijskog nadzora od strane Državne regulatorne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost, odgovornost, ovlaštenja, prava i dužnosti državnih inspektora za radijacijsku i nuklearnu sigurnost, način provođenja inspeksijskog nadzora, vođenje zapisnika i evidencija o izvršenom inspeksijskom nadzoru, kao i druga značajna pitanja u vezi s inspeksijskim nadzorom.

Pravilnik o uvjetima za promet i korištenje izvora ionizirajućeg zračenja je donesen od strane direktora Agencije 23.7.2010. godine i objavljen u „Službenom glasniku BiH“, br. 66/10 od 16.8.2010. godine. Ovim pravilnikom propisani su uvjeti za promet i korištenje izvora ionizirajućeg zračenja i utvrđeni su uvjeti koje mora ispunjavati prostor u kojem su smješteni ili se koriste izvori zračenja u skladu s namjenom i mjestom korištenja; tehničke karakteristike, osnovni zahtjevi za izvore zračenja i radni uvjeti koje moraju ispunjavati s obzirom na agregatno stanje, građu, sastav, fizičke i kemijske karakteristike izvora zračenja; uvjeti izlaganja ionizirajućem zračenju profesionalno izloženih osoba i ostalih osoba tijekom obavljanja djelatnosti sa izvorima zračenja; mjere zaštite od zračenja, vrsta, karakteristika i količina zaštitne opreme, te način njezine uporabe tijekom korištenja izvora zračenja; druge tehničke i organizacijske mjere potrebne za unapređenje sigurnosti i zaštite od zračenja za obavljanje djelatnosti sa izvorima zračenja.

Nacrt pravilnika o zaštiti od ionizirajućeg zračenja kod medicinske ekspozicije izrađen je od strane za to osnovanog povjerenstva u studenome 2010. godine i upućen je na mišljenje Ministarstvu civilnih poslova i entitetskim ministarstvima zdravlja, kao i Direkciji za europske integracije BiH s obzirom da su spomenutim nacrtom regulirana pitanja koja u najvećem dijelu predstavljaju transpoziciju **Direktive EUROATOM 97/43** u regulativu Bosne i Hercegovine. Očekuje se da ovaj pravilnik bude donesen početkom 2011. godine po razmatranju i usvajanju sugestija koje su dale spomenute institucije. Ovaj nacrt definira zahtjeve za zaštitu osoba kod medicinske ekspozicije, pojmove opravdanosti i optimizacije kod medicinske ekspozicije, kao i odgovornosti za medicinske ekspozicije. U posebnim dijelovima nacrta za radiodijagnostiku, nuklearnu medicinu i radioterapiju, definirani su zahtjevi za provođenje programa osiguranja kvalitete, opremu, kontrolu kvalitete opreme, tzv klinički audit i dr. U priložima nacrta su detaljno dani parametri koji se trebaju ispitivati u točno definiranim rokovima.

U završnoj fazi izrade nalaze se nacrt pravilnika o osnovnim standardima sigurnosti za zaštitu zdravlja radnika i stanovništva od ionizirajućeg zračenja, nacrt pravilnika o kontroli radioaktivnih izvora visoke aktivnosti, izvora koji nisu pod regulatornom kontrolom i o fizičkom osiguranju radioaktivnih izvora i nacrt pravilnika o zdravstvenom nadzoru osoba profesionalno izloženih ionizirajućem zračenju, a u pripremi je i pravilnik o autorizaciji tehničkih servisa.

Osim navedenih pravilnika, a na osnovi članka 19. Zakona, u 2011. godini Agencija planira da počne s izradom državnog akcijskog plana o hitnim slučajevima zaštite stanovništva od ionizirajućeg zračenja u slučaju izvanrednog događaja, nuklearnog udesa ili nastanka nuklearne štete.

Regulatorne aktivnosti

Objavljivanjem Pravilnika o notifikaciji i autorizaciji djelatnosti sa izvorima ionizirajućih zračenja i Pravilnika o inspeksijskom nadzoru stvorena je pravna osnova za uspostavljanje regulatorne kontrole nad oblašću radijacijske i nuklearne sigurnosti u Bosni i Hercegovini.

Za uspostavljanje potpune regulatorne kontrole veoma je važno da Agencija uspostavi suradnju s Državnom graničnom policijom i Upravom za neizravno oporezivanje, što je s ovom potonjom i učinjeno, potpisivanjem sporazuma o suradnji 28.12.2010. godine.

Autorizacija djelatnosti

Autorizacija djelatnosti sa izvorima ionizirajućih zračenja je u nadležnosti Sektora za autorizaciju. U skladu s Pravilnikom kroz proces notifikacije (predhodno obavještenje) korisnici informiraju Agenciju o namjeravanoj djelatnosti, na osnovi čega Agencija odlučuje o vrsti autorizacije (registracija ili licencija). Usporedo trebaju teći dva procesa, autorizacija starih, već postojećih korisnika (zatečeno stanje) i autorizacija novih korisnika.

Sektor za autorizaciju izdaje odobrenja za promet izvorima ionizirajućih zračenja i na taj način vrši kontrolu unosa izvora zračenja, što je od općeg značaja za radijacijsku sigurnost.

Primljeni i obrađeni predmeti autorizacije od donošenja pravilnika:

- notifikacija djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja: 166 predmeta
- odobrenja za promet radioaktivnih izvora, te odlaganje izvora: 192 predmeta
- zahtjevi za licenciranje djelatnosti sa izvorima ionizirajućeg zračenja: tri predmeta

Registar radioaktivnih izvora

Jedna od najvažnijih aktivnosti u tijeku 2010. godine je uspostavljanje jedinstvenog registra izvora zračenja u BiH. Registar je nastao spajanjem dvaju registara ažuriranih od Zavoda za javno zdravstvo FBiH i Instituta za zaštitu zdravlja RS, koja nisu bila potpuna, što je neprihvatljivo u današnje vrijeme s obzirom na međunarodne obveze koje je preuzela BiH.

Preduvjet za uspostavljanje jedinstvenog registra je bila nabava i instaliranje informacijskog sustava i izgradnja jedinstvene informacijske mreže Agencije, što je urađeno kroz projekt tehničke suradnje s IAEA-om pod nazivom „Jačanje regulatorne infrastrukture za kontrolu izvora zračenja - RER9096 planirna je donacija servera i informacijskog sustava za regulatonu kontrolu pod nazivom RAIS (Regulatory authority information system).

Kroz proces notifikacije i autorizacije postojeći registar izvora će postajati sve potpuniji i točniji, tako da očekujemo da će krajem 2011. godine Bosna i Hercegovina prvi put posjedovati registar svih radioaktivnih izvora i osoba profesionalno izloženim ionizirajućem zračenju.

Inspeksijski nadzor

U tijeku 2010. godine objavljeni su neophodni pravilnici iz oblasti radijacijske i nuklearne sigurnosti čime su se stekli osnovni preduvjeti za obavljanje inspeksijskog nadzora nad svim aktivnostima vezanim za uporabu izvora ionizirajućeg zračenja u cilju zaštite ljudi i okoliša od ekspozicije ionizirajućem zračenju. Zakonom i podzakonskim aktima svi vlasnici, odnosno korisnici izvora ionizirajućeg zračenja, kako sadašnji tako i budući, su u obvezi da izvrše notifikaciju odnosno autorizaciju djelatnosti. Prema tome, težište poslova Inspektorata bilo je sljedeće:

1. rad na legalizaciji sadašnjih korisnika izvora zračenja. U tom cilju u tijeku 2011. godine treba nastaviti aktivnosti započete u IV. kvartalu ove godine s definiranim prioritetima rada inspekcije, i to:
  - upoznavanje pravnih osoba sa zakonskim propisom o osnivanju Agencije i načinu rada Agencije;
  - upoznavanje s načinom kontaktiranja i traženja informacija od Agencije;
  - upoznavanje pravnih osoba s novim podzakonskim aktima i ciljevima donošenja novih zakonski akata;
  - definiranje obveza pravnih osoba i uvjeta za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja;
  - upoznavanje s načinom pokretanja postupka autorizacije, obveza vršenja notifikacije i postupanja po dobivenom obavještenju od Agencije;
  - upoznavanje pravnih osoba s načinom kontrole od strane inspekcije, kao i o njihovim obvezama prilikom inspekcije;
  - upoznavanje s posljedicama u slučaju nepoštovanja naloženih mjera inspektora i nepokretanja postupka autorizacije u zakonski definiranom roku
2. inspeksijski nadzor u izvanrednim situacijama u slučaju akcidenta ili incidenta
3. po potrebi uvid na licu mjesta u cilju provjere validnosti dostavljene dokumentacije radi utvrđivanja stvarnog stanja sigurnosti izvora ionizirajućeg zračenja u procesu autorizacije djelatnosti visokog rizika, a neposredno prije izdavanja licencijske
4. dodatno obučavanje i usavršavanje inspektora u cilju što kvalitetnijeg obavljanja inspeksijskog nadzora.

Polovicom 2010. godine primili smo i trećeg inspektora (u Regionalni ured u Mostaru), čime smo kadrovski ojačali Inspektorat Agencije i uveli da inspektori provedu najmanje 10 dana mjesečno u inspeksijskom nadzoru, što iznosi oko 300 dana u tijeku godine za tri inspektora.

S obzirom na naprijed navedeno, inspektori su ukupno obavili 132 inspeksijska nadzora.

Osim inspeksijskog rada na terenu, inspektori su radili i tekuće poslove izrade pravilnika, odgovora na upite i davanja stručnih mišljenja.

Inspeksijski nadzor se obavljao kod pravnih osoba koje posjeduju izvore zračenja s ciljem:

- a. upoznavanja istih sa zakonskom i podzakonskom regulativom i njihovim obvezama sukladno istoj, s posebnim naglaskom na uputama kako da izvrše notificiranje izvora zračenja i licenciranje svoje djelatnosti;
- b. provjere ispunjivosti uvjeta za davanje suglasnosti i licenciranje;
- c. kontrole izvršenja rješenja;
- d. akcidentiranje s radioaktivnim izvorima (otpadno željezo i medicinski otpad).

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Međunarodna suradnja

Preme Zakonu o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti međunarodna saradnja u oblasti radijacijske i nuklearne sigurnosti je u nadležnosti Državne regulatorne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost.

Agencija je uspostavila veoma dobru i intenzivnu suradnju sa zemljama iz regije (Hrvatska, Slovenija, Crna Gora i Srbija), a posebice oblastima kontrole granica i neodovoljenog prometa radioaktivnih izvora, uspostave regulatornog sustava te u oblasti edukacije zaposlenika regulatornih agencija. Planirano je ozvaničavanje suradnje i potpisivanje memoranduma o suradnji, a konačan tekst je već usuglašen s nadležnim institucijama Slovenije i Crne Gore.

U 2010. godini je uspostavljena i službena suradnja s Ministarstvom energije Sjedinjenih Američkih Država (USA DoE) i odnosi se na programe povećanja sigurnosti radioaktivnih izvora i rješavanje pitanja skladištenja radioaktivnih izvora u Bosni i Hercegovini.

Na multilateralnom planu međunarodna saradnja se uglavnom odnosi na tradicionalno veoma intenzivnu saradnju s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA), kao i s institucijama Europske unije.

IAEA

Bosna i Hercegovina je član Međunarodne agencije za atomsku energiju (*International Atomic Energy Agency - IAEA*) sa sjedištem u Beču od 1995. godine. Agencija je državni partner BiH za suradnju s IAEA-om za sva pitanja iz oblasti radijacijske i nuklearne sigurnosti.

BiH je primatelj pomoći programa tehničke kooperacije IAEA, koja se odlikuje, kako kroz pomoć u uspostvi adekvatnog regulatornog okvira i unapređenje rada Agencije tako i kroz pomoć institucijama iz oblasti zdravstva, industrije, zaštite okoliša, te i u drugim oblastima u kojima se koriste nuklearne tehnologije. Program tehničke kooperacije se implementira kroz nacionalne i regionalne projekte u ciklusima od po dvije godine.

U tijeku redovitih aktivnosti na implementaciji četiriju nacionalnih i 19 regionalnih projekata iz aktivnog ciklusa 2009. – 2011. izvršeno je oko 50 edukacija u trajanju od nedelju dana pa do šest mjeseci za predstavnike institucija koje participiraju u projektima, te nabava (donacija) neophodne opreme.

U 2010. godini je završena i predaja projekata za ciklus tehničke kooperacije 2012. - 2013. BiH je aplicirala za pet nacionalnih projekata koji pokrivaju oblasti jačanja Agencije, detekciju bruceloze, unapređenje radioterapije, nuklearne medicine i radiologije. Osim spomenutih pet nacionalnih projekata, Agencija će biti aktivno uključena, kao i u predhodnom ciklusu, u dvadesetak regionalnih projekata. Agencija će preko časnika za vezu s IAEA-om i u narednom

razdoblju koordinirati domaće institucije, radi dobivanja što kvalitetnijih projekata koji će biti prepoznati i podržani od strane IAEA.

Agencija je, 10.6.2010. godine, u skladu s člankom 4. stavkom 2. Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora, dostavila Ministarstvu vanjskih poslova BiH Inicijativu za pokretanje postupka za pristupanje Bosne i Hercegovine Zajedničkoj konvenciji o sigurnosti zbrinjavanja istrošenog goriva i sigurnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada.

Agencija je u skladu sa svojom međunarodnom obvezom, proisteklom iz članka 5. Konvencije o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala, 8.11.2010. godine, putem Ministarstva vanjskih poslova BiH, obavijestila Međunarodnu agenciju za atomsku energiju (IAEA) o imenovanju Mehidina Sirbubala za kontakt osobu (Point of Contact, POC) u odnosu na predmete koji su u opsegu ove konvencije.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Agencija je čak i u razdoblju samog uspostavljanja imala veoma aktivnu ulogu tijekom implementacije IPA 2007 projekata iz oblasti nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja, što je prepoznato i podržano od strane Europske komisije.

Na osnovi izvješća šest regionalnih IPA projekata u ciklusa IPA 2007 čiji je prevashodni cilj da „snime stanje i procjene potrebe“ Bosne i Hercegovine u šest najvažnijih oblasti radijacijske i nuklearne sigurnosti nastavljaju se dalje aktivnosti Europske komisije u procesu implementacije projekata iz ciklusa IPA 2008.

U tijeku 2010. godine je završena izrada projektnih zadataka (ToR) za četiri projekta IPA 2009 koja su također prihvaćena od strane Europske komisije i njihova implementacija se očekuje u tijeku 2011. godine, i to:

1. Unapređenje sustava dozimetrijske kontrole za osobe profesionalno izložene ionizirajućem zračenju i pacijente (Strengthening the system of dosimetry control for occupationally exposed workers and patients);
2. Smanjenje medicinske i profesionalne ekspozicije u mamografiji (Reduction of medical and professional exposure in mammography);
3. Unapređenje mogućnosti trening-centra za zaštitu od zračenja (Strengthening the capacities of the radiation protection training centre in Banjaluka);
4. Unapređenje tehničkih mogućnosti za monitoring radionuklida u okolišu (Strengthening technical capacities in monitoring radionuclides into the environment).

VI PRORAČUNSKA SREDSTA

U 2010. godini izvršena je nabava vozila, namještaja i informatičke opreme neophodne za nesmetan rad Agencije, te u 2011. godini nije potrebno provoditi velike kapitalne investicije. U skladu s tim, u našem zahtjevu za proračun 2011. godine je predviđena nabava softvera, računalne opreme i uredskog namještaja konkurentskim postupkom u ukupnom iznosu od 26 000 KM.

Ostale nabave, poput nabave usluge osiguranja, uredskog materijala, goriva, i sl. su izvršene prema planu javnih nabava.

Provedena i izvršena procedura nabave:

1. goriva: vrijednost 13.195,00 KM (konkurentski postupak s dodatnom objavom)
2. tri putnička vozila: vrijednost 118.720,00 KM (otvoreni postupak)
3. radovi i namještaj: vrijednost ukupno 50.108,62, ili 10.410,66 KM za radove i 39.697,96 za namještaj (konkurentski postupak)
4. računala (prva nabava): vrijednost 28.029,60 KM (konkurentski postupak)
5. softver za pisarnicu: vrijednost 12.811,50 KM (konkurentski postupak)
6. uredski materijal: vrijednost 18.348,03 KM (konkurentski postupak)
7. dva putnička vozila: vrijednost 79.700,00 KM (otvoreni postupak)
8. IT oprema: vrijednost 14.506,83 KM (konkurentski postupak).

U rujnu 2010. godine izvršeno je prestrukturiranje rashoda s tekućih izdataka u korist opreme u ukupnom iznosu 87.000,00 KM, i time omogućen djelotvorniji rad Sektora za inspekciju i autorizaciju.

21. URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Osnivanje Ureda za razmatranje žalbi predviđeno je na osnovi članka 49. st. (2) i (3) Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 70/06, 12/09 i 60/10), koji je stupio na snagu 10.11.2004. godine.

U skladu s obvezom predviđenom člankom 49. stavkom (8) Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine, Ured za razmatranje žalbi dostavlja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine godišnja izvješća o radu.

U tijeku je priprema Izvješća o radu Ureda za razmatranje žalbi za 2010. godinu za Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine, s napomenom da nakon pribavljanja odgovarajućih podataka Ministarstva financija i trezora BiH i Ministarstva pravde BiH (koje iz objektivnih razloga u ovom momentu Ured za razmatranje žalbi nije mogao pribaviti), navedeno izvješće za potrebe Vijeća ministara BiH po potrebi može biti dopunjeno dodatnim podacima.

Najvažnije aktivnosti Ureda za razmatranje žalbi tijekom 2010. godine bile su:

1. rad na žalbama izjavljenim na osnovi Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine koje su zaprimljene krajem 2009. godine, a nisu riješene do kraja 2009. godine
2. rad na žalbama izjavljenim na osnovi Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine koje su zaprimljene u 2010. godini
3. odlučivanje o zahtjevima za naknadu štete na osnovi članka 52. stavka (4) točke b) Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine, u slučajevima kada nisu podneseni zajedno sa žalbom
4. poduzimanje potrebnih aktivnosti na osnovi članka 52. stavka (7) Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine prema ugovornim tijelima kada Ured za razmatranje žalbi smatra da je službena osoba ugovornog tijela izvršila promišljenu i namjernu povredu Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine, ugrožavajući time njegovu svrhu navedenu u članku 1. naprijed citiranog zakona
5. donošenje odluka o troškovima postupka u predmetima Ureda za razmatranje žalbi iz prethodnih godina u kojima iz opravdanih razloga odluka o troškovima postupka nije ranije mogla biti donesena

6. rad po predstavkama žalitelja kojima ukazuju na nepravodobno provođenje odluka Ureda za razmatranje žalbi od strane ugovornih tijela
7. odlučivanje po zahtjevima podnesenim na osnovi Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini
8. priprema izvješća koje je Ured za razmatranje žalbi bio obvezan pripremati u 2010. godini
9. priprema odgovora na zastupnička, odnosno izaslanička pitanja
10. donošenje i usklađivanje drugih općih akata iz nadležnosti Ureda za razmatranje žalbi s važećim propisima
11. suradnja i razmjena iskustava s međunarodnim organizacijama koji se bave javnim nabavama
12. poduzimanje potrebnih aktivnosti u cilju naplate dosada nenaplaćenih administrativnih pristojbi na žalbe
13. poslovi za koje je Ured za razmatranje žalbi bio zadužen na osnovi zaključaka Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine .

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 115. sjednici održanoj 18.2.2010. godine, uz dva glasa protiv nije postiglo konsenzus u vezi s prijedlogom Ureda za razmatranje žalbi o imenovanju dr. Ostoje Kremenovića za predsjedatelja Ureda.

Na osnovi Informacije o utvrđivanju odgovornosti unutar Ureda za razmatranje žalbi zbog neprovođenja odredbi pozitivnih propisa u vezi s procedurom rotacije na čelnoj poziciji Ureda, a u povodu postupka donošenja i primjene Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Ureda za razmatranje žalbi BiH, usvojene na 119. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 22.4.2010.godine, Vijeće ministara BiH je uputilo prijedlog Parlamentarnoj skupštini BiH da se dr. Amir Pilav razriješi dužnosti člana Ureda za razmatranje žalbi.

Na 79. sjednici Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH održanoj 16.6.2010. godine odbijena je naprijed navedena informacija Vijeća ministara BiH, kao i prijedlog da se dr. Amir Pilav razriješi dužnosti člana Ureda za razmatranje žalbi.

Nakon što je u Izvješću o radu u 2009. godini Ured za razmatranje žalbi ukazao na propust Agencije za javne nabave BiH u primjeni Pravilnika o monitoringu postupaka javnih nabava („Službeni glasnik BiH“, broj 48/08), Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je na 46. sjednici održanoj 28.5.2010. godine zatražio da Vijeće ministara BiH riješi odnose između Agencije za javne nabave i Ureda za razmatranje žalbi u povodu primjene Pravilnika o monitoringu postupaka javnih nabava koji je donijelo Vijeće ministara BiH. U povodu zaključka Vijeća ministara BiH sa 125. sjednice održane 24.6.2010. godine, kojim je Ministarstvo financija i trezora BiH zaduženo za realizaciju zaključka koji je donesen u povodu rasprave o Izvješću Ureda za razmatranje žalbi u 2009. godini, a koji se odnosi na potrebu rješavanja odnosa između Agencije za javne nabave i Ureda za razmatranje žalbi, ovaj ured do izrade ovog izvješća nije dobio informaciju od Ministarstva financija i trezora BiH što je Ministarstvo financija i trezora BiH poduzelo po naprijed navedenom zaključku.

Imajući u vidu da je Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 46. sjednici održanoj 28.5.2010. godine zatražio da Vijeće ministara BiH riješi problem Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Ureda za razmatranje žalbi u odnosu na zahtjev Ministarstva pravde BiH, kao i u povodu dijela zaključka Vijeća ministara BiH sa 125. sjednice održane 24.6.2010.godine, kojim je u vezi s problematikom koja se odnosi na primjenu i stupanje na snagu Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Ureda za razmatranje žalbi zaduženo Ministarstvo pravde BiH, ovaj ured do izrade ovog izvješća nije dobio informaciju od Ministarstva pravde BiH što je Ministarstvo pravde BiH do sada poduzelo u vezi s navedenim zaključkom.

Vijeće ministara BiH je na prijedlog Agencije za javne nabave BiH i bez znanja Ureda za razmatranje žalbi na 121. sjednici održanoj 20.5.2010. godine donijelo Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o monitoringu postupaka javnih nabava („Službeni glasnik BiH“, broj 50/08) kojim su Uredu za razmatranje žalbi oduzete nadležnosti propisane do tada važećim Pravilnikom o monitoringu postupaka javnih nabava („Službeni glasnik BiH“, broj 48/08).

Ovakvim potezom Agencije za javne nabave BiH dodatno je otežana mogućnost da u okviru važećih propisa Ured za razmatranje žalbi poduzima zakonom predviđene mjere protiv korupcije u oblasti javnih nabava.

Ured za razmatranje žalbi ukazuje da Agencija za javne nabave BiH u razdoblju od 1.1.2010. godine pa do 29.6.2010. godine kada je stupio na snagu Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o monitoringu postupaka javnih nabava („Službeni glasnik BiH“, broj 50/08) nije pravilno postupala na način propisan člankom 11. Pravilnika o monitoringu postupaka javnih nabava („Službeni glasnik BiH“, broj 48/08), koji je važio do 29.6.2010. godine.

Na prijedlog Agencije za javne nabave BiH i ponovno bez znanja Ureda za razmatranje žalbi, Vijeće ministara BiH je na 131. sjednici održanoj 26.8.2010. godine usvojilo Strategiju razvoja sustava javnih nabava u Bosni i Hercegovini za razdoblje 2010.-2015. godine.

U usvojenoj strategiji je između ostalog na stranici 17. utvrđeno:

„U određenom broju slučajeva URŽ je izricao novčanu kaznu i kada je okončan postupak po žalbi, što je pogrešno postupanje, jer nakon donošenja odluke po žalbi prestaje nadležnost URŽ-a, tako da prestaju i ingerencije za izricanje novčane kazne. URŽ i u narednom razdoblju treba izbjegavati izricanje novčane kazne, a naročito u slučajevima kada je već donio odluku. Ukoliko žalitelj u žalbi zahtijeva naknadu štete, URŽ treba žalitelja uputiti na parnični postupak.“

Kao primjer da su naprijed citirani stavovi Strategije razvoja sustava javnih nabava u Bosni i Hercegovini za razdoblje 2010.-2015. godine **pogrešni i da nisu u skladu s člankom 52. važećeg Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine, pokazuju dvije presude Suda Bosne i Hercegovine koje dostavljamo kao prilog ovom izvješću, i to:**

prilog broj 1 - kopija pravomoćne presude Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 3 U 000354 08 U od 26.11.2010. godine

prilog broj 2 - kopija pravomoćne presude Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 3 U 000161 08 U od 26.11.2010. godine.

Imajući u vidu važeće propise o javnim nabavama u BiH koji nisu dovoljno elastični s obzirom na trenutnu ekonomsku situaciju u BiH i nisu prilagođeni uvjetima ekonomske recesije, kao i težim elementarnim nepogodama kao što su bile poplave krajem prosinca 2010. godine, dolazilo je do dodatnih teškoća za ugovorna tijela i ponuđače, što je uz naprijed navedene propuste Agencije za javne nabave BiH imalo za posljedicu nastanak znatnih štetnih finansijskih posljedica i kod ugovornih tijela i ponuđača.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Po posebnom zaduženju Ustavnopravnog povjerenstva Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, Ured za razmatranje žalbi je zajedno s Agencijom za javne nabave BiH početkom 2010. godine usuglasio i pripremio Nacrt zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine, koji je potom usvojen od strane Parlamentarne skupštine BiH i koji je stupio na snagu dana 3.8.2010. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 60/10).

Na ovaj način spriječeno je daljnje nastupanje negativnih posljedica koje je po sustav javnih nabava u BiH imalo to što je povodom tumačenja stavka (6) članka 52. Zakona o javnim

nabavama BiH koje je dao Ured za razmatranje žalbi, Agencija za javne nabave BiH dala potpuno suprotno i pogrešno tumačenje spornog stavka (6) članka 52. Zakona o javnim nabavama BiH, koji je važio do usvajanja Zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 60/10), a na osnovi kojeg su ugovorna tijela u razdoblju od početka 2006. godine pa do 3.8.2010. godine nezakonito zaključili ugovore o javnim nabavama u vrijednosti od najmanje više desetina milijuna KM.

Kao dokaz da je tumačenje stavka (6) članka 52. Zakona o javnim nabavama BiH koje je dao Ured za razmatranje žalbi bilo ispravno i zakonito, odnosno da suprotno tumačenje koje je dala Agencija za javne nabave BiH povodom stavka (6) članka 52. Zakona o javnim nabavama BiH, koji je važio do usvajanja Zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine, nije bilo zakonito i ispravno, pokazuje uvid u prilog broj 3 ovom izvješću, tj. u kopiju **pravomoćnog rješenja Suda Bosne i Hercegovine broj U-640/08 od 8.10.2010. godine.**

U cilju rješavanja problema naplate administrativnih pristojbi prvenstveno na području Federacije BiH, na inicijativu predsjedatelja Ureda za razmatranje žalbi, predsjedatelj Ureda za razmatranje žalbi je zajedno s predstavnicima Ministarstva financija i trezora BiH i Ministarstva pravde BiH tijekom 2010. godine radio na pripremi Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim pristojbama.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Ured za razmatranje žalbi nije sudjelovao u zaključivanju međunarodnih ugovora tijekom 2010. godine.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Prema Izvješću o napretku Bosne i Hercegovine u 2010. godini Komisije Europskih zajednica SEC (2010) 1331 od 9.11.2010. godine, točka 4.1.6., na polju javnih nabava ostvaren je ograničen napredak.

Prema istom izvješću Ured za razmatranje žalbi djeluje djelotvorno i uspio je obraditi većinu zaprimljenih žalbi.

Primjedba da odluke Ureda za razmatranje žalbi nisu objavljivane otklonjena je sredinom prosinca 2010. godine, pošto su se tek 15.12.2010. godine stekli svi potrebni uvjeti za početak objave odluka Ureda za razmatranje žalbi na zajedničkoj web-stranici Agencije za javne nabave i Ureda za razmatranje žalbi. Do kraja prosinca 2010. godine na web- stranici je objavljeno 159 odluka Ureda za razmatranje žalbi.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Ured za razmatranje žalbi je tijekom 2010. godine zaprimio ukupno 1.831 novu žalbu, što je u odnosu na 1.467 žalbi zaprimljenih tijekom 2009. godine povećanje od 25%.

Ured za razmatranje žalbi je tijekom 2010. godine riješio ukupno 1.791 žalbu (od čega su 74 zaprimljene krajem 2009. godine, a 1717 je zaprimljeno tijekom 2010. godine) ili 97,8%, što znači da je u odnosu na 2009. godinu, kada je riješeno 1.460, više riješena 331 žalba ili 22,6%.

Tijekom 2010. godine Ured za razmatranje žalbi je pripremio i otpremio ukupno 9.766 pismena. Od toga broja, 9.428 pismena je otpremljeno putem pošte, dok je 338 pismena otpremljeno putem

kurira. U odnosu na 2009. godinu kada je pripremljeno i otpremljeno ukupno 7.591 pismeno, u 2010. godini je pripremljeno i otpremljeno 2.175 pismena više, što je povećanje od oko 23% u odnosu na 2009. godinu.

Protiv odluka Ureda za razmatranje žalbi u 113 predmeta pred Sudom Bosne i Hercegovine pokrenut je upravni spor tijekom 2010. godine, što znači da je upravni spor pokrenut u 6,17 % predmeta. To znači da su stranke u 93,83 predmeta bile zadovoljne odlukama Ureda za razmatranje žalbi. Od 367 tužbi pokrenutih protiv odluka Ureda za razmatranje žalbi od 1.4.2006. do 31.12.2010. godine, Sud Bosne i Hercegovine je do 31.12.2010. godine riješio 204 tužbe ili 55,5%, dok su neriješene 163 tužbe ili 44,5%.

Tijekom 2010. godine Sud Bosne i Hercegovine u upravnim sporovima pokrenutim protiv odluka Ureda za razmatranje žalbi donio je 147 presuda i rješenja. U 55 upravnih sporova ili 37,4% Sud BiH je uvažio ili djelomično uvažio tužbu i poništio odluku Ureda za razmatranje žalbi, dok je u ostala 92 upravna spora ili 62,6% predmeta Sud BiH potvrdio odluku Ureda za razmatranje žalbi, od čega je u 53 predmeta tužba odbijena, u 32 predmeta tužba je odbačena, dok je za sedam predmeta postupak obustavljen.

Imajući u vidu da Ured za razmatranje žalbi prema točki II. Upute o načinu iskazivanja podataka u godišnjem izvješću u tijelima uprave Bosne i Hercegovine o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", broj 34/05) ima obvezu da do 31. siječnja ove godine Vijeću ministara BiH i Ministarstvu pravde BiH dostavi izvješće Ureda za razmatranje žalbi o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku za razdoblje od 1.1.2009. do 31.12.2009. godine, precizni statistički podaci bit će dostavljeni u propisanom roku do 31.1.2011. godine.

Osim 1.831 zaprimljene žalbe u 2010. godini, Ured za razmatranje žalbi je zaprimio i obradio 175 predmeta pod oznakom „R“ i 302 predmeta pod oznakom „URŽ“.

U okviru predmeta pod oznakom „R“ primljeno je 57 zahtjeva podnesenih na osnovi Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovine, te doneseno 57 rješenja po tim zahtjevima.

Primjenom članka 52. stavka (7) Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine, Ured za razmatranje žalbi je izrekao jednu novčanu kaznu od 500,00 KM prema službenoj osobi u jednom ugovornom tijelu.

Primjenom istog članka, kod nadležnog suda pokrenutog je jedan prekršajni postupak od strane Ureda za razmatranje protiv jednog ugovornog tijela i protiv odgovorne osobe tog ugovornog tijela.

Primjenom istog članka u pet predmeta Ured za razmatranje žalbi je protiv pet ugovornih tijela podnio kaznenu prijavu odnosno izvješće o počinjenom kaznenom djelu nadležnim tužiteljstvima o osnovama sumnje o počinjenim kaznenom djelu u oblasti javnih nabava u ukupnom iznosu od 8.685.095,10 KM.

Imajući u vidu broj zaprimljenih žalbi koji je najveći u regiji, te druge objektivne razloge na koje Ured za razmatranje žalbi nije mogao uticati, ostvareni rezultati u radu u 2010. godini ne bi bili postignuti u navedenom opsegu bez kontinuiranog višesatnog prekovremenog rada predsjedatelja Ureda za razmatranje žalbi (koji za to do sada nije plaćen), te uz nekorištenje godišnjeg odmora predsjedatelja Ureda za razmatranje žalbi za 2010. godinu iz razloga što je Vijeće ministara BiH propustilo da tijekom 2010. godine imenuje zamjenika predsjedatelja Ureda za razmatranje žalbi (uz napomenu da iz istih ili sličnih razloga predsjedatelj Ureda za razmatranje žalbi nije mogao koristiti godišnji odmor za 2006., 2007., 2008. i 2009. godinu), zbog čega bi bilo nužno da se ovo pitanje riješi na odgovarajući način u dogledno vrijeme, pošto u tom pravcu postoji i zaključak s 50. sjednice Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH održane 1.4.2009. godine.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

U Proračunu institucija Bosne i Hercegovine za 2010. godinu za Ured za razmatranje žalbi predviđeno je 1.090.000,00 KM. Nakon što se izvrše sva potrebna knjiženja i napravi završni obračun bit će moguće dostaviti precizne podatke o utrošenim sredstvima, tako da se ti podaci mogu po potrebi dostaviti naknadno. Po osnovi sedam presuda Suda Bosne i Hercegovine tijekom 2010. godine isplaćeno je žaliteljima i njihovim opunomoćenicima - odvjetnicima na ime troškova upravnog spora na teret proračuna Bosne i Hercegovine ukupno 3.600,80 KM.

22. FOND ZA POVRATAK BiH

IZVJEŠĆE O REALIZACIJI PROJEKATA OBNOVE I POVRATKA

Sredstva za realizaciju zajedničkih projekata obnove i povratka koje odobrava Povjerenstvo za izbjeglice i raseljena osobe BiH osiguravaju se Sporazumom o udruživanju i načinu realizacije sredstava za potporu procesu povratka za svaku godinu.

Planirana sredstva za program povratka izbjeglica i raseljenih osoba u 2010. godini čine sredstvapo sporazumu o udruživanju sredstava za 2010. godinu u iznosu od 39.233.000,00 KM, neutrošena udružena sredstva prenesena iz prethodne godine u iznosu od 55.707.472,34 KM, sredstva FMROI po sporazumu za 2009. godinu u iznosu 2.000.000,00 KM i sredstva MIRLRS po sporazumu za 2009. godinu u iznosu od 3.941.455,00 KM, što ukupno iznosi 100.881.927,34 KM.

Sporazumom o udruživanju i načinu realizacije sredstava za potporu procesu povratka u 2010. godini iz ožujka ove godine ugovorne strane će izdvojiti sredstva za zajedničke projekte kako slijedi:

-Fond za povratak.....	35.000.000 KM
-FMROI	400.000 KM
-MIRLRS	400.000 KM
-Brčko Distrikt	200.000 KM
- MLJPI.....	3.233.000 KM
Ukupno.....	39.233.000 KM

Pregled uplaćenih sredstava na podračun Fonda za povratak BiH po sporazumu za 2009. godinu do 31.12.2010. godine:

Ugovorna strana	Iznos obveze	Uplaćeni iznos	Razlika za uplatu
MLJPI	3.233.300,00	3.233.000,00	300,00
FMROI	4.000.000,00	3.200.000,00	800.000,00
MIRLRS	4.000.000,00	58.545,00	3.941.455,00
Brčko Distrikt	650.000,00	650.000,00	0,00
Fond za povratak BiH	35.000.000,00	35.000.000,00	0,00
Ukupno	46.883.300,00	42.141.545,00	4.741.755,00

Pregled uplaćenih sredstava na podračun Fonda za povratak BiH po sporazumu za 2010. godinu do 31.12.2010. godine:

Ugovorna strana	Iznos obveze	Upłaćeni iznos	Razlika za uplatu
MLJPI	3.233.000,00	3.233.000,00	0,00
FMROI	400.000,00	0,00	400.000,00
MIRLRS	400.000,00	0,00	400.000,00
Brčko Distrikt	200.000,00	200.000,00	0,00
Fond za povratak BiH	35.000.000,00	35.000.000,00	0,00
Ukupno	39.233.000,00	38.433.000,00	800.000,00

Odlukom Povjerenstva za izbjegle i raseljene osobe broj 01-02-1892/2010 od 12/02/2010 i izmjenama i dopunama odluke broj K-21-02-50-4103-4/10 od 5.7.2010. godine sredstva osigurana Sporazumom o udruživanju i načinu realizacije sredstava za potporu procesu povratka u 2010. godini raspoređuju se na sljedeće projekte:

-Rekonstrukcija individualnih stambenih jedinica povratnika	14.200.000 KM
-Rješavanje pitanja kol. centara i alt. smještaja	4.605.000 KM
-Kondominijum	1.500.000 KM
-Održivi povratak	13.695.000 KM
-Elektrifikacija povratničkih naselja	5.233.000 KM
Ukupno:.....	39.233.000 KM.

Dana 20.4.2010. godine potpisane su odluke o raspodjeli sredstava za rekonstrukciju individualnih stambenih jedinica povratnika i rekonstrukciju stanova povratnika u stambenim zgradama. Odluke o rasporedu sredstva za projekt elektrifikacije povratničkih naselja i projekt raspuštanja kolektivnih centara su potpisane 1.6.2010. godine, dok je odluka o izboru prioriternih lokacija u kojima će se realizirati projekt obnove socijalne i komunalne infrastrukture potpisana 5.7.2010. godine.

Činjenice da se, kao i prethodnih godina, kasni s donošenjem navedenih odluka, te da odabir i verifikacija listi korisnika projekta obnove individualnih stambenih jedinica povratnika, za koji je odobreno najviše sredstava, teče sporo utječu i na financijsku realizaciju odobrenih projekta.

Pregled realizacije projekata po sporazumu za 2010. godinu:

Projekt	Odobreno	Realizirano
Rekonstrukcija individualnih stambenih jedinica povratnika 10	14.200.000,00	
Rješavanje pitanja kol. centara i alt. smještaja 10	4.605.000,00	25.183,50
Kondominijum 10	1.500.000,00	341.018,17
Održivi povratak 10	13.695.000,00	4.912.325,29
Elektrifikacija povratničkih naselja 10	5.233.000,00	618.892,59
	39.233.000,00	5.897.419,55

U ovoj godini nastavljena je realizacija ranije započetih projekata za koje su sredstva osigurana sporazumima iz prethodnih godina, a također je krenula realizacija novih projekata i u periodu od 1.1. do 31.12.2010. godine realizirana su sredstva u iznosu od 38.808.646,38 KM, po sljedećim projektima:

-Projekt CEB	1.834.942,22 KM
-Obnova individualnih st. jedinica 08.....	8.482.458,55 KM
-Raspuštanje kolekt. centara i alt. smještaja 08.....	2.282.079,69 KM
-Obnova objekata kol. stanovanja - kondominijum 08.....	809.096,10 KM
-Održivi povratak - obnova kom. i soc. infrastrukture 08.....	1.311.108,89 KM
-Interventna pomoć održivom povratku 08.....	441.824,17 KM
-Elektrifikacija povratničkih naselja 08.....	816.627,22 KM
- Obnova individualnih st. jedinica 09.....	5.749.808,27 KM
- Raspuštanje kolekt. centara i alt. smještaja 08.....	2.594.457,58 KM
-Obnova objekata kol. stanovanja - kondominijum 09.....	2.184.044,69 KM
- Održivi povratak - obnova kom. i soc. infrastrukture 09.....	2.314.649,81 KM
- Elektrifikacija povratničkih naselja 09	3.030.588,46 KM
- Interventna pomoć održivom povratku 09.....	1.059.541,18 KM
- Raspuštanje kolekt. centara i alt. smještaja 10.....	25.183,50 KM
- Obnova objekata kol. stanovanja - kondominijum 10.....	341.018,17 KM
- Održivi povratak - obnova kom. i soc. infrastrukture 10.....	4.912.325,29 KM
- Elektrifikacija povratničkih naselja 10.....	618.892,59 KM
UKUPNO:	38.808.646,38 KM

23. UPRAVA ZA NEIZRAVNO OPOREZIVANJE BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

U 2010. godini UNO je poslove iz svoje nadležnosti obavljala u uvjetima pogoršane ekonomske i financijske situacije u zemlji kao posljedice negativnog utjecaja globalne ekonomske i financijske krize koja se odrazila i na makroekonomsku stabilnost u BiH. U takvim uvjetima oblast neizravnog oporezivanja, kao značajan resurs pod nadležnošću UNO-a, zahtijevala je dodatni angažman i punu posvećenost na osiguranju stabilnosti i fiskalne održivosti Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Federacije BiH i Brčko Distrikta BiH. Osim toga, u 2010. godini značajni kapaciteti UNO-a bili su u funkciji: kontinuirano ispunjavanje uvjeta iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između BiH i EU-a, provođenju Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između BiH i EU-a, provođenju Sporazumu o slobodnoj trgovini CEFTA, izvršavanje obveza BiH kao članice Svjetske carinske organizacije, daljnjem usklađivanju normi i procedura iz oblasti neizravnog oporezivanja s direktivama Europske unije, intenziviranje kontrolnih aktivnosti na primjeni i provođenju zakonskih propisa iz oblasti neizravnog oporezivanja, uključujući i povećanje broja kontrola, s ciljem povećanja naplate prihoda.

Naplata prihoda

U 2010. godini Uprava za neizravno oporezivanje je izvršavala aktivnosti vezane za primjenu propisa iz oblasti neizravnog oporezivanja i naplatu prihoda na jedinstveni račun, raspoređivanje i uplatu prihoda ostvarenih od neizravnih poreza i ostalih prihoda korisnicima, te servisiranje vanjskoga duga. Od ukupno planiranih 5.423 milijuna KM prihoda na jedinstvenom računu, u 2010. godini prikupljeno je 5.531 milijuna KM, što je za 2% više u odnosu na plan, a u odnosu na 2009. godinu prikupljeno je za 7% više prihoda. Neto raspoređeni prihodi veći su za 8% u odnosu na 2009. godinu što je rezultat, dijelom zbog promjene politike u oblasti neizravnog oporezivanja te povećanih kontrolnih aktivnosti, a dijelom i kretanja u sferi gospodarstva.

UNO je raspodjelu i doznačavanje prikupljenih prihoda u 2010. godini vršila shodno odlukama Upravnog odbora UNO-a i prema važećim koeficijentima raspodjele, tako da su, nakon izdvajanja sredstava za minimalne rezerve u svrhu osiguranja povrata sredstava obveznicima (iznos od 729 mil.) i za putarine za izgradnju autocesta 0,10 KM (iznos od 123 mil.) korisnicima doznačena sredstava, i to: 689 milijuna KM u korist BiH - financiranje institucija, 2.568 milijuna KM u korist Federacije BiH, 1.278 milijuna KM u korist Republike Srpske i 142 milijuna KM u korist Brčko Distrikta BiH. U tijeku 2010. godine izvršen je povrat neizravnih poreza u ukupnom iznosu od oko 729 milijuna KM, od čega je 642 milijuna KM vraćeno putem komercijalnih banaka PDV obveznicima, oko 75 milijuna KM PDV-a je vraćeno međunarodnim organizacijama, a oko 12 milijuna KM se odnose na povrate po ostalim osnovama.

Nakon stupanja na snagu i primjene Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, broj 49/09), od 1.7.2009. godine uvedena je i cestarina u iznosu od 0,10 KM za izgradnju autocesta i povećana trošarina na cigarete i kavu. Od 1.1.2010. godine dodatno povećanje stope posebne trošarine na duhan i duhanske prerađevine utjecalo je na povećanje prihoda od trošarina na duhanske prerađevine pa samim tim i ukupnih trošarina (prihodi od trošarina na duhanske prerađevine veći su za 166,5 milijuna u odnosu na prošlu godinu). Tako je povećanje ukupnih prihoda po osnovi domaćih trošarina veće za 24% , a po osnovi trošarina na uvozne proizvode za 14% u odnosu na prethodnu godinu.

Kako je ovim zakonom propisano obilježavanje kave i prirodne rakije trošarinskim markicama, Uprava je po ovoj osnovi u 2010. godini imala materijalne izdatke za tiskanje trošarinskih markica, u iznosu od 3.867.000 KM.

U postupku prinudne naplate neizravnih poreza, ostalih prihoda i pristojbi koji je UNO provela u 2010. godini, najveći dio duga odnosi se na obveze po osnovi PDV-a koje su iznosile 122.838.517 KM, od čega je ukupno naplaćeno 56.741.006 KM (46,19%). Od nenaplaćenog duga, koji iznosi 66.097.511 KM, dug po PDV prijavama iznosi 56.185.147 KM, tj. 85 %, a dug po osnovi automatskog razreza PDV obveze iznosi 9.912.364 KM, tj. 15%, koji je znatno smanjen nakon podnošenja PDV prijave od strane obveznika neizravnih poreza. Nakon provedenog postupka prinudne naplate u skladu sa zakonskim propisima za 14 dužnika proglašena je nenaplativost duga, u ukupnom iznosu od 3.416.946 KM.

Kontrolne aktivnosti

U 2010. godini UNO je sa aspekta primjene zakonskih propisa o neizravnim porezima u unutarnjem prometu izvršila 1148 kontrola kod velikih poreznih obveznika, što je više za 1,06 % u odnosu na 2009. godinu (12 kontrola). Ostvareni učinak ovih kontrola je 30.598.837,56 KM, što je za 4,57% više u odnosu na 2009. godinu (1.338.041,57 KM). Također je izvršeno 6.177 kontrola kod ostalih poreznih obveznika, što je manje za 8,49% u odnosu na 2009. godinu (6750 kontrola), a ostvareni učinak ovih kontrola je 44.264.534,37 KM, što je za 9.06 % manje u odnosu na 2009. godinu (4.012.245,97KM).

U izvještajnom razdoblju UNO je zaprimila i obradila 578.918 PDV prijava, 2.655 (prijava o obračunatoj domaćoj trošarini) PDA prijave, te 17.568 izmijenjenih PDV prijava.

U 2010. godini izvršen je povrat PDV-a u iznosu od 654.732.602,86 KM, što je za 0,94 % manje u odnosu na izvršeni povrat PDV-a u 2009. godini.

UNO je u 2010. godini upisala u Jedinствeni registar obveznika neizravnih poreza ukupno 3.228 obveznika PDV-a, 76 trošarinskih obveznika, 1.796 obveznika za vanjsku trgovinu, 16 obveznika za obavljanje špediterske djelatnosti, a deregistriran je 1.081 porezni obveznik.

U obavljanju carinskih poslova UNO je u 2010. godini obradila 580.991 uvoznih carinskih prijava, 227.246 izvoznih carinskih prijava i 179.475 carinskih prijava za tranzit. Riješeno je 20.086 prvostupanjskih upravnih predmeta u carinskom postupku. U izvještajnom razdoblju izvršeno je 914 naknadnih carinskih kontrola, izrađeno je 1.116 mišljenja koja se odnose na carinske postupke, 445 laboratorijskih analiza, izdane su 32 obvezujuće informacije o svrstavanju i podrijetlu carinske robe i izvršeno je 4945 provjera podrijetla i vrijednosti carinske robe.

Ukupna vrijednost uvoza roba u BiH nad kojom je proveden carinski postupak u 2010. godini je 13.329.449.515,20 KM, što predstavlja 110,78 % u odnosu na vrijednost uvezene robe u 2009. godini (12.032.128.258,22 KM), a ukupna vrijednost izvoza je 7.293.816.189,96 KM, što je 129,45% u odnosu na izvoz roba u 2009. godini (5.634.423.982,08 KM).

U 2010. godini UNO je u carinskom postupku naplatila ukupno 3.452.082.634, 34 KM, što predstavlja 7, 37% više u odnosu na 2009. godinu (3.215.050.292,67 KM), od čega je po osnovi carina i carinskog evidentiranja naplaćen iznos od 302.016.029, 25 KM, što je manje za 12, 90% u odnosu na 2009. godinu (346.757.386, 13KM), po osnovi PDV-a pri uvozu je naplaćen iznos od 2.218.844.665,04 KM, što je za 8, 60% više u odnosu na 2009. godinu (2.043.225.276, 63KM), po osnovi trošarine na uvozne proizvode, naplaćen je iznos od 733.644.537, 98 KM, što je za 13, 93% više u odnosu na 2009. godinu (643.969.388, 89 KM), po osnovi posebne pristojbe (cestarine) na naftne derivate naplaćen je iznos od 181.517.071, 96 KM, što je za 9, 61% više u odnosu na 2009. godinu (165.601.954, 08KM), ostalih prihoda i naknada naplaćeno je u iznosu od 16.026.707, 12 KM, što je za 3, 66% više u odnosu na 2009. godinu (15.460.912, 76KM) i poreza na promet (po upravnim rješenjima) u iznosu od 33.622, 99 KM.

U 2010. godini UNO je za sudionike u vanjskotrgovinskom prometu osigurala olakšice uvođenjem i primjenom pojednostavljenih carinskih postupaka, kroz omogućavanje postupka lokalnog izvoznog carinjenja, kao i carinjenja na osnovi nepotpune carinske prijave, pojednostavljenog postupka na temelju fakture i dr.

UNO je u izvještajnom razdoblju u drugostupanjskom upravnom postupku donijela 2064 rješenja povodom žalbi izjavljenih na odluke donesene od strane prvostupanjskih tijela, dala 784 odgovora na tužbe izjavljene protiv konačnih odluka i 39 odgovora na zahtjeve za preispitivanje sudskih presuda.

U tijeku 2010. godine ovlaštene osobe UNO-a su izdale 27.991 prekršajni nalog, podnijele 1082 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, te 101 izvješće nadležnim tužiteljstvima o počinjenim kaznenim djelima. Iznos štete po proračun po podnesenim izvješćima nadležnim tužiteljstvima u 2010. godini iznosi 31.496.049,90 KM.

Značajne aktivnosti UNO-a bile su usmjerene na onemogućavanju nelegalnih postupanja u oblasti neizravnih poreza, pri čemu su izvršena 17.793 pregleda i provjere kod uvoznika, izvoznika, proizvođača trošarinskih proizvoda i drugih osoba, odnosno PDV obveznika, kako na graničnim prijelazima, tako i u unutrašnjosti teritorija BiH. Kontrole i provjere su vršene u cilju sprječavanja krijumčarenja, fiskalnih prijevara, poreznih utaja, kao i otkrivanja povrede propisa o neizravnom oporezivanju. U okviru ovih aktivnosti izvršeno je privremeno oduzimanje robe u vrijednosti od 1.665.261 KM. Težište kontrolnih aktivnosti je bilo usmjereno na pojačanom nadzoru i kontroli prometa derivata nafte, duhanskih prerađevina, kave i alkoholnih pića, vezano za primjenu novog Zakona o trošarinama u BiH, kao i provođenje Plana pojačanih aktivnosti pod

nazivom „TEKSTIL“ gdje je vršeno pojačano praćenje robe obuhvaćene danom akcijom o pravcu kretanja i krajnje destinacije iste. UNO je u tijeku 2010. godine sudjelovala u međunarodnim operacijama i bila nositelj operativnih aktivnosti na međunarodnom planu, i to: “SHADOW IV”- usmjerena na otkrivanje krijumčarenja cigareta i drugih povreda propisa sa istim, kao i skupljanje podataka o legalnim tokovima trgovine cigaretama i duhanom i “GLOBALNI ŠTIT” - za borbu protiv sve većeg korištenja amonij-nitrata i drugih visokih rizičnih kemijskih prekursora korištenih od terorističkih i drugih kriminalnih organizacija za proizvodnju eksplozivnih naprava.

III. ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Uprava za neizravno oporezivanje je u izvještajnom razdoblju u okviru normativne djelatnosti sudjelovala u izradi slijedećih propisa:

Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini

Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o postupku prinudne naplate neizravnih poreza

Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda

Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o primjeni Zakona o PDV-u

Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama u BiH

Pravilnika o trošarinskim markicama za duhanske prerađevine, alkoholna pića, voćnu prirodnu rakiju, kavu i vino.

Osim navedenog, Uprava je donijela značajan broj operativnih uputa, kojima se regulira postupanje u primjeni propisa o neizravnom oporezivanju.

IV. ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Uprava za neizravno oporezivanje primjenjuje sve međunarodne sporazume, odnosno ugovore koje je Bosna i Hercegovina zaključila s drugim državama. UNO je zajedno s Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa provela sve pripremne aktivnosti koje su omogućile pristupanje BiH Istarskoj konvenciji o privremenom uvozu radi primjene ATA karneta u BiH. Također su u UNO-u provedene sve pripreme za primjenu ATA karneta (administrativne, informatičke, operativne upute, obveze prema Međunarodnoj trgovinskoj komori - Svjetska federacija komora u Parizu) te je planirano da UNO od 31.03.2011. godine otpočne s primjenom ATA karneta .

UNO od 1.1.2010. godine primjenjuje TIR karnet u BiH što znatno ubrzava i olakšava kretanje roba pod postupkom provoza.

V EUROPSKE INTEGRACIJE

UNO je u okviru svoga djelokruga rada u tijeku 2010. godine podnosila Direkciji za europske integracije tražena izvješća o napretku BiH u provođenju Privremenog sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, te sudjelovala na sastancima Privremenog odbora BiH.

VI PLANIRANI I REALIZOVANI PROGRAMSKI ZADACI

U 2010. godini je planirano prikupljanje prihoda na jedinstvenom računu ukupno u iznosu od 5.423 milijuna KM, a prikupljeno je 5.531 milijuna KM, što je za 2% više u odnosu na plan, a u odnosu na 2009. godinu prikupljeno je za 7% više prihoda. Neto raspoređeni prihodi veći su za 8% u odnosu na 2009. godinu, što je rezultat dijelom promjene politike u oblasti neizravnog oporezivanja te povećanog broja kontrolnih aktivnosti, a dijelom pozitivnim kretanjima u sferi gospodarstva.

Iako je u 2010. godini evidentan daljnji pad prihoda od carinskih uvoznih dažbina, što je posljedica primjene Privremenog sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji podrazumijeva ukidanje ili smanjenje stope carine pri uvozu roba u BiH, te je prikupljeno za 13% manje prihoda po ovoj osnovi u odnosu na 2009. godinu, odnosno 44,7 milijuna KM manje, ipak je u ovom izvještajnom razdoblju zabilježen rast ukupne naplate prihoda po osnovi neizravnih poreza za 7 % u odnosu na 2009.godinu.

VII PRORAČUNSKA SREDSTVA

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2010. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 103/09) za Upravu za neizravno oporezivanje za 2010. godinu planiran je proračun u iznosu od 95.281.000 KM i to, za bruto plaće iznos od 59.437.000KM, naknade troškova zaposlenih iznos od 11.099.000 KM, materijalne troškove iznos od 15.270.000 KM i kapitalne izdatke iznos od 9.475.000 KM, od čega je za višegodišnja kapitalna ulaganja planirano 6.800.000 KM. Osim planiranih, na zahtjev Uprave Ministarstvo financija i trezora BiH je prenijelo u fiskalnu 2010. godinu nerealizirana sredstva iz 2009. godine namijenjena za višegodišnja kapitalna ulaganja u iznosu od 9.149.022,49 KM.

Višegodišnja kapitalna ulaganja planirana su za izgradnju objekata za regionalne centre Mostar, Tuzla, Banjaluka i Sarajevo, te za izgradnju objekata za granične prijelaze Bijača i Gradiška. Ukupna vrijednost programa višegodišnjih kapitalnih ulaganja je 62.294.232 KM. Od planiranih višegodišnjih kapitalnih ulaganja, koja trebaju biti realizirana do 2013. godine, do sada je nabavljeno zemljište za izgradnju objekata za regionalni centar Mostar i Tuzla.

U 2010. godine završeni su svi građevinski radovi na GP Zupci, pribavljena je potrebna dokumentacija i navedeni prijelaz je otvoren za promet roba i putnika.

U sklopu investicija vođene su aktivnosti oko izgradnje objekta RC Mostar i RC Tuzla, izrađena je projektna dokumentacija, pribavljene potrebne suglasnosti za izgradnju, te izvršena eksproprijacija dijela zemljišta za izgradnju objekta RC Tuzla..

Poslove javne nabave roba i usluga UNO je obavljala u skladu sa Zakonom o javnim nabavama BiH. Shodno odlukama direktora o odobrenju javne nabave, provedeno je ukupno 117 postupka, od kojih je uspješno okončano 88 postupaka, i to: 19 otvorenih postupaka, 53 konkurentska postupka i 16 pregovaračkih postupaka. Proveden je 41 izravni sporazum. Shodno odlukama o izboru najpovoljnijih ponuđača izrađeni su ugovori s dobavljačima odnosno pružateljima usluga, te svi ugovori čija ukupna vrijednost prelazi 10.000,00 KM dostavljeni Pravobraniteljstvu BiH radi pribavljanja mišljenja o pravnoj valjanosti istih.

IV AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTIMA IZ DJELOKRUGA TIJELA VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

1. DIREKCIJA ZA EUROPSKE INTEGRACIJE BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Tijekom 2010. godine završena je temeljita revizija postojećih mehanizama koordinacije u procesu pristupanja BiH EU-u radi njihova unapređenja i kvalitetnijeg odgovora na predstojeće obveze. U skladu sa zaključkom Vijeća ministara⁹ započete su aktivnosti vezane uz konzultacije i pripreme za izradu Programa integriranja BiH u EU. Direkcija je inicirala i koordinirala aktivnosti vezane za izradu pregleda usklađenosti entitetskih propisa u oblasti unutarnjeg tržišta, na temelju zaključka Vijeća ministara i u skladu s obavezom koju je izaslanstvo BiH preuzelo na sastanku Pododbora za unutarnje tržište i konkurenciju.

Implementacija projekata iz IPA nacionalnih paketa za 2007., 2008. i 2009. odvija se uz određena kašnjenja prvenstveno zbog prethodnog zaostatka u procesu ratifikacije IPA okvirnog sporazuma kao i neispunjavanja zahtijevanih projektnih pretpostavki. Ipak realizacija velike većina projekata odvija se prema planiranoj dinamici. Zbog neispunjavanja preduvjeta koji se nalaze izvan kontrole projekata, jedan broj projekata je suspendiran, jedan broj nije ostvario traženi napredak u procesu implementacije, dok se za izvjestan broj projekata moraju pronaći kvalitetna rješenja. Održana su dva sastanka IPA monitoring odbora (1. srpnja i 29. studenoga).

Ostvaren je značajan progres u implementaciji programa u okviru IPA komponente II – prekogranična suradnja. Završena je evaluacija projektnih prijedloga podnesenih kroz prve javne pozive u okviru tri bilateralna programa prekogranične suradnje i započet proces ugovaranja sredstava iz 2007. i 2008. godine. Također, završena je evaluacija projektnih prijedloga u okviru drugog javnog poziva Programa transnacionalne suradnje MED. U tijeku 2010. godine nastavljena je i evaluacija projektnih prijedloga u okviru drugog poziva Programa transnacionalne suradnje Jugoistočna Europa (SEE) i prvog poziva IPA Jadranskog programa prekogranične suradnje. DEI je nastavila pružati potporu nadležnim institucijama u vezi sa sudjelovanjem BiH u programima Zajednice (PZ), s fokusom na programe *CIP/EIP*, *Europa za građane*, *Media* i *Kultura*.

U ožujku 2010. Direkcija je prevela Ugovor iz Lisabona. Nakon što je Republika Hrvatska Bosni i Hercegovini ustupila oko dvije trećine prijevoda *acquisa* na hrvatski jezik, Direkcija za europske integracije svim institucijama dostavlja ove prijevode, zajedno s pripadajućom terminologijom. Kontinuirano je rađeno na realizaciji Komunikacijske strategije za informiranje javnosti o pristupanju BiH EU-u te Plana i programa edukacije i stručnog usavršavanja državnih službenika u Bosni i Hercegovini o procesu europskih integracija.

---

⁹ Zaključak usvojen na sjednici Vijeća ministara 19. 8.2010.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Vijeće ministara BiH je dalo suglasnost na Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Direkcije za europske integracije kojim se, između ostalog, uspostavlja Odsjek za monitoring i evaluaciju u okviru Sektora za koordinaciju pomoći EU.¹⁰

Direkcija za europske integracije je sudjelovala u procesu pripreme odluka o imenovanju državnog službenika za akreditiranje, državnog službenika za ovjeravanje te državnog koordinatora za IPA-u. Ove odluke je usvojilo Vijeće ministara BiH. Direkcija je sudjelovala i u pripremi prijedloga odluke o imenovanju voditelja projekata, prijedloga odluke o uspostavljanju funkcija i struktura DIS-a te Mape puta za DIS koji su upućeni Vijeću ministara.

Direkcija za europske integracije je pripremila i uputila u proceduru odluku o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom stečevinom (acquisem) EU.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Završen je postupak zaključivanja Sporazuma za MED program.

Radi realizacije projekta „Fondovi Europske unije i njihovo efikasno korištenje u Bosni i Hercegovini“ koji financira Slovačka razvojna agencija „Slovak Aid“, dobivena je suglasnost Vijeća ministara i Predsjedništva BiH za zaključivanje Ugovora o konzorciju sa slovačkom firmom Euroformes.

U rujnu 2010. godine iniciran je postupak potpisivanja Financijskog sporazuma IPA 2010 – I. dio.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

Poslije temeljite revizije postojećih koordinacijskih mehanizama u procesu pristupanja EU-u, izvršene nakon konzultacija s nadležnim institucijama na državnoj, entitetskim i razini Brčko Distrikta BiH, završen je Nacrt odluke o ostvarivanju koordinacije u procesu pristupanja BiH Europskoj uniji. Novi prijedlog odluke o koordinaciji bit će ponuđen Vijeću ministara na usvajanje nakon provedenih dodatnih konzultacija. U skladu sa zaključkom Vijeća ministara od 19.8.2010. godine započet je proces konzultacija za izradu Programa integriranja BiH u EU koji će svojom strukturom i opsegom odgovoriti zahtjevima procesa pristupanja BiH u Europsku uniju, na način da će osigurati konzistentnost u adresiranju svih obveza iz procesa, uvažavajući ustavnu strukturu zemlje i raspodjelu nadležnosti između različitih razina vlasti u BiH, te osigurati optimalan stupanj koordinacije između države, entiteta i Brčko Distrikta u izradi i realizaciji dokumenta. U tom smislu, izvršena je podjela poglavlja *acquisa* između državnih službenika u DEI-ju koji prate odnosne oblasti radi osnivanja budućih struktura za izradu Programa.

Direkcija koordinira i prati te polugodišnje izvještava Vijeće ministara i Parlamentarnu skupštinu BiH o realizaciji prioriteta iz Europskog partnerstva i provedbi Privremenog sporazuma i SSP-a. Izvješća su zatim dostavljena Europskoj komisiji i objavljujvana na web-stranici DEI-ja. U okviru

¹⁰ Sjednica Vijeća ministara 14.7.2010.

DEI-ja obavlja se i funkcija Tajništva Privremenog odbora, pruža se stručna i tehnička podrška svim sastancima Privremenog odbora i pododбора, pripremaju se i predlažu dokumenti za diskusiju za sastanke te prati realizacija preporuka Europske komisije.

U skladu sa zahtjevom Europske komisije, DEI je koordinirao izradu i nakon usvajanja od Vijeća ministara dostavio Europskoj komisiji Prilog institucija BiH za redovito godišnje izvješće o napretku, te ga u rujnu, nakon iste procedure, dopunio novim informacijama. Po objavi Izvješća o napretku, DEI je uradio njegovu analizu i komparativni prikaz ocjena iz Izvješća u ovoj i prethodne dvije godine. Također, Sektor za prevođenje u DEI-ju interno je preveo Izvješće o napretku za 2010. godinu te izvršio lingvističku redakturu dokumenta Strategija proširenja i ključni izazovi 2010. - 2011.

Nastavljena je suradnja sa Zajedničkim povjerenstvom za europske integracije oba doma Parlamentarne skupštine BiH radi što boljeg razumijevanja i koordiniranja integracijskim procesima.

Direkcija za europske integracije je za potrebe Vijeća ministara BiH na osnovi zaključka sa 102. sjednice Vijeća ministara BiH, održane 22.10.2009. godine, pripremila dokument „Europske integracije Bosne i Hercegovine: analiza progressa 2005. – 2009.“.

U tijeku je analiziranje Upitnika zemalja regije. DEI je također izradio različite stručne dokumente i analize u domeni europskih integracijskih aktivnosti, kao što su: “Analiza načela uvjetovanosti”, “Monetarno okrupnjavanje na europskom tlu - Ekonomska i monetarna unija”, te koordinirao aktivnosti na pripremi izrade dviju analiza procjene utjecaja regulativa, izradio web-stranicu o RIA-u (procjeni utjecaja regulative/Regulatory Impact Assessment) i održao seminar za uposlenike DEI-ja o RIA-u.

DEI je uzeo sudjelovanje u izradi Ekonomsko-fiskalnog programa za 2011. godinu, u radnoj skupini za izradu Strategije razvoja i Strategije socijalne uključenosti BiH, u radnoj skupini za izradu UNDP Strategic planning and policy development, kao i u NATO koordinacijskom timu.

U 2010. godini DEI je izradio 132 mišljenja o usklađenosti nacрта/prijedloga pravnih propisa BiH s odredbama *acquisa* (83 za Vijeće ministara BiH i 49 za Parlamentarnu skupštinu BiH).

DEI je poduzeo aktivnosti u cilju ispunjavanja obveza koje je izaslanstvo BiH preuzelo na sastanku Pododбора za unutarnje tržište i konkurenciju održanog u Bruxellesu 11. i 12. svibnja 2010. godine te obveza u skladu sa zaključkom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine od 20. svibnja 2010. godine, koje se odnose na izradu usporednih tabela (comparison tables) i transpozicijskih tabela (transposition tables). Tabele trebaju dati pregled entitetskih propisa po odgovarajućim sektorima unutarnjeg tržišta, njihovu međusobnu usklađenost, kao i usklađenost s pravom Europske unije. U tom smislu, identificirane su nadležne institucije, izrađena uputa o popunjavanju tabela, izdvojen relevantan *acquis* te su osnovane radne skupine. Dio koji se odnosi na oblast osiguranja dostavljen je Europskoj komisiji u kolovozu 2010. godine.

Za Vijeće ministara BiH pripremljena je Informacija u vezi s primjenom Zakona o primjeni određenih privremenih mjera radi efikasnog provođenja mandata Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju te drugih međunarodnih restriktivnih mjera uz koju su dostavljeni prijevodi pravnih akata kojima se određuju restriktivne mjere.

DEI je kontinuirano radio na koordiniranju aktivnosti TAIEX instrumenta pomoći te Vijeću ministara dostavio redovnu informaciju o korištenju TAIEX instrumenta pomoći u Bosni i Hercegovini u 2009. godini.

Zaposleni u DEI-ju sudjelovali su u radu pododбора te većeg broja *ad hoc* radnih skupina za izradu propisa iz pojedinih oblasti i na zahtjev predlagača, a prema zakonodavnim aktivnostima Vijeća ministara BiH.

Tijekom 2010. godine nastavljene su aktivnosti u implementaciji Ugovora o energetske zajednici, odnosno preuzimanju odgovarajućeg dijela *acquisa*.

DEI je nastavio vršiti svoju ulogu operativne strukture za implementaciju programa iz okvira druge komponente IPA-e u BiH i zajedno s operativnim strukturama partnerskih zemalja aktivno je sudjelovao u radu zajedničkih monitoring komiteta i uspješno koordinirao sudjelovanje ostalih predstavnika BiH u ovim tijelima kao i rad zajedničkih tehničkih tajništva. Uz potporu projekata tehničke pomoći EU CORIN i CBIB provedene su različite aktivnosti usmjerene podizanju svijesti javnosti i promociji programa u okviru ove komponente. Nastavljeno je redovno informiranje Vijeća ministara BiH o pitanjima vezanim za drugu komponentu IPA-e. U suradnji sa Središnjom jedinicom za financiranje i ugovaranje (Ministarstvo financija i trezora) i uz potporu EU CORIN projekta pokrenute su pripreme aktivnosti za uvođenje decentraliziranog sustava implementacije fondova EU za komponentu II.

Nastavljane su aktivnosti na unapređenju suradnje s bilateralnim donatorima iz zemalja članica EU-a na njihovim projektima potpore procesu pristupanja BiH EU-u. Redovito se održava i proširuje baza podataka s projektima bilateralnih donatora po kategorijama prioriteta Višegodišnjeg indikativnog planskog dokumenta Europske komisije.

U sklopu realizacije projekta potpore Španjolske razvojne agencije (AECID) DEI-ju realizirane su brojne aktivnosti na pružanju pomoći razvoju kapaciteta institucija BiH i entiteta za uključivanje BiH u pojedine programe Zajednice, uvođenje decentraliziranog sustava upravljanja IPA projektima, kao i na razmjeni iskustava sa sličnim institucijama u regiji (Hrvatska, Turska, Srbija).

DEI je u funkciji Ureda državnog koordinatora za IPA-u koordinirao proces konzultacija radi osiguravanja maksimalnog doprinosa institucija BiH u izradi Višegodišnjeg indikativnog planskog dokumenta (MIPD) 2011.-2013. Ukupan iznos sredstava za programski ciklus 2011.–2013. iznosi 314.225.588 eura. U suradnji s voditeljima projekata DEI je pripremio 20 “obrazaca za identifikaciju sektora”, prema naslovima i oblastima koje su predviđene u MIPD-u. U lipnju je održano 10 radionica na kojima su definirani strateški ciljevi i očekivani rezultati za pojedine oblasti/sektore.¹¹ Zaključci s radionica poslužili su Europskoj komisiji u definiranju prioriteta i oblasti koje su obuhvaćene MIPD-om 2011.-2013. Također, u suradnji s Europskom komisijom DEI je organizirao seminar „Izvešće o napretku 2010. i implikacije na programiranje IPA-e“ tijekom kojeg su prezentirani nalazi Izvešća o napretku te ciljevi MIPD-a 2011.-2013.

Prvi paket idejnih projekata višekorisničke IPA-e 2010 dostavljen je DIPAK-u u lipnju. Vijeće ministara je u srpnju usvojilo Informaciju o usvajanju Programa višekorisničke IPA-e za 2010. godinu unutar komponente „Pomoć u tranziciji i izgradnji institucija“, nakon čega je DIPAK obavijestio Europsku komisiju o suglasnosti s ovim programom. Drugi paket višekorisničke IPA-e 2010, kao i višekorisnički MIPD 2011. – 2013. dostavljeni su DIPAK-u radi prikupljanja komentara institucija BiH.

DEI je koordinirao proces izrade projektnih ideja za Upravni odbor Investicijskog okvira za Zapadni Balkan u lipnju 2010., proces prikupljanja projektnih ideja regionalnog karaktera za regionalni sastanak u studenom 2010. godine, te sudjelovanje na koordinacijskim sastancima.

Pripremljena su izvješća o aktivnostima DIPAK-a za razdoblje travanj - lipanj 2010. godine za Vijeće ministara BiH i Koordinacijski odbor za IPA-u.

---

¹¹ U radionicama je sudjelovalo oko 200 predstavnika institucija sa svih razina vlasti u BiH, donatora, civilnog društva, Delegacije EU-a i DEI-ja.

Odsjek za monitoring i evaluaciju u suradnji s Delegacijom EU organizirao je dva sastanka IPA monitoring odbora na kojima su sudjelovala 94 voditelja projekata. U okviru Izvješća o aktivnostima DIPAK-a, Vijeće ministara je usvojilo i zaključak o preporukama sa sastanka IPA monitoring odbora.¹²

Pokrenuta je izrada priručnika o unutarnjim procedurama za Ured DIPAK-a kao ključnog dokumenta čija je efikasna primjena jedan od preduvjeta za dodjelu akreditacije o DIS-u za DIPAK ured. Odsjek je sudjelovao u nizu aktivnosti vezanih za usvajanje amandmana na pojedine IPA financijske sporazume. Pokrenuta je izrada različitih dokumenata potrebnih za efikasno odvijanje procesa monitoringa.

DEI je preveo Ugovor iz Lisabona te izradio glosar s relevantnom terminologijom iz ovog pravnog akta EU. Nakon što je Republika Hrvatska Bosni i Hercegovini ustupila oko dvije trećine prijevoda *acquisa* EU-a na hrvatski jezik, DEI svim institucijama dostavlja ove prijevode zajedno s pripadajućom terminologijom. Direkcija je u skladu sa svojim kapacitetima i prioritetima iz SSP-a otpočela prevođenje pravnih akata koji se ne nalaze među prijevodima Republike Hrvatske. Izvršena je lingvistička redakтура većeg broja prijevoda pravnih akata EU, a izrađeno je i nekoliko glosara iz različitih oblasti (transport, sigurnost hrane, poštanske usluge, itd.).

Nastavljeno je prevođenje i redakтура direktiva Novog pristupa EU-a u skladu s obavezama iz Upute o načinu izrade i postupku donošenja tehničkih propisa („Sl. glasnik BiH“, br. 35/06) te je tijekom 2010. godine prevedeno ukupno sedam direktiva. Ažuriran je i glosar tehničkih termina koji se odnosi na ove direktive. Ažuriran je Priručnik za prevođenje pravnih akata EU-a koji sadrži osnovna pravila, smjernice i obrasce za prevođenje pravnih akata EU-a. Priručnik je predstavljen prevoditeljima BiH, koji se bave prevođenjem *acquisa* i objavljen je na web-stranici DEI-ja.

Direkcija je uputila poziv za iskazivanje interesa za suradnju prema četiri filozofska fakulteta u BiH nakon čega bi Direkcija s fakultetima koji iskažu interes potpisala sporazum o suradnji u području prevođenja i razvijanja terminologije europskih integracija. Nastavljena je regionalna suradnja sa susjednim zemljama u oblasti prevođenja te su razmijenjena iskustva u pogledu prevođenja Upitnika EK, kreiranja odgovarajućih baza vezanih za proces prevođenja i sl.

Nastavljena je implementacija Komunikacijske strategije za informiranje javnosti o pristupanju BiH EU-u putem realizacije Akcijskog plana za 2010. godinu. U tom kontekstu, Direkcija je redovito informirala o svojim aktivnostima.¹³ Promocija i informiranje o procesu pristupanja Europskoj uniji vršene su putem suradnje s domaćim i stranim partnerima („Konvent o Europskoj uniji“, projekt „Građani/građanke za Europu“). Direkcija je potpisala Memorandum o razumijevanju s Inicijativom 9 nevladinih organizacija koje se bave pitanjima mladih, a članice su europskih udruga i mreža. U okviru projekta „Lokalizacija Europske unije“ održano je 8 radionica na temu „Kako izvještavati o EU“ na kojima su sudjelovali novinari različitih medija u BiH. Kao i prethodnih godina, Direkcija je sudjelovala u manifestaciji obilježavanja Dana Europe, završnoj sesiji CIVITAS-ova „Projekta građanin“ koja je okupila oko 500 sudionika iz BiH te drugim manifestacijama.¹⁴

¹² 133. sjednica Vijeća ministara BiH

¹³ DEI je redovito informirao o svojim aktivnostima putem web-stranice, biltena „Europuls“, medijskih izvješća, newslettera, konferencija za medije, priopćenja za javnost

¹⁴ DEI je sudjelovao u manifestaciji „Dječje ljeto“ te u realizaciji projekta „Volontiraj - kreditiraj“. Po objavljivanju Paketa proširenja, Direkcija je sudjelovala u promotivnim aktivnostima u okviru „Europske sedmice proširenja“.

Realizirano je više predavanja i prezentacija o europskim temama za različite ciljne skupine te sudjelovanje na brojnim seminarima i debatama posvećenim procesu pristupanja EU. Pripremljeno je i tiskano prvo izdanje magazina za osnove „EU Palčić“¹⁵ te publikacija za djecu predškolskog uzrasta „Putujte sa zvjezdicom“. Polovicom rujna počela je implementacija projekta EU Awareness, namijenjenog podizanju razine svijesti javnosti o EU-u.

U kontekstu implementacije Plana i programa edukacije i stručnog usavršavanja državnih službenika u BiH o procesu europskih integracija, Direkcija je počela provedbu Programa obrazovnih aktivnosti iz vlastitih sredstava. Formirana je baza od 12 predavača, realizirana su 32 seminara koje je pohađalo 650 polaznika iz institucija s državne i entitetske razine. Također, realiziran je program obuke za predavače u oblasti transpozicije zakonodavstva EU po čijem je okončanju devet kandidata dobilo certifikate za predavače. Dodatno, realizirana je obuka za predavače u oblasti usavršavanja komunikacije na engleskom jeziku putem organiziranja tri seminara. Ukupno je organizirano 10 dana treninga za 18 polaznika. Nastavljena je realizacija trogodišnjeg programa suradnje s Nizozemskom razvojnom agencijom SNV koji je, osim radionica za novinare u okviru projekta „Lokalizacija EU“, obuhvatio jačanje kapaciteta za proces pristupanja EU-u zaposlenih u 40 općina te aktivnosti vezane za postavljanje *e-learning* tečajeva na web- stranicu DEI-ja. Održan je uvodni seminar posvećen prezentaciji iskustava Republike Mađarske u procesu pristupanja EU-u, u okviru početka provedbe Deklaracije o unapređenju integracije BiH u EU s Republikom Mađarskom. Realiziran je projekt izrade trening kurikuluma za *e-learning* tečajeva o fondovima pomoći EU-a koji je financiralo Veleposlanstvo Velike Britanije. Organiziran je i niz seminara o temama bitnim za proces pristupanja EU-u u okviru suradnje s EIPA-om i Vladom Luxembourga te norveškim partnerom Brussels Officeom. Ovim su seminarima prisustvovali polaznici iz institucija s državne i entitetskih razina.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Sve aktivnosti navedene u poglavlju „Europske integracije“ istovremeno su predstavljale realizaciju planiranih programskih zadataka Direkcije za europske integracije. Osim ovih, Direkcija je realizirala i planirane programske zadatke u oblasti općih i zajedničkih poslova:

- u oblasti financijsko-računovodstvenih poslova: završni račun za 2009. godinu, periodična financijska izvješća, godišnji dinamički plan rashoda, Dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2011. - 2013. godine (DOP), Projekciju proračuna DEI-ja za 2011. godinu, projekt posebne namjene „Administrativna potpora BiH Operativnoj strukturi za početnu fazu implementacije tri IPA bilateralna programa prekogranične suradnje sa susjednim zemljama“, tri posebna programa tehničke potpore za učinkovitu provedbu prekogranične suradnje Srbija - BiH, BiH - Crna Gora i Hrvatska - BiH odobrena DEI-ju od strane DEU-a, projekt posebne namjene „Financiranje potpore DEI-ju za unapređenje koordinacije, planiranja i implementacije EU fondova u BiH doniran od strane Španjolske razvojne agencije (AECID), u skladu sa Zakonom o javnim nabavama BiH realizirano 40 postupaka nabave robe i usluga, ostali poslovi (likvidiranje obveza, obračun isplata plaća i naknada uposlenim i sl.)
- u oblasti pravnih poslova, upravljanja ljudskim potencijalima i radnopravnim pitanjima: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji DEI-ja, Pravilnik o radu i radnim odnosima DEI-ja, interni pravilnici i procedure, aktivnosti na realizaciji usvojene dinamike zapošljavanja državnih službenika i zaposlenika (javni natječaji, interni

¹⁵ „EU Palčić“ u tiražu od 40.000 primjeraka distribuiran je u osnovnim školama širom BiH

oglasi, interni i eksterni premještaji), ocjenjivanje rada svih državnih službenika u skladu sa zakonskom regulativom, izrada svih pravnih akata vezanih za radnopravni status uposlenih i sl.

- u oblasti informacijsko-dokumentacijskih poslova: nastavak aktivnosti uključivanja DEI-ja u sustav „e-vlade“ Vijeća ministara BiH, implementacija, dogradnja i održavanje IMS-a, kontinuirano obavljanje dokumentacijsko-knjižničnih poslova.

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Odobrena proračunska sredstva za realizaciju Plana rada Direkcije za europske integracije za 2010. godinu iznose 3.939.000 KM, od čega je realizirano 3.311.162 KM zaključno s 31.12.2010. godine.

Ukupno raspoloživa sredstva Direkciji od strane Delegacije Europske unije u BiH i Španjolske razvojne agencije (AECID) u 2010. godini iznose 983.570 KM, od čega je s 31.12.2010. godine realizirano 551.417 KM. Za sufinansiranje grantova iz Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza za 2010. godinu doznačeno je 91.561 KM.

Ukupna financijska sredstva koja su na raspolaganju Direkciji za europske integracije u 2010. godini iznose 5.014.130 KM, od čega je zaključno s 31.12.2010. godine realizirano 3.862.579 KM.

2. DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE BIH

I NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI I STANJE U OBLASTI

Direkcija za ekonomsko planiranje (u daljnjem tekstu: DEP) je stalno tijelo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine. U razdoblju od 1.1. do 31.12.2010. godine DEP je obavljao poslove i zadatke koji su definirani Zakonom o Vijeću ministara i Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji DEP-a.

DEP ima tri sektora u unutarnjoj organizaciji te je nadležan za: koordinaciju pripreme godišnjih, srednjoročnih i dugoročnih strategija razvoja, analizu socijalne uključenosti, istraživanje i analizu ekonomskih trendova te objavljivanje istih na kvartalnoj i godišnjoj osnovi, za izradu makroekonomskih projekcija za potrebe izrade DOP-a, izvještavanje za MMF po članku IV., izradu ekonomsko-fiskalnog programa BiH 2011. - 2013. godine .

DEP je okončao koordinaciju izrade Strategije razvoja BiH i Strategije socijalne uključenosti BiH za razdoblje 2010. - 2014. godine. Početkom rujna 2010. godine strategije su upućene na usvajanje Vijeću ministara, Vladi Federacije BiH, Vladi RS-a i Vladi BD BiH. Vlade Federacije BiH i BD BiH su usvojile strategije s prpratnim akcijskim planovima, dok su u Vladi RS-a kao i na Vijeću ministara BiH u procesu usvajanja.

Provođene su stalne aktivnosti u cilju obuke i usavršavanja državnih službenika u smislu jačanja vlastitih kapaciteta.

U 2010. godini DEP su kroz projekte tehničke pomoći u radu podržavali: DfID, ADA i SDC.

II ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI

Direkcija za ekonomsko planiranje nema zakonom predviđenih nadležnosti u ovoj oblasti.

III ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNIH UGOVORA

Direkcija za ekonomsko planiranje nema zakonom predviđenih nadležnosti u ovoj oblasti.

IV EUROPSKE INTEGRACIJE

U oblasti EU integracija DEP je zadužen za izradu ekonomsko-fiskalnog programa 2011.-2013. godine. Predstavnici DEP-a su uključeni u rad dva pododbora za provedbu SAA.

V PLANIRANI I REALIZIRANI PROGRAMSKI ZADACI

Planirani i realizirani programski zadaci su prikazani u dijelu III. -Tematski dio, svi planirani zadaci za 2010. godinu su realizirani (tabela u prilogu)

VI PRORAČUNSKA SREDSTVA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza za 2010. godinu DEP-u je odobreno 1.877.000,00 KM, a od toga 400.000,00 KM za izradu strategija. Kako je DEP imao odobrene donatorske projekte za pripremu strategija tijekom 2009. godine, a dio aktivnosti na izradi strategija je obuhvatio i 2010. godinu, nije bilo izvjesno da će se neutrošena sredstva iz 2009. godine prenijeti u 2010. godinu. Kako su donatori odobrili produžetak projekata i u 2010. godinu, za dva su projekta prenesena sredstva iz 2009. u 2010. godinu, i to: Švicarske razvojne agencije (SDC) u iznosu od 98.675,00 KM i Austrijske razvojne agencije (ADA) u iznosu od 170.387,00 KM. Očekivano izvršenje do kraja 2010. godine je 65 posto

V PREGLED PROVEDBE PROGRAMA RADA VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

Generalno tajništvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine je od ministarstava i drugih institucija Bosne i Hercegovine zatražilo izjašnjenje o realizaciji programskih zadataka za razdoblje siječanj – prosinac 2010. godine u kojem su radi preglednosti boldirano prikazani programski zadaci koji su realizirani, dok su izjašnjenja ministarstava i drugih institucija o razlozima neizvršenja pojedinih programskih zadataka dana u predviđenoj rubrici.

Prema Programu rada Vijeća ministara za 2010. godinu, Vijeće ministara BiH je u razdoblju siječanj - prosinac 2010. godine imalo obavezu realizirati 823 programska zadatka. Uvidom u izjašnjenja nositelja aktivnosti programskih zadataka za navedeno razdoblje, Generalno tajništvo je utvrdilo da je dostavljeno očitovanje za sve programske zadatke, od čega je 506 realizirano, što iskazano u procentima iznosi 61%.

Pojedinačnom analizom, po institucijama, realizacija programskih zadataka je sljedeća:

Ministarstvo vanjskih poslova od 12 programskih zadataka je realiziralo 10, ili 83%;
Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa od 122 programska zadatka je realiziralo 65, ili 53%;
Ministarstvo financija i trezora od 142 programska zadatka je realiziralo 92, ili 65%;
Ministarstvo komunikacija i prometa od 23 programska zadatka je realiziralo 10, ili 43%;
Ministarstvo civilnih poslova od 67 programskih zadataka je realiziralo 42 ili 63%;
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice od 37 programskih zadataka je realiziralo 25 ili 68%;
Ministarstvo pravde od 51-og programskog zadatka je realiziralo 41, ili 80%;
Ministarstvo sigurnosti od 106 programskih zadataka je realiziralo 50, ili 47%;
Ministarstvo obrane od 21-og programskog zadatka je realiziralo 13, ili 62%;
Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta od 2 programska zadatka je realizirala oba, ili 100%;
Agencija za statistiku od 7 programskih zadataka je realizirala 2, ili 29%;
Agencija za državnu službu BiH od 8 programskih zadataka je realizirala svih 8, ili 100%;
Agencija za zaštitu osobnih podataka od 3 programska zadatka je realizirala sva 3, ili 100%;
Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH od 8 programskih zadataka je realizirala 3 ili 38%;
Agencija za osiguranje u BiH od 19 programskih zadataka realizirala je 12, ili 63%;
Arhiv BiH od 7 programskih zadataka je realizirao dva, ili 29%;
Agencija za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH od 6 programskih zadataka realizirala je svih šest ili 100%;
Agencija za sigurnost hrane od 54 programska zadatka je realizirala 31 ili 57%;
Direkcija za ekonomsko planiranje od 15 programskih zadataka je realizirala svih 15, ili 100%;
Direkcija za EU integracije od 55 programskih zadataka je realizirala 32, ili 58%;
Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja od 2 programska zadatka je realizirala oba, ili 100%;
Konkurencijsko vijeće od 7 programskih zadataka realiziralo je 5 ili 71%;

Institut za intelektualno vlasništvo od 4 programska zadatka realizirao je 3 ili 75%;
Služba za zajedničke poslove institucija BiH od 4 programska zadatka je realizirao sva četiri, ili 100%;
Ured koordinatora za reformu javne uprave od 25 programskih zadatka je realizirao 20, ili 80%;
Uprava za neizravno oporezivanje od 9 programskih zadatka je realizirala 6, ili 67%;
Povjerenstvo za koncesije od 3 programska zadatka nije realiziralo niti jedan, ili 0%.

U Programu rada Vijeća ministara za razdoblje siječanj - prosinac 2010. godine dolje navedene institucije imale su po jedan programski zadatak, i to:

- **Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje** – realiziran
- **Agencija za rad i zapošljavanje** - realiziran
- **Fond za povratak** – nije realiziran
- **Povjerenstvo za državnu imovinu**- nije realiziran